

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

PROFESSEUR À L'UNIVERSITÉ DE GAND, MEMBRE DE LA SOCIÉTÉ ASIATIQUE
ET DE LA ROYAL ASIATIC SOCIETY.

I.

ST.-PÉTERSBOURG, 1907.

Commissionnaires de l'Académie Impériale des Sciences:

J. Glasounof et C. Ricker à St.-Pétersbourg,	N. Karbasnikof à St.-Pétersbourg, Moscou, Varsovie et Vilna,
N. Oglobline à St.-Pétersbourg et Kief,	N. Kymmel à Riga,
M. Klokine à Moscou,	Luzac & Cie. à Londres,
	Voss' Sortiment. (G. W. Sörgenfrey) à Leipsic.

Prix: 1 Rbl. = 2 Mrk. 50 Pf.

Imprimé par ordre de l'Académie Impériale des Sciences.
Décembre, 1907. S. d'Oldenbourg, Secrétaire Perpétuel.

Imprimerie de l'Académie Impériale des sciences.
Vass.-Ostr., 9 ligne, № 12.

BIBLIOTHECA BUDDHICA.

СОБРАНИЕ БУДДІЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ

**ИЗДАВАЕМЫХЪ
ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ.**

ТОМЪ ІХ.

MADHYAMAKĀVATĀRA.

ТИБЕТСКІЙ ПЕРЕВОДЪ.

**Издаль
Луи де-ла-Валле-Пуассанъ.**

**САНКТ-ПЕТЕРБУРГЪ, 1912.
ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.**

**Вас. Остр., 9 лн., № 12.
Цена: 5 Руб. = 12 Mk. 50 Pf.**

BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

CORRESPONDANT DE L'ACADÉMIE ROYALE DE BELGIQUE, PROFESSEUR À L'UNIVERSITÉ
DE GAND.

ST.-PÉTERSBOURG, 1912.

IMPRIMERIE DE L'ACADÉMIE IMPÉRIALE DES SCIENCES.

Vass.-Ostr., 9e ligne, № 12.

Цена: 5 Pyб. = 12 Mk. 50 Pf.

Imprimé par ordre de l'Académie Impériale des Sciences.
Décembre, 1912. S. d'Oldenbourg, Secrétaire Perpétuel.

Imprimerie de l'Académie Impériale des Sciences.
Vass.-Ostr., 9 ligne, № 12.

Préface.

I.

Le *Madhyamakāvatāra*, «Introduction à la doctrine de l'entre-deux» ou «Introduction au Traité de l'entre-deux», — car le terme *Madhyamaka* désigne ou le système ou le traité de Nāgārjuna, — est un des ouvrages capitaux de la littérature Mādhyamika. Il constitue le complément indispensable du commentaire que son auteur, Candrakīrti, a consacré au Traité de l'entre-deux (*Madhyamakavṛtti*), commentaire que nous achevons de publier dans la Bibliotheca Buddhica.

On y trouvera, outre d'utiles éclaircissements sur la doctrine de Nāgārjuna telle que l'entend Candrakīrti, un exposé des doctrines de diverses écoles, notamment de l'école des Vijñānavādins. Comme l'auteur a envisagé l'ensemble de la «théologie», il nous renseigne aussi sur l'essentiel du Grand Véhicule, sur la carrière du Bodhisattva.

Il nous a semblé que l'éditeur d'un texte tibétain a le devoir de publier la traduction de l'ouvrage sur lequel il a peiné. Nous ne nous sommes pas dérobé à cette obligation, et nous avons fait paraître dans le Muséon (1907, pp. 249—317; 1910, pp. 272—358; 1911, pp. 235—328) une version des 288 premières pages de la présente édition; la fin suivra prochainement. Cette version représente beaucoup de travail; nous espérons que, en dépit de ses nombreuses imperfections, elle ne sera pas sans rendre quelques services aux historiens de la philosophie et de la littérature bouddhiques.

II.

Le volume XXIII du Tandjour contient, outre le Bhāṣya (foll. 264—411) deux traductions du Madhyamakāvatāra.

La première (foll. 226b — 245a de l'édition rouge) est l'oeuvre de Kriṣṇapaṇḍita et du tibétain Ćilarāja (lotsāva Nag-thso) dont l'histoire se rattache à celle d'Atiça (voir Ćarad Chandra Das, p. 731); leur travail fut ensuite quelque peu amendé par le savant indien Tilakakalaça et le lotsāva pa-thsab Sūryakīrti¹).

Cette traduction diffère surtout de la suivante en ce qu'elle est plus concise: elle a des pādas de neuf syllabes et non pas de treize pour rendre la Vasantatilakā (I, 6, p. 16), et de même dans de nombreuses rencontres.

La deuxième traduction (foll. 245a — 264b) est celle reproduite dans le bhāṣya. Le colophon est semblable à celui du Bhāṣya: version de l'indien Tilaka[kalaça] et du tibétain Sūryakīrti, exécutée d'après l'exemplaire kaṣmirien, au Kaṣmīr, dans la ville Anupama (?), dans le couvent Ratnagupta, sous le règne de Ćri-Āryadeva (?); leur travail a été ensuite corrigé à Ra-sa (Lhasa), au couvent Ra-mo-che par le savant indien Kanakavarman assisté du même Sūryakīrti: cette revision a été faite au moyen de MSS d'orient et d'occident.

Outre ces documents, que j'ai consultés dans le Tandjour rouge, j'ai eu à ma disposition une petite édition de la traduction de Kanakavarman, beaucoup plus correcte que celle du Tandjour. Je tiens ce petit volume de la libéralité de M. de Stcherbatskoi (Ščerbatsoj).

1) Le colophon, avant de donner ces indications, porte les lignes p. 409, 8—12 de notre édition.

En ce qui concerne le Bhāṣya, je confesse n'avoir tiré parti de l'édition noire — sur laquelle repose l'édition rouge — que grâce au concours de M. Max Walleser: ce laborieux et aimable savant a confronté les épreuves de la majeure partie de ce volume avec les photographies qu'il avait prises du Tandjour de Londres.

Il m'a aussi, à l'occasion, fourni d'utiles leçons et des notes extraites de la Madhyamakāvatāravṛtti, vol. XXV du Tandjour.

MM. le Dr. P. Cordier et F. W. Thomas m'ont rendu de grands services.

སྒོ་བ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་དབུ་མ་ལ་
འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བཅུགས་སོ།

॥ ༡༡ ॥ དབུ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་རང་འགྲེལ་བཅུགས་སོ། ། རྒྱ་གར་
སྐད་ཏུ། མ་རྩུ་མ་ཀླ་བ་རྩུ་ར་རྩུ་ཕྱི་རྩུ་མ། བོད་སྐད་ཏུ། དབུ་མ་ལ་
འབྲུག་པའི་བཤད་པ་ [265a] ཞེས་བྱ་བ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུར་
ཟུར་པ་ལ་བྱག་འཛེལ་ལོ།

། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་ 5
འབྲུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་ཐོག་མར། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟྱིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཐུན་སྲུང་ཚོགས་པ་དང་བོ། སེམས་ཅན་
འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྟུངས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་
པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་ཁོས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ 10
པའི་ཕྱིར།

། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འཕྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྒྲིམ།

། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།

། སྟྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཤོད་དང་།

། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ༡

- |ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །དེ་
 ལ་གོང་ན་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཕྱད་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས། ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་དབང་
 ཕྱག་དམ་པ་ཕྱད་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 5 དེའི་བཀའ་མངའ་བསྐྱར་བའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་
 ལ་ཐུབ་དབང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ལས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དག་སྟེས་པ་
 ཉི་དེ་དག་ལས་བསྐྱུན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་བར་
 གྱུར་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ལ་
 འབྱུག་པའི་བྱིར་ལ། དེ་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྐྱེམ་པའི་རིམ་པ་
 10 ལས་ཀྱང་ལྟག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཏེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་[265b]ན་ལས་
 དོན་དམ་པ་རྫོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་ཀྱང་མཐོང་བའི་སྟེ་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཏེ་བར་
 15 བསྟན་པའི་སྐུ་བ་པོ་དག་གིས་ལས་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ངེས་པའི་འབྲས་བྱ་
 ལྟར་ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་སྟོན་
 པ་གོང་མ་ཆག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་ཏུ་འཕགས་པ་ལྟས།
 དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །བྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་།
 །སྟེ་བ་གཞན་ཏུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ།
 20 །ཞེས་བཤད་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དབྱ་མ་ལས་ཀྱང་།

| རྫོགས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། | ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན།

| རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། | བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།

| ཞེས་གསུངས་སོ། | དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་

བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ་འདི་ལས་སྲིད་པ་

གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། | ཡང་ན་ 5

འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་

གྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དོན་བྱ་གཏེར་པ་རྣམས་

ལ་སྦྱོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པའི་

མདོ་ལས།

མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་ཟུར།

10

| བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱུག་པར་བཞི།

| བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བཞིད།

| དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ།

| ཞེས་རི་རྒྱན་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། | བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་

ལྟར་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྦྱོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྗེས་ 15

སུ་མཐུན་པ་ཅམ་ཡང་མི་སྦྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ཐལ་པར་མི་འཇུག་རོ།

| སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་[266a]དང་

རང་སངས་རྒྱལ་དང་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་

གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་འདྲག་སྟེ། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་རང་སངས་ 20

- ཀུས་དག་བསྟན་དོ། །དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་རུ་འཕེལ་
བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་རུ་འཕགས་བའི་ཕྱིར་
དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
5 བའི་སངས་ཀྱིས་རྣམས་པས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འཕྲིང་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཞིང་བདག་ཉིད་གཅིག་པུའི་
ཕྱིར་རང་ཉིད་སངས་ཀྱིས་པས་རང་སངས་ཀྱིས་སོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་ཀྱིས་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཆོས་བསྟན་པ་ལས་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་
10 སོ། །ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བལྟམ་ཞེ་ན།
སངས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།
།ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་ཆུལ་པའི་སྐས་
ཞེས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་སངས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
15 རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་པར་
འཛིན་རུ་འབྱུག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་
20 གྱིས་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འཛིན་རུ་འབྱུག་པ་

ལས་ནི་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ [266 b] དཔར་གྱུར་
པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུ་གྲ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡང་
དག་པར་འཛིན་ཏུ་བརྟག་པར་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་
བྱ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བཏྲོས་ནས་དེ་བཞིན་ 5
གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལས་འབྲུངས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རྒྱ་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལ།
རྒྱ་ལ་མཆོད་པར་རྫོང་བས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ལ་མཆོད་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་
པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་སྟོན་གྱི་ལྟོན་
ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བྱ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བ། རྒྱ་གྲུ་ལ་སོགས་ 10
པ་མཐོ་ཞིང་ལོ་མ་འཇམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་བསྐྱིམས་ཏེ་
ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། རུས་དེར་ཉེ་
པར་གྱུར་ཞིང་ཐོག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱང་པོ་ཐོག་པ་
ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ལ་བསྟགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

15

།ཇི་སྐད་ཏུ་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་
སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཐུག་འཆེལ་བ་ལྟར་ཏུ་བ་ལ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་ཏུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་
དེ་དག་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཐུག་བྱའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ལེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ 20

དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་བྱང་ངོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱང་ངོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད།

།དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་ལྷང་དག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་
5 པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
བསྐྱབས་པ་[267 a]ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱ་
ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

སྟོང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་ཐས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།

10 །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་ནི་བཙེ་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་རྩ་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་
སྟོང་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་ཐལ་
པའི་ཤེས་རབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་བགོ་བའི་
མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་
15 ཅད་ཁོང་རྩ་རྒྱུད་པར་བཞིན། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་
མཉམ་པའོ། །སྟོང་བྱར་རྩ་བྱང་བ་མི་གནས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པར་
བཞི་བ་ཅོམ་དང་། ཤེས་པ་བོས་སྟོང་པའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བཞི་
བ་ཅོམ་རྩ་བས་ན་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་
རྩ་རྒྱུད་པར་བྱོལ་སྟེ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་སྟེ་བ་
20 འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བཞིན། །སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་། སྤྱི་ན་མེད་པའི་སེམས་
 དང་། བྱམས་པས་མཉེན་པའི་སེམས་དང་། སྤྱིང་རྗེས་མི་སྒྲིག་པའི་སེམས་
 དང་། དགའ་བས་འཕྲོད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། བདེ་སྤྱོད་ཀྱིས་
 བྱི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཕྱུར་པའི་སེམས་
 དང་། མཚན་མ་མ་མཆིས་པས་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྤྱིན་ 5
 བ་མ་མཆིས་པས་མི་གནས་པའི་སེམས་ཤེས་རིམ་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ།
 །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་བྱ་བ་ཆོས་གསུམ་པོ་
 འདི་དག་ཡིན་ནོ། །རིམ་སྒྲིབ་ཀྱི་རིན་པོ་ཆའི་ཐོབ་པ་ལས།

དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་།

10

།རིམ་དབང་རྒྱལ་བོ་ལྟར་བརྟན་དང་། [267b]

།ཕྱོགས་མཐས་གདུགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་།

།གཉིས་ལ་མི་བརྟན་ཡེ་ཤེས་ལགས།

།ཤེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྤྱིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ 15
 བརྟན་པར་འདོད་པས།

གང་བྱིར་བརྟན་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི།

།ས་ཐོན་དང་ནི་སྤྱེལ་ལ་རྒྱ་ལན་ཡུན་རིང་རྒྱ།

།ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱིས་པ།

།དེ་བྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྤྱིང་རྗེ་བསྤྱོད་པར་བཤུ། 2

20

- ।ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །རི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ལ། ཐོག་མ་དང་པར་དང་ཐ་མ་རྣམས་སུ་ས་པོན་དང་རྩ་དང་སྒྲིན་པ་
རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པས་ཉེ་པར་མཁོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ།
སྒྲིང་རྩི་ཁོ་ན་ཏུ་ས་གསུམ་པར་ཏུ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
6 པ་ལ་ཉེ་པར་མཁོ་བ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྒྲིང་རྩི་ཅན་
ནི་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྤྱག་
བསྐལ་པར་གྱུར་པ་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གཏོན་མི་
ཟ་པར་བདག་གིས་འདིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐལ་ནས་བཏོན་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་གྱུར་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་ཏུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་
10 པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་
པས་སྐྱབ་པར་མི་རྣམས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་
ཁོ་ནར་འདྲུག་སྟེ། དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་པོན་
ནི་སྒྲིང་རྩི་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱན་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐང་པ་ལས།
ཐོག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། །སྒྲིང་རྩི་སྒྲིན་བཏང་སྒྲིད་པ་ཀྱན།
15 །ཡེ་ཤེས་ཟླ་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོངས་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྒྲིད།
།ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བློ་ཀྱང་། གལ་ཏེ་
རྣམས་བྱིས་སྒྲིང་རྩིའི་རྒྱས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བརྩམས་པར་མ་གྱུར་ན། འབྲས་
བྱའི་ཚོགས་ཡངས་པ་མ་བསགས་[268 a]པ་འདི་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བྱ་དན་ལས་འདས་པས་བྱ་དན་ལས་འདའ་པར་
20 འགྱུར་རོ། །འབྲས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་བློ་ཀྱང་གལ་

ཏེ་སྟྲང་རྗེའི་ཡོངས་སུ་སྟེན་པ་དང་བལ་བར་ཐུར་ན་ནི་འདི་རྩ་མ་རིང་པོར་
 ཏེ་བར་ལོངས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་
 ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པ། ཡུན་
 རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ད་ནི་དམིགས་པའི་
 བྱེ་བྲག་ལ་འདྲུག་པའི་སྟོང་ནས་ཀྱང་སྟྲང་རྗེའི་རང་གི་ངོ་པོའི་ཁྱད་པར་ 5
 གསལ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱག་འཆོལ་བ་བརྩམ་པར་འདོད་པས།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་ཐུར་ཞིང་།

།བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྟོད་པ།

།ཐོ་རྒྱན་འབྱུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།

།འགྲོ་ལ་སྟྲང་རྗེར་ཐུར་གང་དེ་ལ་འདུད། 3

10

།ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 ཐུ་རོལ་ཉིད་དུ་ངར་འཛིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྟུམ་
 རུ་ཏེ་བར་བརྟགས་ནས་འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཞིང་། འདི་
 ནི་བདག་གིའོ་སྟུམ་རུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་
 པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་བདག་གིར་ 15
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་
 ཆེས་དམ་དུ་བསྟན་པས་ལ། འབྲུལ་འཁོར་སྟོར་མཁན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 བསྟོན་པ་ལ་རག་ལས་པར་འདྲུག་པ། འཁོར་པའི་ཁོན་པ་ཆེན་པོ་སྟེན་
 པའི་ཕྱེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པ་ལ་བྱག་པ་ཟབ་ལ་བར་མེད་པར་འབྱུན་པ།
 རང་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཐུར་དུ་འགྲོ་བར་འདྲུག་པ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་ 20

ལྟར་དང་བར་བྱ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་
སྒྲེ་བའི་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་མ་དང་བྱི་མ་དང་བར་
བྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་མི་ཟེན་པ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་
[268 b] བསྐལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་དག་གིས་གཙོག་པའི་
5 བྱིར་བོ་རྒྱན་ལྷན་མོའི་གནས་སྐབས་ལས་མ་འདས་པར་གནས་པ་ཞིག་སྟེ།
གང་གི་བྱིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་
གྱིས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་ཇིས་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་པར་སྒྲོ་བ་དེའི་བྱིར་
ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བཙོམ་ལྷན་འདས་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱག་
འཆོལ་ལོ། །འདི་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཇི་སེམས་ཅན་
10 ལ་དམིགས་པའོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཇི་
ཡང་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་།

འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་རྒྱ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར་།

།གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བར་མཐོང་བ་ཡི།

།ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྟོང་ཇིར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དང་
15 སྤྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དང་བ་རྒྱུད་ཏེ་པོར་དྲག་པ་མ་
ཡིན་པས་ཆ་ཤས་བརྒྱབས་པས་ཁུབ་པའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་
སྤར་དམིགས་པ་བརྟན་གྱི་ཡུལ་དང་། ལྟན་ཅིག་འཇིག་པ་དེ་དག་གི་དངོས་
པོ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ན། དམ་པ་དག་གིས་གཉིས་
པོ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་གནས་པར་མཐོང་སྟེ།
20 འདི་ལྟ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་ཉག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་

ཁེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་བ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བློ་བ་ཏིན་ཅུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་
ནས་ཁེས་བྱ་པའི་མིང་འབྲོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཏིན་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱུར་རོ།
།དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་དང་། མཐུ་ཕུལ་ཏུ་བྱང་
5 བ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷགས་པ་དང་།
རྣམ་པར་སྟོན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱུར་བཞག་གི། །འདི་ལ་རང་གི་ངོ་
བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་ཏུ།

རི་ལྟར་བར་སྟངས་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

10

།པའོད་པར་བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ།

།དེ་ལྟར་བྱལ་བའི་སྐས་ཀྱི་ས་ཀྱན་ཡང་།

།པའོད་མི་བྱས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་བྱས།

།ཁེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་[269 b]དགའ་
བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ་

15

མཐར་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་པོའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་
སྟོང་རྗེའི་ཁྱད་པར་ཏིན་ཏུ་ཏེ་བར་བཟུང་བའི་སེམས་གང་སྟོང་རྗེའི་གཞན་
ཀྱི་དཔང་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོའི་སྟོན་
ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་རབ་དགའ་བ་ཁེས་བྱ་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་

20

སུ་མདེ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཏེ་བར་མཆོན་པ་དེ་

ལ་ནི། རང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩ་ལ་
 སྒྲིན་པ་སྒྲིན་ལམ་འབྲུམ་སྒྲིན་གྲངས་མེད་པ་སྒྲིན་བརྩ་པོ་གང་དག་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་འདེབས་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའི་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་ནང་ཏུ་འབྲུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲིན་ལམ་མ་ལུས་པ་ཏེ་བར་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ 5
 སྒྲིན་ལམ་ཁྱད་བར་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 བར་འབྲུགས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ས་བརྒྱུད་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་
 ཉན་ཐོས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སྒྲིས་པ་ནི། 10
 འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་འབྲུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། འབྲུང་བར་འབྲུར་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཀོན་
 མཆོག་སྒྲིན་གྱི་མདོ་ལས་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྒྲིད་པའི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོག་བར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སའོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ 15
 ལྟ་བུའོ། །མོས་པ་སྒྲིད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་ཁྱལ་[270a]པོ་ནི་མའི་མདོག་
 ལས་ནི་འདས་ལ། ལྟའི་མདོག་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་

དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཡང་
གང་གི་ཆེ་འདི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་དང་པོ་ལ་འཇགས་པར་
ཟུར་བ།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་ཟུར་བ་ཡིས།

5 །ཕྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྣ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། ༥

།སེམས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་
འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྣ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་འཕགས་
བ་ཡན་པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་སྟན་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་

10 བརྒྱ་བ་ལས། ཕྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་
སེམས་དཔའི་ཆོག་ལྷ་གདགས་ཏེ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་
ཤིང་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། །མ་ཕྱང་བ་དང་ཡང་དག་པར་མ་
ཕྱང་བ་དང་ལོག་བ་དང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་
བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྟོད་པ་དེ་

15 ལྟར་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
བྱིར་ཞེ་ན། ཕྱང་ཚུབ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །ཕྱང་ཚུབ་ནི་མ་
བསྐྱབས་པའོ། །ཕྱང་ཚུབ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་
རྣམ་པར་གཏོན་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ཕྱང་ཚུབ་བརྟེན་པ་མེད་དེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་

20 བྱིར་བྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱའོ།

ཁི་སྒྲན་བཟློན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ།
གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །གང་ཏུ་བདག་ཅག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་[270 b]པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་
དེ་ནི་ཡོད་ཅོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲིམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། 5
།དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། སེམས་སུ་མངོན་
པར་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་མཆོད་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། མཆོད་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
དང་བལ་བའོ། །གང་གིས་འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ།
ཡང་ཁི་སྒྲན་བཟློན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་ 10
པ་ཆོས་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་
ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཆོས་འདི་མ་ཤེས་ཤིང་རྗེས་
སུ་མ་རྟོགས་བཞིན་ཏུ་བདག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའོ་སྟམ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རིང་བ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རྣམས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ 15
བཞིན་ཏུ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གིས་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྒྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ་དེའི་
ཆོག་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་
པ་འདི་ནི་དག་གི་ལས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ 20

དཔའི་སའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་ཏུ་
བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྐྱེ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྟན་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་སྟེ།

5 འདི་ཡི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱུ་ཀྱན་[271a]ནས་གཡོ་བར་བྱས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། ༄

སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་
ཅད་ལས་འདས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་

10 ཅེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟ་
བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་རྒྱལ་ཁམས་དང་བརྒྱལ་ལྷགས་མཆོག་ཏུ་འཇོན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བ་གསུམ་དང་ཡང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐར་མི་སྐྱེ་

15 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་བདག་ཏུ་སྐྱོ་བདགས་པ་ལས་
འཇིག་རྟེན་སུ་ལྟ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་དེ་ལམ་
གཞན་ཏུའང་འགྲོ་བ་སྲིད་པ་ཞིག་ན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་ལ་
ལྷགས་པས་དེས་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབ་པ་དང་། སའི་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ཐལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་

20 སྐྱེས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་ཐུང་བ་སྒེལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ཟུང་བར་རུ་འཕགས་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་ས་འདྲིར་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་
 བསྐྱོད་པར་ཡང་རྒྱས་སོ།

།ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།

5

།དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར།

།དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ས་སའི་སྒྲེ་པོའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།

།འདི་ནི་འཕགས་བ་བརྒྱད་བ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བརྟན། ༥

ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་ཁོང་རུ་རྒྱད་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པའི་མིར་
 དང་། ས་གཉིས་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་བ་ལ་སྒྲེ་བ་ཆེ་པའི་བྱིར་ས་ནས་ 10
 སར་གཞོན་བ་ན་གོང་རུ་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཇི་ལྟར་
 འཕགས་བ་རྒྱད་རུ་འཕགས་བ་ལ་[271 b]རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 འཕགས་བའི་ཆོས་རྟོགས་བ་ལས་སྒྲིན་དང་ཐལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དེ་
 བཞིན་རུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་ཡང་ས་རྟོགས་བ་ལས་རང་དང་འཆོམ་
 པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲིན་ཟད་པར་རྒྱན་རུ་འཕགས་པའི་དཔའི་སྒྲི་ 15
 ནས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་།

།ཐུབ་དབང་གསུང་སྒྲིམ་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།

།བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཐམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕལ།

ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་བ་འདི་ནི་ཟུང་བར་གཞན་ཡིན་ཉེ། ཇི་སྐད་རུ་ 20

- འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྒྲིམ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་
ལྷན་པ་ནི་ཁྲོན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་པོ་གཙོ་པོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
5 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་
མ་ལོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པས་ཀྱང་
བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཆངས་པར་སྐྱད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་ཏོ། །རིགས་
ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱག་
10 བྱ་སྒྲིམ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་གཤེག་པའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་དང་། མིག་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་
ཚོགས་མ་ལུས་པ་ཀས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱང་
15 དུ་ཡང་དག་པར་བྱང་པ་[272a]ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱག་
བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤེག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
པ་རོལ་གཏོན་པ་དང་། ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་
ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
20 བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

། དེ་ནི་རིང་རྒྱ་སོང་བར་སློ་ཡང་ལྷག་པར་འབྱུང་། <

། འཕགས་པ་ས་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གྲེ་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པའི་བྱ་རྒྱལ་པའི་མཚན་དང་ལྷན་པ་ནི་
སྤྲུལ་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པའི་བྱིན་གྱིས་སློན་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
གཏོན་གྱི། རང་གི་སློའི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། 5
། རྣམ་དེ་ནར་སོན་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སློན་
པའི་བྱ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། གྲེ་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་
དག་དེ་བཞིན་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སྤྲུལ་དཔེར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་
པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཟེལ་གྱིས་གཏོན་གྱི། རང་གི་སློའི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་ནི་མ་ 10
ཡིན་ནོ། ། བྱང་རྒྱལ་སྤྲུལ་དཔེར་སྤྲུལ་དཔེར་སྤྲུལ་དཔེར་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་
སྤྲུལ་དཔེར་སྤྲུལ་དཔེར་སྤྲུལ་དཔེར་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
ངི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིང་རྒྱ་སོང་བ་ཁོ་
ནས་བབྱུང་ནས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སྤྲུལ་དཔེར་སྤྲུལ་དཔེར་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པས་ 15
ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་པར་འབྱུང་གི། ས་
འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ལྷང་འདི་
ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་[272 b]ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ།
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ 20

ཐལ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཐལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་
 སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོམ་རྣམ་པར་
 དབྱུང་བས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་བ་བཞིན་
 ཏུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྐྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་
 5 ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་
 མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་བྱང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །རི་སྐད་ཏུ་རིན་པོ་ཆའི་ཐོང་བ་ལས།

རི་སྐད་བྱང་པར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྐད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཏིང་།

10 །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།
 །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི།
 །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་པན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།
 །དེ་ནི་ངར་གཞན་གཏིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཏིང་ཏུ་མ་མཐོང་ཕྱིར།
 །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་དང་།

15 །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་

རི་ལྟར་མིག་ནི་འབྱུང་བ་ཡིས། །མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་ཕྱེད་པ།
 །དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ད་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་པར་ཕྱེད།
 །དབང་པོ་དང་ནི་དབང་དོན་རྣམས། །འབྱུང་བ་ལྡ་ཡི་རང་བཞིན་འདོད།
 །འབྱུང་བ་སོ་སོར་དོན་མེད་པས། །འདི་དག་དོན་ཏུ་དོན་མེད་དོ།

20 །འབྱུང་རྣམས་སོ་སོར་ཐ་དད་ན། །བྱད་ཤིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་འགྱུར།

|འདུས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་འགྱུར་ཏེ། |ལྷག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས།
|དེ་ལྟར་འབྱུང་ནམས་ནམ་གཉིས་སྤྱའང་། |དོན་མེད་པས་ན་འདུས་དོན་མེད།
|འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། |གཟུགས་[278a]ཀྱང་དོན་ཅུ་དོན་མེད་དོ།
|ནམ་ཤེས་ཚེར་དང་འདུ་ཤེས་དང་། |འདུ་བྱེད་ནམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཅུ།
|སོ་སོར་བདག་ཉིད་དོན་མེད་བྱིར། |དམ་པའི་དོན་ཅུ་དོན་མེད་དོ། 5
|རི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱིར་བཅོས་ལ། |དོན་ཅུ་བདེ་བར་ང་རྒྱལ་བྱེད།
|དེ་བཞིན་བདེ་འཛོམས་བྱུང་བ་ལ། |སྤྱག་བསྐྱལ་ཅུ་ཡང་ང་རྒྱལ་བྱེད།
|དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བྱིར། |བདེ་དང་ཐད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་།
|སྤྱག་བསྐྱལ་ཐལ་བའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་། |དེ་བྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གོལ།
|གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། |ཐ་སྙད་ཅུ་ནི་སེམས་ལ་བཟོད། 10
|སེམས་འབྱུང་མེད་པར་སེམས་མེད་དེ། |དོན་མེད་བྱིར་ན་ཡོད་མི་འདོད།
|དེ་ལྟར་ཡང་དག་རི་བཞིན་ཅུ། |འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི།
|རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་ཅུ། |གནས་མེད་ལེན་མེད་རྒྱ་ངན་འདའ།
|ཞེས་གསུངས་སོ། |ཅི་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་
རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། |དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། 15
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་དཔང་ཅུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་
ཅུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། |འདི་རི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། |བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།
མཐུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་དཔང་ཅུ་མཛོད་ནས།
དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། |མཐོང་ནས་བྱང་རྒྱལ་ངེས་པར་འདོད།
|འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཡིས། |བྱང་རྒྱལ་བར་ཅུ་སྤྱི་མཚམས་སྟོར། 20

|ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་རོ། |ཉན་ཐོས་ལམ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་
ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་།

གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་རྟོས་པ་འདྲ། |ཆོར་བ་ཕྱ་ཡི་ཕྱ་བྱར་བཞིན།

|འདྲ་ཤེས་སྒྲིག་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟེ། |འདྲ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཕྱ་ཤིང་བཞིན།

5 |རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟར། |ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་དོ།

|ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབྱ་བ་རྟོས་པ་དང་། |ཕྱ་ཡི་ཕྱ་བྱར་དང་
སྒྲིག་ཀྱི་ཕྱ་ཕྱ་དང་། ཕྱ་ཤིང་[273 b]གི་བྱང་པོ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པའི་
དཔེ་དག་གིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་དབྱར་བ་ཡིན་ནོ། |དོན་འདི་ཉིད་
སྟོན་པར་མཇད་པ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྟ་ནས་གྱིས།

10 |ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྟེ་མེད་བསྟན། |གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་བ་ཉིད།

|ཟད་དང་མི་སྟེ་དོན་ཏུ་ནི། |གཅིག་པ་དེ་ཉིད་བཟོད་པར་གྱིས།

|ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། |མཆིན་པས་ཀླ་རྒྱ་ཡ་ན་ཡི།

|གདམ་དག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། |མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཇད།

15 |ཅེས་གསུངས་སོ། |གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་

ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་སྟུམ་ཏུ་སེམས་པ་དེའི་འགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་
འཁྱུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། |ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་
བདག་མེད་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།

20 བྱང་ཕྱོད་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། སྟོན་

ལམ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དང་ཚོགས་
གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་ཏུ་
རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བ་ལས།

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་།
།སྟོན་པ་ཡོངས་བསྟོན་མ་བཤད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། 5
།བྱང་ཆུབ་སྟོན་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྟེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ།
།ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་བ། །དེ་བྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་།
།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་
བར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ 10
པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །རི་སྐད་ཏུ་སྟོན་པ་དཔོན་གྱི་ཞལ་
སྟེ་ནས་ཀྱིས།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་[274a]པར་གསུངས།
།དེ་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆོང་བར་བསྟན་པ་ལགས།
།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཚོག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྟོ 15
མ་དཀྱགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་ཏུ་
རྟུན་པར་རྒྱས་པས་དཀྱགས་མ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ།

།དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྟོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་སྟུ།

།དང་པོ་སྟོན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ། སྟོན་པ་དང་ 20

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྟེན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་
དང་། ཐབས་དང་སྟོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱ་
པོ་དག་ལས་སྟོན་པའི་པ་འལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་ཆེས་ལྷག་པར་ཡོད་པར་
འགྱུར་རྟེ། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་དེ་ཡང་
5 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་ཡིན་ནོ།

།རང་ག་སྟེར་ལའང་གས་བར་བྱས་པ་ཡིས།

།སྤང་བྱ་མི་རྒྱུད་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར། ༥

དེའི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་སྐྱེས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤང་བྱར་མ་ཡིན་པས་
རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱི་དང་ནང་གི་བདག་
10 ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལས་གསལ་
བར་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་རྟེ། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མེ་ལ་སོགས་པ་
དག་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སྐྱེས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པའི་
རྟགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
15 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྐྱལ་བསྐྱལ་བྱིར་བཅོས་པ་དང་། གཏན་རྒྱ་པའི་བདེ་
བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འདོད་པས།

སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།

།མི་རྣམས་བདེ་བའང་ཁོངས་སྟོང་མེད་མེན་ལ།

།ཁོངས་སྟོང་ཀྱང་ནི་སྟོན་ལས་འབྱུང་མཆིན་ནས།

།ཐུབ་པས་དང་པོར་སྟོན་པའི་གཏམ་མངོན་དོ། ༡༠

|ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་པ་ལ། བཞེས་པ་དང་[274 b]སྒྲིམ་པ་དང་ནད་དང་གང་
 བ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ། སྤྱག་བསྐལ་བྱིར་བཙོས་པ་ཙམ་སྤྲོ་བའི་
 བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འཛིང་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 རྒྱན་ཉི་ཤར་བརྟགས་པས་ཉི་ཤར་འཛེ་བ་བསལ་བ་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ 5
 མངོན་པར་འདོད་པ་དེའི་བདེ་བ་སྤྱག་བསྐལ་བྱིར་བཙོས་པ་ཙམ་གྱི་
 རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་
 སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་བ། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོངས་
 སྤྱོད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་མ་དམིགས་སོ། །སྤྱག་བསྐལ་བྱིར་བཙོས་པའི་
 རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་དག་གང་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་ 10
 བའི་དངོས་པོ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་སྤྱུམ་ཏུ་མཁྱེན་ནས།
 བཙོམ་ལྷན་འདས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་མཁྱེན་པས་
 རྩྱལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་གདམ་རྣམས་པས་ཆེས་ཐོག་མར་སྤྱིན་པའི་
 གདམ་ཉིད་མཛད་དོ། །དེ་ནི་གཏོང་བ་པོའི་སེམས་ཅན་རྩྱལ་དང་མི་མཐུན་
 བ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཡང་། རང་གི་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་སྤྱིན་པའི་ 15
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར།

སྤྱིང་རྗེ་དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་སེམས་ཅན།

།རང་དོན་རྒྱར་ལེན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བ་གང་།

།དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས།

།སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་ཞིའི་རྒྱར་གྱུར་སྤྱིན་ལས་འབྱུང་། ༡༡

ཁེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། །གང་དག་ཚོང་བ་བཞིན་དུ་ནོར་ཆེས་ཆུང་
དུ་བཏང་བ་ལས་འབྲས་བྱ་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་ཡངས་བ་འདོད་བ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་པས་ཀྱང་ལྷག་པར་དོན་དུ་གཉེར་བར་གྱུར་ཞིང་སྤྱིན་པར་འདོད་
པར་གྱས་ཀྱི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་སྤྱིང་རྗེའི་གཞན་
5 ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱིན་པའི་འབྲས་ཕུང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཁོ་ནར་སྤྱིན་པར་
འདོད་པའི་དགའ་སྤྱོད་མངོན་པར་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་།
སྤྱིན་པ་སྤྱོད་འཛིན་བ་ལ་ཀུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བ་[275a]ཡོན་ཏན་ཙམ་འཛིན་བ་
ལ་གཡེར་བཀ་ཐོབ་བ་དེས། ལོངས་སྤྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བཞེས་བ་སྒྲོམ་བ་ལ་
10 མོགས་བ་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་སྤྱག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱར་འཁྱུར་རོ།
།གང་ཞིག་སྤྱིང་རྗེ་དང་ཐལ་བས་རང་གི་སྤྱག་བསྐལ་བྱིར་བཅོས་བ་ལ་
བཏོས་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིན་པར་འདོད་པར་གྱས་བ་འདི་ཡང་།

འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཚོ།

།འཕགས་པའི་སྤྱི་བོ་དང་ཕན་གྱུར་དུ་འབྱོབ།

15 །དེ་ནས་སྤྱིན་རྒྱུ་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།

།དེ་ཡིས་རྒྱ་ཅན་ཞིག་པར་འོག་པར་འཁྱུར། 22

།ཁེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། །སྤྱིན་བདག་གཏོང་བ་པའི་ཐད་དུ་དམ་བ་དག་གིས་
བཞོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། སྤྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་བ་ནི།
སྤྱིན་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་སྤྱི་བོ་དང་ཕན་པས་དེས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་
20 བ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རིག་ཅིང་། འཕགས་པའི་ལམ་ནི་

མ་མེད་པ་མངོན་ཏེ་བྱས་པས་སྐྱག་བསྐྱེད་ཏེ་པར་ཞི་བའི་མ་རིག་པ་སྤངས་
 ཅས། འཁོར་བའི་རྒྱན་སྒྲིབ་པ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་རྩས་ནས་འཇུག་པ་དོར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་པས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ན་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་འཁོར་བ་ 5
 དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།

།འགྲོ་ལ་པན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།

།སྦྱོན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འབྲོབ།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྦྱོན་པ་དང་རྩས་མཉམ་
 ཏུ་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་རིས་པར་ཁོངས་སྦྱོར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ 10
 ན་དེ་རྣམས་ནི་སྦྱོན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
 སྦྱོན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་སྤིང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་
 སྦྱོན་པ་དང་རྩས་མཉམ་ཁོ་ནར་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་
 པར་བྱས་པ་ལས། མངོན་[275b]པར་འདོད་པའི་སྦྱོན་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་
 སུམ་ཆོགས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་འཆང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཏུ་སྦྱོན་པའི་འབྲས་ 15
 བུ་ཏེ་པར་ཁོངས་སྦྱོར་དོ། །དེའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྦྱོན་པ་ལ་དགའ་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཀྱིས།

གང་བྱིར་བརྟེ་བདག་བརྟེ་བདག་མ་ཡིན་པ།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་མགོ་བ་དང་རིས་པར་ལོགས་པའི་རྒྱ་སྦྱོན་པ་ཡིན་པ།

དེ་བྱིར་སྦྱོན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། 22

།གང་ལས་དེ་རྣམས་རྩས་རྟག་ཏུ་སྒྱིན་པ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་བ། རོན་རུ་
གཏེར་པ་རྣམས་ལོངས་སྒྱུད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཚིམ་
པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་སྒྲེ་
བ་གོ་ཅི་ལན་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བཛྲོད་པར་བྱ་སྟེ།

5 རི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲུ་བོས་བསམས་ལས།

།རྒྱལ་སྐས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུབ་རྣམས་ལ།

།ཞི་བར་ཁྱགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན།

།ཐམས་ཅད་བདེ་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲིས་ཅི་དགོས། ༡༥

།རེ་ཞིག་རོན་རུ་གཏེར་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་བོས་བ་
10 ཉིད་སེམས་པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདི་དག་ནི་
བདག་ལ་སྒྲོང་བ་ཞིག་གོ་སྟམ་རུ་རྟོགས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་རུ་བདེ་བ་
འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རི་རྩ་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་བས་ཀྱང་
བྱུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་བདེང་
བས། རོན་རུ་གཏེར་བའི་སྒྲེ་བོ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཅི་ཞིག་
15 སྒྲིས། ཡང་ཅི་གང་ལས་དེ་སྐད་བཛྲོད་པ་བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལྷས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡང་མི་འབྱུང་
ངམ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་མེད་པ་
རྣམས་བཅད་པ་ལྟར་ལྷས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་མི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ།

།འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ།

20 དཔེར་ན་ཤིང་ས་[276a]ལ་ཆེན་པོའི་ཆོལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་

འོངས་ནས་ས་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་ཤིང་ས་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་འདི་
 ལྷམ་ཏུ་འདི་ནི་བཅད་པའི་བདག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའི་ལྷམ་ཏུ་མི་སེམས་
 ཤིང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོ་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་
 དང་། ལྷམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་
 བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་ 5
 མཉམ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཇི་སྒྲན་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཟིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་
 ལས་ཀྱང་།

།དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱལ་བསྐྱེད་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྤྱལ་བསྐྱེད་ག་ལ་ཡོད།
 །དེ་ནི་སྤྱང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྤྱལ་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས།
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་གང་ 10
 ཞིག་ལ་ལུས་གནས་པ་དང་འགལ་པའི་ཡུལ་ཡང་དག་པར་བབས་པས་ལུས་
 ཀྱི་སྤྱལ་བསྐྱེད་གཏོད་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་དེའི་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱ་བ་དག་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་འབྱུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
 བཤད་པ་ནི།

ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྤྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས།

15

།གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དརྲུལ་བ་ལ་སོགས་པའི།

།སྤྱལ་བསྐྱེད་རང་རིག་ཉིད་ཏུ་མོས་ནས་དེ།

།དེ་བཅད་བྱ་བྱིར་བྱུར་ཏུ་བརྟོན་འགྲུས་རྩོམ། ༡༥

།ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྱལ་བསྐྱེད་ཅན་དརྲུལ་བ་དང་།
 ཏུན་འགྲོའི་སྟེ་གནས་དང་། གཤིན་ཇིའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་ 20

མི་བཟད་པར་ཁྱད་པ་པར་མཆོམས་མེད་པར་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆེས་དྲག་བས་
ལུས་འཛོམས་པ། རང་གི་ལུས་གཙོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བས་སྟོང་འཁྱུར་
བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་སྟན་ཏུ་མེད་པ་དང་
ལྷན་པ་དག་ལ་རང་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་ལྷ་བ་ན་རང་གི་ལུས་
5 གཙོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ། རྩིས་མེད་པར་[276 b] བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དཔྱེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བཅད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆེས་
ཁྱུར་ཏུ་བཅུན་འགྲུལ་ཚུམ་མོ། །རི་རྒྱན་བཤད་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར་།

སྤྱིན་པ་སྤྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་།

10 །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་པའི་
རྒྱ་མཚོའི་པར་འགྲུལ་དང་དོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་
མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །པ་རོལ་
ཏུ་སོན་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོག་བྱི་མ་ཡོད་ན་མི་
15 མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཟུགས་སུ་འཁྱུར་བའམ། གླི་ཁྱོ་ད་ར་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱི་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་ཏུ་བཞག་གོ། །ཤེས་རབ་
བཟུང་ནས་བྱེ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་
20 པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་དེས་པར་བཞག་ནས་ནི་སྤྱིན་པས་

བ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་གྱི་མཉམ་ལ་སོགས་པ་
 འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་གྱུར་དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །བ་རྩལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱིན་པ་འདི་ཡང་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་
 དང་། སྤྱིན་པ་པོར་དམིགས་པ་དང་ཐལ་བར་གྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་བ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་ 5
 རབ་ཀྱི་བ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་གསུངས་དེ། མི་དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་བྱིར་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྟོན་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་
 རྟེན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་བྱས་སོ། །གཞན་
 ཡང་། [277a]

10

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྤྱིས་གྱུར་བས་དེ།

།འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་བ་རྩལ་བྱིན་ཞེས་བསྟན། ༡༮

།སྤྱིན་པ་དེ་རྟེན་གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བ་རྩལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་དོ། །ད་ནི་ཇི་སྟན་བཟོད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་
 ཤེས་པའི་ཐུང་པར་གྱི་ཐལ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བཟོད་པའི་སྒོ་ 15
 ཅས་བསྟན་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།

།དམ་པའི་རྟེན་ལ་ཁོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྟེན་གྱུར་པའི།

།དགའ་བ་འདི་ནི་ལོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་ཏུ།

།ཐུན་པ་སྤྱུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། ༡༩

20

|ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། |དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་
 བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། |དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སའི་མེད་ཡང་དག་པར་
 སྒྲིགས་པའོ། |རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་བྲོགས་པམ་པར་བྱས་ནས་
 གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། |དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་
 5 གྱི་རྒྱལ་པའི་སྐས་གྱི་ཡིད་ལ་གནས་པའི་བྱིར་མཐོན་པོར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟན་པ་སྤྱག་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་གསལ་ཏེ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། |རི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་
 ཉིད་དཔེས་བསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྒྲིམ་པ་ནི། རོར་བུ་རྒྱ་ཤེལ་བཞིན་ཏུ་
 ཞེས་བྱ་བའོ།

10 |དབྱ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་བཤད་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 སེམས་བསྟེན་པ་དང་བོའོ། ॥

།།བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྟེན་པ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ད་ནི་
 གཉིས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

15 དེ་རྒྱལ་སྟན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྟན་བྱིར།

།ཆེ་ལམ་ཏུ་ཡང་འཆལ་ཁྲིམས་ནི་མ་སྤངས།

|ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། ས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ནི་
 རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ལས་
 20 སེམས་བསྟེན་པ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་[277 b]ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།

|དེ་ལ་ཉིན་མོངས་པ་དང་རྩ་ལེན་པའི་བྱིར་དང་། རྟེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་
 བྱིར་སེམས་ལ་ཡིད་བཅགས་པའི་མེ་ཞི་བས་བསེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རམ།
 བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བ་དག་གིས་བརྟེན་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་
 བྱིར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་སྟོང་བ་བརྟན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཆོས་
 གསུམ་པོ་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྟང་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ 5
 དེ་དག་ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་
 བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་
 བརྟུར་ནམ་པར་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 རབ་ཏུ་གྱུར་བའོ། །ཡོན་ཏན་ནམ་པར་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་པ་རྟེ།
 ཚུལ་ཁྲིམས་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོག་ནམ་ 10
 བར་གྱུར་ངོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཉིད་ཁྱད་པར་རྩ་ལམགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྒྲུབས་སུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
 བའི་ཇི་མ་དག་གིས་མི་གོས་པའོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་ནི་དེ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་
 སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ 15
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་གནིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་
 གནས་པ་འདི་ནི།

ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་བས།

|དམ་པའི་ལས་ལམ་བརྟུ་ཅར་སོགས་པར་བྱེད། ༡

|ངེ་སྒྲུ་རྩ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་གནིས་པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྟུ་ས་ 20

དག་ཕྱང་ཕྱུལ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱང་ཕྱུལ་སེམས་
 དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོག་གཙོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔྱིག་པ་སྤངས།
 མཚོན་ཆ་སྤངས། འཁོན་རྩ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས། འཛེམ་པ་དང་ལྷན་
 ཞིང་སྟོང་རྗེ་ལ་ཁྱུགས་པས། དེ་སྟོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་
 5 པ་དང་། པདེ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཅེ་པ་དང་། བུམས་[278 a]པའི་སེམས་དང་
 ལྷན་ཏེ། དེ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་ལ་རྣམ་པར་འཛེ་
 པར་མི་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་གནས་ལ་སེམས་ཅན་རྩ་འབྱུང་ཤེས་ཤིང་ཆེད་རྩ་
 པསམས་ཏེ། ལྱུས་གྱིས་མཐོ་འཛམ་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། མ་བྱིན་
 པ་ལེན་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཁོངས་སྟོང་གྱིས་ཆོག་ཤེས་
 10 ཤིང་སྟོང་བཅེ་པ་དང་ལྷན་ཏེ། གནན་གྱི་ཁོངས་སྟོང་ལ་བག་བྱེད་པས་དེ་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དག་ལ་གནན་གྱིས་བབྱུང་བར་
 འབྱུང་ཤེས་ཤིང་། རྒྱ་སེམས་ཏེ་པར་བཞག་སྟེ་ཐ་ན་རྩ་དང་ལོ་མ་ཙམ་ཡང་
 མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་ན། འཛོལ་པའི་ཡོ་བྱད་གནན་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས། འདོད་
 པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཁྱུང་མས་
 15 ཆོག་ཤེས་ཤིང་། གནན་གྱི་ཁྱུང་མ་ལ་འདོད་པ་མེད་པས། དེ་གནན་གྱིས་
 བབྱུང་བའི་བྱད་མེད་གནན་གྱི་ཁྱུང་མ་དང་། རྩས་དང་མཚན་དང་། ཆོས་
 གྱིས་བསྐྱུངས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་ན། ཡན་ལག་མ་
 ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དམ། གཉིས་ཀྱི་དཔང་པོ་གཉིས་སྟོང་པ་ལྟ་
 ཅི་སྟོས། རྩན་ཏུ་སྟོབ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདན་པར་སྟོབ་ཞིང་ཡང་
 20 དག་པར་སྟོབ་ལ། རྩས་སུ་སྟོབ་སྟེ། རི་རྒྱད་སྟོབ་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའོ།

|དེ་ཐ་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་ལྟ་བ་དང་བཟོད་པ་དང་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་
 རྟོགས་པར་བསྐྱར་ཏེ། བསྐྱར་བའི་བསམ་བས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་མི་སྣུ་ན། ཆེད་
 ཏུ་བསམས་ཏེ་སྣུ་བ་ལྟ་ཅི་སྣུ་ས། བ་མའི་ཚིག་སྣངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་དབྱེན་མི་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་ལ་འཁྱུགས་པས་
 དེ་དག་དབྱེ་བའི་བྱིར་ཚུ་གི་ལས་ཐོས་ནས་པ་གིར་སྟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། 5
 དེ་དག་དབྱེ་བའི་བྱིར་བ་གི་ལས་ཐོས་ནས་ཚུ་གིར་སྟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུམ་
 བ་རྣམས་མི་འབྱེད་ཅིང་། བྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་རྟོན་ཏེ། མི་འདུམ་པ་
 ལ་དགའ་ཞིང་མི་འདུམ་པ་ལ་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་ནམ་རྒྱན་ཡང་
 མི་[278b]འདུམ་པར་བྱ་བའི་ཚིག་མི་སྣུ་འོ། །ཚིག་རྒྱལ་མོ་སྣངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེར་འདེབས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་དང་། གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང་། 10
 གཞན་གྱི་མཆོང་འབྱུ་བ་དང་། གྲོང་མའི་ཚིག་དང་། མ་རབས་ཀྱི་ཚིག་
 རོར་བཟོད་པ་དང་། རོར་བཟོད་པར་གཞོལ་བ་དང་། རྒྱན་དང་རྣར་མི་
 སྟན་པ་དང་། ཁོ་ཞིང་གཤེ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་སྟན་པ་དང་། ཡིད་
 ཏུ་མི་འོང་བས་སྟོང་ན་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་གཏུང་བར་བྱེད་པ་དང་།
 རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་རྒྱངས་པར་བྱེད་ 15
 བའི་ཚིག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྣངས་ཏེ། གང་འདི་མཉེན་པ་དང་། འཇམ་
 པ་དང་། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། རྒྱན་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣར་སྟན་པ་
 དང་། སྟོང་ཏུ་སྟུག་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་པ་དང་། རྒྱེ་བོ་མང་བོའི་སྟོང་
 ཏུ་སྟུག་པ་དང་། རྒྱེ་བོ་མང་བོའི་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དགའ་བར་
 བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། 20

གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་
 བརྟེན་དོ། །ཚིག་བཟུལ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལན་ལེགས་པར་སྒོམ་པའི་
 ཚིག་དང་། རུས་སྤྲུལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྲུལ་བ་དང་། དོན་སྤྲུལ་བ་
 དང་། ཚིས་སྤྲུལ་བ་དང་། རིགས་པར་སྤྲུལ་བ་དང་། རུལ་པར་སྤྲུལ་བ་དང་།
 5 གཞིབ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རུས་དང་མེད་དང་བཅས་པའི་ཚིག་སྤྲུལ་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་ན་བཞད་གད་རུ་བྱ་བའི་ཡོངས་སྤྲུལ་པར་བྱ་
 པ་ཡང་ཡོངས་སྤྲུལ་སྤོང་ན། ཚིག་གིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལྟ་ཅི་སྤྲོས།
 བརྟེན་སེམས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞན་གྱི་ནོར་དང་། གཞན་
 གྱི་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཇས་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྤྲུལ་
 10 གཟུང་བ་ལ། བརྟེན་སེམས་མི་བསྐྱེད་ལ། ཆགས་པ་མི་བྱེད་ལ། མི་སྤྲོན་
 ཏེ། ཆགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ། །གཞིན་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་། བན་པའི་སེམས་དང་། སྒྲིང་
 རྩེའི་སེམས་དང་། [279 a] བདེ་པའི་སེམས་དང་། འཇམ་པའི་སེམས་དང་།
 རྒྱུ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་གདགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཁོང་ཁྱོད་པ་
 15 དང་། འཁོན་རུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་བ་དང་། རི་མ་དང་། གཞིན་སེམས་
 དང་། ཁོང་ཁྱོད་པ་སྤྲོན་རུ་འགྲོ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ།
 བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོག་
 པར་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ཐུར་ལ་ཡང་
 དག་པའི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་། དགེ་མཚན་དང་བྱ་ཤིས་རྣམ་པ་སྤྲུལ་
 20 ཚིགས་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་དང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་

བ་རྒྱུ་ཞིང་གཡོ་མེད་ལ་སྐྱུ་མེད་པས། སངས་རྒྱལ་དང་ཚེས་དང་། དགེ་
འདུན་ལ་བསམ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནི་ནེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོ།

།དེ་ལ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་
བྱེད་དོ། །བར་ཀྱི་བཞི་ནི་དག་གིས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སོ།
།དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྒྱ་ཅར་ཡང་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནི། 5

།ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་མི་གསོག་གམ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་གསོག་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་།

དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྒྱ་ཅར་ཡང་།

།དེ་ལ་ལྷགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ 10
ཡིན་ནོ།

།སྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་རྟག་ཏུ་རྣམ་དག་སྟེ།

།ནི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མངོས། 2

ནི་བ་ནི་དབང་པོ་བསྐྱམས་འོ། །འོད་ཆགས་པ་ནི་ལྷུ་མེར་གསལ་
བའི་ལུས་ཅན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ 15
ཡང་།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།

དེ་བྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མི་འགྱུར།

རི་སྒྲིང་བྱ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་
འདི་ལ་དགེ་སྒྲིང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་ 20

སའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱམས་ཤིང་གནས་ཆོག་དང་སྦྱོར་[279 b] ཡུལ་སྤྱན་སྒྲིམ་
 ཆོགས་པ་ཁ་ན་མ་བློ་བ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་ལྟ། ཡང་དག་
 པར་སྒྲངས་ཏེ་བསྐྱབ་སའི་གཞི་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་ལྷན་དང་དག་དང་ཡིད་
 གྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་
 5 གྱང་དེ་བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤངས་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་
 སྤངས་གཞན་ཡང་འདྲི་ལ་དག་སྒྲོང་ཁ་ཅིག་སྤངས་སའི་ཡོན་ཏན་བརྩ་
 གཏིས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་
 འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འོད་སྤངས་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 10 འཆལ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་
 སའི་བར་དུ་གསུངས་སོ།

།དེ་བྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་།

།གཏིས་སྒྲོའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་ཐལ་བར་འགྱུར་། 3

།སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དང་
 15 གང་གིས་བྱེད་སའི་གསུམ་ཆར་ལའང་དངོས་བོ་དང་དངོས་བོ་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་གཏིས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤྱན་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པར་
 བརྟེན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱིར་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤྱན་
 སྒྲིམ་ཆོགས་པ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་
 20 དང་། ཡོན་ཏན་སྤྱན་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟེན་ཉིད་དུ་གྱུར་

པར་བསྟན་པའི་བྱིར།

སྤྱན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་འགྲོ་དན་ནའང་།

སྤྱེ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་པ་ཉམས་ལ་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་ཏེ། སྤྱན་པ་གང་ཁོ་ན་ལས་སྤྱན་པདག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
ལྟན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ། ལྟ་དང་མི་དག་གི་ནང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ 5
པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཀྱང་
པ་དང་ཐལ་བ་ལས་དན་འགྲོའི་འགྲོ་བར་ལྱུང་བ་ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་
དཔུལ་བ་དང་བ་ལྷན་དང་། ཉ་དང་ལྷན་པོ་ཆེ་དང་། [280a] སྤྱེ་བྱ་དང་།
བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དུགས་ཁྱུ་འབྱུལ་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སུ་སྤྱེས་པ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱེ་ཚོགས་འབྱུང་ 10
བ་ཁོ་ནར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར།

བསྐྱེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན།

སྤྱན་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་མི་འབྱུར། ཅ

གང་ཞིག་ས་པོན་ཆེས་ཁྱད་དུ་བཏབ་ནས་འབས་བྱ་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བ་རྟེན་ཅིང་སྤྱར་ཡང་འབས་བྱའི་ཆེད་དུ་དེ་བས་གྱང་ཆེས་མང་བོའི་ས་ 15
པོན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་འབས་བྱའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དུས་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ཉི་པར་འཕེལ་བས་རིམ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པ་ཡོད་
མྱོད་ཀྱི། བྱས་པ་ཚུད་གསོན་པའི་ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག་བྱུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སྤྱར་ཀྱི་ས་པོན་ཅོམ་ཡང་ཉི་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ནི་བསྐྱེད་དང་ལྟན་
ཅིག་དུ་དངོས་པོ་འདུ་བ་ཡང་ཟད་པའི་བྱིར། འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ 20

འབྲས་བུ་སྤྲོད་སྤུམ་ཚོགས་པ་སྒྲེ་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་བལ་བའི་བྱིར་གནས་མ་ཡིན་པར་ཁོངས་སྒྱུད་ཏེ་བར་ཁོངས་
སྒྱུད་པ་ལ་ཡང་གིན་དུ་བྱུན་པས་སྤྲོད་མེད་པའི་འཕེན་པ་དང་བལ་བའི་
བྱིར་དང་། སྤར་འཕངས་པ་མ་ལུས་པར་ཏེ་བར་ཁོངས་སྒྱུད་པའི་བྱིར་
5 བྱིས་ཁོངས་སྒྱུད་དག་འབྱུང་བ་མི་སྤྲོད་པར་འབྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
གང་པ་དང་བལ་བ་འདྲིའི་ཁོངས་སྒྱུད་འབྱུང་བ་རྩོགས་པ་གིན་དུ་རྟེན་པར་
དགའ་བ་འབང་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། དན་འགྲོ་སོང་བ་ལས་དན་འགྲོ་ལས་
ལྷང་བ་ཡང་གིན་དུ་རྟེན་པ་དགའོ། །ཞེས་བུ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར།

གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པས།

10 ་གལ་ཏེ་འདི་དག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།

གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འབྱུར་བ།

དེ་ལས་བྱི་ནས་གང་གིས་སྒྲོང་བར་འབྱུར། ་

ཞེས་བུ་བ་སྒྲུས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་དེའི་ཚེ། དཔའ་བོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་
གནས་པ་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་འདོད་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་

15 བར་འཇུག་ཅིང་། ལྟ་དང་[280 b]མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གནས་པ་ན།

བདག་ཏིན་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། དཔའ་བོ་བཅིངས་ནས་རི་སུལ་ཆེས་
ཆེན་པོར་བསྐྱར་བ་ལྟར། དན་འགྲོར་སོང་བ་དེ་བྱི་ནས་གང་གིས་འདོད་
བར་འབྱུར། དེས་ན་གཞོན་པར་བུ་བའི་བྱིར་དན་འགྲོ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་
འབྱུར་རོ། །དེ་ཏིན་ཀྱི་བྱིར་དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲེས་ན་

20 ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཉིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ།

|གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཏེས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་
མང་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་བ།

དེ་ཕྱིར་ཀླུ་བས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།

|ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་འབྲེའི་གཏམ་ཏིན་མཛད་པ་ཡིན།

|དེ་ཏིན་གྱི་ཕྱིར་སྤྲིག་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་པམ་པར་མཛད་པའི་ཀླུ་ 5
བས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མི་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིན་
པའི་གཏམ་གྱི་རྩས་ཀྱི་འབྲུག་ཐོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་ཁོ་ན་མཛད་
དོ། |གང་གི་ཕྱིར།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན།

|འབྲས་བུ་ཏིར་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ༩

10

|ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིན་ཞིང་
དོ། |དེར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ན།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རིམ་པ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པའི་
སྒོ་ནས་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཏེ་བར་འཕེལ་ཞིང་། རྩས་རིང་པོར་ཏེ་བར་
ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱས་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། |དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་ 15
འདིས།

སོ་སའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་དང་གསུང་སྤྱོས་དང་།

རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཏིན་ངེས་རྣམས་དང་།

ཀླུ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།

མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ༧

20

། རི་སྐད་རུ་མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་བསྟན་པ་དང་།
མང་རུ་བྱས་པའི་ཤས་ཆེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ།
། འབྲིང་གི་ནི་རུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། ། རྒྱུད་ཤས་ནི་
གཤམ་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་[281 a]ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལ་སྟོག་གཙོད་པས་ནི་
5 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ཁྱིད་དོ། ། རུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་ཁྱིད་དོ། གཤམ་
རྗེའི་འཇིག་རྟེན་རུ་ཁྱིད་དོ། ། དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་རུ་སྟེས་ན་
ཡང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་གཉིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཆེ་མུང་བ་དང་།
ནད་མང་བར་འགྱུར་རོ། ། མ་བྱིན་པར་འཇག་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་
ཁྱིད་དོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་འོངས་སྟེ་རྒྱུད་རྒྱུད་བ་དང་། མུན་མོང་གི་འོངས་
10 སྟེ་རུ་འགྱུར་བའོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། འདོད་པས་འོག་པར་
གཡམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཁོར་
གཡོག་ཡིད་བརྟན་རུ་མི་རུང་བ་དང་། དག་ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་མར་
འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། རྒྱན་ཏུ་སྒྲུབ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་
བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱར་བ་མང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྒྲུ་
15 བར་འགྱུར་བའོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། སྤ་མས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་
བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཁོར་གཡོག་འདུམ་བ་དང་། གཡོག་
འཁོར་དན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོག་རྒྱུབ་མོས་ནི་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་རུ་མི་འོང་བ་སྟོས་
བ་དང་འཕུབ་མོའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོག་
20 བུལ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བརྒྱུད་བར་

འོས་པའི་ཚོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་སྤྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་དང་། བརྟམ་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་བྲིད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་དང་། གཞོན་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་བྲིད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། བན་པ་མི་ཚོལ་བ་དང་། གཞན་ཀྱིས་གཞོན་པ་བྱས་ 5
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། འོག་བར་ལྟ་བུ་ཞི་སེམས་ཅན་
 དཔུལ་བར་བྲིད་དོ། །རྩད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་བྲིད་དོ། །གཤིན་རྗེའི་[281 b]
 འཇིག་རྟེན་རྩ་བྲིད་དོ། །དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་རྩ་སྐྱེས་ན་
 ཡང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཉིས་མངོན་བར་སྐྱབ་སྟེ། ལྟ་བ་དན་བར་ལྟུང་
 བ་དང་། གཡོ་ཅན་རྩ་འགྱུར་རོ།

10

།དེ་ལྟར་མི་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 སྤང་བོ་ཚད་མེད་པ་སྤྲད་བར་འགྱུར་གྱིས། དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
 ཡང་དག་བར་སྤངས་པའི་རྒྱས་ནི་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱིད་པའི་
 རྩ་མོའི་བར་རྩ་སྐྱེ་བ་ཡོད་བར་འགྱུར་རོ།

།དེའི་གོང་རྩ་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ཏེ་ཆོ་བའི་ 15
 སེམས་དང་། ཁམས་གསུམ་པས་སྤྲུག་པའི་ཡིད་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 མེད་པ་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟེ་སྤྱིའི་རྗེས་སུ་འབྱང་
 བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་ན། ཏུན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་གོང་རྩ་གཞན་ཀྱིས་ཟིང་མི་འཇོག་པ་
 དང་། རང་མངོན་བར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ 20

དང་། ཐལ་མ་མཁས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཟུང་མོ་ཁོང་དུ་
རྒྱུ་པ་མ་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་ན། རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེག་པ་འབྲུག་པ་ར་
ཕྱེད་དོ།

།དེའི་གོང་དུ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཆོད་མེད་པའི་སྤྱིང་བརྩེ་པ་དང་།

5 སྤྱིང་རྩེ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཐལ་མ་ལ་མཁས་པ་མ་ཐུས་པ་དང་། སྤྱིན་།
ལམ་ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་བདུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་མི་གཏོང་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་དུ་རྒྱུ་པ་ལ་དམིགས་
པ་མ་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱིད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུག་
10 པར་ཕྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་འདིས་དག་པ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་མ་
གཏོགས་པར་སོ་སོའི་སྤྱེ་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཅི་རིགས་པར་མངོན་པར་མཐོ་པ་འཁོར་
བའི་བདེ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་བདེ་བ་ཡང་མ་[282a]ཡིན་སྟག་
15 བསྐྱལ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཐར་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཐོབ་པའི་
ཐལ་མ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་པར་བསྟན་པར་
འབྱུང་རོ།

།གང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

རྩེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་།

།བཟླ་ཤིས་ན་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན།

། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་བྱས་པདག་ཉིད་ཆེ།

། དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། ༤

། རྟ་ནག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཟ་མི་ཤིས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ།

། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།

5

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྟོང་བྱེད་པ།

། གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ།

། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བཤད།

། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ།

10

། གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྟོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ༥

། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་རི་སྐད་བཤད་པའི་གསུམ་པོར་ཅམིགས་པ་མེད་ན་ནི་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཞེས་བཤད་དོ། །རི་སྐད་
བཤད་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐབས་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པར་འཆད་པ་ནི།

15

ཀུལ་སྐས་ལྷ་པ་ལས་བྱུང་སྟོད་མེན་སྟོད་པ་ཡི།

། དཔལ་གྱུར་ནི་མ་དང་བྲལ་ནི་མ་མེད་འདི་ཡང་།

། སྟོན་ཀའི་རུས་ཀྱི་ལྷ་པའི་འོད་ནི་རི་བཞིན་རུ།

། འགྲོ་པའི་ཡིད་ཀྱི་གར་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ༡༠

ཞེས་བྱའོ། །ནི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགོ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ 20

གྱིས་ཟླ་མ་མེད་པའི་བྱིར་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པའི་དོན་
 དང་མཐུན་པའི་མིང་ངོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་ཟླ་པའི་འོད་ཟླ་མ་དང་བུལ་
 བ་སྟེ་བའི་གཏུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་ཟླ་
 བ་ལས་བྱང་པའི་ཟླ་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་འཆལ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
 5 བསྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་གཏུང་བ་[282b]སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
 འཁོར་པའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་པའི་དཔལ་
 དེ། ཡོན་ཏན་ཐུན་ཐུན་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་
 དང་། སྤྱི་བཞིའི་དཔང་ཐུག་ཐུན་ཐུན་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ངོ།
 །དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སེམས་བསྟེན་པ་གཉིས་
 10 བའོ།

༥ རྟེན་སེམས་བསྟེན་པ་གསུམ་པའི་དཔང་དུ་བྱས་ནས།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེ།

འོད་འབྱུང་བྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི།

འོད་བྱེད་པ་སྟེ་

15 ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །འོད་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་གསུམ་པའི་མིང་ངོ། །ཡང་འདི་ཅིའི་བྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཅེ། དོན་དང་མཐུན་པ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་
 མ་ལུས་པ་སྟེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཞི་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་

པའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སེམས་གསུམ་པ་
བསྐྱེད་པའི་

བདེ་གསེགས་སྤྲུལ་པོ་ལ།

།དེ་ཚེ་ཉི་ལྔར་ཟངས་འཕྲེ་སྒྲུང་བ་འབྱུང། ༡

ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་རིལ་ཏུ་ཟངས་ལྟ་བུའི་ 5
སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་དེར་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་རྟོན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། བཟོད་པའི་པ་རིལ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟག་པ་ཉིད་
དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྱུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི།

10

།ལུས་ལས་ཤ་ནི་རྩས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ།

།སྒྲུང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཁྱེད་དེའི།

།བཟོད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ་ལྟག་པར་སྒྲེ། 2

ཞེས་བུ་བ་སྒྲིམ་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་
བསྐྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ 15
གིས་གཞན་དག་གི་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩས་གསུམ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་
དོགས་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལུས་དང་[283 a]དག་
དང་ཡིད་འདུག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན། གལ་ཏེ་
གནས་མིན་འབྱུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །གལ་
ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ 20

ལས་ཤིང་རྩམ་པ་དང་བཅས་པ་སྤང་རེ་རེ་ནས་སྤོང་ཅིང་སྤོང་ཅིང་ཡུན་
 རིང་པོར་གཙོད་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཙོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་
 ཁོང་ནས་འབྱུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྟོག་
 པའི་ལས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟག་པར་
 5 དམིགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆེས་ལྟག་པར་བཟོད་པ་ཉིད་སྟེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།

བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ།

།གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཆོ་རི་ལྟར་གཙོད།

།གང་བྱིར་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།

10

།མཐོང་བ་དེས་ན་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། 2

།རྟོག་པའི་ལས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་
 ལྟག་པར་དམིགས་ནས་ཆེས་ལྟག་པར་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 མ་ཟད་ཀྱི། གང་གི་བྱིར་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་
 བར་མཐོང་ཞིང་། བདག་དང་བདག་གི་བའི་འདྲ་ཤེས་དང་ཐལ་བ་འདྲིའི་
 15 བྱིར་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྤྱི་ལོ་བཟོད་པའི་རྒྱ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །བཟོད་པ་འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 གྱི་འཆོམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱུང་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས་མི་བཟོད་པ་
 དང་ལྷན་པ་ལྟ་ཁོ་བ་ལས་ལྟོག་པར་རིགས་པར་འཆད་པ་ནི།

གཞོན་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཞོན་ན།

།དེ་ལ་བཞོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྷོག་གམ་ཅི།

།དེ་བྱིར་དེའི་བཞོན་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད།

།འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ུ

།ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཁོང་འཇུག་པའི་སྐབས་སྟེར་བ་འདི་ 5
 གཞོན་པ་བྱས་པ་གཞན་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་དེའི་ཆོ་གཞོན་པ་བྱས་ཟིན་པ་[283 b]བསྒྲིག་
 ཏུ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་བཟམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དེ།
 བྱ་རྒྱ་བྱས་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིའི་བཞོན་པ་དང་ལྷ་དགོས་པ་མེད་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། ཁོང་ཁྱོད་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་དང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཡིད་ཏུ་མི་ཁོང་པ་ 10
 འཕེན་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཞིག་རང་གིས་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་བྱས་པའི་
 འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་སྦྱད་བཞིན་ཏུ་གཏི་མུག་པས་གཞན་གྱིས་
 བདག་ལ་གཞོན་པ་དེ་བྱས་སོ་སྟེ་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་
 ལ་ཁྱོད་པ་ཉེ་བར་སྦྱེ་ལ། ལན་ཏུ་གཞོན་པ་བསྐྱུལ་བས་དེའི་གཞོན་པ་ཡམ་
 བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསྒྲིག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་པ། 15

སྤྲོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་།

།ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ

།གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང་ནི་ཁྱོད་པས་སྦྱུག་བསྐྱུལ་བྱིར།

།ས་བོན་ཉིད་ཏུ་ཇི་ལྷ་བྱར་ན་ཁྱིད་པར་བྱེད། ༥

- །གང་ཞིག་མཚོན་ཆ་རྟོན་པོའི་སོ་བཤས་བས་དེ་ལ་ལྷས་ལ་གཞོན་
པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེས་ཆེ་བ་དག་དག་གིས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་བ་དེ་ནི།
འབྲས་ཕྱ་འབྱུང་བ་ཐ་མ་སྟོག་གཞོན་པའི་ལས་སྟོན་བྱས་བ་སེམས་ཅན་
དབྱལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲེལ་གྱི་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ལ་
5 མོགས་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་འབྲས་ཕྱ་དག་བ་ཉམས་སྲ་ཚུང་བར་གྱུར་
ཅིང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་ཕྱ་ཉོན་མོངས་བ་ལྷག་མར་ལྷས་བ་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ཕྱ་ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བ་མ་ལྷས་བ་ལྟོག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
བ་སྟེ། དེ་རི་ལྟར་སྤར་ཡང་རྣམ་པར་འབྱུར་བས་སྟོན་ཀྱི་བདུང་བ་ཐ་མ་
ཁོང་ན་ཡིད་པའི་ནད་གསོ་བའི་རྒྱ་ལྟར་ཁོང་ནས་འབྱུག་བ་དང་། གནན་
10 ལ་གཞོན་བ་དག་གིས་འབྲས་ཕྱ་ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བ་འདས་ཟེན་བ་བས་ཀྱང་
ཆེས་ལྷག་པར་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་ཕྱ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཉིད་རྒྱ་བགྱི་
བར་འབྱུར། དེའི་ཕྱིར་དེས་སྟོན་བ་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་བ་
གཅགས་ཆ་རྟོན་པོའི་ལས་བྱེད་བ་ལ་བྱ་བ་ལྟར། [284 a] འབྲལ་རྒྱ་སྤྱག་
བསྐྱལ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་རིགས་སོ།
15 །མི་བཟོད་བ་ནི་རི་རྩོད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྟོན་བ་ཡིད་
རྒྱ་མི་འོང་བ་ཡངས་བ་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བད་ཀྱི།
ཡུན་རིང་རྒྱ་བསགས་པའི་བཟོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ལ་ཁོ་བ་ཡིས།

།སྟོན་དང་ཁྱིམས་བྱང་དགེ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར།

རྣམས་ གྱིས་ བེ་བདག་ ཉིད་ ཁོ་ན་ འཛོམས་ བར་ བྱེད་ ལ། ཟུས་ བ་ སྟིང་ རྩེ་
མེད་ བ་ རྣམས་ གྱིས་ བེ་བདག་ ནང་ གཞན་ འཛོམས་ བར་ བྱེད་ བ་ འདི་ནི་ སྐྱེས་
བ་ ཉིད་ གྱིས།

མི་ སྐྱུག་ ག་བྱུགས་ སྐྱ་ བྱེད་ ཅིང་ རྣམ་ བར་ མེན་ བར་ བགྱ།

5 ། ཚྱུལ་ ནང་ ཚྱུལ་ མེན་ ཤེས་ བའི་ རྣམ་ རྟོན་ འཛོག་ བྱེད་ ཅིང་ ོ།

། ཟུས་ སྐྱིས་ རིགས་ མཐུན་ བཏང་ ཅས་

མི་ བཟོད་ བ་ ཡིས་ བྱུར་ ཟུང་ འགྱོར་ བྱུར་ བར་ བྱེད།

གལ་ ཉེ་མི་ བཟོད་ བའི་ སྐྱོན་ དེ་ རག་ ཡིན་ ཅ་ དེ་ ནང་ འགལ་ བ་ བཟོད་
བའི་ ཡོན་ ཏན་ ཅི་ ཡིན་ ཞེ་ ཅ། བཤད་ བ།

10 བཟོད་ བས་ བཤད་ ཟེན་ ནང་ འགལ་ ཡོན་ ཏན་ རྣམས་ བྱེད་ རོ། ༡

། བཟོད་ བས་ མཛེས་ ཤིང་ སྐྱེ་ བོ་ རྣམ་ བ་ ལ།

། བངས་ ནང་ ལྷགས་ ནང་ ལྷགས་ མེན་ ཤེས་ བ་ ལ།

། མཁས་ བར་ འབྱུར་ ཞིང་ དེ་ ཡི་ འོག་ ཟུང་ རི།

། ལྟ་ མའི་ སྐྱེ་ ནང་ སྟིག་ བ་ ཟན་ བར་ འབྱུར། ༢

15 ། མི་ བཟོད་ བ་ ལ་ སྐྱོན་ གང་ རག་ བསྟན་ བ་ དེ་ རག་ ནང་ འགལ་ བའི་ ཡོན་
ཏན་ དེ་ རག་ བཟོད་ བ་ ལ་ རིག་ བར་ བྱའོ། ། དེའི་ བྱུར་ དེ་ ལྟར།

སོ་ སའི་ སྐྱེ་ བོ་ ནང་ བེ་ རྒྱལ་ སྐས་ གྱིས།

། ཁྱི་ ནང་ བཟོད་ བའི་ སྐྱོན་ ཡོན་ རིག་ བྱས་ ཉེ།

། མི་ བཟོད་ སྤངས་ ཅས་ འཕགས་ བའི་ སྐྱེ་ བོ་ ཡིས།

20 ། བསྟགས་ བའི་ བཟོད་ བ་ ཏག་ ཟུང་ བྱུར་ བསྟེན་ བ། ༣

། ཁྱི་བ་དང་བཟོད་བ་ནི་ཁྱི་བ་དང་བཟོད་བའོ། རྒྱུན་དང་ཡོན་ཏན་ནི་
 རྒྱུན་ཡོན་ཏེ། ཁྱི་བ་དང་བཟོད་བ་དག་གི་རྒྱུན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་
 མོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །ཁྱི་བའི་རྒྱུན་རི་སྐད་བཤད་བ་དང་བཟོག་བའི་
 རྒྱུན་པཟོད་བའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པར་བྱས་ཏེ། ཁྱི་བཟོད་བ་
 སྤངས་ནས་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཟོད་བ་ཁོ་ན་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། 5

། ད་ནི་བཟོད་བ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར།

། རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བྱིར་བསྟོས་ཀྱང་།

། གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ།

། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་སུ་བྱིན་ཀྱང་། གང་བཟོད་བ་
 དང་། གང་གིས་བཟོད་བ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་བཟོད་བ་གསུམ་ 10
 བོ་འདི་ལ་དམིགས་[285 a]བ་ཡོད་ན། བཟོད་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་
 པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ཞེས་བྱའོ།

། དམིགས་པ་མེད་བ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བསྟན། ༡༠

ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་རྣམ་ 15
 པར་དག་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཏུ།

། ས་དེར་རྒྱལ་སྐས་བསམ་གཏན་མཛོན་ཤེས་དང་།

། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།

། དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་བ་ཡི་ནི།

། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར། ༡༡

- བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་ནི་ཏེ་བར་མཚན་བའི་
དོན་ཏེ། སྒྲིམས་བར་འབྲུག་པ་དང་ཚན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡིན་
ནོ། །རི་སྐད་དུ་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པ་
བཞིན་ཏེ། བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
5 ཁྱབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལས་དཔེན་བ། རྟོག་པ་མི་དགེ་
བའི་ཆས་རྣམས་ལས་དཔེན་བ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དབྱེད་པ་དང་བཅས་
དཔེན་པ་ལས་སྦྱེ་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་
བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནང་ཡོངས་
སུ་དད་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་དུ་གྱུར་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་དབྱེད་པ་
10 མེད་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
བྱང་སྒྲིམས་ལ་གནས་ཤིང་དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་
ལྷུས་ཀྱིས་སྦྱང་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དན་པ་དང་ལྷན་པ་བདེ་
བ་ལ་གནས་པ་བྱང་སྒྲིམས་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་མེད་པའི་
15 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ་
སྤྲོས་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་
རྒྱབ་པས། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བྱང་
སྒྲིམས་དང་དན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་[285b]བསྐྱབས་ཏེ་
གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་བཞིའོ།
- 20 །གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་བར་འབྲུག་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ།
ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་རྒྱལ་པར་གྱུར་ཞིང་། ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྒྱུ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྒྱེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ 5
མཐའ་ཡས་སོ་སྒྱུ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་
སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྱུ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྱེ་མཆེད་
བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྱེ་
མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་ 10
མ་ཡིན་ནོ་སྒྱུ་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྱེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་
གནས་སོ་ནེས་བྱ་བ་སྒྱེ། འདི་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྱུ་མས་པར་འདུག་
པ་བཞིའོ།

ཁྱེད་མེད་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
ཡངས་པ་ཀྱུ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། མི་གཉིས་པ། ཁྱེད་མེད་པ། འཁོན་ 15
མེད་པ། འགྲན་ལྷ་མེད་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པ། གཞོན་པ་མེད་པ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་ཐུབ་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ལྷས་པ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་
མཐས་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐུབ་པར་བྱས་ནས་
བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགའ་བ་
དང་ལྡན་པ་དང་། བདེ་སྒྱུ་མས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ནེས་བྱ་ 20

བ་ནི་ཐུ་མ་བཞིན་ནོ།

།མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་རྩ་འབྲུལ་བྱ་བ་ནམ་པ་
རུ་མ་ཆུང་པར་བྱེད་དེས་ཡང་གཡོ་པར་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་
པོར་འགྱུར་རོ། །མང་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲུང་པར་གྱུར་
5 ཞིང་མི་[286a]སྒྲུང་པར་འགྱུར་རོ། །རྩིག་པ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་ར་
བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་རི་ལ་ཡང་མི་ཐོགས་པར་ཐད་ཀར་འགྲོ་སྟེ་དཔེར་
ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་གིས་
འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ན་འདྲ་བ་ཆགས་བྱ་བཞིན་ནོ། །ས་ལ་ཡང་སྟེང་རུ་འབྱུང་
བ་དང་བྱིའུ་འཕྲུལ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །རྩ་ལ་
10 ཡང་མི་རྒྱུ་པར་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །རུ་བ་སྐལ་
པར་ཡང་བྱེད་འབར་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་མེའེ་ཡུང་པོ་བཞིན་ནོ།
།བདག་གི་ལུས་ལས་རྩེ་རྩུན་ཆེན་པོ་འབྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲིན་ཆེན་པོ་བཞིན་
ནོ། །རྩེ་རྩུན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་འདི་ཀྱན་ཏུ་འབར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་
15 མཆེད་ཅིང་འབར་དེ་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི་པར་བྱེད་དོ། །ཟླ་བ་དང་
ཉི་མ་འདི་ལྟར་རྩ་འབྲུལ་ཆེ་བ་འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ལ་ཡང་
ལག་པས་འཇོན་ཞིང་ཀྱན་ཏུ་ཉུག་པར་བྱེད་དོ། །ཚུངས་པའི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་པར་རུ་ཡང་ལུས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
མངོན་པར་ཤེས་པའོ།

20 །དེ་ལྟའི་ན་བའི་ཁམས་ནམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་ལྟ་དང་

མི་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་སོ། བ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གང་དག་ཟིང་
ཡང་རྒྱ་ཉི་ཡང་རྒྱ་། བ་ན་སྒྲ་བྱ་དང་། བ་སྒྲ་དང་། བྱ་བ་
དང་། མིན་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་སོ། །འདི་ནི་ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་
བར་ཤེས་བའོ།

།དེ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ 5
སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་
དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སྒྲ་ཡང་
དག་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྒྲ་ཡང་དག་བ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་[286b]ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཞེ་སྤང་དང་བཅས་བ་དང་། 10
ཞེ་སྤང་དང་བྲལ་བ་དང་། གཉི་སྒྲ་དང་བཅས་བ་དང་གཉི་སྒྲ་དང་བྲལ་
བ་དང་། ཉོན་མོངས་བ་དང་བཅས་བ་དང་ཉོན་མོངས་བ་མེད་བ་དང་། རྒྱ་
བ་དང་ཡངས་བ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་བ་དང་ཆེན་མེད་བ་དང་བསྐྱས་བ་
དང་རྒྱས་བ་དང་མཉམ་བར་བཞག་བ་དང་མཉམ་བར་མ་བཞག་བ་དང་།
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དང་། རློན་ཅན་དང་རློན་མེད་ 15
བ་དང་། སེམས་རགས་བ་ལ་ཡང་སེམས་རགས་པོ་ཞེས་ཡང་དག་བ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །སེམས་རགས་བ་མ་ཡིན་བ་ལ་ཡང་
སེམས་རགས་བ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཡང་དག་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་
རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ་ཞེས་ 20

བྱ་བ་འདི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པོ།

།དེ་ཐོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་རྩ་མ་རྗེས་སུ་ནན་ཏེ་ཆེ་རབས་གཅིག་
ཡང་རྗེས་སུ་ནན་ནོ། །ཆེ་རབས་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་།
ལྔ་དང་། བརྒྱ་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། སུམ་རྩ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་།

5 ལྔ་བརྒྱ་དང་། བརྒྱ་དང་། རྟོང་ཡང་རྗེས་སུ་ནན་ནོ། །ཆེ་རབས་བརྒྱ་
ཐལ་རྩ་མ་དང་། ཆེ་རབས་རྟོང་ཐལ་རྩ་མ་དང་། ཆེ་རབས་འབྲུམ་
ཐལ་རྩ་མ་དང་། ཆེ་རབས་བྱེ་བ་འབྲུམ་ཐལ་རྩ་མ་དང་། ཆེ་རབས་
བྱེ་བ་ཐལ་ཐིག་འབྲུམ་ཐལ་རྩ་མ་དང་། འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་།
འཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། འཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་

10 རྩ་མ་ཡང་རྗེས་སུ་ནན་ནོ། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡང་རྗེས་སུ་ནན་ནོ་བསྐྱལ་བ་
རྟོང་ཡང་རྗེས་སུ་ནན་ནོ། །བསྐྱལ་བ་འབྲུམ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དང་།
བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐལ་བརྒྱ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐལ་རྟོང་དང་། བསྐྱལ་
བ་བྱེ་བ་ཐལ་འབྲུམ་ནས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐལ་ཐིག་འབྲུམ་ཐལ་རྩ་མའི་
པར་རྩ་རྗེས་སུ་ནན་ནོ། །ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་[287 a]མིང་འདི་ཞེས་བྱ་

15 པར་གྱུར་རྩ་མ་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཟས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཟ་ཟ་ཆེ་ནི་འདི་ཅུ་ཞིག་ཐུབ། ཡུན་ནི་འདི་སྤྱི་ཅིག་གནས་གནས།
བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱལ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོང་ངོ། །བདག་དེ་ནས་ཤི་
འཕྲོས་ནས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ་དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་སོ་
ཞེས་རྣམ་པ་དང་བཅས་དན་རྟགས་དང་བཅས་རྩ་མའོ་དང་བཅས་པར་

20 ཐོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་རྩ་མ་རྗེས་སུ་ནན་ནོ། །འདི་ནི་ཐོན་གྱི་གནས་རྗེས་

སུ་ནན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ།

དེས་ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་
འཕོ་བ་དང་སྒྲེ་བ་དང་མདོག་སྒྲུག་པ་དང་མདོག་མི་སྒྲུག་པ་དང་བདེ་བར་
སོང་བ་དང་དན་པར་སོང་བ་དང་། བཟང་པོ་དང་། དན་པོ་རྣམས་མཐོང་
ངོ། །ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་ 5
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཨྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་
ནི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱུད་པ་དང་ལྡན་པ། དག་གི་ཉེས་པར་སྦྱུད་པ་དང་
ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱུད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
སྦྱར་བ་འདེབས་པར་སྦྱུད་པ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་སྟེ། ལོག་པར་ལྟ་
བའི་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱས་ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་ལོག་དུ་དན་ 10
འགྲོ་རྣམ་པར་ལྟུང་བ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྒྲུའི་ཞེས་བྲ་བ་དང་།
ཨྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ལེགས་པར་སྦྱུད་པ་དང་ལྡན་པ།
དག་གི་ལེགས་པར་སྦྱུད་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྦྱུད་པ་
ལྡན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བ་མི་འདེབས་པ་ཡང་དག་པར་ལྟ་
བ་ཅན་དག་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ 15
རྒྱས་ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་ལོག་དུ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲུའི་ཞེས་བྲ་བར་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྟའི་མིག་
རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྒྲེ་བ་
དང་མདོག་སྒྲུག་པ་དང་མདོག་མི་སྒྲུག་པ་དང་ཞེས་བྲ་བ་ནས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པ་དང་[287 b]བཅས་དན་རྟགས་དང་བཅས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་ 20

མཐོང་སྟེ། ལས་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དག་གྲང་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།

།དེ་བསམ་གཏན་དང་སྟོམས་པར་འབྱུག་བ་འདི་དག་ལ་སྟོམས་པར་
འབྱུག་ཅིང་རྣམ་པར་ལྡང་ཡང་། གང་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་
5 སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་དེར་ཆེད་ཏུ་བསམས་ཏེ་སྟོན་ལམ་
བཏབ་པའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་མ་གཏོགས་པར་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྟོང་།
།དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐབས་མཁས་
བས་མངོན་པར་བསྟུབས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ནས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
10 བསམ་གཏན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

།ཅི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
དང་གི་སྒྲ་ན་མ་སྟོས་པ་བསྟུ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཏེ་དེའི་གཏི་མུག་གྲང་ཡོངས་
སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ཡང་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་
ཏེ། རི་སྐད་ཏུ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ལ་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འཕོ་
15 བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོག་བས་དེ་བས་
གྲང་ཤས་ཆེར་འདོད་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བར་འགྱུར་རོ།
།གཟུགས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྲོད་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་
མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བསྟུ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་
འཆིང་བ་རྣམས་ནི་སྤྲ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
20 འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་

ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་བསྐྱེད་པ་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་། བསྐྱེད་པ་འབྲུམ་ཕྱག་རྒྱ་
མ་དང་། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་མ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་ཕྱག་
རྒྱ་མར་ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པར་
འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་ཞེ་སྤང་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པར་
འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་གཏི་མུག་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པར་ 5
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། [288 a] །དེ་ལྟར་ན་དེའི་འདོད་ཆགས་
དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།

།དེ་ཅི་ལྟར་རྟག་རྒྱ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་
པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རི་སྐྱད་རྒྱ་ཤེ་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོར་བསྟན་ 10
པའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་པལ་ཆེར་ལྟེན་རྒྱལ་པོ་
ལྟེན་བདག་པོ་དབང་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་
འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བརློག་པའི་ཐབས་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱང་བ་དང་། གཙོ་བོ་
ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདུལ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་པོ་དེ་ནི་ 15
འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ།

།དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
གསུམ་པར། བཟོད་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བསམ་
གཏན་དང་ཚད་མེད་པ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་
དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་གཏོད་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པར་ 20

འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ནས། དེ་ནི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཐུག་
པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གསུམ་གྱི་བརྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཚོགས་གྱི་རང་
བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསལ་བར་བྱ་
བའི་བྱིར་བཤད་པ།

- 5 སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར།
 །པདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟགས།
 །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།
 །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱ་ཡི་རྒྱ། ༡2

- །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ན་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་
10 སོགས་པའི་བརྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་
 པའི་དབྱེ་བས་དེ་རྣམས་ལ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་དེ་རྒྱན་ཏུ་བརྟེན་
 དོ། །དེ་ལ་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་པལ་ཆེར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་སྐྱབ་པར་སྤྲོ་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་བརྟེན་
 [288 b]འགྱུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ་ཅིག་ཤེས་དག་ལ་
15 གཅིག་མེ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཚོགས་ནི་
 གཉིས་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ།
 །དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་
 ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །བརྟེན་
 འགྱུས་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལ་
20 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྟེན་

ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་
 མད་ཏུ་བྱང་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གཟུགས་སྤྱ་ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་
 ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ།

།ད་ནི་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆེ་བར་ 5
 བརྟེན་ནས་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པའི་སྐྱབས་རྫོགས་པར་
 བཤད་པ།

ཀྱལ་བའི་སྐས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི།

།རང་གཏོགས་མུན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་གསལ་བྱས་ནས།

།འགྲོ་བའི་མུན་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་མངོན་པར་འདོད།

10

།ས་འོད་བྱེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་
 ནི་རང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་འབྱུང་བའི་བགཤགས་སུ་
 བྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་གནས་སྐྱབས་ཉིད་ཏུ་བསལ་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
 བུ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་
 བགཤགས་བྱེད་པའི་མུན་པ་འཛོམས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཁྱབ་ 15
 སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

ས་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྫོ་བར་གྱུར་ཡང་ཁྱི་མི་འགྱུར། 23

།དེ་ནི་ཉེས་པའི་མུན་པ་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་བཅོམ་པས་ཉི་མ་
 ལྟར་ཆེར་རྫོ་བར་འབྱུག་ཏུ་ཟེན་ཡང་སྟོན་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་འབྱུག་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་བྱུར་དང་སྟེང་ 20

རྗེས་རྒྱུད་སྒྲུབ་པར་བྱས་[289 a]པའི་བྱིར་རོ།

།དབྱ་མ་ལ་འདྲག་པའི་བཤད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་
པའོ། །

།དེ་ནི་སྐྱེན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
5 རྣམ་པས་བརྟོན་འགྲུམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟག་པར་བརྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྟོན་འགྲུམ་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་།

།བསྐྱེད་ནམས་སྒྲོ་གྲས་ཚོགས་ནི་གཉིས་གྱི་རྒྱ།

།བརྟོན་འགྲུམ་གང་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི།

10

།ས་དེ་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ། 9

།དགེ་པའི་ལས་ལ་སྒྲོ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅན་
ཏུ་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འདྲག་པ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅན་
འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། སྒྲར་ཏེ་བར་བཞོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསགས་པ་སྒྲོ་
བ་དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་འཕེལ་བ་དང་ཐོབ་པ་སྲིད་པས་
15 ཡོན་ཏན་ཡིན་ནི་ཅོག་གི་རྒྱ་ནི་བརྟོན་འགྲུམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་གཉིས་
གྱི་རྒྱ་ཉིན་ཏུ་ནི་གོང་ཏུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །བརྟོན་འགྲུམ་དེ་རང་གི་ཡོན་
ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་ས་གང་ཞིག་ཏུ་ལྟག་པར་འབར་བ་འཆང་
བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

།ཡང་ཅིའི་བྱིར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། མིང་འདྲག་པའི་རྒྱ་
20 མཚན་བསྟན་པའི་བྱིར།

དེར་ནི་བདེ་གསལ་སྒྲས་ལ་རྗོགས་པ་ཡི།

། གྲང་ཚུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྐྱེམས་པ་ལས་སྦྱོས་པའི།

། སྒྲང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།

། ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་འདིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུལ་རྩ་ཅ་བརྟན་བསྐྱེམས་པ་ལས་སྒྲར་བཤད་པའི་
 ཟངས་ཀྱི་སྒྲང་བ་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲང་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ 5
 ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་འོད་འབྱུང་བས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ།

། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུལ་རྩ་ཅ་བརྟན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཟན་བ་ཏེ་བར་བཞག་བ་བཞི་དང་། ཡང་དག་བར་སྦྱང་བ་བཞི་དང་
 རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་དང་། དཔའ་བོ་ལྷ་དང་། སྦྱོབས་ལྷ་དང་ 10
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་[289 b] ཡན་ལག་བརྟན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྟན་བ་ཞེས་བྱའོ།

། དེ་ལ་ཟན་བ་ཏེ་བར་བཞག་བ་བཞི་ནི། གྱེ་རྒྱལ་པའི་སྐྱས་དག་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་བརྟན་བ་ཅན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ཟན་བ་དང་ལྷན་བར་ 15
 གྱུར་ནས། འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟན་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཏིད་རྣམ་པར་
 སྦྱངས་ཏེ། ཅན་གྱི་ལྷས་ལ་ལྷས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་གནས་སོ། །བརྟན་
 བ་ཅན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ཟན་བ་དང་ལྷན་བར་གྱུར་ནས། འཇིག་རྟེན་
 ལ་བརྟན་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཏིད་རྣམ་པར་སྦྱངས་ཏེ། ཕྱིའི་ལྷས་
 ལ་ལྷས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་གནས་སོ། ཅན་དང་ཕྱིའི་ལྷས་ལ་ལྷས་ཀྱི་ 20

རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
བརྟན་པ་ཅན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ནས། ནང་གི་
ཚོར་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིའི་ཚོར་བ་རྣམས་དང་། ནང་དང་ཕྱིའི་ཚོར་བ་
རྣམས་དང་། སྤྲ་མ་བཞིན་ཏུ་ནང་གི་སེམས་དང་། ཕྱིའི་སེམས་དང་།
5 ནང་དང་ཕྱིའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་ཚོས་རྣམས་
དང་། ཕྱིའི་ཚོས་རྣམས་དང་། ནང་དང་ཕྱིའི་ཚོས་རྣམས་ལ་གནས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་
ཚོས་མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ་འབད་དོ་བཙུན་
10 འགྲུས་ཚུམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་དོ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་གོ།
།སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་
མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཚོས་སྦྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་མི་
མཉམ་པ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་ཇོགས་
15 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ་འབད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ།

།རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པའི་དོ་འཛིན་
སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྟན་པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་[290 a]དཔེན་པ་ལ་
གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ་
རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་བསྟོམ་མོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བཙུན་
20 འགྲུས་ཀྱི་དོ་འཛིན་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྟན་པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་

ཀང་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་པའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྩ་
འཕུལ་གྱི་ཀང་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་པའི་འདུ་བྱེད་དང་
ལྡན་པའི་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཀང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།དབང་པོ་ལྟ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དང་པའི་དབང་པོ་དཔེན་པ་ལ་གནས་
བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བརྟེན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཅན་ 5
པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
པོ་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

།སྟོབས་ལྟ་ནི་དེ་དག་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་པམ་པར་བྱས་པ་
རྣམས་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

10

།བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཅན་པ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་དང་། བརྟེན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་
བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ 15
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་
ཞེས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། 20

འགོག་པ་ལ་གནས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་བསྐྱོམ་མོ།
། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་དག་པའི་དག་དང་།
ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཛོལ་དང་། ཡང་
དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩན་བ་དང་། ཡང་དག་[290 b]པའི་
5 ཏེང་ངེ་འཛིན་དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ།

། ས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོམ་པ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་ཀྱི།

རང་རྩ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། 2

། ས་འདིར་དེའི་རང་རྩ་ལྟ་བ་ཟད་པར་ཡང་འབྱུར་དེ། ཇི་སྐད་རྩ།
10 ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྐས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤོན་རྩ་འགྲོ་
པའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྤྱོད་དང་། གསེ་བ་དང་། རྩེས་བྱ་
དང་། གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རྩེ་མཆོད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལྟག་པར་གཡོ་བ་དང་བལ་བ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་
15 བརྟགས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པར་
འཛིན་པ་རྣམས་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། ཁོར་བྱ་འཛིན་
པ་རྣམས་དང་། འཛིན་རྟེན་གྱི་གནས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅན་དང་དེ་བལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

། དབྱུ་མ་ལ་འབྱུག་པའི་བཤད་པ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་

20 བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ། །

॥ དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བཟུང་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་།

སྤྱད་དགའི་ས་ལ་ཤམ་པར་བྱས་མ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྟ་བུའི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྟའི་བྱའི་བཟུང་ 5
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཤམ་པར་བྱ་བ་མི་བྱས་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་བཟུང་
 གྱི་བཀའ་ཉན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
 ས་འདྲིའི་མིང་སྤྱད་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

བསམ་གཏན་ལྟག་ཅིང་སྟོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།

། ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། ༡

10

། བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་པ་རྟོལ་དུ་བྱིན་པ་བརྟུ་ལས་
 བསམ་གཏན་གྱི་པ་རྟོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཆེས་ལྟག་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོ་
 བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་
 སྟོ་[291 a]བཟང་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་
 རོན་ཏོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་ཐོང་། །ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་དུ་ 15
 རྟུན་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོ་གས་
 བཟང་ཐོང་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་ཐོ་སྟོ་མོ་ཤེས་པ་ལ་ཆེར་མཁས་
 བར་འགྱུར་རོ།

|དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། གུན་འབྱུང་
དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ།

|གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ནི་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། གུན་ཚྲིབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཇི་

5 ལྟར་དུ། ཡབ་སྐུ་མངལ་པའི་མདོ་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར།

|བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཏིང་ཀྱིས་བསྟན་པར་མངོད།

|གང་ཞིག་གུན་ཚྲིབ་ནི་བཞིན་རོན་དམ་སྟེ།

|བདེན་པ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ།

10 |ཞེས་གསུངས་སོ། |དབྱ་མ་ལས་ཀྱང་།

སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ།

|བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན།

|འཇིག་རྟེན་གུན་ཚྲིབ་བདེན་པ་དང་།

|དམ་པའི་རོན་ཀྱི་བདེན་པའོ།

15 |ཞེས་བཤད་དོ། |དེའི་མིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པར་འཕགས་པའི་

བདེན་པ་བཞི་པོ་གཞན་གལ་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟ་

ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲིབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲིབ་པར་བྱ་བ་དག་རེ་རེའི་

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། འདིར་འཕགས་པའི་

བདེན་པ་བཞི་བསྟན་དོ། |དེ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་བྱིགས་ནི་གུན་ནས་ཏིན་

20 མོངས་པའོ། |དེའི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་བདེན་པའོ། |རྒྱ་ནི་གུན་

འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །སྤང་བར་བྱ་བའི་ཚྱུགས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན་
ལ། དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་ལམ་གྱི་
བདེན་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་
དོན་[291 b]དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ 5
གཞན་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་པ་གཉིས་
ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱའོ།

།ཡང་ཅི་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། །བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
ལྔ་པ་ལས། འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ 10
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཀུན་འབྱུང་བའོ།
།འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་འགོག་པའོ། །འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་འགོག་པར་འགྱེ་བའི་
ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ།
།དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རྣམ་པར་ 15
དབྱེ་བའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། བྱེ་སྐྱེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། དངོས་པོའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རབ་དུ་སྐྱེ་བའི་
བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན། ལམ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་གོ་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚམས་སྟོར་བ་བསྐྱབ་ 20

པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་
བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་བསམ་པ་
ཤེས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཆོས་པར་བྱེད་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
རབ་དུ་ཤེས་སོ། །བཞུད་པ་གཅིག་དུ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞིལ་བས་དོན་
5 དམ་པའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །རང་དང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་རྟོགས་
པས་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཆོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ།
།ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྗེས་སུ་[292 a]
རྟོགས་པས་བྱེ་སྟེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ལྷན་དང་སེམས་
10 ལ་གཞོན་པ་ཉམས་སུ་འབབ་པས་དངོས་པོའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ།
།འགྲོ་བར་ཉིད་མཆོམས་སྦྱར་བ་རྟོགས་པས་རབ་དུ་སྐྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་
དུ་ཤེས་སོ། །རིམས་ནད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་དུ་ཞི་
བས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །མི་གཉིས་
པ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ལམ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་པ་རབ་དུ་
15 ཤེས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ཁོང་དུ་ཁྱད་པས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གོ་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་བ་སྦྱབ་པ་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་བདེན་
པ་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་

20 སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།

॥ ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ རྩལ་པའི་དཔང་རྩ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

མངོན་རྩ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ།

། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚུས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་།

། འདི་རྟེན་འབྱུང་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས།

། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་འཕྱོལ་བར་འགྱུར། १

5

། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་
 པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་ས་རྩལ་པར་མཉམ་བར་བཞག་པའི་སེམས་
 ལ་གནས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་
 པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྔ་རྩོལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྟག་ 10
 པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་
 ལྷལ་རྩ་བྱང་བ་དང་ལྷན་པས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རྩམ་སོ། །གཟུགས་
 བརྟན་དང་འདྲ་བའི་ཚུས་ཉིད་ཁོང་རྩ་རྒྱད་པའི་བྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་
 [292 b]སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་ལམ་གྱི་
 བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུས་ལ་མངོན་ 15
 རྩ་ཕྱོགས་པའི་བྱིར་ན་ས་འདི་ལ་མངོན་རྩ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ།

། ད་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་རྩ་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

རི་ལྟར་ཁོང་པའི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་ལྷག་ཏུ།

།མིག་ལྟན་སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།

།ཡུལ་དུ་ཁྱིད་པ་དེ་བཞིན་འདྲིའ་ཡང་སྒྲིམ།

5

།མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགོ། 2

།རི་ལྟར་སྒྲིམ་བུ་མིག་དང་ལྟན་པ་གཅིག་གིས་ཁོང་པའི་ཚོགས་མཐའ་
དག་མངོན་པར་འགོ་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཁྱིད་པར་བྱེད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་དུ་བྱིན་པས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་
པའི་པ་རྩལ་དུ་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྤངས་ནས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་
ས་ཀྱི་དུ་ཁོད་ཅེས་བྱ་བར་འདྲིའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་
10 དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདྲིའ་
སྒྲིམ་བ།

འདི་ཉིན་འབྱུང་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ།

།ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འབྱུར།

།ཞེས་དེ་སྒྲིད་དུ་གང་སྒྲི་ན། ཅི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་

15 ཉིན་ཅིང་འཐེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ན། འདི་ལ་ཉིན་ནས་འབྱུང་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་བ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་
མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་འབྱུག་པོས་སྒྲིའི་མིག་མ་ལུས་པར་གཡོགས་པ་
བདག་ཅག་གི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱག་པ་ལ་སོགས་
པ་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་
20 འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཟི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

གྱི་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་མིག་སྟུན་མ་
 རིག་པའི་[293 a]རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་རྟོག་འཛོམས་པས་བསྐྱས་པ་སྟོའི་སྟུན་མ་
 རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་རྟོག་དང་ཐལ་པ་ནི་མེད་པ་མངའ་བ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལཱ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ཉིད་ལ་མེད་
 བར་བུའོ།

5

།གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འཕགས་པ་
 ས་བརྩུ་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་གང་དག་འདོན་པ་དེ་དག་ལས། འཕགས་
 པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་ 10
 བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་དགོངས་པ་
 དེས་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་འདྲ་བས་ལུང་ལས་ཁྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བསྟན་པར་མི་བྱས་སོ། །རང་དབང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་སྟོན་ཏུ་
 བརྟེན་ཀྱི། བསྟན་བཙུག་ཆོད་མར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་ཤིང་ལུང་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཆད་པ་མཐོང་བ་ལས་ལུང་གི་དགོངས་པ་དེས་ 15
 བས་ནི།

རི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ།

།ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།

།དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་གཙུང་ལྲག་ལས།

།རི་ལྟར་གནས་པའི་ལྷགས་བཞིན་བརྟེན་པར་བྱ། 3

20

། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་འཁོར་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར། འཕགས་
པ་བླ་སྦྱུབ་ཀྱིས་ལྷང་བྱིན་ཅི་མ་ཁོག་པར་མཐུན་ནས་དབྱ་མའི་བསྟན་
བཅོས་ལས་རིགས་པ་དང་ལྷང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡང་
5 དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གསལ་བར་བསྟན་
ཏོ། །དེའི་བྱིར་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་བླ་སྦྱུབ་ཀྱི་ལལ་ལྷན་རིགས་པ་
དང་ལྷང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལྟར། བདག་
གིས་དེས་ཏེ་བར་[293 b]བསྟན་པའི་ལྷགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཏུ་བརྗོད་
བར་བུའོ།

10 །ཅི་སྟེ་རེ་ཞིག་འཕགས་པ་བླ་སྦྱུབ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷང་བྱིན་ཅི་མ་ཁོག་
པར་ངེས་པ་ཅི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷང་ལས་ཏེ། ཇི་སྒྲིང་ཏུ་འཕགས་པ་
ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

སྟོ་བྱིགས་པེ་ཏའི་ཡུལ་ཏུ་ནི། །དག་སྟོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གསལ་བ།

།དེ་མེད་བླ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་བྱིགས་འཇིག་བ།

15 །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་ཏུ། །སྒྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྟན་ནས།

།རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་ཏུ་དེ་འབྱོའོ།

།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འཕགས་པ་སྦྱོར་ཆེན་པོ་སྟོང་སྒྲག་བརྒྱ་

གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱན་དགའ་བོ་ལེ་ཅ་བྱི་གཞོན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་

20 ཁོ་བཞི་བརྒྱ་ཁོན་པ་ན་བླ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་སྟོང་ཏུ་གྱུར་ནས་འདི་བསྟན་

པ་རྒྱལ་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། མཐར་གྱི་ས་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་
བྱ་བའི་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་
འབྱུང་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་འདིས་ལུང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
ངེས་པར་གྲུབ་པོ།

5

།རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པའི་
འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་སྤར་གོམས་པས་རྒྱད་ལ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་པར་བྱའི་གཞན་དག་
ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་པར་གྱུར་ཏུ་ཟིན་ཡང་དེ་ལ་
ལོག་པར་འཇགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ 10
དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ངེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྟོང་
པ་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འབྱུར་རོ། །ངེས་འགའ་ནི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་
པར་བབྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་[294 a]ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་འདེབས་པའི་ལོག་པར་
ལྟ་བ་བསྟེན་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་སྟོན་པ་པོས་ལྟག་པར་ 15
མས་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་པར་བྱའོ།

།ཡང་ཅི་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་འོས་པས་འདི་ལ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་དཀའ་བ་ངེས་པར་བྱས་ཤེ་
ན། དེ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པས་དེའི་རྒྱ་ 20

མཆན་ཏེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་ནའང་སྟོང་བ་ཏིད་ཐོས་ནས།

།ནང་རྒྱ་རབ་དྲ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་རྒྱ་ལྟུང་།

།རབ་དྲ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བསྟན་ཞིང་།

5 །ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་ལྟངས་བར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། ལ

།དེ་ལ་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྟོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད།

།དེ་ཏིད་ཏེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།

།དེ་ལ།

འཆད་བར་འགྱུར་པའི་མཆན་ཏིད་ཅན་གྱི།

10 དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་བ་བསྟན་བར་བྱ།

དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཉན་བ་བོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཏིད་སྟོན་བ་བའི་འབད་བ་
འབས་བྱ་མེད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྟུང་། ༥

ཉན་བ་བོ་དེ་ལ་སྟོང་བ་ཏིད་རྒྱ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྟེན་

15 བའི་དོན་མ་ཡིན་བ་དང་ལྟན་བར་མི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་དྲ་མ་ཟད་གྱི།

སྟོང་བ་ཏིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འགྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་སྟོང་བ་ཏིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་བ་ལ་གཏོར་
རྟེན་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཤིང་དེ་མི་ཉམས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ཏྟག་དྲ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ནས་གནས་བར་འགྱུར།

20 །སྟོན་བ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྟོང་རྗེ་བསྟན་བར་བྱེད།

|བཟོད་པ་སྒྲིམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ།

|འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སུ་བསྒྲེ་བྱེད་ཅིང་། ༥

|རྫོགས་པའི་[294 b]བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད།

|དེ་ལ་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་དན་འགྲོ་ལྟར་ན་སྟོང་
བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུ་ཆད་པར་འབྱུང་བྱ་འོང་ངོ་སྟུང་བྱ་རིག་ནས་ཉག་ 5
ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་སོ། |བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱིས་བདེ་འགྱུར་སྒྲིམ་གྱིང་དབྱེད་པོར་བྱུང་ན་ཟས་དང་སྒྲན་དང་ཆོས་གོས་
ལ་སོགས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཉན་
བ་རྒྱུ་ཆད་པར་འབྱུང་བྱ་འོང་ངོ་སྟུང་ཞིང་སྒྲིབ་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ།
|སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོང་རྗེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཕྲོ་ 10
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོང་རྗེ་བཞེན་པར་བྱེད་དོ།
|ཁོ་བས་ནི་དན་སོང་བྱ་འགྲོ་ཞིང་ཁ་དོག་དན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་
རྒྱུ་ཀྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མི་འབྱུང་ངོ་སྟུང་སྟེ་
བཟོད་པ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། |ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་མ་
བསྒྲེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ 15
དང་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་མི་
འབྱུང་བས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་དགྲོལ་པའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
རབ་ཏུ་བསྒྲེ་བར་བྱེད་དོ། |བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་
དག་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཉེ་བར་
བསྒྲན་པར་མི་བྱས་སོ་སྟུང་བྱ་བསམས་ནས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ 20

དཔའ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་དོ།

།དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོར་བར་མེད་པར་དགེ་བའི་ཚོགས་གཤོན་མི་བ་
བར་བསགས་པར་གྱུར་ནས།

ཟབ་ཅིང་བྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་པོས་ནི།

5 །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བས།

།དེ་ནི་དོན་དུ་གཏོར་བས་ལམ་འདི་མཉམ་པར་གྱིས། ༡

།ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དོན་དུ་གཏོར་བས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ
།འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་

[295 a] ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་བརྟན་པ་ལ་འདི་ནི་རེ་

10 ཞིག་ལུང་ཡིན་དེ། རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ས་བརྩུ་བ་ལས། གྲེ་བྱལ་བའི་

སྐས་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྟ་བུ་ལ་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་དུག་པ་ལ་འཕྲག་

སྟེ། དེ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩུས་འཕྲག་གོ། བརྩུ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་

15 མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་།

མ་སྤྱོས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གཤོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།

སྤྱོས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་

ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མ་དང་མི་ལམ་དང་མིག་ཡིར་དང་ཐག་

ཅ་དང་ཁྱ་ཁྱ་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་སྤྱལ་བ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།

20 ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་

པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་
པ་ན་རྟོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཞིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྩག་
པ་མངོན་རྩ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་
པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་པ་སྒྲ་བར་དགོངས་ 5
ཏེ། སྒྲུབ་དཔོན་གྱིས་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་བོར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མེད། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་སྐྱེ་མེད་མེད།

།དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ལགར་ཡང་གི་སྐྱའི་ནམ་ 10
གངས་རྟེན་གྱི་ཆོག་གིས་ནི་ཡུལ་དང་རྩས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཤད་དོ།
།གང་དག་གི་སྐྱེ་རྟེན་པའི་ཆོག་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་[295 b]དངོས་པོ་བཟློག་པའོ།
།དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་ནི་ཡུལ་དང་རྩས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་
ལགར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ལྟར་སྐྱར་བར་
བུའོ། །འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་རང་ལས་ 15
སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རྩ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་
བུའོ། །དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བཟློག་ནས་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མེད་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག

།གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་སྐྱེ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།

།བདག་ལས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
དེ་ལས་འབྱུང་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་

5 བྱེ། །ཡང་འདི་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན་འདི་ལྟར།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

།སྦྱེས་པར་གྱུར་བ་སྐྱར་ཡང་སྦྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། <

།དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱེ་བཞིན་པ་སྦྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་སྦྱེ་སྐྱེ་
བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་

10 བདག་གི་ངོ་པོ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེའི་བྱུར་སྐྱེ་གའི་རང་གི་
བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་གའི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱུར་ཞེ་ན། གང་
གི་བྱུར་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་གའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་

བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
15 ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱར་ཐོབ་ཟེན་བའི་བྱུར་རོ། །བདག་ལས་སྦྱེ་བའི་

ཕྱོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགའ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི།

སྦྱེས་པར་གྱུར་བ་སྐྱར་ཡང་སྦྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།

།ཅེས་བྱེ། །འདི་ན་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་ཞིག་དུ་ཟད་པས་རིགས་པའི་དབང་

དུ་བྱས་[296 a]ནས།

སྐྱེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི།

ལྷ་གྲ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདྲར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་དེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ས་བོན་ཡང་སྐྱེ་བར་འདྲོད་ན་ནི། གང་གིས་འདི་རང་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྐར་ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེའི་ལྷ་གྲ་དང་སྟོང་བྱ་ 5
 དང་སྐབས་འཆའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གདན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།
 །གཞན་ཡང་

ས་བོན་སྤྱི་མཐར་སྐྱག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་

དེ། རི་སྐད་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བ་ལ་པན་འདྲོགས་པའི་ཁྱེན་ཆུ་དང་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ས་བོན་རྣམ་པར་ 10
 འགྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་ལྷ་གྲ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ལྷ་གྲ་དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ས་བོན་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་དེ། དེའི་བྱིར་རི་སྐད་སྟོས་པའི་ཉེས་པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། ས་བོན་དང་ལྷ་གྲ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བདག་ལས་ 15
 མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་བྱིར་

རི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཧེ

ས་བོན་དང་ལྷ་གྲ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་། ལྷ་གྲས་ཀྱང་འདི་འཛིག་པར་བྱེད་པར་མི་རིགས་དེ། རང་གི་བདག་ཉིན་བཞིན་ནོ་སྟུམ་ཏུ་བསམ་པའོ། །གཞན་ཡང་།

ཕྱེད་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དང་ཕྱ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི།

།ཁ་དོག་རྩ་རྒྱས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དང་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།

།དེ་ལ་དབྱིབས་ནི་རེད་པོ་རྒྱམ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་སེར་

པོ་ལ་སོགས་པའོ། །རྩ་ནི་མངར་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱས་པ་ནི་མཐུའི་

5 ཁྱད་པར་རྒྱས་མཐུའི་བྱེ་གྲག་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་འབྲུམ་གྱི་སྒྲན་ལུས་

དང་ཉེ་བ་ཅི་མ་གྱིས་གཞན་འབྲུམ་སེལ་བ་དང་། ཅི་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་བཅངས་པ་ཅི་མ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུའོ། [296b] རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་ནི་རྩམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྟེ།

དཔེར་ན་བི་བི་ལིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངར་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་

10 བུའོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་ཕྱ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་

ས་བོན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱ་གུ་ལ་ཡང་དབྱིབས་

ལ་སོགས་པ་ཐ་མི་དང་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དམིགས་པ་

ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། སྒྲིག་སྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དག་ལས་ཐུ་

ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱ་གུ་རྣམས་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་རིགས་སོ།

15 །ཅི་སྟེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་གནས་སྐབས་གཞན་འཐོབ་པས་

ས་བོན་ཉིད་ཕྱ་གུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནི་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་སྒྲར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།

།དོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར་འགྱུར། ༡༠

།དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བའི་དོན་

20 ཏོ། །རྟོག་པ་འདི་ལས་ཕྱ་གུའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས་

འདིའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ས་བོན་དང་ཕྱ་
 གུ་དག་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཡང་ཇས་ཐ་མི་དད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་བཟུང་ན་དེ་དག་གི་ཇས་མ་
 བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་ས་བོན་ཕྱ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།

5

།ས་བོན་བཞིན་ཏེ་ཕྱ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་བཟུང་མེད་པའམ།

།ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ངེ་ལྟར་ཕྱ་གུ་འདི་བཞིན་ཏེ།

།དེ་ཡང་བཟུང་ཏེ་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་སྤངས། ༡༡

།ངེ་ལྟར་ཕྱ་གུའི་གནས་སྐབས་སུ་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་
 བཟུང་ཏེ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། ས་བོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ 10
 ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟར་ཕྱ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡང་
 བཟུང་ཏེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ངེ་ལྟར་ཕྱ་གུ་བཟུང་ཏེ་ཡོད་
 པ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཕྱ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟར་ས་བོན་ཡང་བཟུང་ཏེ་
 ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱ་གུ་ལ་[297 a]སོགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་ 15
 པས་ནི་ས་བོན་དང་ཕྱ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་ཉིད་ཏེ་ཁས་སྤང་བར་བྱ་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་
 གཞན་ཏེ་བརྟགས་པའི་བདག་ལས་སྟེ་བ་བརྟོག་ནས་ལྷགས་གཞན་ཏེ་སྟོ་མ་
 སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཏེ་ཡང་རྟོག་པ་འདི་མི་ཐད་དོ་ཞེས་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

20

གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབས་བྱ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

།དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་རྟོག་གིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན།

།འདི་ལྟར་རྒྱ་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་འགགས་ཟིན་ཀྱང་འབས་བྱ་བྱ་ག་ཞེས་

བྱ་བ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་རྟོག་གིས་ཀྱང་ས་བོན་དང་བྱ་བྱ་དག་

5 གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་མཐོང་སྟེ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་བཞིན་

ཀྱང་འབས་བྱ་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་

ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་

ཕྱོགས་གཉི་ག་ལྟར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི།

10 །དེ་ཉིད་དང་ནི་འདྲི་རྟོག་ཀྱང་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡2

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲིབ་དཔོན་གིས་ཁྱད་པར་ཏུ་མ་མཛད་པར། བདག་

ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྱིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་

རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་

སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དམ་པར་

15 ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་པར་བྱའོ། གཞན་

ཡང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འོད་ན་ན་མེསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།

།ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།

།གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤྲང་བར།

།བྱ་མེན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། [297 b] ཕྱིར་རོ། ༡3

། རི་སྐད་ ནུ།

རྒྱ་དང་འབྲས་ བྱ་གཅིག་ཉིད་ ནུ།

། རྣམ་ཡང་འབྲད་ བར་མི་འབྱུར་རོ།

། རྒྱ་དང་འབྲས་ བྱ་གཅིག་ཉིད་ ན།

། རྒྱེ་དང་བརྒྱེད་ བ་གཅིག་ ཏུ་འབྱུར།

5

། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་བ་ཉིད་ནི་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་དང་བྱ་
དག་གམ་མིག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་བ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་
འབྱུར་བའི་བྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུར།

གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན།

། བྱེད་བ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འབྱུར།

10

། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱུར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཏུ་ཐལ་བར་
འབྱུར་བའི་འཇིགས་བ་ལས་ན། བདེན་བ་གཉིས་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པར་
རྟོགས་པར་འདོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་རྒྱེ་བར་ཁས་ལྷན་བར་
མི་བྱའོ།

། འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་ 15

བ་འདི་དེས་བ་ཡིན་ལ་བྱོགས་འདི་ནི་རིགས་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། གང་
འདི་སྐད་ ནུ།

གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག

། ཅེས་སྒྲུས་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་ཏུ་འབྱུར་བའི་རྒྱུན་
བཞི་པོ་རྒྱ་དང་དམིགས་བ་དང་དེ་མ་ཐག་བ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་པོ་སྟེ། 20

ཁྱེན་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་
རབ་ལ་བཞུགས་ནས་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བར་ཁས་
བླང་བར་བྱའོ།

།དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱའི་ཁྱེན་ནི་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་
5 ལྡོ། །དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བས་ན་དམིགས་པ་སྟེ། །ཅི་རིགས་པར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་གི་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པའི་ཁྱེན་
ནོ། །ཐུང་བོ་ལྟག་མ་མེད་པར་བྱ་བའི་ལས་འདས་པར་འབྱུག་པའི་སེམས་
ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་
ཁྱེན་ནོ། །བྱེད་རྒྱ་ནི་བདག་པོའི་ཁྱེན་ཡིན་ནི་ཞེསོ།

10 །གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱུའི་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་
མཆོད་ཉིད་ལས་གང་ཞིག་གང་གི་སྒྲེད་པ་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ནི་
དེའི་རྒྱའི་ཁྱེན་ཡིན་ལ། [298 a]རྒྱ་སྟེ་བྱ་བ་པོ་ལྟར་བ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བཞིན་པ་རྣམས་རྟེན་མཁར་པ་དང་འདྲ་བའི་དམིགས་
པ་གང་གིས་བསྒྲེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དམིགས་པའི་ཁྱེན་ཏེ། རྒྱ་བཞིན་
15 པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱ་འགགས་མ་ཐག་
པ་ནི་འབྲས་བྱ་སྒྲེ་བའི་ཁྱེན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་འགགས་མ་ཐག་པ་
རྒྱ་གྱའི་མཚན་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཁྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཞིག་ཡོད་
ན་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོའི་ཁྱེན་ཡིན་ནི་ཞེསོ།

།ཡང་ཁྱེན་གཞན་གང་དག་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པ་དང་བྱི་ནས་སྒྲེས་པ་ལ་
20 སྟོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འབྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔང་

ཕུག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན།

ཞེས་ངེས་པར་འདྲིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ། །འདི་ནི་བཞག་པར་རྩས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྷན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་
པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཞེད་པ།

5

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།

འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་སྤྱད་པ་འབྱུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།

སྟེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་བ་འམ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷ་གཞན་ཉིད་ཏུ།

10

།ནམ་ཡང་འབྲད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

།རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷ་གཞན་ཉིད་ན།

།རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ།

15

རྒྱར་གྱུར་པ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
དངོས་པོ་འབྲས་ལྷར་གྱུར་པ་དང་འབྲས་ལྷར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གང་གི་ཕྱིར།

།སྟེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལྷས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། ༡༥

20

། རྩེ་ལྷར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ས་ལུའི་ས་པོན་རང་གི་འབྲས་བུ་ས་
 ལུའི་རྩུ་གྲ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་[298]པའིན་དུ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།
 །ཡང་རྩེ་ལྷར་ས་ལུའི་ས་པོན་གཞན་དུ་རྩུར་པ་ལས་ས་ལུའི་རྩུ་གྲ་སྐྱེ་
 5 པ་དེ་བཞིན་དུ། མེ་དང་སོལ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་དག་
 ལས་ཀྱང་འབྱུར་རོ། །ཡང་རྩེ་ལྷར་ས་ལུའི་རྩུ་གྲ་གཞན་དུ་རྩུར་པ་
 ས་ལུའི་ས་པོན་ལས་འབྱུང་པ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་དང་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

10 །འདིར་སྐྱས་པ་ །རྩུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གཞན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་
 ལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དེས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཀང་གི་ཕྱིར།

རབ་བྱ་བུ་བར་རྩས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུར་དེས་བཞིན་ཅིང་།

གང་ཞིག་དེ་བསྐྱེད་རྩས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནང་རྩུ་ཡིན་ལ།

15 རྩུ་གཅིག་གཉོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ས་ལུའི་རྩུ་གྲ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཞེ་ན། ཏ་

།འདིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩས་པའི་དོན་ལ་གྱི་ཅའི་རྩེན་ཅན་
 ཏེ། གང་ཞིག་གང་གིས་བྱ་བར་རྩས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ།
 གང་ཞིག་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་པར་རྩས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་

ལྷ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ཉིད་ཅན་པར་ཅན་ཁོ་ནས་ལྷ་དང་འབྲས་པུའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་གཅིག་ཏུ་
 གཏོགས་པ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ཐ་དང་
 པར་གཏོགས་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འམ། ལྷ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 ཀྱང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་བྱེ་མ་ལས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ 5
 མ་སྤྲ་མ་མ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་ཐལ་བར་
 འབྱུང་རོ། །འདི་ནི་མི་རྒྱུ་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་ས་ལུང་གྲུ་གྲུ་ལྷ་ནི་
 ས་ལུང་ས་བོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལ། ས་ལུང་ས་བོན་གྱི་
 འབྲས་པུ་ནི་ས་ལུང་གྲུ་གྲུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 པའི་དེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གོ་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་འདི་ཉིད་ལྷ་ 10
 དང་འབྲས་པུ་སྤྱི་བ་འདི་ལ་ནི་བར་བྱའོ།

།སྤྱི་བ་ལ། དེས་པ་མཐོང་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་ཅིའི་བྱིར་དེ་
 ལྟར་དེས་པ་མཐོང་ཞེས་བཟུལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། གང་གི་བྱིར་དེས་པ་
 མཐོང་བ་དེའི་བྱིར་དེས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱི་བ་འདིས་
 ནི་དེས་པའི་ལྷ་མ་བསྟན་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་སྤྲ་ 15
 པར་མི་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞན་ཉིད་སྟན་མོང་པ་ཅུང་པར་ཡོངས་
 སྤྱི་མ་བཅད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤགས་པ་འདི་ཉིད་འདིའི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འདོད་པ་
 ལ་གཏོར་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

རི་ལྟར་ནས་དང་གོ་སར་དང་ནི་གིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས།

ས་ལུང་གྲུ་གྲུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མེད་བྱས་ལྟན་མེད།

རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མེད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན།

ས་ལུའི་ས་པོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མེན་ཏེ་གཞན་ཏེ་བྱེད། ༡༥

རི་ལྟར་ནས་དང་གི་སར་དང་གིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་
ཡིན་པའི་བྱེད་ས་ལུའི་རྒྱ་ཤུ་སྟེད་པར་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཅིང་། ས་
5 ལུའི་རྒྱ་ཤུ་བསྟེད་པའི་རྣམས་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ས་ལུའི་ས་
པོན་ཡང་དེ་ལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཏེད་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཞན་
ལ་གཤམས་པའི་གཞན་ཏེད་ཤུབ་ཤུབ་ལྟར་རིས་སུ་བརྗོད་ནས་སུན་འབྱེན་
10 བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ནི་རྒྱ་དང་ལྷས་སུ་དག་གི་གཞན་ཏེད་མི་སྤྲོད་པར་བཤད་པ།

རྒྱ་ཤུ་ས་པོན་དང་ནི་རྣམས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

གཞན་ཏེད་མེད་པར་ས་པོན་གཞན་པ་ཏེད་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར།

དེས་ན་རྒྱ་ཤུ་ས་པོན་ལས་སྟེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མེན་ལས།

15 གཞན་ལས་སྟེ་པ་ཡིན་ནེས་བཤད་པའི་བྱེད་པར་བྱས། ༡༦

།འདི་ན་བྱམས་པ་དང་ཏེར་སྐྱས་ཡོད་བཞིན་པ་དག་ཁོ་ན་པན་རྒྱུན་
[299b] བཞུགས་ནས་གཞན་ཏེད་ཏུ་མཐོང་གི། །ས་པོན་དང་རྒྱ་ཤུ་དག་ནི་དེ་
ལྟར་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་པོན་རྣམས་པར་མ་གྱུར་
པར་རྒྱ་ཤུ་མེད་པའི་བྱེད་རོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ས་པོན་དང་རྣམས་

མཉམ་ཏུ་བྱ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ས་པོན་ལ་བྱ་བུ་ལས་
 གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ཉིད་མེད་ན་གཞན་ལས་བྱ་བུ་སྐྱེའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་བྱུགས་འདི་བཤང་བར་བྱའོ། །དོན་འདི་ནི།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།

5

། རྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།

། བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མེན་ན།

། གཞན་དངོས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།

། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའམ་
 རྒྱུ་དག་གམ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་བའམ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་དྲུང་ 10
 རྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་རྒྱུན་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡོད་པས་ན་
 ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
 ཚེ་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ 15
 དག་ལ་འཁར་གཞིར་དང་བྱ་བུ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་དོ། །གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་དེ། དཔེར་
 ན་བྱེ་མ་དག་ལ་དེའམ་མར་བཞིན་དེ།

ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་།

། རྒྱུན་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་འགྱུར་ན།

20

མེད་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་།

ཅི་ཡི་བྱིར་ན་སྒྲེ་མི་འགྱུར།

ཞེས་ཇི་སྒྲིང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རྟེན་གྱི་བྱོགས་འདི་ནི་སྒྲོབ་
དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྤངས་ཁོ་ནས་ཆེས་ལགས་པར་རྣམ་

5 བར་བྱེ་བས་ཉེ་བར་མ་བཞོད་དོ།

།འདྲིར་སྒྲུས་པ། རྒྱ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་རྩས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤང་མདའི་
མཐོན་དམན་དག་རྩས་གཅིག་[300 a]ཉིད་རྩ་ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ན་རྒྱ་
གུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདྲི་ལྟར་གང་ཁོ་ནའི་ཆེ་ས་བོན་འགག་པ་དེའི་
10 ཆེ་ཁོ་ནར་རྩས་གཅིག་ཉིད་རྩ་རྒྱ་གུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ས་བོན་
འགག་པ་དང་རྒྱ་གུ་སྒྲེ་བ་གཉིས་རྩས་གཅིག་པའི་བྱིར་ས་བོན་དང་རྒྱ་གུ་
དག་ཀྱང་རྩས་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་བྱིར་གནན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་བྱིར་སྒྲུས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག

15 །རྩས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མེན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་རྩ།

།བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྒྲེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ་དེའི་བྱིར་རྟེན་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཆེ་ཡིན་ན་འདྲིར་རྩས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མེན། 2<

གལ་ཏེ་སྤང་གི་དཔེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་

20 སྒྲེ་བ་དང་འདྲིག་པ་རྩས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ན་དེ་མི་བྱུང་རོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་

ན། གལ་ཏེ་ཡང་སྤང་གི་དཔེར་མཐོ་དམན་རྩ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་མེད་
 གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཔེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དངོས་པོ་ལ་རྩ་གཅིག་པ་
 ཉིད་མེད་པས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་སྤྱུགས་པས་ཡོད་མེན་ཞིང་།

5

འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་སྤྱུགས་པར་འདོད་ཐུང་པ།

དེ་ཆེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།

།དེ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་རྩ་སྤྱུགས་པས་མ་
 འོངས་པ་ཡིན་ལ། འགག་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགག་པ་ལ་མངོན་རྩ་
 སྤྱུགས་པའི་བྱིར་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ 10
 མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་འགག་
 པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་འདི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་སྤང་དང་
 མཚུངས་པར་འབྱུང་། སྤང་མདའ་གཉིས་ལ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་།
 མཐོན་དམན་གྱི་བྱ་བ་དག་རྩ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཐུ་བྱ་
 ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ལ་ནི་རྩ་གཅིག་མེད་[300b]པས་འདི་ནི་ 15
 སྤང་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་དག་རྩ་གཅིག་པ་ཉིད་
 མེད་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་བྱ་བ་དག་ལ་རྩ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་
 རོ་སྟུམ་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལས་ཐ་དད་བར་
 ཁས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འདྲ་མེན། ༡༩

20

སྐྱེ་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱེད་བ་པོ་སྐྱ་གུ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་ན་ཡང་རྟེན་མེད་པར་འདི་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་འགག་བ་དང་རྩམ་གཅིག་པར་
 ཅི་ལྟར་འབྱུར་རྟེ། དེའི་བྱེད་བྱ་བ་དག་རྩམ་གཅིག་པ་ཉིད་རྩ་མི་རིགས་
 5 པ་ཁོ་ནའོ།

།གལ་ནེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ།

།འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ལྟར་ན།

།དེ་ནི་སྐྱེ་འབྱུར་དངོས་པོ་དེ།

།མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འབྱུར།

- 10 །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ། །སྐྱ་གུ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་སྤྱ་རྩལ་ཏུ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་
 པར་ལྟར་ན་ནི་དེ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བ་ཞིག་ན། །སྐྱེ་བའི་སྤྱ་རྩལ་ཏུ་ནི་
 འགའ་ཡང་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་བཞག་པར་མི་བྱས་རྟེ། མ་སྐྱེས་པའི་
 15 བྱེད་རོ། །དེའི་བྱེད་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་སྤྱ་རྩལ་ཏུ་
 མེད་ན་སྐྱེ་མི་བདོག་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་
 བའི་སྤྱ་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་ནོ། །དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བརྟན་པའོ། །མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་རོ།
 །ཅི་ཞིག་གི་སྤྱ་ནི་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ།
 དངས་པོ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འབྱུར་རྟེ་རྩུང་ཟད་ལྟར་སྐྱེ་བར་མི་འབྱུར་
 20 རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ།

BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

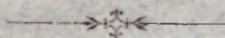
TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

PROFESSEUR À L'UNIVERSITÉ DE GAND, MEMBRE DE LA SOCIÉTÉ ASIATIQUE
ET DE LA ROYAL ASIATIC SOCIETY.

II.

ST.-PÉTERSBOURG, 1908.

Commissionnaires de l'Académie Impériale des Sciences:

J. Glasounof et C. Ricker à St.-Péters-
bourg,

N. Oglobline à St.-Pétersbourg et Kief,
N. Karbasnikof à St.-Pétersbourg, Moscou,

Varsovie et Vilna,

N. Kymmel à Riga,

Luzac & Cie. à Londres,

Voss' Sortiment (G. W. Sorgenfrey) à
Leipsic.

Prix: 1 Rbl.; 2 Mrk. 50 Pf.

Imprimé par ordre de l'Académie Impériale des Sciences.
Juin, 1908. S. d'Oldenbourg, Secrétaire Perpétuel.

Imprimerie de l'Académie Impériale des sciences.
Vass.-Ostr., 9 ligne, № 12.

|གལ་ཏེ་སྤང་མདའི་མཐོན་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོད་ཅིག་གང་ཁོ་ན་
 ལ་ས་བོན་འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་སྐྱེའོ་ནེས་འཕགས་པ་ས་བྱ་ལྡང་
 བའི་མདོ་ལས་སྤང་གི་དཔེ་འདི་ཏེ་བར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 ཏེ་བར་བཀོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞིང་[301 a]རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ 5
 མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་
 བརྟེན་པར་བྱལ་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་
 རི་སྒྲོད་དུ།

ས་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག །ལས།

|བྱ་བ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས།

10

|ཁྱོད་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།

|སྐྱེ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས།

ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། ས་བོན་དང་བྱ་བ་དག་ཅིག་ཅར་བ་
 ཉིད་མེད་པས་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། གང་དུ་
 ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་ཡོད་པ་དེར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་སྐྱེ་བར་ཡོད་པར་ 15
 བྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་
 བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 དག་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཁོ་
 ཅར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་ལ་
 སོགས་པ་དག་དང་སེམས་ཀྱང་དུས་མཉམ་ཁོ་ཅར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ 20

རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཏིང་རྩ་འབྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྒྱུད་བྱེད་རྩམ་གཅིག་པ།

།མིག་ལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས།

5 །གཞན་ཏིང་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

།ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅི་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་རྟོ། ༥༠

།གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྩམ་མཉམ་

པ་རྣམས་མིག་གི་སྒོ་ད་ལྟར་བའི་ཕྱིན་ཏིང་རྩ་འདོད་ན་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་

ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་ཏིང་རྩ་འབྱུར་མོད་ཀྱི། ཡོད་པ་ལ་འབྱུང་བས་

10 དགོས་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྟེ་བ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་པ་

ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བར་འདོད་ནས་དེ་ཡོད་པ་ཏིང་རྩ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་

དེའི་ཆོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་

ལས་སྟེ་བར་འདོད་པ་ན་[301b]གཞན་ཏིང་སྲིད་ཀྱང་སྟེ་བ་མི་སྲིད་ལ་དེ་མི་

15 སྲིད་པའི་བྱིར་གཉི་ག་མི་སྲིད་ཅིང་། སྟེ་བ་སྲིད་ཀྱང་གཞན་ཏིང་མི་སྲིད་

ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྲིད་པས་རྣམ་པ་བམས་ཅད་

རྩ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་

པས། མོང་མོང་ནས་སྒྲ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར་

རྟོག་པ་འདི་ནི་མི་རྩུང་དོ།

20 །ད་ནི་རྩ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་རྩ་འབྲས་བུ་ལ་བཞུགས་པའི་

རུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་བྱུར་བཤད་པ།

སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྒྱེད་བྱ་གཞན་བསྒྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན།

།ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉི་ག་གཉིས་ཐལ་ཞིག་བསྒྱེད་གྲང་།

།ཡོད་ན་སྒྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ།

།གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་ཐལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ།

6

།རེ་ཞིག་སྒྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསྒྱེད་བྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་སྒྱེད་
བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

།སྒྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་སྒྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།

ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་རོ། །དེའི་

བྱུར་དེ་ལ་རྒྱན་དག་གིས་དགོས་པ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བསྒྱེད་བྱ་ཡོད་ 10

པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་

སྟེ། བོད་བྱའི་རྩ་ལྟར་མེད་པའི་བྱུར་རོ། །རི་སྐད་བྱ།

འབས་བྱ་ཡོད་པར་གང་འདོད་དང་། །འབས་བྱ་མེད་པར་གང་འདོད་ལ།

།ཁྱིམ་གྱི་དོན་བྱ་ག་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བཤད་དོ། །དབུ་མ་ལས་ཀྱང་།

15

འབས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྒྱེད་པར་བྱེད།

།འབས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྒྱེད་པར་བྱེད།

།སྒྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

།རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་ཡོད་མིན་ན། །འབས་བྱ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ 20

- ཞིག་བྱ་སྟེ། བཤད་ཟེན་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱུར་རོ།
།གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་གཉིས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ནི་
གཉིས་ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་[302a]ཅན་ཉིད་ནི་རྩ་
གཅིག་གི་ཆོ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
5 དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དེ་ལ་
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟེན་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། རི་སྐད་རྩ་བ་སྟན་པ་ཅོས་ལས།
མྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། །དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་རི་ལྟར་འགྱུར།
།དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་དེ། །སྟངས་པ་དང་ནི་སྟན་པ་བཞིན།
།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ།
- 10 བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་བ། །གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དོ།
།ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། །པན་རྒྱུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད།
།ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཀ་དང་ཐལ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་ཐལ་བ་དེ་ལ་ཡང་
སྟེན་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟངས་པའི་
15 འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱུར་རོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་མི་སྟོན་
ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་གི་བཀག་བས་
བྱུང་ཟད་ཀྱང་ཁྱད་པར་རྩ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་འདི་གཉི་ག་མ་
གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མི་སྟོན་པ་
ཉིད་དོ། །རི་སྐད་རྩ།
- 20 དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་པ། །མྱ་ངན་འདས་པར་གང་སྟོན་པ།

དངོས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དག ། གུལ་ན་དེ་ནི་གུལ་པར་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་སོ།

།གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་གུལ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རིགས་པ་གང་དང་
 གང་སྐྱུས་པ་དེ་དང་དེ་ནི་བྱར་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མར་གྱིས་ཐན་བ་ལྟར། ཟློན་
 གྱི་སྒྲོའི་མེས་མ་ལུས་པར་བསྐྱེགས་པས། ཟློན་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་མེ་སྐྱོར་ 6
 བ་ལྟར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་བྱར་ཤིང་བསྐྱུལ་པས་ཚོག་གོ། །གལ་ཏེ་རིགས་
 པས་ཏེ་བར་མ་བསྟན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་མི་འབྱུང་
 བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་ཞིག་འཇིག་
 རྟེན་ཏིན་ལས། གུལ་པ་དེར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཇིག་
 རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སྐྱུས་པ། 10

གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚོར་མར་འདོད་པས་ན།

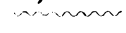
།འདིར་ནི་[302 b]རིགས་པ་སྐྱུས་པ་ཏིན་གྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ།

།གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འབྱུང་དེ།

།དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས། 22

།འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་ན་ 15

ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ལྟ་བ་ཡང་
 ཡིན་ལ། རིགས་པ་ཏེ་བར་འགོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་
 ཁོ་ན་ལ་འོས་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་དེ། དེའི་བྱིར་འཐད་པ་མེད་པར་
 ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་
 བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་ 20

འཁོར་པར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡིངས་སུ་སྒྲིན་པ། དངོས་པོ་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཛེལ་པོ་དང་གལ་པར་གྲོས་པ་མི་བཟོད་པས་
འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་རྟོལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་
བྱུང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་སྐྱེ་ཆེ་བ་མ་བཟད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་
6 པའི་སྒྲ་རྟོལ་ལས་བསྒྲིག་པར་མི་བྱས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པའི་ཡུལ་
ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟད་པ།

དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་ཟུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས།

།དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།

10

།ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།

།མཐོང་བ་བཟུན་པ་ཀྱི་ཆོལ་བདེན་པར་གསུངས། 23

15

།འདི་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་
པ་སངས་ཀྱིས་བཅོམ་ལུན་འདས་རྣམས་ཀྱིས། འདུ་བྱེད་དང་སྐྱ་གུ་ལ་
སོགས་པ་ནང་དང་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐབས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་
15 པ་གཉིས་ཏེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀྱི་ཆོལ་དང་དོན་དམ་པའོ།
།དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཞིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་སྐབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་[303 a]མིང་དོག་གིས་སྒྲིའི་མིག་མ་

20

ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཟུན་པའི་སྟོབས་ལས་བདག་གི་ཡོད་

བ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་རྒྱ་ཁྱར་པ་རི་
 ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་རྒྱ་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 །དེའི་བྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།
 །རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། 5
 །དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་པར་བྱའོ། །མཐོང་བ་རྩན་པའི་ཡུལ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་
 རྣམ་པར་བཞག་ནས། མཐོང་བ་རྩན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཡང་དག་
 པ་དང་རྩན་པ་ཉིད་ལས་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་
 དང་། ཤེས་པ་གཉིས་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་པ།

10

མཐོང་བ་རྩན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།

།དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྦྱོན་ལྡན་ནོ།

།སྦྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།

།དབང་པོ་ལེགས་སྒྱུར་ཤེས་བཞུགས་ལེག་པར་འདོད། 20

།དེ་ལ་དབང་པོ་གསལ་པ་ཅན་ནི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་ཞིང་མིག་སེར་ 15
 ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱི་རོལ་
 ཀྱི་ཡུལ་བྱིན་ཅེ་མ་ལེག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །སྦྱོན་དང་ལྡན་པའི་
 དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བཞྱོག་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལེགས་
 པར་སྒྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བཞྱོས་ནས་སྦྱོན་དང་ལྡན་ཞིང་དབང་པོ་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལེག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་དོ།

20

། རི་ལྷར་ལོ་དག་གི་ཤེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དུལ་ཡང་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས།

8 ། བབྱང་པ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།

། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི།

། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ། 24

། དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དག་དང་[303 b]ད་དུ་ར་
ཟེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་རྟེན་ནང་ན་ཡོད་པ་
10 ཡིན་ནོ། ། ཉིལ་མར་དང་རྩ་དང་མེ་ལོང་དང་བྲག་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་ནས་
བཟོད་པའི་སྒྲིལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དུལ་དང་དུས་
ཁུད་པར་ཅན་དང་ཉི་པར་གྲུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་
གཞོན་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་བྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབང་
པོ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་པར། གཟུགས་བརྟན་
15 དང་ཟླ་ཅ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཁྲིལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱར་འབྱུར་
རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་རབ་དུ་སྐྱར་པའི་སྒྲགས་
དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཡིད་ཀྱི་གཞོན་པར་བྱེད་
པ་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་
སོགས་པ་དག་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དག་སྟེ། རྗེ་ལམ་ལ་
20 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། ། དེའི་

ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་ཁྱེན་ཇི་སྐད་ཏུ་བཤད་
 བ་མེད་པར་དབང་པོ་རྩག་ཅར་གྱིས་བབྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོག་པ་
 དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ལ་
 གཞོན་པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་སྦྱང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ 5
 ལ་བཞུགས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།

།ད་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་ཉིད་དབང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

མི་ཤེས་གཉིད་གྱིས་རབ་བསྐྱོད་ཟུ་སྟེགས་ཅན།

།རྣམས་གྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།

10

།སྤྱུ་མ་སྤྱེག་ཟུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།

།དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མེན་ཉིད། 26

།སྤྱུ་སྟེགས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་
 སྤྱུ་བོ་མ་བྱང་བ་གནག་རྗེ་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཅད་ལ་གྲགས་
 པའི་དངོས་པོ་སྤྱུ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་ 15
 དག་པར་ངེས་པར་བབྱང་བར་སྤུལ་ཏུ་བྱང་བར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་[304 a]
 ཤིང་ལ་འཇིགས་པས་ཡལ་ག་སྤྱུ་མ་བཏང་ནས་ཡལ་ག་ཕྱི་མ་བབྱང་བ་
 ལྟར་བྱང་བ་ཆེན་པོས་ལྟ་བ་དན་པའི་རི་སྤུལ་དག་ཏུ་བྱང་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། བདེན་པ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་ཐལ་བས་འབྲས་བྱ་མི་བོལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་གང་བརྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་ 20

སྟགས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནོ།
།དེའི་ཕྱིར་འདིར།

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས།

།རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞིན་མེན་རྗེ་ལྟར།

5 །དེ་བཞིན་ནི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྟོན།

།ནི་མེད་སྟོ་ལ་གཞིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། 20

།གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
པའི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཁས་སྤངས་ནས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་སྐྱེ་བ་དགག་
10 པ་འདི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། རྟེན་རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱེ་ལ་སྟགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་
གཞིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲལ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་
བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གཞིན་པ་མ་ཡིན་
པས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།
15 །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་པ་རྟོག་ནི་དམ་པ་དག་གིས་བཞད་གང་ཏུ་བྱ་བ་འོས་
པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་དང་
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

20 བཤད་པ།

གཉི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀྱན་ཚྭ་སྟེ།
།དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུང་དེ་ནི།
།ཀྱན་ཚྭ་བདེན་ཞེས་སྟབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ།
།བཅོས་མར་ཟུར་པའི་དངོས་ནི་ཀྱན་ཚྭ་ཏུའོ། 2<

།དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བ་ 5
ལ་མྱོངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཉི་མུག་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་དངོས་པོའི་རང་
གི་ང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་[304b]རང་བཞིན་
མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀྱན་ཚྭ་པོ། །ཀྱན་ཚྭ་དེས་གང་
ཞིག་བདེན་པར་སྒྲུང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་རྩ་རང་བཞིན་རྩ་སོ་སོར་
སྒྲུང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཟུར་པའི་ཀྱན་ཚྭ་ཏུ་བདེན་པ་སྟེ། 10
དེ་ནི་བཅོས་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
གཟུགས་བརྟན་དང་ཐག་ཅ་ལ་སོགས་པ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ནི་རྩུན་ཡང་མ་རིག་
པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་
སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྒྲུང་སྟེ།
རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་མི་ 15
སྒྲུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀྱན་ཚྭ་ཏུ་ཡང་རྩུན་པ་ནི་ཀྱན་
ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྤྱིར་པའི་ཡན་ལག་གི་
ཡོངས་སུ་བསྟུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀྱན་
ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
ཕྱིས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྒྲུངས་ 20

- 5 བ། འདྲུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་
 གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྣམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱིམ་པ་
 རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱུ་
 10 མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་ཐོབ་
 ཅོམ་རྩ་འབྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་
 པ་ཅོམ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་བྱིར་སྤྱང་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱང་གི། སྤྱང་པ་མེད་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མངའ་པ་
 རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 10 པ་ཐམས་ཅད་རྩ་མངོན་པར་ཐོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་བྱིར་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་པའི་སྐྱུ་པ་གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་
 རེ་ཞིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེས་ཀྱན་ཐོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀྱན་ཐོབ་ཅོམ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་[305 a]གྱི་དོན་དམ་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྤྱང་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་
 15 རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་ཐོབ་ཅོམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྤྱང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་
 རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བསྐྱུ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་ཐོབ་གྱི་བདེན་པ་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དོན་
 20 དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ཀྱན་ཇོལ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་ནས། དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བཟོད་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་ཤེས་
པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་བྱས་པས། ཉན་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རང་གིས་ཚུང་བ་ཉིད་ཏུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་དཔེ་བཤད་པ།

5

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི།

།རི་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ།

།དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་ཏུ་མིག་དག་པས།

།མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདྲིར་ཤེས་ཀྱིས། 20

།རབ་རིབ་གྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་ན་སྟོགས་པའི་ 10
བསེ་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་གྱི་ནང་ན་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་འཛོགས་
ཡོངས་སུ་འགྱུར་བཞིན་པར་མཐོང་པས་དེ་བསལ་པར་འདོད་ནས་སྟོད་དེ་
ལ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བསྟེ་བསྟེག་ཕྱད་པའི་ཚོགས་སྟོབ་པར་རིག་སྟེ། འདི་
ཅི་ཕྱད་པ་ཞིག་སྟམ་ནས་རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་གན་ཏུ་བྱིན་ནས་སྒྲ་ཤད་གྱི་
ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་ཀྱང་སྒྲ་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་ཤིང་། 15
སྒྲ་ཤད་དེའི་བརྟེན་ཅན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་པ་དང་སྒྲ་ཤད་དང་སྒྲ་ཤད་
མ་ཡིན་པ་དང་མཐོན་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་རབ་རིབ་ཅན་མེད་པ་
ལ་སྒྲ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་རང་གི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་པར་འདོད་པས་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་ངོར་ 20

བྱས་ནས་འདི་ན་[805b]སྐྱ་མད་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་དགག་པ་ལྟར་
བྱེད་པའི་ཚིག་སྐྱ་མོད་ཀྱི། སྐྱ་པ་པོ་འདི་ལ་དེ་ལ་སྐྱར་འདེབས་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ།

།སྐྱ་མད་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་རབ་རིམ་མེད་པས་མཐོང་
5 པ་དེ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྩ་མ་རིག་པའི་རབ་
རིམ་གྱིས་གཞོན་པ་བྱས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་པ་དག་གིས་ཡུང་པོ་
དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་པོ་དམིགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའོ། །ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་ཤག་ཆགས་དང་ཐལ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
10 རྣམས་ཀྱིས་རབ་རིམ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱ་མད་མཐོང་པའི་རྒྱལ་རྩ་རང་
བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ།

།གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནམ་དེའི་བྱིར་རི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤི་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།
15 །རི་སྐྱད་རྩ་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྟའི་བྱ་གལ་
ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་དག་དང་ཡོད་ཀྱི་ཡུལ་
ཀྱི་རང་བཞིན་རྩ་འཇུག་ན་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
གངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་རྩ་འཇུག་རོ། །འོན་ཀྱང་
ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ལས་
20 འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་སྐྱ་བར་བྱ་བ་དང་

སྒྲ་བ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་གལ་བའོ། །ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་
 བའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་
 མཆིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་
 དོན་དམ་བའི་བདེན་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྒྱན་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སོ། །ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་བའི་བདེན་པ་ནི་ 5
 བསྐྱེད་པར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན། གང་གིས་སྐྱོན་པ་དང་ཅི་
 སྐྱོན་པ་དང་། [306 a]གང་ལ་སྐྱོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་
 བར་རབ་བྱ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་བྱ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་
 བྱ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་བྱས་སོ་ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ།

10

།དེའི་བྱུང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
 མེད་པ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བདེན་པ་
 དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉག་པ་དང་ཆད་པ་དང་། ཉག་པ་དང་
 མི་ཉག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། གཙང་བ་དང་མི་གཙང་
 བ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་། སྦྱོང་བ་དང་མི་སྦྱོང་བ་དང་ 15
 མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་
 བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་བྱུང་རོ། །དེའི་བྱུང་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་
 ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

20

། ཅེ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་བརྟེན་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ནམ་པར་སྟུན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཆོད་མ་ཉིད་ཏུ་ཁས་
ལེན་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆོད་མ་ཡིན་ན་ནི།

5 །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་པས་འཕགས་གཞན་གྱིས།

། ཅེ་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

། བྱུང་བོ་ཆོད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། 30

།འཇིག་རྟེན་ཆོད་མ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་དང་། དེ་ཉིད་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱེར་མ་རིག་པ་སྒྲངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་
10 བླང་བར་བྱ་བ་དགོས་ན། གང་གི་བྱེར་བྱུང་བོ་ནི་ཆོད་མར་རིགས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
དེ་ལ་ཆོད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་སོགས་པ་བརྟག་པ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པ་ནམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་ལ་སོགས་
པ་དག་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་བྱེར་ འཕགས་པའི་ལམ་ཁོང་ཏུ་
15 རྟུན་པར་བྱ་བའི་བྱེར་ རྒྱལ་ཁྲིམས་[306 b]དང་། ཐོས་པ་དང་། པས་མ་
པ་དང་། སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱེར་

ནམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཆོད་མིན་དེ་ཡི་བྱེར།

། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོན་པ་མེད།

20 །རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་འདི་ལས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་

འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་སྒྲུབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞིར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་
 འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞིར་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་བ།

འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས།

།གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞིར་འགྱུར། 39

5

།དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་པའི་རྩས་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཅིག་
 མོས་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་ཞིང་བརྟགས་བ། རྩས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་ཕུམ་
 པའི་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཕུམ་པ་ནི་རྩས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་ཕུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་དེས་སུན་འབྲིན་བར་བྱེད་པ་
 དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ 10
 གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞིར་བར་འགྱུར་
 གྱིས། གང་གི་ཆོ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་
 ཚད་མར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞིར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 །མཁས་པས་ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ཡང་དབྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤངས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ 15
 གཞིར་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། ད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
 དགག་བར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞིར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་བ།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཅམ་བད་ནས།

།བདག་གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲུ་བྱེད་ཅིང་།

།ཤིང་ཡང་བརྩྭ་གས་སོ་སྒྲུ་བྱ་རྟོག་དེས་ན།

།གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། 32

- 5 །ཤེའི་[307 a]དབང་བོས་མངོན་བར་གསལ་བར་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་
 ཉེ་བར་སྟོན་པ་ན་བྱ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་བར་བྱེད་དོ།
 །འདི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་ལུས་ལས་བཏོན་ནས་དེའི་མའི་ཁོང་
 རྩ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ས་བོན་རྩ་བྱུར་བ་
 མི་གཙང་བ་ཅམ་ཞིག་གོ །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེའི་རྒྱ་སྒྲགས་ནས་རང་གི་
 10 བྱ་བཏོན་བརྩ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་བྱ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་རྩ་གསལ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་
 ཡིན་ན་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལྟར་དེ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ས་བོན་དང་ལྡོན་ཤིང་དག་ལ་ཡང་སྒྲུར་བར་
 བྱའོ།

- 15 །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངི་སྒྲན་བཤད་པའི་རྩྱལ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པར་གྱལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་སྐྱ་གྱ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།

།དེ་ཕྱིར་བྱུག་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད།

།གང་བྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མེད་དེ་བྱིར་ཡང་།

།ལྷག་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅིས་བརྗོད་མི་བྱ། 22

།གལ་ཏེ་རྩ་གྲ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་ཡོན་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་མེད་
 བར་རྩ་གྲ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ས་བོན་རྩ་ཆད་བར་འབྱུང་དེ། གང་
 གི་བྱིར་བ་མེད་ཡོད་བས་བ་ལང་གི་བར་གྱུར་གྱི་རྩ་མ་ཆད་བ་ནི་ 5
 མ་ཡིན་ལ། ས་སའི་སྟེ་བོ་ཡོད་བས་འཕགས་བ་རྣམས་ཀྱི་ངན་ལས་[མི]
 འདས་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རྩ་གྲའི་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ལྟར་ས་བོན་ཆད་བ་མ་ཡིན་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆད་བ་སྤངས་
 བ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཉིད་མེད་བས་ས་བོན་[གང་]ཡོན་བ་དེ་ཉིད་རྩ་གྲ་
 མ་ཡིན་བས་ས་བོན་མི་འཇིག་བ་བཀག་པའི་བྱིར་རྟག་བ་ཡང་བཀག་བར་ 10
 འབྱུང་ངོ། །རི་རྒྱད་དུ།

ས་བོན་ཡོད་ན་རྩ་གྲ་རི་བཞིན་དེ།

།ས་བོན་གང་ཡིན་རྩ་གྲ་དེ་ཉིད་མེན།

།དེ་ལས་གཞན་མེན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་དེ།

།དེ་ལྟར་རྟག་མེན་ཆད་མེན་ཆོས་ཉིད་དོ།

15

།ཞེས་གསུངས་[307]བ་ལྟ་བུའོ། །ས་བོན་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བོན་
 ཡོད་བར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ས་བོན་གྱི་རྩ་ཅན་རྩ་གྲ་ཡང་
 འབྱུང་བ་ན་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མི་རྒྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གསུངས་བ།

ས་བོན་གང་ཡིན་རྩ་གྲ་དེ་ཉིད་མེན།

། ཡང་ཅིའི་བྱིར་ས་པོན་དེ་ཉིད་ལྷ་གྲ་དེར་མི་འབྱུར་ཞེ་ན། དེའི་བྱིར།

དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གང་གི་བྱིར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་གཉི་གའི་

ཕྱོགས་མི་སྤྲོད་བ་དེའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་བ་ཉིད་

5 མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་ཆར་ཡང་བཀག་བ་ན་རྟག་བ་དང་
ཆད་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པར་འབྱུར་རོ།

། འདིར་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ས་པོན་དང་ལྷ་གྲ་གཉིས་ལ་རང་

བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱུར་ན་ནི། དེ་གཉིས་གཅིག་བ་ལམ་གཞན་

བ་ཉིད་རྒྱ་འབྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཆེ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་ཡོད་

10 བ་མ་ཡིན་བ་དེའི་ཆེ་ཆེ་ལམ་རྒྱ་ཡང་དམིགས་པའི་ས་པོན་དང་ལྷ་གྲ་

དག་ལྟར་གཅིག་ཉིད་དམ་གཞན་ཉིད་རྒྱ་ག་ལ་འབྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་

བར་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་འདི་ཉིད།

འདྲ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་གྱེན་ཅན་ཏེ།

། འདྲ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་མིན།

15 ། འདྲ་བྱེད་མ་རིག་འདི་གཉིས་སྟོང་བ་སྟེ།

། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་དང་བལ་བའོ།

། ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པ། བསྟན་པཅོས་ལས་ཀྱང་།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ།

། དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན།

། དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ།

། དེ་ཕྱིར་ཆད་མེན་རྟག་མ་ཡིན།

། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འགའ་ཡང་སྟེ་བ་མེད་དེ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གདོན་མེ་བ་པར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ཏེ།

5

གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོད་ཏིང་བརྟན་འགྱུར་ན།

། དེ་ལ་སྒྱུར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།

། སྟོང་ཏིང་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན།

། དེ་ནི་རིགས་མེན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡིད་མེན། ༥

། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚེར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་ 10

གི་མཆོད་ཏིང་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་[308a]རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་
གིས་བསྐྱེད་ན་ནི། དེ་གང་གི་ཆེ་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་

བས་སྟོང་བ་ཏིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་ 15

སོགས་པ་དག་ཤུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་རྒྱ། སྟོང་བ་ཏིང་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྱུར་པའི་རྒྱར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་རྒྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཏིང་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྟེ་བར་སྤང་བར་
མི་བྱའོ།

|ཇི་སྒྲོན་ཏུ། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བརྟེགས་པའི་མདོ་ལས།
 འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་དབྱ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་
 སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ།
 ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། གང་མཚན་མ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་མཚན་
 5 མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གང་
 སྟོན་པ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་སྟོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་
 ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་མདོན་པར་འདུ་བྱ་པ་མེད་པས་ཚོས་
 རྣམས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་
 མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གང་མ་སྦྱེས་པས་ཚོས་རྣམས་མ་
 10 སྦྱེས་པ་ཉིད་ཏུ་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མ་སྦྱེས་པ་དང་། གང་མ་
 བྱུང་པས་ཚོས་རྣམས་མ་བྱུང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་
 པ་དང་ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

|གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཟུང་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མི་
 15 ཅག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བཞེད་པར་བྱ་
 པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེའི་ལྟར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཚོས་ཐམས་
 ཅན་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་[308b]ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 པར་འགྱུར་རོ།

|བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

སྒྲོང་མེན་སྒྲོང་ལྷན་མཐོང་མེན་ཏེ།

།མྱང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས།

།འོག་ལྷས་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར།

།དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

།ཞེས་བཤད་ལ། བསྐྱེད་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

སྒྲོང་ཉིད་ལྟ་བུ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།

།དེས་བར་འབྱེད་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས།

།གང་དག་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ།

།དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་བར་གསུངས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྐྱས་པ། དོན་དམ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་ 10

དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་

སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་

དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་བ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

།ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ། བདེན་པ་

གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་བྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། 15

།འདི་ལ་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། འདི་བདེན་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་བར་ན་བདེན་པ་

གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་

སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདྲ་

བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཅན་ནི་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ།

། དེའི་བྱིར་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ལ་འབྱུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་། བདག་དང་གཞན་དག་ལས་
སྐྱེ་བ་མ་དབྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར།

5 གང་བྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན།
 ། དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་བྱ།
 ། གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་བྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
 ། བ་སྐྱད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། 39

 ། འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཅི་བདག་
10 ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཅི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་[309 a]པ་དང་མ་
 འགགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལས་ཚུ་རོལ་དེ་གཞན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆ་སྐྱེ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་དེ། དེའི་བྱིར་བདག་དང་གཞན་
 ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འབྱུག་པ་མེད་
15 པར་བྱས་དེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་
 ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅུམ་ཞིག་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་འབྱུག་པའི་སྐྱོ་ནས་
 ཁས་བླང་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྟར།

 དེ་ལྟར་ཁྲ་ཁྲོ་སྐད་གཞན་གྱིས།

 ། བཟུང་པར་མི་བྱས་དེ་བཞིན་ཏུ།

|འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར།

|འཇིག་རྟེན་བརྒྱུད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།

|ཞེས་ཇི་སྒྲོན་བྱ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། |བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

ཐ་སྟན་ལ་ནི་མ་བསྟན་པར།

|དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།

5

|དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།

|མུ་དན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་

སྟན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྒྲོན་བྱ་བའོ་ལས།

དཔེར་ན་ཤིང་དང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་ལ།

10

|ལག་པ་ཚུལ་བ་བྱས་པ་གསུམ་ཚོགས་ན།

|སྒྲིག་ཕྱིར་པི་ལྷང་གྲིང་བྱ་ལ་སོགས་པས།

|དེ་དག་ལས་སྦྱེས་སྦྱ་ཡང་འབྱུང་པར་འགྱུར།

|དེ་ནས་མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟག་བྱས་ཏེ།

|དེ་ནི་གང་ལས་འོངས་ལ་གར་སོང་ཞེས།

15

|ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་བྱས་ན།

|སྦྱ་ཡི་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་རྟེན་མི་འགྱུར།

|དེ་ལྟར་རྒྱ་དག་དང་ནི་རྟེན་དག་ལས།

|འདྲ་ཕྱིར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ།

|ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་ནི།

|འདྲུ་བྱེད་སྟོང་བ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང།

|ཡུང་པོ་དག་དང་སྟེ་མཆོད་ཁམས་རྣམས་ནི།

|ནང་ཡང་སྟོང་ལ་བྱེ་རོལ་སྟོང་བ་སྟེ།

5 |སེམས་ཅན་པདག་གིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་ལ།

|ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད།

|ཅེས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་བ་ལྟ་བུའོ། |ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དངོས་བོ་ལ་

མངོན་པར་ཞེན་བའི་བདོག་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་གཙོད་བ་ན་ཐེད་ཤ་

ཐོན་བ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བདེན་བ་[309 b]ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་འདི་གང་ཞིག་ཀྱན་

10 ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱར་གྱུར་བ་རྩལ་ཀྱི་བདག་ཉིད་

འགའ་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟུ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་

སྟུ་རུ་སྟུ་བ་ལ་ཆོག་ཅིམ་ཞིག་ལྟག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། |ཅིའི་

བྱེར་ཞེ་ན།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་བ་གང་ཞིག་གིས།

15 |བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་རིགས་མིན་བའི།

|རིགས་དེས་ཐ་སྟོད་རུ་ཡང་རིགས་མིན་བས། .

|ཁྱེད་ཀྱི་སྟེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། 36

|རི་ལྟར་དོན་དམ་བའི་སྐབས་སུ་རི་སྟུ་བཤད་བའི་རིགས་པས་

བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་རུ་ཐ་སྟོད་རུ་ཡང་། དེ་

20 ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བར་མི་རིགས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་དངོས་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་གང་

གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་བདེན་
 བ་གཉིས་ཆར་རྩ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་མི་འདོད་པ་བཞིན་རྩ་ཡང་
 གཏོན་མི་བ་པར་ཁས་ལྗང་བར་བྱའོ། །གང་དག་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྒྲུབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲུབ་ནས་ཀྱིས་བརྟགས་
 བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་
 ཡིན་ནི་སྟུང་རྩ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་འདི་ཡང་གཏན་ཆོགས་མེད་
 བར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་སྐད་རྩ་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་བཟུང་ཞིང་བརྟགས་པར་
 བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་གལ་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རྩ་ཡང་རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་ན་དེ་དག་
 གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་རྩ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ། 10

དངོས་པོ་སྟོང་པོ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།

།ཆོགས་ལ་བཞུགས་ལྟམས་མ་གཤགས་པ་ཡང་མེད།

།རི་ལྟར་དར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས།

།ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་འགྱུར་ལྟར། 30

།དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།

།སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར།

15

།དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་
 པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་
 པར་བཞག་[310 a]པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་རྩ་མཁས་པ་སྤྱི་ཞེག་གཟུགས་དང་
 ཆོར་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ 20

ལྷན་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་
 དེས་བར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 མེད་དོ། །ཇི་སྐད་ཏུ།

མེ་ལོང་གིས་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ།

5 །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི།

།གཟུགས་བརྒྱན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ།

།ལྷན་པ་ཆོས་ལྷན་གྱིས་བར་གྱིས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།

10 །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། 3<

།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལྷན་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ལྷན་པ་ལྟར་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྟོག་དམ་པ་དང་ཀྱན་ཐོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་
 པ་དང་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་སྐད་ཏུ་བརྟན་བཅོས་ལས།

15 །གང་ཞིག་ངོ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ།

།དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག་

།ལྷན་ཕྱང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ།

།དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

དངོས་པོ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་ན།

།རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི།

།ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི།

།རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་བྱུང་རོ།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ།

5

རི་ལྟར་སྟོན་པས་སྐྱལ་བ་ནི།

།རྩ་འབྲུལ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱལ་ཞིང་།

།སྐྱལ་བ་དེ་ཡང་སྐྱལ་བ་ནི།

།སྒར་ཡང་གཞན་ནི་སྐྱལ་བ་ལྟར།

།དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ[ས]་ལས་གང་།

10

།བྱས་པའང་སྐྱལ་བའི་རྣམ་པ་བཞིན།

།དཔེར་ན་སྐྱལ་བས་སྐྱལ་གང་ཞིག

།སྐྱལ་བ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

།ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལྷས་རྣམས་དང་།

།བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བྱ་དག

15

།རི་ཟའི་གོང་ཆེར་ལྟ་བུ་དང་།

།སྒྲིག་རྒྱ་ཆེ་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།

།ཞེས་སྐྱལ་བའི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་

སྒྲི་བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་བྱུང་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་

བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་[310 b]དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱུ་རིང་རྒྱ་སྒྲངས་པ་ 20

འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་
ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
རྒྱན་དང་རྒྱན་མི་བ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་བ་མེད་
པར་ཡང་ཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

5 གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ།
།དེ་ཕྱིར་ཀྱན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཕྱིར།
།ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།
།འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། 32

།གང་གི་ལྟར་ན་ལས་འགགས་པ་དེ་ནི་འགགས་ཟིན་པའི་ལས་དེ་
10 ལས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། འགགས་
ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་བཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའམ། བྱ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་གཞན་རྒྱན་མི་བ་
བའམ། ཐོབ་པའམ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་རྒྱན་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ལྟར་ན་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
15 མ་སྒྲིམ་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་དེ་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་ཞིག་པ་
ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྣམས་མི་
འཇིགས་པ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འབྱུར་རོ།
།ཇི་སྟེན་དུ། བསྟན་བཅོས་ལས།

གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་མེད།

།འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར།

།གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྒྲིམ་པ།

།དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ།

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། །མདོ་ལས་ཀྱང་།

མི་ཡི་ཆེ་ཆོད་ལོ་བརྒྱ་ལྟེ།

།དེ་སྤྱི་འཆོ་ཞེས་བཞོན་མོད་ཀྱི།

5

།ལོ་ལ་ཡུང་པོར་སྒྱུངས་པ་མེད།

།སྒྱུ་བ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས།

།ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྒྲིམ་དང་།

།ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྒྲིམ་པ།

།སྒྱོད་པའི་རྒྱུ་ལ་རྩ་ཟད་པ་མེད།

10

།ཐ་སྒྱུད་རྒྱུ་ལ་རྩ་ཟད་པར་བསྟན།

།ཞེས་འགྲུང་རོ། །རི་སྐད་སྒྱུད་པའི་དོན་ཉིད་དཔེའི་སྒྲི་ནས་བཤད་པ།

མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།

།སད་ཀྱང་སྒྱུ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲི་འགྱུར་པ།

།དེ་བཞིན་འགགས་ཞིང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་པའི།

15

།ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། ༢༠

[311 a] །རི་སྐད་རྩ། སྤྱི་བ་འཕྲོ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་

ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མ་ཞིག་ཉལ་པའི་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་ཡུད་མེད་བཟང་

མོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྱུད་པ་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་

ཡུད་མེད་བཟང་མོ་དོན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཅི་སྒྲིམ་རྩ་མེས། གང་ 20

མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་བ་མིས་ལ།
 དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་དེ་རྩན་པའི་མི་དེ་
 མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
 ཉི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྒྲན་ཏུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་ལམ་གྱི་
 5 བྱད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ལགས་ན། དེ་དང་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ཉི་ཐོངས་ཤིང་རྩབ་
 པའི་སྒྲལ་བ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྱུལ་བ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བྱོས་པ་དང་
 མི་ལྷན་པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་གྱུར་
 10 པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་
 ཆགས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཏི་སྟག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལྲས་དང་དག་
 དང་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པར་
 གྱུར་ནས་འགག་གོ། །འགགས་པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་དེ་གནས་པ་མ་
 15 ཡིན་པ་ནས་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།
 རུས་གཞན་ཇི་ཅུམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་རུས་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆེ་དེ་
 དང་སྒྲལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་མའི་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་
 བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ།
 20 །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་སྦྱེ་བའི་ཆར་

གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས་ཡང་ན་ནི་ཡི་[311 b]དུགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་པར་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་
 མ་ཐག་དུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྱོད་པར་འབྱུང་བར་མངོན་པ་དེ་
 དང་སྒྲུལ་པ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ 5
 ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་
 ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྤྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་
 ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ། གང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྤྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་
 པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆེ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོའོ། 10
 །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཆེ་ཡང་གང་ནས་
 ཟུང་མི་འོང་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དཔེན་པའི་བྱིར་རོ།
 །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་
 མས་སྟོང་དོ། །འཆི་འཕོ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་པས་སྟོང་དོ། །ལས་ནི་ལས་
 གྱིས་སྟོང་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་ 15
 སྟོང་དོ། །སྤྱེ་བ་ནི་སྤྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་རྣམས་ཟུན་མི་ཟ་བར་ཡང་མངོན་
 བོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྤྱོད་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཇི་ལྟར་[མ་]འགགས་པའི་བྱིར་
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱས་ཟིན་པ་ 20

ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་
 བྱིར། རྣམ་པར་སྒྲིན་ཟེན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་
 པའི་བྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་རྩ་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ།

- 5 རི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཏིང་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།
།རུབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲི་ཤད་རྣམ་པར་ནི།
།མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར།
།དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་སྒྲར་སྒྲིན་མིན་ཤེས་གྱིས། ༧

- །དཔེར་ན་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བཞིན་རྩ་རུབ་རིབ་ཅན་
 10 གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲི་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་གི་[312a]དེ་
 ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་བོང་བྱའི་རུ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་
 སོགས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་འགགས་
 པར་མཚུངས་བཞིན་རྩ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་
 འདིས་ལས་རྣམས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 15 སྒྲིན་པ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་བྱིར་རྣམ་སྒྲིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།
།རྣམ་སྒྲིན་དགེ་ཏིང་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་།
།དགེ་མི་དགེ་མེད་སྒྲོ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ།
།ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་བའང་དགག་པ་མཛད། ༨

།གལ་ཏེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་
བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བ་ངེས་བ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་ཡིད་ཀྱི་འོང་བ་ནི་[མི]དགེ་བ་ལས་
མ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་དམིགས་པས་ནི་ཐར་པར་འགྱུར་རོ།

5

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཤིན་ཏུ་ངེས་
པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་བ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་ཕྱུ་ལ་སྦྱར་བ་བདེ་བ་
བ་ལས་ཀྱན་རྒྱུ་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏུ་འོང་ངོ་སྐྱུ་སྟེ། ལས་རྣམས་ཀྱི་
འབྲས་ཕྱུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པོ་ཞེས་ལས་དང་འབྲས་
ཕྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་དགག་བ་མཛུང་རོ།

10

།གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ཕྱུ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་བཞག་
ན། འོ་ན་འཇགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས། ཀྱན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་བྱས་པའི་བྱད་པར་ཀྱི་གཞི་
ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་བརྒྱབས་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་པ་ 15
ཞིག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱད་ཏུ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་
གཏུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་བྱུགས་པའི་ཕྱིར་[312b]སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་
ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀྱན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་གཏུ་ 20

ཡོད་དོ། །དེས་འདུལ་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པས་རྗེས་
 སུ་འཛིན་པའི་བྱུང་རོ། །རི་སྐད་ཀྱི་དགེ་སློང་དག་ལྷན་པོ་ལྟ་ནི་ཁྱུང་རོ།
 །ཁྱུང་ཁྱུང་བ་ནི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་
 ལྷན་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའམ་ཡིད་ཅེས་
 5 བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྩམ་རིང་པོ་དང་རྒྱལ་
 བློ་མས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བགོས་ཤིང་གོང་ཀྱི་འགྲོ་བ་ན་བྱི་མ་ལ་
 མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་
 བམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་ཡིན་ནོ། །འདིར་དགོངས་པ་
 གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བཛྲེད་པར་བྱ་སྟེ།

10 ཀྱན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།
ལྷན་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།
ལས་ཀྱི་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།
འདི་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། ལཱ་

ཀྱུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་སྐྱེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་
 15 པར་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱས་ཤིང་བདག་མེད་དོ་
 འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་ནས་སྒྲག་
 པ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོང་པའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཡང་ས་དང་འདྲ་བར་
 སེམས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་བྱོགས་པས་དོན་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཆེས་ཐོག་མར་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 20 བསྟན་པས་ནི་སྐྱེགས་ཀྱི་ལྷགས་པས་ལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་

འཕྲིན་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྤྱོད་པར་འབྱུང་བས་ཡིན་ཏན་ཁོ་
ན་འབྱུང་གི་སྒྲིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་ཏུ་འཕགས་པ་ལྟས།

གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ།

།དེ་ཡི་དེ་དེ་ཐུང་དཔྱད་བ།

5

།ཉམས་པར་ཐུང་བ་དམ་ཆོས་ཀྱི།

།སྒྲིན་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།

།ཞེས་[313 a]བཤད་དོ། །གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་

འཇིག་ཆོགས་ལྟ་དང་ཐལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

10

།ཇི་ལྟར་ད་དང་ད་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།

།དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།

།ཡོད་ཅིས་ནང་དོན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཅེ

།འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་དར་འཛིན་པ་དང་
ད་ཡིར་འཛིན་པ་སྤངས་སྲུ་ཟིན་ཀྱང་། ད་དང་ད་ཡི་ཞེས་བསྟན་པ་འཇིག་ 15
རྟེན་ཀྱིས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ད་དང་དའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ།
དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཉེ་
བར་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །ཇི་སྟན་ཏུ་གར་གྱི་རི་བོའི་སྤྲེ་བ་
དང་མཐུན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལས།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འབྲེན་རྣམས།

།འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འབྲུག་ན།

5 །སངས་རྒྱས་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་།

།སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར།

།ཡུང་བོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་།

།སྦྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ།

།ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛད་པ།

10 །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འབྲུག་ཡིན།

།མིང་མེད་པ་ཡི་ཚོས་ཀྱི་རྣམས།

།བསམ་ཏུ་མེད་པའི་མིང་དག་གིས།

།སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བཟོད་པ།

།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འབྲུག་ཡིན།

15 །དངོས་མེད་ཏེ་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་།

།སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས།

།དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་པ།

།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འབྲུག་ཡིན།

| རོན་དང་རོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ།
 | འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་རོན།
 | སྤྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུང་པ།
 | འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འབྲུག་ཡིན།

| ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྤྱེ་མེད་ལ།
 | ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཡང་།
 | སྤྱི་པའི་བསྐྱེད་པ་[313 b]བཞེད་མཛད་པ།
 | འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འབྲུག་ཡིན།

5

| རྩམ་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི།
 | རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ།
 | སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ།
 | འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འབྲུག་ཡིན།

10

| ཞེས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། | དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 | སྤྱ་པ་པོ་དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་གི་
 | རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱར་པའི་ལྷགས་བཞེད་པའི་སྟོ་ནས་རོན་དག་འཇོག་པར་ 15
 | བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལྷགས་བསལ་པའི་བྱིར་སྤྱིས་པ།

བབྱང་པ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།

| སྤྱིར་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅོམ་ཏུ་རབ་རྟོགས་པས།

|ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས།

|རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཏུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ལམ

|གནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྣ་འདི་ནི་བཟུགས་པ་ལ་འདྲུག་གོ། |ཤེས་རབ་
ལ་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ། |དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་

5 ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། |བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་ཏུ་བྱོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའོ། |གང་
གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྷག་པར་སྣོ་མ་བདགས་པར་
རྟོགས་པ་དང་མཐོང་པ་དང་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ།
|རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཆོག་རྣམ་

10 པར་སྐྱར་རོ། |གཟུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་པ་རྣམས་
ཁྱང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱིར།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།

|ཡང་ངེ་ལྟར་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་བྱིར་འདི་ལྟར།

15 གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།

|སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཏུ་རབ་རྟོགས་པས།

|ཞེས་བྱ་བ་སྣ་སྟེ། གང་གི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་འཆད་
པར་འགྱུར་པའི་རིགས་པས་སེམས་ལ་བཟུང་བ་ཡོད་པ་མ་[314a]ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞིང་། |ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་

20 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་མོ་ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་

གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རང་
 རིག་པས་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཏུ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

།གལ་ཏེ་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་འདིར་
 རི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ 5
 ཙམ་སྟེ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟུགས་པ།

།རི་ལྟར་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཚོ་ནི།

།ཆེ་ལས་རྒྱ་རྒྱུས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ།

།ཀྱན་གྱིས་པོན་ཀྱན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།

།རང་གི་རྒྱས་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་། ༧

10

།རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་རྒྱུས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱའི་ཡན་ལག་
 རྒྱུད་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱུད་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཏེ་པར་ལྟགས་པས་
 གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་བ་རྒྱུས་རྣམས་འགྲན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གི་ལྷས་རྟེན་
 བ་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱག་པར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། འདིར་ཡང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱས་ནས་ 15
 ལྷགས་པ། བརྒྱུད་པ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་
 ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་པར་འགག་
 བཞིན་པས། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་སྟེ་པའི་
 རྒྱུར་གྱུར་པ་བཞག་པ་རིམ་གྱིས་རང་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པའི་རྟེན་ལྟགས་ 20

བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་གཞན་
ཟུང་དབང་ཙམ་ཞིག་ཏེ་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་བཟུང་བ་
དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་བཟུང་བ་ནི་རྩད་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་

5 ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་[314b]དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་གྱུར་སྒྲུབ་པ་རྣམས།

།པ་ནི་བ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།

།ཆུ་ཤེལ་ཆུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་།

།སྒྲག་ཤ་ཡལ་ག་རྣམས་ཀྱི་ལྟར།

།དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་རྒྱ།

10 ཞེས་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
དེ་བཞིན་ཏུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དམིགས་པའི་ས་བོན་གྱི་བརྟེན་ཉིད་
ཀྱིས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །གང་དབང་ཕྱག་རྟག་ལ་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ།

15 །གང་གི་བྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་
གྲགས་པ།

དེ་བྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་།

།དངོས་པོ་བཞགས་པར་ཡོད་པའི་གྱུར་འགྱུར་ཞིང་།

།བྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འབྱུར་ལ།

20 །ཡོད་དང་སྒྲིས་ཀུན་ཡུལ་མེན་རང་བཞིན་ཡོད། ༣༧

།གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་འདི་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་ཁས་སྒྲང་བར་བྱ་
སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟོག་པའི་སྤ་བ་མ་ལུས་པའི་གཞིར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྱལ་བྱ་འབྱུང་བ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་དེ་ལ་མ་བཞུགས་
པ་མི་རིགས་ལ། བུམ་པར་འབྱུང་བ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་
ས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་བཞུགས་པར་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བར་མི་ 5
འབྱུར་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ། འདིར་ཡང་གྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཅིའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཏུ་འབྱུར། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་
བླ་བར་རྟོག་པའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། གྱུན་
ནས་ཉིན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་ 10
རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་འདིར་ལྷག་པར་ལུས་པར་གྱུར་བ་དེ་འདི་
ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་
ཏུ་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྱུག་པའོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་[315 a]པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟུང་བར་འབྱུར་རོ།

།དེ་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ 15
ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་བརྟེན་པ་ནི་བདག་ས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རི་སྟོན་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་རྒྱ་དངོས་པོ་བརྟེན་པ་མ་
ཡིན་ནོ།

།དེའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟུན། འདིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་
རྣམ་པར་བཞག་པར་འབྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ 20

ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་སྟེན་པའོ་ཅིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དོ། །བཏགས་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་
གྲུབ་པའི་བྱེད་དེ་ནི་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ། །ཞེའོ། །འདི་ལ་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

5 བྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེར་ན་གང་དུ་ཡོད།

།ཅེས་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་དབྱེད་པར་བྱའོ། །སྟེན་པ།

མི་ལམ་ངེ་བཞིན་ཞེ་ན།

ཁང་མིག་ཤིན་དུ་རྒྱུད་དུའི་ནང་དུ་ཉལ་ཞིང་གཉིད་ཀྱི་ལོག་པས་ཁང་
པའི་ནང་དུ་སྤང་བོ་ཆེ་ཆོས་པའི་བྱུ་མིས་པ་ན་ངེ་ཞིག་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་
10 མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེད་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་གཤོན་མི་ཟ་བར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྟོང་བོ་མེད་པ་ཉིད་
དུ་བསྟན་པའི་བྱེད་བཤད་པ།

དེ་བསམ་བྱ།

ཡང་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། བཤད་པ།

15 གང་ཆོང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།

ཡོད་མིན་དེ་ཆོ་ཁྱིད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། ཅེ

།གང་བ་སྤང་ཆོས་པའི་བྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ལྟར་
ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྟེན་པའི་བྱེད་རོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད་ན་ཡང་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིད་པས་བྱི་

རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཆེ་ལམ་ན་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནོར་པ་མེད་ན་དེའི་ཆེ་སད་པས་ཆེ་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་ནན་
པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། [315 b] འདི་ལྟར་

གལ་ཏེ་སད་ཆེ་ཆེ་ལམ་ནན་ལས་ཡིད།

།ཡོད་ན་གྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།

5

།ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྟམ་ནན་པ།

།དེ་འདྲ་གྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། ༧༩

།ཇི་ལྟར་ཆེ་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་ནན་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ། ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་དང་ནན་པ་ཡང་ཡོད་ 10
པས་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའོ། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་པར་བྱའོ།

།འདིར་སྟུགས་པ། གལ་ཏེ་སྤང་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཆེ་
ལམ་ན་ཡོད་ན་དེ་གཟུང་པར་བྱ་བའི་བྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་ཀྱིས་ 15
དུགས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡེའི་ཚོགས་མི་སྤྲོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་

གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྟོ་མི་སྤྲོད་པས།

།ཡོད་མེན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།

།དེ་ཡི་རྣམ་པ་གྱི་རོལ་ཉིད་རུ་ཞེན།

།ཆེ་ལམ་ཇི་བཞིན་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། ༡༠

20

|སྟེ་མི་ལམ་རྩ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པས་གྲང་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྟེ་
 མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 བ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། |དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་རྩོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 5 ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱི་རྩོལ་ཉིད་རྩ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་
 བརྟེན་ཏེ་མེད་དོ། |རི་ལྟར་མི་ལམ་རྩ་སྤྱི་རྩོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་
 བ་ཅིམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་རྩ་འདྲིར་ཡང་འབྱུང་རྩ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་རྩ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། |འདི་ལྟར།

10 རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡུལ་མི་ལམ་རྩ།
|མ་སྟེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྟེས་མ་ཡིན།
 |དེའི་སྤྱིར།
མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བརྟེན་སེམས།
|གསུམ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྟོན་པ་ཡིན། ༡༡

15 |རི་ལྟར་གཟུགས་མཐོང་བ་ན་མིག་དང་[316 a]གཟུགས་དང་ཡིད་དེ་
 གསུམ་བོ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་རྩ། མི་ལམ་རྩ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་
 གཙོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། |རི་ལྟར་དེར་མིག་
 དང་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་རྩ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། |གསུམ་བོ་འདི་དག་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་རྩ།

20 ན་སོགས་གསུམ་བོ་ལྟག་མའང་སྟེ་བ་མེད།

། རྩ་སྟགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྟགས་པའི་སྟགས་ནི་སྟགས་དང་རྩ་བའི་ཤེས་པ་
ནས་ཡིད་དང་ཚེས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་བསྐྱེད།
། དེའི་བྱིར་མི་ལམ་རྩ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྩལ་པ་དེའི་བྱིར་མི་
ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ།

། ཀང་ཞེག་ཚེས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་རྩ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ 5
པར་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞེག་མི་ལམ་ན་ཡིད་དེ། དེའི་བྱིར་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་རྩ་
སེམས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་རྩ་གསུམ་པོ་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ།

། ཅི་སྟེ་གཞན་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་བསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ 10
ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་མི་ལམ་ཀྱི་དཔེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རྩ་འབྱུང་ཏེ།
དེ་རྩལ་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ལས་བྱུང་བ་དངོས་
ཀྱི་དོན་རྩལ་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་རྩ་བསྟན་པ་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །ཀང་
གི་བྱིར་མི་ལམ་ན་གསུམ་ཆར་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་བྱིར་རབ་རྩ་གུལ་
པའི་སྟོ་ནས་མ་གུལ་པ་གུལ་པ་སྟུབ་པའི་བྱིར་སད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཚེས་ 15
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྩ་བསྟུབས་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་
བཤད་པ།

མི་ལམ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་འདིར་ཡང་།

། དངོས་རྣམས་རྩལ་པ་སེམས་དེ་ཡིད་མ་ཡིན།

། སྟོན་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་གུང་མེད། ༡༢

| ཇི་ལྟར་མི་ལམ་ ཟུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་ཟུ་མད་པ་ན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། | དེའི་བྱིར།

ཇི་ལྟར་[316b]སྐྱུ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར།

| ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ཟུ་ན་ཡང་དག་མེན།

5 | སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ།

| དེ་ལྟའི་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།

| ཞེས་བྱ་བ་དང་དེ་བཞིན་ཟུ།

སྟོན་པའི་འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།

| འདི་ལ་སྐྱུ་ཡང་མི་སྐྱུ་འཆི་བ་མེད།

10 | སེམས་ཅན་མིང་དང་སྟོག་གྲང་མི་རྟེན་དེ།

| ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་སྐྱུ་བ་ཚུ་ཤིང་འདྲ།

| ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ཡང་འགྲེལ་བར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། | དེའི་
བྱིར་སད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་
ལ། མི་ལམ་ན་མི་ལམ་མི་བཞིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ནི།

15 | འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་བཞིན་ཇི་སྟོན་ཟུ།

| མ་སད་དེ་སྟོན་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།

| ཇི་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཡོད་གྲང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིད་དང་

ཐལ་བས་སད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་གྲང་མ་

རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་མི་ལམ་མི་བཞིན་པས་དམིགས་པར་གསུམ་

20 ཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཟུ། གཉིད་དང་མ་ཐལ་བ་མི་ལམ་གྱི་གནས་

སྐུ་ལས་མ་ལངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གསུམ་
ཆར་ཡང་ཡོད་དོ།

།སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།

།གཏི་མུག་གཏིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༩

།རི་ལྟར་གཏིད་ཟད་པས་སད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་ལམ་དུ་དམིགས་ 5
པ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་གཏིད་མ་
ལུས་པ་རུངས་རུང་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མངོད་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ 10
དམིགས་པའི་བྱིར་བྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་ལམ་དུ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པས་སློ་གང་གིས།

།རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྤྲ་རྣམས་གང་[317 a]མཐོང་བ།

།དེ་སློ་ལ་བཞུགས་གཏིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ།

15

།དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཏི་གའང་རྩུན་པ་ཡིན། ༢༠

།མི་ལམ་ཁོ་ན་ལྟར་ལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་པ་
ལ་བཞུགས་ནས་སྤྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་
མེད་པའི་མཐོང་པ་ལ་བཞུགས་ནས་གཏི་ག་ཡང་མ་སྟེས་པ་ཉིད་དེ། ལུལ་

མེད་པར་ཤེས་པ་ངེས་པར་དགའ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་གཞོན་མི་བ་པར་
འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སློ་ཡོད་ན།

།སླ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།

5

།རབ་རིབ་མེད་ལའང་སླ་ཤད་སློར་འགྱུར་ན།

།དེ་ལྟར་མ་ཡིན་དེ་བྱིར་དེ་ཡོད་མིན། ༥༥

།གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སླ་ཤད་དག་མེད་པར་སླ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ན་ཡུལ་གང་རྩ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སླ་ཤད་དག་མཐོང་
བ་དེར་མིག་གཏང་བའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སླ་ཤད་
10 ཀྱི་སློ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་
བྱིར་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།

།འདྲིར་གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
ཡིན་ན་ནི་འདི་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བག་ཆགས་སྒར་བཞག་པ་སྒྲིན་པ་དང་མ་སྒྲིན་པ་དག་རྣམ་པར་
15 ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གང་ལ་སྤྲི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲི་འོ། །འདི་ཡང་མི་རྩད་ངོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་བྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སློ་བྱས་ནི།

20

།སྒྲིན་མེད་དེ་བྱིར་དེ་ལ་སློ་མི་འབྱུང་།

|ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་ཐལ་བས་མིན་ན།

|རྒྱས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། ༡༤

|ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་ཐལ་བ་ནི་[817b]ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། |གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོད་
ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་སྒྲིན་པ་དང་མ་སྒྲིན་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ 5
འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། |དེའི་ཕྱིར་འདི་མི་
འགྲུབ་པོ། |ཡང་རི་ལྟར་ན་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནེ་ན། བཤད་པ།

|སྒྲིས་ལ་རྒྱས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

|མ་སྒྲིས་ངོ་བོ་ལའང་རྒྱས་ཡོད་མིན་ནི།

|འདྲིར་རྒྱས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་ 10
པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་གམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་
པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྒྲིས་པ་ལ་རྒྱས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་རྒྱས་པའི་ཞེས་བྱ་ག་
པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་
རྒྱུ་དང་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་[མ་]ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ 15
ནི་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་ལྷ་གྲ་སྒྲིས་པ་ན་ཡང་ས་པོན་
མི་འརྒྱལ་བར་འགྱུར་ངོ། |དེའི་ཕྱིར་སྒྲིས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྒྱས་
པ་མི་སྲིད་དོ། |གང་གི་ཆེ་རྒྱས་པ་ལས་ཞེས་ལྷ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིས་པ་རྒྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་ཐུང་བཤད་ཟེན་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་
སྤྲོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། གང་གི་ཕྱིར།

5 ཟུང་པར་མེད་པར་ཟུང་པར་ཅན་ཡོད་མེན།

།མོ་གཤམ་ཕྱ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། ༥༧

།ཟུང་པར་མེད་པར་ཟུང་པར་རྩ་བ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།
།རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
རྒྱས་པའི་ཟུང་པར་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ནི་ཟུང་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །གང་
10 མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། རྣམ་[318 a]པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བར་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གང་
གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་འདིའི་རྒྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་
གིས་རྒྱས་པ་ཟུང་པར་རྩ་བྱེད་པར་འགྱུར། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཟུང་པར་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟུང་པར་རྩ་
15 མ་སྐྱེས་པ་འདིས་ནི་རྩུང་ཟད་ཡུང་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་གལ་
དེ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་ཕྱ་ལ་ཡང་འདོད་པར་བྱ་
བ་དགོས་དེ། དེའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྒྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་འདིའི་བྱས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་
 ཞེས་དེ་ལྟར་ཁྱད་བར་དང་ཁྱད་བར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་འབྱུབ་བར་འབྱུར་
 ཏི། རི་སྐད་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག་སྒྲུལ་མ་འདི་ལ་རས་
 ཡུག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུ་ལ། བསྟན་བཅས་ལས་ཀྱང་།

མངལ་ཏུ་འབྱུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ།

5

།འཁོར་ཁེས་སྒྱུར་དང་རང་འབྱུང་གཉིས།

ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲུམ་ན། དེ་ཡང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟེན་བའི་བྱིར་
 བཤད་པ།

གལ་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུར་བས་བསྟན་འདོད་ན།

།བྱས་པ་མེད་བར་འདི་ཡི་འབྱུང་འབྱུར་མེད།

10

།རེས་འགའ་གང་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་ན་ནི་དེ་འབྱུང་བར་འབྱུར་གྱི། ཏྲག་
 ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རེས་པ་མོ་གསུམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའམ་ནམ་
 མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་འབྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་འདིར་གལ་ནི་བྱས་པ་
 ཡོད་པར་འབྱུར་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཉིད་ཏུ་
 འབྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་མ་ 15
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། མོ་གསུམ་གྱི་བྱ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཞིན་ཏུ་[318b]བྱས་པ་མེད་པར་དེའི་འབྱུང་བར་འབྱུར་
 བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

།གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱས་པ་པན་ཚུན་བཞུགས་ནས་
འགྱུར་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།

པན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི།

5

།གྲུབ་མེད་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་གྲིས་གསུངས། ༡༨

།རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་དེ་ལྟར་པན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རིང་བོ་ཡོད་
10 ན་ཐུང་དྲར་འགྱུར་ལ་ཐུང་དྲ་ཡོད་ན་རིང་བོར་འགྱུར་ཞིང་། བ་རོལ་
ཡོད་ན་ཚུ་རོལ་དུ་འགྱུར་ལ་ཚུ་རོལ་ཡོད་ན་བ་རོལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་
བཏགས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་དོ།

།དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱན་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

15

འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱ་ཡི་ནི།

།རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།

།དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཀྱན།

།རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།

|ཞེས་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་བཞུགས་འགྲུབ།

|དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བཞུགས་ནས་ནི།

|བཞུགས་ཐུག་གང་ཡིན་དེ་འགྲུབ་ན།

|གང་ལ་བཞུགས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ།

5

|ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་རྩས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བཞུགས་ནས་

འགྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བཞུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་འགྲུབ་

པར་བྱ་བའི་བྱིར། བཞུགས་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་རྩས་པའི་ཁྱད་པར་གང་

ཡིན་པ་དེ་འགྲུབ་ན། ད་ནི་གཉི་ག་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ 10

གང་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བརྟེན་པར་[319a]བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་།

དངོས་པོ་བཞུགས་འགྲུབ་གང་ཡིན་པ།

|དེ་མ་གྲུབ་ན་རི་ལྟར་བཞུགས།

|ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་བཞུགས་ཤེ་ན།

|དེ་ནི་བཞུགས་པར་མི་རིགས་སོ།

15

|ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་རྩས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་འགྲུབ་ན། དེ་གྲུབ་པའམ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་རྩས་

པ་ལ་བཞུགས་གང་། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་

བོད་བྱའི་རྩ་ལྟར་རྩས་པ་ལ་མི་བཞུགས་སོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་པ་ལ་བཞུགས་

ན་ནི། གྲུབ་པའི་བྱིར་དེ་བཞུགས་པར་མི་རྒྱུད་དོ། །དེ་ལྟར་པན་ཚུན་དོན་ 20

ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི་གྲུབ་པ་མེད་ཞེས་མཆེན་རབས་མངའ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ན་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རྣམས་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ།

།ད་ནི་འདས་པ་ལ་ཡང་རྣམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་

5 སྤྱིར་བཏད་པ།

གལ་ཏེ་འགགས་པའི་རྣམས་སྒྲིན་ལས་འབྱུང་ན།

།གཞན་གྱི་རྣམས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འབྱུང་།

།གལ་ཏེ་སྒྲིས་ནས་འགགས་བཞིན་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པས་འབྲས་བུའི་
དོན་ཏུ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམས་པའི་ཁྱད་པར་བཞག་པ་རྣམས་
10 པར་ཤེས་པ་འགགས་པའི་རྣམས་པ་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་འབྱུང་བར་
འབྱུང་བའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ན་ནི་དོའི་ཆེ་གཞན་གྱི་རྣམས་པ་ལས་
གཞན་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་སྤྱིར་།

རྒྱན་ཅན་རྣམས་དེར་པན་རྒྱན་པ་དང་ཡོད།

།ད་རྒྱ་ནི་རྣམས་པ་ལའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ལྟར་ན། བརྒྱད་པས་ན་
15 རྒྱན་དེ་རྒྱ་ཁྱད་གི་རྒྱན་ལྟར་རྒྱན་ཆགས་པ་རྒྱན་ལྷགས་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
འབྲེལ་བར་འབྲུག་པ་ན་སྒྲི་བ་དང་འཆི་བ་བརྒྱད་པས་པར་མེད་པར་རིག་
པ་རྣམས་པར་མ་ཆད་པར་གནས་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྣམས་གསུམ་པའི་
ཏེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ལ་བྱ་ལ། དེ་རྒྱན་གྱི་ཆ་ཤས་ཇས་[319 b]གྱི་སྐད་
ཅིག་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན་རྒྱན་གྱི་ཡན་ལག་ཇས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྣམས་ལ་

ཀྱུན་ཅན་ཞེས་བཞུང་དོ། དེ་དག་ཡན་ཚུན་ཏེ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་ཐ་དང་ཅིང་
 གཞན་ཏིང་ཏུ་གཞན་གྱིས་ལས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་འབྲས་བུའི་
 སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀྱུ་ཅན་ཏུས་བྱིས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་བག་
 ཆགས་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ཏིང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 གཞན་གྱི་བྱས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

5

།ཅི་སྟེ་འདོད་པའི་བྱིར་འདི་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་ན།

ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ

ཞེས་བཤད་པ་ནི།

དེ་བྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ༥༩

10

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་ལས་སྟེ་བ་འགོག་པར་བཤད་ཟིན་པས་སྒྲུར་
 ཡང་མི་བཞུང་དོ། །འདིར་སྒྲུས་པ།

གལ་ཏེ་དེར་ནི་ཀྱུན་ཅན་ཐ་དང་གི།

།དེ་དག་ལ་ཀྱུན་ཐ་དང་མེད་དེའི་བྱིར།

།ཏེས་མེད་ཅེ་ན།

15

།གལ་ཏེ་ཡང་དེར་ཇས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཀྱུན་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་ཚུན་གཞན་
 ཏིང་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཀྱུན་འདི་ནི་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
 ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྟེ་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་
 ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཏེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ཏིང་
 མ་གྲུབ་པས་ན།

20

འདི་ནི་སྐྱབ་བྱ་ཞིག

གོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

ཐ་མི་དང་རྒྱལ་སྐབས་མི་རིགས་བྱིར་རོ། ༤༠

༤ །སྐབས་ནི་གོ་སྐབས་སོ། །པདག་གི་དངོས་པོ་པན་རྒྱུན་ཐ་དང་པ་
རྣམས་ནི་རྒྱལ་ཐ་མི་དང་པའི་བརྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པར་མི་འོས་ཏེ་གཞན་
ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱུ་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

བྱམས་པ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི།

།གཞན་ཉིད་བྱིར་ན་རྒྱུ་གཅིག་གཏོགས་མེད་ཏེ།

།གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་པ།

10 །དེ་དག་[320 a]རྒྱུ་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༤༡

།དེ་བཞིན་ཀྱང་འདྲིར་ཡང་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་
མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ཀྱང་བསམས་པའོ།

།དེ་ལ་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་

15 པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་སྐྱུ་ལ་དེ་ནི་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པར་བརྟེན་པས་
རྒྱུ་ལ་འདྲིས་པས་ལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ཤེས་བྱ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲེ་ནི་གཞན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་བསྟན་
པ་ཡིན་དང་། སྐར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱུ་པས་རང་གི་ལྷགས་བརྟེན་
པར་ལྟུང་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱུ་པར་བསམས་

20 ཤིང་སྐྱུས་པ།

མེག་སྒོ་སྒྲེ་བ་རང་རྩམ་གང་ཞིག་ལས།

། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་།

། རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རྩམ་དེ་ལ།

། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མེག་ཅེས་བྱ་བར་རྫོགས། ༩༢

།མེག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ 5
བར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཇིག་བཞིན་པ་ན་བཞག་པ་
ཡིན་ན། དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱིས་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྩམ་པའི་
སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྒྲེ་བའི་རྩམ་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་
པ་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་གནི་སྐག་གི་འཇིག་རྟེན་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ 10
མེག་ཡིན་ནི་སྒྲུམ་ཏུ་རྫོགས་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མེག་
གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོ་གཞན་ཡང་ངེས་
པར་བྱའོ།

།དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མེག་གི་དབང་
པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་[320b]ཐ་མེ་ 15
དད་པར་གནས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱིར་སྒྲུལ་པ།

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག

། བྱི་བཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོད་ལས།

། སྒྲེ་སོགས་སྤང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྫོགས་ནས།

། སྒྲེ་བོས་བྱི་རོལ་བཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། ༩༣

|ཇི་ལྟར་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་ཀ་དང་ཀིང་གྲུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དག་དམར་པོའི་
 རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་ན། རྟོར་བུ་དག་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་བར་
 བསྐྱར་བའི་ཚོན་ལ་མི་བཞུགས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་
 རང་གི་ས་པོན་གྱིས་འཕགས་པའི་རྩས་པ་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་རྣམ་
 5 བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲོན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་
 བར་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་
 ཀང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོར་མཛོན་པར་
 ཞེན་ཏེ། དཔེར་ན་མཚོ་ཆུ་ཤིན་དུ་དད་པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ངོགས་
 10 མཐར་སྒྲུས་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་བདགས་པའི་བད་མ་རྒྱ་གཞི་གཟུགས་
 བརྒྱན་ཆུ་ནང་ན་ཡོད་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ཆུའི་ནང་ན་བྱི་
 རོལ་ལྟ་བུར་དམིགས་མེད་ཀྱི། དེ་དེའི་ནང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན།

15 ཆི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།
།རང་རྩས་སྒྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།
།འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སང་ལའང་འདྲར།
།བྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༣༧

།དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

རི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་རུ།

།སྒྲི་སོགས་སྟངས་པའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར།

།མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།

།སྒྲི་ལས་ལོང་བ་ལ་འདྲིར་ཅིས་མི་སྒྲི། ༥༥

།གལ་ཏེ་འདྲིར་རི་ལྟར་སད་[321 a]པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟར་བ་མིག་ 5
 གིས་གཟུགས་རྣམས་ལྟ་བུ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆེས་གསལ་བ་
 འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་རུ། མི་ལམ་རུ་ཡང་མིག་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་
 སྒྲིན་བ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲི་ན། སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོང་བ་
 ལ་ཡང་གང་གིས་ན་འདྲིས་མ་ལོང་བ་ལྟར་མཐོང་བར་འབྱུང་བ་རང་གི་ 10
 བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བ་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་
 མི་འབྱུར་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་མིག་མེད་པར་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རེ།

།ཅི་སྒྲི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་མིག་
 མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ན་རྣམ་པ་ཡོངས་ 15
 སུ་སྒྲིན་བ་ཡོད་པ་དེར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་ཁྱེན་གྱིས་མི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་
 གྱི་སད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ནེ་ཚོད་ལྟར་མི་ལམ་རྒྱལ་བ་ཡི།

།རྒྱལ་བ་སྒྲིན་ཡོད་མད་བར་མེད་གྱུར་ན།

།རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་སྒྲིན་རི་ལྟར་འདྲར་མེད་བ།

།དེ་ལྟར་མི་ཆེ་མེད་ཅེས་ཅེས་མི་རིགས། ༤༦

5 །རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བར་ཤེས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ།
།གལ་ནེ་ཚོག་གི་ཚུལ་ཅུམ་ཁོ་ནས་མི་ལམ་རྒྱལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་བར་ཤེས་བའི་རྒྱལ་བ་སྒྲིན་བ་འདོད་ཀྱི། མད་བར་ལ་མ་ཡིན་ན་
དེད་ཅག་གི་ཚོག་གིས་གྲང་འདི་ན་རི་ལྟར་མད་བར་ལ་རྣམ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྣམ་བར་ཤེས་བའི་རྒྱལ་བ་སྒྲིན་བ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་

10 ལམ་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་བར་བྱ་དགོས་སོ།

།རི་ལྟར་མིག་མེད་[321 b]འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་ལྟར།

།མི་ལམ་རྒྱ་ཡང་གཏིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་

བར་བཟོད་བར་རྒྱས་སོ། །མི་ལམ་མཐོང་བ་ནི་མད་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཁོང་བ་ལྟར་རྣམ་བར་ཤེས་བ་དོའི་རྟོན་དབང་པོ་བྱེད་བ་དང་ཐལ་བའི་བྱེད།

15 རྣམ་བར་ཤེས་བ་མིག་གི་དབང་པོ་རྒྱས་བའི་སྒྲིན་ཅན་ལ་བརྟེན་བའི་རྣམ་
བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་བ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བར་ཤེས་བའི་རྒྱལ་བ་སྒྲིན་བའི་ཡོངས་
སུ་འགྱུར་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བར་ཤེས་བ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱེད་དེ་ལྟར་
མིག་མེད་བ་མད་བའི་ཁོང་བ་འདི་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་བ་རི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ།
གཏིད་གྲང་མི་ལམ་རྒྱལ་བ་རྣམ་བར་ཤེས་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བའི་

20 རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱེད་དེ་ལྟ་ཡིན་བ།

དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་རྩ་ཡང་དེ་དངོས་མེད།

༥༥ ལྷན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་བླངས། ༥༦

།དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་རྩ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། མེད་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟོན་རྩ་རྒྱར་པ་རྣམ་པ་དེ་
ལྟ་བུ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན།

5

འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བདེ་བ།

།དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།

།རྩོད་འདི་སེལ་བྱེད།

།མད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་པོ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་དང་། བ་ 10
རོལ་པོ་གང་ཞིག་མད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། མད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་རྩྭ་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་ 15
བྱང་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་མེད་
པའི་ཕྱིར་རྩ་སྤྲེལ་གྱི་སྤྲེལ་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་^[322 a]སྟུའོ།

།དེ་བཞིན་རྩ་རབ་རིབ་ཀྱི་དཔེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྟོབ་པ་འདིས་ལན་གང་དང་

གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པས་དམ་བཅའ་བ་དང་མཚན་པས་
པར་མཐོང་བ་ན་ཅོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲིབ་པ་ཐོག་
པར་བྱེད་དོ།

།དེ་བཞིན་དུ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་སྤྱིད་
6 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར།

སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

།འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། ༩<

།རི་སྐད་དུ།

སྤྱིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཅོམ།

10

།ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད།

།བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནི།

།རྟོག་གི་པ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར།

།རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད།

།ཀྱན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན།

15

།བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གི་པ།

།རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བཏགས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་

མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་

གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནོ།

20 ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ།

~~~~~

|བ་ལང་རྩ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་
བ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་བྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པར་བྱའོ།

|དེ་བཞིན་རྩ་བཙོམ་ལྷན་ལདས་དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་འབྱུག་པས་ཚོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འབྱུག་པ་ནི་དབང་པོ་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས་དེ་མིག་གི་དབང་པོ་ 5
དང་། རྩ་བའི་དབང་པོ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་དང་།
ལྷས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མའི་དབང་པོ་དང་།
པོའི་དབང་པོ་དང་། སྒྲིག་གི་[322b]དབང་པོ་དང་། བདེ་བའི་དབང་པོ་
དང་། ལྷག་བསྐལ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
བའི་དབང་པོ་དང་། བདེ་སྒྲིམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་ 10
དང་། བརྟེན་འབྱུག་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་
དེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་ཤེས་པ་
ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་།
ཀྱན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོའི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་གི་དབང་
པོ་ནི་རྩས་གསུམ་རྩ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །གང་རྩས་གསུམ་རྩ་མི་ 15
དམིགས་པ་དེ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་སོ། །གང་མིག་གི་དབང་པོ་
མ་ལགས་པ་དེའི་བ་སྟེད་ཇི་ལྟར་འཆོལ་བར་བཟུ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།
[འ]ཆང་པ་སྟོང་པ་ནི་རྩན་པ་ཡང་དག་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་
མིང་རྩ་གདགས་པར་བས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་སྟོང་པ་མི་དམིགས་ཆང་
པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་ཆང་པ་ 20

སྟོང་པ་ལྟར་རྩལ་ཞིང་མ་མཆིས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་སྟེ། ལོག་
པ་བསྐྱུ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་པ་འདྲིན་པ་མ་མཆིས་པ་ཡང་དག་པ་མ་
ལགས་པ། འདི་ལྟར་མིང་ཏུ་གདགས་པར་བས་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་
མིག་དང་དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་
5 ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་ཅི་ཅམ་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་བབྱང་པའི་སྤྲད་ཏུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བདགས་གྱི་དོན་
དམ་པར་ནི་མ་ལགས་སོ། །དབང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དང་ཐལ་ཞིང་དབང་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་ནི་མིག་ཉིད་ཏུ་མཆིས་པ་མ་ལགས་
ལ། དབང་པོ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་ཏུ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་
10 ཏུ་ཞེ་ན། མིག་ནི་མིག་གི་རང་བཞིན་དང་[323 a]ཐལ་པ་ལགས་ཏེ། ཆོས་
གང་ལ་རང་བཞིན་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་ལགས་སོ།
།གང་དངོས་པོ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གུབ་པའོ། །དེ་ནི་མ་སྟེས་
པ་དང་མ་ལགས་པའོ། །དེ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་གདགས་པར་
15 བསྐྱེ་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་མི་ལམ་ན་གློད་པ་དང་དགའ་བ་དང་ཅེ་བ་
དག་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་དེ་རྗེས་སུ་ཐན་ལ་དེ་ཐན་ཡང་རྟེན་པར་མི་
འཇུར་ངོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་ཏུ་ཞེ་ན། མི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ་
རྟེན་ན་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཆེ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཆོལ་ཏེ་འདྲིའི་གནས་
མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
20 བཞིན་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་ཏེ།

དེའི་སྒྲུང་རྩ་དེ་དག་ནི་བཟོད་རྩ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བཅི་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ།
 |དེ་ལྟར་ན་སྤྱད་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྟེ་མཆིད་དང་། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དབང་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། |དེས་ན་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གོ་ག་ལ་ཡོད། |དེའི་ཕྱིར་སྟོང་
 བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་དཔྱད་པ་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་ 5
 མེད་པར་སྤྱར་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྟོབ་པ་འདི་བསལ་པར་བྱ་བ་ཁོ་
 ན་ཡིན་ནོ།

|འདྲིར་སྟུས་པ། གལ་ནེ་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།
 འོན་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་གནི་གོང་རྩས་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་པར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བཤད་པ། 10
རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས།

|གོང་རྩས་གྱིས་གང་ས་གནི་མཐོང་བ་གང་།

|དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྟེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།

|སྟེ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། |དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 རྟེན་དེ་འཛིན་དེ་ནི།

ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་ཕྱིར་རོ། ༡༩

|འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། |འདི་ནི་གདོན་[323b]མེ་བ་པར་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུང་པར་བྱོ། |དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྒྲིབ་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་པ།

།དེ་ལྟར་མི་སྲུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འགྱུར་ན།

།དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སློ་གཏད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས།

།རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་རྩན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ༡༠

- 5 །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་བསྐྱོས་གར་ཀྱི་ལྟར་མོ་ལ་སོགས་བལྟ་བ་ན། ཡུལ་
དེར་མིག་གཏད་པ་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་གཅིག་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དེའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
རྣལ་འབྱུང་པ་རྣལ་འབྱུང་མ་ཡིན་པ་གོང་རུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་
ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩོན་
10 བོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དྲིང་དེ་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་
ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ།

རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་བོ་ཅན་མཚུངས་པ།

།ཆུ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡི་རྒྱགས་རྣག་སློ་ཡང་།

།ཤེས་པར་བྱའོ།

- 15 །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་རྣམས་གང་མཐོང་པ།

།ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་ཅན་གཞན་ཡང་
རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྟོན་པས་ཆོག་གོ།

།མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།

།སློ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༡

། ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་སྒོ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲིམ་པར་རིག་པར་བྱའོ།
། ཇི་སྒྲུང་དུ།

མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན།

། དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ།

5

། དེ་བྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག

། རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས།

༥ ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རྣམ་ཤེས་སྒྲུ་མ་དང་མཚུངས་པར།

། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན།

10

། དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ།

། དེས་པར་སྒྲུར་མའི་དངོས་དང་འདྲ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇུས་སུ་སྒྲུ་བའི་ཇེད་བྱེད་

གྱི་གདོན་གྱིས་བརྒྱང་བ་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་འདི་ནི་ཅི་

ནས། བདག་ཉིད་གཡང་སར་ལྷུང་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་དམ་པ་ 15

སྒྱུང་ཇེ་སྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷུང་དང་རིགས་པའི་གསང་སྒྲགས་བཟང་པོ་

བདུབ་པས་ཚུགས་[224 a]ཆེར་མཛན་ཏེ་བརྒྱང་བར་བྱའོ།

། དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྤྱིར་བར་

བསྒྲུན་ནས་དངོས་པོ་ཅི་མ་ཞིག་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་

བཤད་པ།

20

གལ་ཏེ་བཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་ཐལ་ཞིང་།

།གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།

།འདི་ཡི་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།

།མ་བཟུང་པར་ཡོད་ཅིས་ཤུར་མི་རུང་། ༡༢

5 །གལ་ཏེ་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཞན་
ཀྱི་དབང་ཡོད་ན་དེའི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གང་གིས་དམིགས། དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་མི་འཐད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་དང་
འགལ་པའི་བྱུང་རོ། །འདི་ལྟར་རལ་གྱི་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་
ལ། སྐར་མའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རིག་ཅིང་། ལེགས་པར་

10 བསྐྱབས་པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་གཞེ་ཅན་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྤྲུལ་པ་ལ་ཞོན་
པར་མི་རུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྤྲུལ་ལ། མིག་གིས་རང་
གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་དེ། རང་གི་གྲུབ་
པའི་མཐའ་དང་འགལ་པའི་བྱུང་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་ཞིག་

15 རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་པ་ཅོམ་ཉིད་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་པའི་བྱུང་རོ། །དེའི་བྱུང་དེ་ལྟར་དེའི་འཛིན་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་མ་བཟུང་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་
མེད་དོ།

།འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་གཞན་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡོད་པ་

20 ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཁོ་ནས་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁྱོད་པར་གྲུབ་མ་ཡིན།

།དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པོ། །འདིར་
ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྟེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྤངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་སྦྱུབ་ 5
པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་མེ་ནི་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་བཅས་པ་
ལ་སོགས་པ་དག་གཉིས་སུ་མི་འདྲུག་པར་[324 b]ཅིག་ཅར་གསལ་བར་
བྱེད་ལ། སྒྲིམ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
ཏུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་སྒྲེ་བ་ཉིད་ནི་གཉིས་སུ་མི་འདྲུག་པར་
རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ 10
ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་
ཞིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཡང་གཞོན་མི་བ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་སྤང་བར་
བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཏུས་བྱིས་འབྱུང་བའི་ནན་པས་
ཡུལ་ནན་པ་ཉིད་དང་། དས་མཐོང་ངོ་སྒྲིམ་ཏུ་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་
ནན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནན་པ་ནི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་ 15
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཉམས་སུ་མ་ཁྱོད་པས་ནན་པ་པ་ཡོད་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཡང་དེ་ཁྱོད་པར་
མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ན་
ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཙོན་ 20

- བར་ བྱེད་ བའི་ ཤེས་ བ་ གཅིག་ དེའི་ འབྲུག་ ཐོག་ སུ་ འབྲུང་ བའི་ རྣམ་ བར་
 ཤེས་ བས་ གཙོད་ བར་ ཁས་ ལོན་ ཅ། སྒོན་ བའི་ ཤེས་ བས་ ཤེས་ བ་ དེ་ ལ་ ཡང་
 མྱོང་ བ་ བོ་ གཞན་ ཡོད་ བར་ བྱ་ དགོས་ ཤིང་ ། དེ་ ལ་ ཡང་ གཞན་ ཞིག་ འབྲུང་
 དགོས་ བས་ བྲག་ བ་ མེད་ བའི་ སྒྱོན་ ཏུ་ ཐལ་ ལོ། ། ཤེས་ བ་ ཡུལ་ གཞན་ ཡོངས་
 5 སུ་ གཙོད་ བར་ ཡང་ འབྲུང་ ཏེ། རྣམ་ བར་ ཤེས་ བའི་ སྒྱན་ ལྷགས་ མཐའ་ དག་
 ཤེས་ བ་ གཞན་ གྱི་ ཡུལ་ ཡིན་ བའི་ ཕྱིར་ དང་ ། སེམས་ ཅན་ རྣམ་ བར་ ཤེས་
 བའི་ སྒྱུར་ གཅིག་ ཡིན་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། ། རྣམ་ བར་ ཤེས་ བ་ མྱུ་ ལའི་ འདབ་
 མ་ བརྒྱ་ འཕྱོངས་ བ་ ལྟར་ རིམ་ གྱིས་ འབྲུང་ བ་ རྣམས་ འབྲུག་ བ་ བྱུར་ བ་ ཅིག་
 ཅར་ ཏུ་ འབྲུག་ བ་ ལྟར་ བྱུར་ མངོན་ བ་ ཡིན་ ཅོ། ། དེའི་ ཕྱིར་ བྲག་ བ་ མེད་ བའི་
 10 སྒྱོན་ ཡོངས་ སུ་ སྤང་ བར་ བྱ་ བའི་ ཕྱིར་ གཏོན་ མི་ ཟ་ བར་ རང་ རིག་ ཁས་
 སྤང་ བར་ བྱ་ དགོས་ སོ། ། དེ་ ལྟར་ ཅ་ ཅི་ རས་ མཐོང་ རོ་ སྒྲུམ་ ཏུ་ གཏི་ [825 a]
 གའི་ ཡུལ་ ཅན་ གྱི་ རན་ བ་ ཏུས་ ཕྱིས་ འབྲུང་ བ་ ཡང་ འབྲུབ་ སྟེ། ཤེས་ བའི་
 རང་ བཞིན་ རང་ རིག་ བ་ མ་ གཏོགས་ བ་ ལ་ ཅི་ དེའི་ ཡུལ་ ཅན་ གྱི་ རན་ བ་ དེ་
 མི་ རིགས་ སོ། ། དེའི་ ཕྱིར་ རས་ མཐོང་ རོ་ སྒྲུམ་ ཏུ་ ཏུས་ ཕྱིས་ རན་ བའི་ ཤེས་
 15 བ་ སྒྱེས་ བ་ ལས། གང་ ལས་ ཏུས་ ཕྱིས་ གཏི་ གའི་ ཡུལ་ ཅན་ གྱི་ རན་ བ་ སྒྱེ་
 བ་ ཏམས་ སུ་ མྱོང་ བའི་ ཤེས་ བ་ རང་ གི་ བདག་ ཉིད་ དང་ ། ཡུལ་ གྱི་ བདག་
 ཉིད་ མྱོང་ ཞིང་ སྒྱེས་ བ་ དཔོག་ བར་ བྱེད་ རོ། ། དེའི་ ཕྱིར་ ཏུས་ ཕྱིས་ གྱི་ རན་
 བ་ ལས་ རང་ ཏམས་ སུ་ མྱོང་ བ་ བྲུབ་ བ་ ཡིན་ ལ། རང་ ཏམས་ སུ་ མྱོང་ བ་
 ཡོད་ ཅ་ ཡང་ གཞན་ གྱི་ དབང་ ཡོད་ བ་ ཉིད་ ཡིན་ བས། དེ་ ལ་ འདི་ ཅི་ ཡོད་
 20 བར་ གང་ གིས་ ཤེས་ བར་ འབྲུང་ བ་ ཞེས་ བར་ འབྲུང་ བ་ ཞེས་ གང་ སྒྲུས་ བ་

ལ་འདྲི་རྟེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུགས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཚུང་བར་གྱུ་བ་མ་ཡིན།

།གལ་ཏེ་བྱི་རྩམ་ནན་པ་ལས་འགྱུ་ན།

།མ་གྱུ་བ་བསྟུ་བར་བྱ་བྱིར་བཟོད་པ་ཡི།

།མ་གྱུ་བ་འདྲི་ནི་བསྟུ་བར་བྱེད་པ་མིན། ༡༩

5

།དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྩམ་སྟུ་བ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་དབང་རྩ་
བྱས་ནས་དེ་སྐད་རྩ་སྟུ་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དངག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་མེད་པའི་
བྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་ནན་པ་མི་སྟོད་པས་ངེ་ལྟར་མ་གྱུ་བའི་ནན་
པས་མ་གྱུ་བ་པའི་རང་རིག་པ་སྟུ་བ་བར་འགྱུར། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ 10
ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་རྩ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་
ནན་པ་མི་སྟོད་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདྲིར་མེ་བཞིན་
རྩ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་པ་འགྱུ་བ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཡོད་
པས་རྩ་བས་མེ་ལྟར་རྩམ་བྱིས་འབྱུང་པའི་ནན་པའི་སྟོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་
རྩ་དེས་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་པ་དེ་ནི་རྩད་རྩ་ཡང་མ་གྱུ་བ་ 15
པས་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་རང་རིག་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་པའི་ནན་པ་
གལ་ཡོད་དེ། འདྲི་ལྟར་རྒྱ་ཅོམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་རྒྱ་ཤེལ་ལམ།
མེ་ཅོམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་[325b]མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་གཙུག་ཤིང་གཙུགས་པ་ལ་སོགས་
པ་ལས་རྒྱ་དང་མེ་དག་འབྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་རྩ་འདྲིར་ཡང་རང་ 20

རིག་པ་མེད་པར་ནན་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འབྱུང་རོ།
 |དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ནན་པ་ནི་དེ་མེད་པར་མེད་པས་མ་
 གུལ་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་རིག་པ་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནན་
 པའི་ཆོག་བརྟུན་པའི་མ་གུལ་པ་འདི་སྐྱུལ་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཏུ་མ་གུལ་
 5 རྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་མིག་གིས་བབྱང་བྱ་ཉིན་བཞིན་ནོ་སྐྱམ་ཏུ་བསམ་པ་
 ཡིན་ནོ། |ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བཏང་ནས་ཀྱང་

རང་རིག་པ་ནི་གུལ་ལ་རྟག་མོད་གྱི།

|དེ་ལྟའང་ནན་པའི་ནན་པ་རིགས་མེན་ཏེ།

|གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྦྱེས་པ་བཞིན།

10 |གཏན་ཆོགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། ཅེ

|གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་རིག་པར་ཕྱིད་
 མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ནན་པའི་ཤེས་པས་དེ་དག་ནན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 ནན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཏུ་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། |འདི་ལྟར་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་
 15 དང་ཡུལ་ཁྱོད་པ་ནི་སྐྱར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པས་ཉེར་སྦྱས་གྱི་ཤེས་པས་ནན་
 པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། མ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱེས་པ་ལྟར་གཞན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་རྒྱུ་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཏུས་ཕྱིས་
 འབྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་ཁྱོད་པའི་ཕྱིར་ནན་པར་
 མི་འབྱུང་རོ། |ཅི་སྟེ་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་

བྱའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་བྱིར་ནན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་
ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་།

གནན་ཆོགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས།

།གནན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གནན་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི།
རྒྱ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ཁྱད་པར་[326 a]ཐམས་ཅད་ཏེ་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །ནན་
པའི་ཤེས་པའི་སྒྲོད་ཅིག་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་དུས་བྱིས་འབྱུང་བ་ནི་གནན་
ཡིན་པའི་བྱིར་། རྒྱ་གནན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཤེས་
པ་དང་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་
པོར་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གནན་ཡིན་པའི་
བྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གནན་ཆོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཁྱད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཅེ་ལྟར་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་བྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྒྲོང་གྱུར་དེ་ལས།

།ནན་པ་འདི་གནན་ང་ལ་ཡོད་མེན་པ།

།དེ་བྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྐྱམ་ནན་གྱུར་ཏེ།

།འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་ཚུལ་ལྷགས་ཡིན། ལཱ་

།གང་གི་ཡུལ་སྒྲོང་བ་སྟེ་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་
ནན་པའི་ཤེས་པ་གནན་ཉིད་དུ་ངེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྒྲར་བཤད་ཟེན་
ཏོ། །གང་གི་བྱིར་ནན་པ་གནན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་གང་
ཉམས་སུ་སྒྱུར་བས་སྒྱུར་བ་དེ་ནན་པའི་ཤེས་པས་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་མ་
20

ཡིན་པས་ནན་པ་ཡུལ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་བ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་
པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་
ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་
འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་ལྷགས་ཡིན་གྱི་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
6 རྒྱན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་ཡིན་པའི་བྱུང་རོ།
གང་གི་བྱུང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ།

དེའི་བྱུང་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

།ཆོད་གྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཇིན་པར་འགྱུར།

།བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།

10 །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཇིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༡༦

།བདག་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རིག་པར་བྱ་བཞིན་པའི་བདག་ཉིད་
ལས་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་བྱ་བ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་[326 b]ཉིད་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་
དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། འདི་དག་གཅིག་པ་
15 ཉིད་རྩ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལྟར་གཙོད་པ་པོ་དང་ཤིང་དང་གཙོད་པའི་
བྱ་བ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཇིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལྟར་གསལ་གསུངས་
པ་ལས་ཀྱང་།

རི་ལྟར་རྒྱལ་གྱིས་རང་གི་སོ།

20 །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི།

|རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར།

|རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་རང་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།

|བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན།

|གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ།

|གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གཞོན་ཅི་ཞིག་བསྐྱེལ། ༡༧

|གཞན་གྱི་དབང་དང་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ན་གོང་ཏུ་སྐྱིར་བསྐྱར་
པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་ཡང་བསྐྱར་པ་ཡིན་ནོ།

|དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ 10

གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁས་ལེན་ན། གང་ལས་

གཞན་གྱི་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏུ་ཟེན་གྱིང་། འདི་ཡོད་

པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་གཞོན་པ་ཅི་

ཞིག་བྱས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་

ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་བ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ 15

རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པར་

གྱིས་ཤིག་གང་ཡང་དངོས་པོ་བདགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཞིང་། ཞེས་

སྒྲིས་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རིགས་པ་ཞིག་ན།

གང་ཆེ་གཞན་དབང་རྩུང་ཟད་ཡོད་མེན་ན།

|ཀྱན་རྗེས་པ་ཡི་རྒྱར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར།

། གུན་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟུགས་ཏུ་བསམ་
 བའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟན་གྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་
 ཉིད་[327 a]ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། གྱེ་མ་གྱི་རུད།

གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྩིས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།

5 །འཇིག་རྟེན་གསལ་བའི་རྣམ་བཞག་གུན་ཀྱང་བརྟག། ༢༤

། ཤེས་རབ་མེད་པས་ཐུས་ཆ་ཤས་ཅིམ་ལ་ཆགས་པའི་སྟོན་ནས། གཞན་
 གྱི་དབང་གི་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བར་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་བྱུགས་ནས་རང་གི་
 བློ་གོས་ཀྱི་རྒྱལ་དན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཇིག་
 རྟེན་ཁོ་ན་ལས་ཐུབ་པ། འདྲུག་ཅིག་སོང་ཞིག་བྱས་ཤིག་ཆོས་ཤིག་ཅེས་
 10 བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པར་རྟོགས་དེ།
 དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱད་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྟེད་པར་འགྱུར་གྱི་མངོན་པར་
 མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་
 རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྐྱར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་ལྷགས་པ།

15 སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།

།ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།

།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

དེ་དག་གུན་ཐོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཏམས།

།དེ་ལས་ཏམས་པས་ཐར་པ་ཐུབ་ཡོད་མིན། ༢༥

|ཡང་ཅིའི་བྱུང་བ་དེན་པ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཐར་མི་
གྲུབ་ཅེ་ན། བཤད་པ།

ཐ་སྟན་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།

|དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ།

|དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།

5

།དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་དན་ལྷགས། ༤༠

|རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེས་བར་བསྟན་པའི་ཉིད་དེ་
འཛིན་ལས།

འཛིག་རྟོན་མཐེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར།

|བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པ་མཛད།

10

|གང་ཞིག་ཀྱན་ཐོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ།

|བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།

|གང་གིས་བདེ་བར་གསེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས།

|བདེ་བའི་དོན་དུ་དད་པ་སྟེ་འགྱུར་པ།

|རྒྱལ་པས་[327b]འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤྲད་དུ།

15

|འཛིག་རྟོན་པན་བྱུང་ཀྱན་ཐོབ་དེ་བསྟན་ནི།

|སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་དུག་གང་བསྟན་པ།

|སེམས་ཅན་དབྱལ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དུགས་དང་།

|ལྟ་མིན་རིགས་དང་མི་དང་ལྟ་ཡི་རྣམས་

|མི་ཡི་སེང་གས་ཀྱན་ཐོབ་བཤགས་པ་མཛད།

20

- |རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་།
 |ཕྱག་བའི་ཁྱིམ་དང་དབུལ་བའི་ཁྱིམ་རྣམས་དང་།
 |ཐན་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས།
 |ཕུད་མེད་ཚོགས་དང་སྒྲེས་པ་མ་ཉིད་དང་།
 5 |འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་རི་སྒྲིང་གང་ཡང་རུང་།
 |མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ།
 |ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མཁས་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ནས།
 |འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏི།
 |འདི་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན།
 10 |འགྲོ་བའི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འབྲུག་འབྲུར་ཏི།
 |ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་།
 |བསྟོད་དང་སྦྲུང་དང་བདེ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ལོ།
 |ཐོབ་བ་རྟེན་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་བསྟེད།
 |མ་ཐོབ་ཐུར་ན་དེས་ཀྱང་འབྲུག་པར་འབྲུར།
 15 |གང་གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་བྱ།
 |ནད་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་རྒྱུན་གཞོན་པར་འབྲུར།
 |ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སྦྱ་སྦྱ་བ།
 |དེ་དག་ནོར་བའི་སྒོ་ལྷན་ཤེས་པར་བྱ།
 |མི་སྦྱག་སྦྱག་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་བདེ་བ་དང་།
 20 |བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་།

|མི་རྟག་ཆོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྒྲ་བཟྱད་ཅིང་།
 |དེ་ལྟར་དགའ་སྟེ་མཆོད་མར་གང་གནས་པ།
 |དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་ཟུར་ན།
 |འཇིགས་ཅིང་ཇི་བཞིན་མི་རྟགས་སྟོང་བར་འགྱུར།
 |དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་སྒྲ་སྒྲུང་ཟུར་ན།
 |སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྐྱག་བསྐྱལ་མི་བཟད་ཆོང་།
 |དེ་དག་ཚུལ་མེད་བདེ་བ་ཆོལ་བཟྱད་ཀྱང་།
 |སྐྱག་བསྐྱལ་བརྒྱ་དག་གིས་བས་ཆོང་བར་འགྱུར།
 |འཇིག་རྟེན་ཡན་པའི་བསྟན་པ་སྐྱ་ཞིག་གིས།
 |མ་ལོག་ཤོ་ཡིས་རྣམ་པར་རྟོགས་ཟུར་ན།
 |སྒྲུལ་གྱི་པགས་པ་རྟིང་ལྟར་རབ་སྒྲངས་ཏེ།
 |སྟེད་པ་[328 a]ཀྱན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར།
 |ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དཔེན་པ་སྟེ།
 |སྟོང་པ་མཆོད་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས།
 |གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྟེ་འགྱུར་བ།
 |དེ་དག་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 |རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུང་པོ་དཔེན་པར་གཟིགས།
 |ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ།
 |དབང་པོའི་གྲོང་ནི་མཆོད་མས་དཔེན་པ་དག
 |ཀྱན་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས།

5

10

15

20

ཁེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པས་དབེན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་བྱིར་རྣམ་པར་
ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་དག་གིས་ལམ་གོལ་བར་
འགས་པ་ཁོ་ནའོ། །འདིར་ཐ་སྟད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་

5 པ་སྟེ། རི་རྒྱད་རུ།

ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ནི། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་།

།འབྱུར་པ་མེད་ལ་སྟོན་བདགས་པས། །ཁོན་གྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན།

ཁེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྟད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་
སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཁོང་རུ་རྒྱད་པ་ལས་གྱང་དོན་དམ་

10 པ་འཕྱོལ་སྟེ། རི་རྒྱད་རུ། བསྟན་བཅོས་ལས།

ཐ་སྟད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་འབྱུར།

།དམ་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། །ཅུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འབྱུར།

ཁེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་
གྱུར་ཞིང་འབས་བྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། ཐབས་ལས་བྱུང་པ་དང་འབས་བྱུང་དང་

15 ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་རྟོག་པར་བྱ་བ་ཁེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདིར་སྒྲུས་པ།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྒྱད་རུ་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་བཞུགས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ན།

ད་ནི་དེད་ཅག་གྱང་ཁྱོད་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་

ཀྱི་བྱུགས་སུན་འབྱེད་པ་ཅོམ་ལ་མཁས་པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་འཐད་

པས་མི་རིགས་པའི་བྱིར་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་པོ་སེལ་བར་བྱེད་ན། འོ་

20 ན་ད་ནི་རི་རྒྱད་སྒྲུས་པའི་འཐད་པ་ཁོ་[328 b]ནས་མི་རིགས་པའི་བྱིར་ཁྱོད་

ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་རྩ་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་གིས་བསགས་པའི་ནོར་གྱི་
 ཚོགས་འབྲེག་པ་པོ་ལ་མཛའ་བའི་ཟླ་ལྷན་གྱིས་རྩ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་
 བྱིན་ནས་སྒྲར་སྒྲུགས་པ་བཞིན་དུ་ལན་དུ་གཞོན་པ་བྱས་པས་རངས་པར་
 བྱུར་ན་འབྱུར་ལ་རག་སྟེ་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་ 5
 དུ་འབྱུར་རོ། །འདི་ལྟར།

རི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དོན་འདོད་ལྟར།

།ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྒྲངས།

།འབྲས་བྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།

།འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྣ་བར་བྱེད། ༡༡

10

།རི་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་རང་དབང་དུ་གནས་ནས། རང་གི་གཞུང་ལུགས་
 གྱིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་པོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤྲུགས་སུ་བྱུང་
 བར་བྱ་བ་ཞིག་སྣ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཁོ་པོས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་
 ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པར་བྱུར་བས་
 ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་པོ་ཁོ་ནར་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེས་སུ་ 15
 བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལྷན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རི་སྒྲར་དུ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད་གྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་
 དང་མི་ཚུད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་
 ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་
 མེད་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ 20

རི་ལྟར་སྤང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིང་ཁྱགས་པ།

།དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མེད་དེ་ལྟར།

།འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།

།འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྟུ། <2

- 5 རི་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་སྤང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་དབྱིངས་སུ་ཁྱགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཏིང་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཀྱན་ཚྱེ་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མི་
འགྱུར་ན་ནི་དེ་བཞིན་ཏུ་དག་བཅོམ་པའི་སྤང་པོ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ཏུ་
འདི་དག་[329 a]ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་བཞྱོས་ནས་ཀྱང་ཁོ་བོ་མི་སྟུ་སྟེ།
10 དེའི་བྱིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཏིང་ཉི་སྟོན་ནས་བདག་གིས་ཀྱན་ཚྱེ་བ་ཁས་
ལྷངས་ཀྱི་རང་དབང་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་
ལྷངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གང་གི་ཁས་ལྷངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཞྱོས་
ནས་སེལ་བ་ན་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བཞྱོས་ནས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

- 15 གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོན་ན།
།འཇིག་རྟེན་ཏིང་བཞྱོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།
།ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚུད་གྱིས་དང་།
།བྱེ་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། <3

- །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་ཚྱེ་བ་བཞྱོག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཤིན་
20 ཏུ་ཆོགས་ཆེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་ཚྱེ་བ་

སོལ་ཅིག །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་ན་ངས་
ཁྱང་ཁྱོད་ལ་སྒྲོངས་གང་པ་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གཞོན་པ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱར་བཏང་སྒྲོམས་ཏིང་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་
རྟེན་འདི་ནི་ཚུད་གྱིས་དང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་དེའི་བྱར་འདི་
ཁྱི་པོ་ཅག་འདོད་པ་ཏིང་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་ 5
འཇིག་རྟེན་གྱིས་པམ་པར་བྱས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པའི་
འཇིག་རྟེན་ཏིང་ལ་བདག་ཏིང་བརྟེན་པར་བྱའོ།

།འདིར་སྒྲུ་ས་པ། གལ་ཏེ་འཕམ་པ་དང་བལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་
པས་འཇིགས་ནས་ཁྱོད་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྒྲངས་ན་ནི། ལུང་གི་གཞོན་པས་
འཇིགས་པས་སེམས་ཅོམ་ཏིང་ཏུ་ཡང་ཁས་སྒྲང་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྒྲན་ 10
ཏུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅོམ་སྟེ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །པེད་པར་བྱ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་
ཅོར་བུ་ཞུན་རྟེན་ལས་སྐྱར་བའི་མདོ་སྟེའི་ས་གཞི་བསྐྱར་པ་ལ། དེའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་ཟིན་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་
སྒྲུ་བའི་ཚུའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པར་འབྱུང་པ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་པར་ 15
[329 b]ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྒྲུ་བའི་ཚུ་ཅོམ་ཞིག་བརྒྱ་པར་འདོད་པས། རང་
གི་བློ་གོས་ཀྱི་སའི་བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་པ་བཤལ་ཞིང་བསྐྱུགས་ནས་ཏུམ་
བུ་རྣམ་པ་བརྒྱར་བློག་པ་ན། བདག་ཏིང་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་
གྱིས་གཞན་གན་ཏུ་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འདི་
ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་སྒྲུང་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིར་མདོའི་ 20

དོན་ཅི་ཡིན་ནེ་ན། དེའི་བྱིར་བཤད་པ།

མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིས།

།སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཏུ་གང་རྟོགས་པ།

།པདག་རྟག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་བྱིར་དེས།

5 །བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། <༧

།གང་གི་བྱིར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ལྷགས་སུ་བྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་

བྱང་པོ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆེར་བ་པོ་མེད་པ་འབའ་

ཞིག་པོ་འདི་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་སྤྱུང་མོ། །དེ་འདི་སྤྱུང་ཏུ་

10 སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་

ཏོ། །གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་

སོ་སྤྱུང་མོ། །དེ་འདི་སྤྱུང་ཏུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་

ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་

15 གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་

པདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་

བྱེད་པ་པོ་མཐོང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་

ནོ། །བྱང་རྒྱལ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེར་སེམས་པ་སྟེ་

སེམས་ཤིང་མཛོ་བ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ། །ཡང་ན་

20 བྱང་རྒྱལ་ཏུ་དེས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་བདོག་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་

ཕྱབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་འམ། བྱང་ཕྱབ་ཏུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གང་
 ཟག་ནི་བྱང་ཕྱབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། [330a] བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་
 བྱས་པའི་ཆོག་བསྟུ་བའོ། །རྟོགས་པ་ནི་ཁོང་ཏུ་ཕྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། །མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་པའོ།
 །མངོན་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་རྒྱལ་བར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡན་ 5
 ལག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་བཤད་ནས། དོན་འདི་
 ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

དེའི་བྱིར་སྟོ་ལྟན་སྟོ་ནི་འཕེལ་བའི་བྱིར་།

།ལྟར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཆེན་གྱིས།

།མུ་སྟེགས་སྟོ་མཐོན་རི་འཛམ་དག་རང་བཞིན།

10

།རྟོ་རྗེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་བྱིར་གསུངས། ༤༥

།འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྟན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་པ་ནི།

།གང་ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་དང་།

།དེ་བཞིན་རྟེན་དང་རྩལ་དག་དང་།

།གཙོ་བོ་དཔང་ཕྱག་ཕྱེད་བོ་རྣམས།

15

།སེམས་ཅམ་ཏུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།

།ཞེ་ས་བྱ་བ་སྟེ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལྟར་གཤེགས་
 བ་ལས་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དོན་དགོལ་བའི་བྱིར་བཤད་པ།

རྗེ་བཞིན་རང་གི་བསྟན་ཆོས་དེ་དེ་ལས།

།མུ་སྟེགས་རྣམས་གྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག

20

|སྐྱུ་ས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས།

|རྒྱལ་བས་སེམས་ཅམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ༤༦

|ཕྱ་སྟགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པལ་ཆེར་བསྟན་པ་སྟེ་ཆོས་
འདི་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་སྟགས་པ་དག་བསྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

5 |རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་དེ། ཕྱ་སྟགས་ལྟར་
བསྟན་པའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་རྩ་མ་ཆུད་པའི་བྱིར་རོ། |དེའི་
བྱིར་ངེས་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། |ཇི་སྟར་རྩ།

གང་ཟག་སྤང་པོར་སྐྱ་བ་ཡི།

|འཇིག་རྟེན་གངས་ཅན་འུག་སྐྱག་དང་།

10

|གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་དེ་ཞིག

|ཡོད་མེད་འདས་པ་སྐྱ་ན་ཟིས།

|དེ་བྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

|བསྟན་པ་འཆེ་མེད་ཡོད་མེད་ལས།

|འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ།

15

|ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་[390 b]པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱིས།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |སྤང་པོ་ལ་སྟགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་
བྱི་རོལ་པ་ཉིད་རྩ་རིག་པར་བྱའོ། |ཇི་ལྟར་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
རང་གི་གུབ་པའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། |དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཕྱ་སྟགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལ་སྟགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་རྩ་འདོད་པར་

20

ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་དེ། |འཁོར་པ་འདི་ནི་སྟོག་མ་མེད་པས་འདིར་རྟོག་

བ་ཅི་ཞིག་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ཞིང་ཅི་ཞིག་མི་བྱུང་བར་འགྱུར། འདི་ལྟར་ད་
 ལྟར་ཉིད་རྩ་ཡང་སྔོང་བ་དགར་བོ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱུང་བོ་ལ་སོགས་
 བ་སྟོན་བར་སྔོང་བ་ཉིད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་
 སོགས་པ་འདི་དག་གྱེད་བ་བོ་ཉིད་རྩ་མ་གཟིགས་པ་ནས་སེམས་ཅོམ་ཁོ་ན་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་གྱེད་བ་བོ་ཉིད་རྩ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ། 8
 །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་གྱེད་བ་བོ་གཞན་བཀག་པས་དོན་བྱས་ཟིན་པའི་བྱིར་
 ཅོམ་གྱི་སྒྲིམ་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་རྩམ་པར་བརྟེན་ནས། རྣམ་པ་གཞན་
 རྩ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་བྱི་རོལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་
 བཤད་པ།

དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་ཇི་བཞིན།

10

།དེ་བཞིན་སེམས་ཅོམ་གཙོར་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ།

།མདོ་ལས་སེམས་ཅོམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།

།འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། ༨༥

།རི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཤེས་ཚིག་ལྷ་མ་མི་
 མཛོན་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་རྩ། སེམས་ 15
 ཅོམ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ལ་ཡང་གཞན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཁམས་
 གསུམ་སེམས་ཅོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་བྱིར་འདིས་ནི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་སེལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
 སེམས་ཅོམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པ་ཉིད་འགོག་
 བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དོན་འདི་ནི་རི་སྐད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པ་ 20

དེ་བཞིན་ཏུ་གཏོན་ཏུ་[331 a]གཏོན་མི་བ་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཚུད་ཀྱི་
ལྷགས་ལྟར།

གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཅམ་ཞེས་མཆེན་ནས།

།དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི།

5 །སྒྲར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།

།གཏི་མུག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་བྱེད་གསུངས། <<

།འབགས་པ་ས་བརྩ་བ་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་

དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཏུ་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཛན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

10 པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་མ་རིག་པའམ་འདྲ་བྱེད་ལ་མི་བརྟོས་པར་འགྱུར་བ་

ཞེག་ན་བཟླས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་

གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆེན་ཡོད་ན་

ཡོད་པའི་བྱེད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆེན་མེད་ན་མེད་པའི་

15 བྱེད་རོ་སྒྲམ་ཏུ་བསམས་པའོ། །རི་སྐད་ཏུ། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་

དཔའ་ལྷགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་

རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་འདི་སྒྲམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པ་

ནི་དོན་དམ་པར་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་

སྐྱོན་པ་ནི་འདྲ་བྱེད་རྣམས་སོ། །འདྲ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དང་པོ་ནི་

20 རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལེན་པའི་ཡུང་

པོ་བཞི་ནི་མིང་དང་ག་བྱུགས་སོ། །མིང་དང་ག་བྱུགས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་
སྒྲེ་མཆོད་ཀྱུག་གོ། །དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་སྟེང་
བས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རེག་པའོ། །རེག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པ་
ནི་ཆོར་པའོ། །ཆོར་པ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྟེང་པའོ། །སྟེང་པ་རྣམ་པར་
འཕེལ་བ་ནི་ལེན་པའོ། །ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཟག་དང་བཅས་པ་ནི་ 5
སྟོང་པའོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་སྒྲེ་བ་སྟེ་བྱུང་བོ་འབྱུང་པའོ། [331b]
།བྱུང་བོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ནི་ཆ་པའོ། །ཆས་པའི་བྱུང་བོ་འཇིག་པ་ནི་
འཆི་པའོ། །འཆི་ནིང་བལ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པས་
སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་ནི་ཆ་དན་ནོ། །ཆ་དན་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་
ཏུ་བརྟེན་པ་ནི་སྒྲེ་སྟགས་འདོན་པའོ། །དབང་པོ་ལྷའི་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་ 10
སྟུག་བསྐལ་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་པའོ།
།སྟུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་འཁྱུགས་པ་སྟེ། རེ་
ལྟར་ན་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བྱུང་བོ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྟོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་
བ་པོ་མེད་པ་འདི་མངོན་པར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་མོ། །རེ་ལ་མ་
རེག་པ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ 15
ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་མངོན་པར་
འགྱུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་
བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མངོན་པར་
འགྱུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་
འབྱེན་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ 20

ཏེ། སྲིད་པའི་ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་
 མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ཀྱང་བྱ་བ་
 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བན་རྒྱུན་རྟོན་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་།
 རྒྱུ་མཆེད་རྩལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །རྒྱུ་མཆེད་རྩལ་
 5 ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་རྣམ་པར་
 བྱེ་བ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། རེག་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་
 པའོ། །རེག་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་
 བ་ལ་རེག་པ་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཚེར་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་
 འབྲིན་པའོ། །ཚེར་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
 10 ཡིད་རྩུ་ཁོང་པ་དང་ཡིད་རྩུ་མི་ཁོང་པ་དང་གཉི་ག་ལ་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་མྱོང་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་
 འབྲིན་པའོ། [332 a] སྲིད་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆགས་པ་འགྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་།
 ལེན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །ལེན་པ་ཡང་བྱ་བ་
 15 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྲིད་པ་མངོན་
 པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །སྲིད་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་
 བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གནས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 རྒྱུ་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །རྒྱུ་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་
 སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཆ་པ་མངོན་པར་
 20 འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །ཆ་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་

གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། འཆི་
 བ་དང་སྤང་བ་མངོན་པར་འགྱུ་བ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །རི་སྤེན་ཏུ་
 འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཏེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་འཇིག་
 བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུ་མི་ཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་
 འབྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་ 5
 བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཏུ་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ཡོད་པས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་མེད་པས་དེ་ཡང་མེད་པ་
 རི་ལྟར་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་འགག་གོ། ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་མེད་པས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཏེ་བར་ཞི་ཞིང་བརྟེན་ 10
 པ་མེད་པའོ། །འདྲ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་རྒྱུ་འདྲ་བྱེད་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཏེ་བར་ཞི་ཞིང་བརྟེན་མེད་
 པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དེ་འདི་སྟུམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། འདྲ་བ་
 ལས་ནི་འདྲས་བྱས་འབྱུང་ངོ། །བལ་བ་ལས་ནི་འདྲས་བྱས་མི་འབྱུང་ངོ།
 །ཚོགས་པ་ལས་ནི་འདྲས་བྱས་འབྱུང་ངོ། །མ་ཚོགས་པ་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ 15
 ངོ། །དེ་ལྟས་བདག་གིས་འདྲས་བྱས་ཏེས་པ་མང་པོའི་སྟོན་ཆགས་པ་དེ་
 [332] ལྟ་བུ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འདྲ་བ་འདི་དང་ཚོགས་པ་འདིའི་རྒྱུ་
 བཅད་པར་ཡང་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འདྲ་
 བྱེད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་ནི་མི་བྱའོ་སྟུམ་མོ། །ཤེ་རྒྱལ་བའི་
 སྤྱི་དག་དེ་དེ་ལྟར་འདྲ་བྱེད་ཏུ་གྱུར་པ་ཏེས་པ་མང་པོའི་སྟོན་ཆགས་ 20

ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་
པ་ན་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སེམས་དང་བཅས་པ་
སྐྱེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
སྐྱེ་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སྐྱེ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བུས་
5 བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་
སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སྐྱེ་གསལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ལུང་འདི་གཟུགས་མེད་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

10 སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་།

།སྟོན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་འགོད།

།འགོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས།

།སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༤༩

།དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་དང་ཉོན་

15 མོངས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་

དེ་དག་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་

སོགས་པའི་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཐར་ཐུག་པ་དག་གོ། །དེ་

ལ་མ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་

20 པའོ། བདུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་

མུན་མོང་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་རྩ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།
 |རི་སྒྲ་རྩ།

སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རི།

|ནག་པོ་རྩས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེ།

|སེམས་དཔྱུལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་རྩ།

5

|མཚོན་དང་རིན་ཆེན་[333 a]ཤིང་བཞིན་ནོ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་
 སྐྱེས་ཤིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་
 ན་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར་ལ། སེམས་མེད་ན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། |དེའི་
 ཕྱིར་འགྲོ་བ་རབ་རྩ་འབྲུག་པ་ལ་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ 10
 གི་མ་ཡིན་པས་མདོ་ལས་སེམས་ཅམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བཞག་གི་གཟུགས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། |ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།

|སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།

|གཟུགས་ནི་ཤེས་པོ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་རྩ་བསམས་པའོ།

15

|དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།

|པུགས་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠

|འདི་ན་ཁ་ཅིག་དག་གིས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་
 ཉིད་རྩ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཟུགས་བྱེད་པ་
 པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་མེད་དོ། |དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་ 20

བ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་
 བསལ་བའི་བྱིར། བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་བྱས་པར་མཐོང་བའི་སེམས་ཅམ་
 ཞིག་བྱེད་པ་པོར་བརྟེན་པ་ན་གཙུག་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་
 བསལ་ནས་རྟོག་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ན་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཏེ། ཡུལ་
 5 གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཞླ་
 གཅིག་བཏོན་ནས་རུང་གི་ཡུལ་འཕྱོལ་ཅིང་གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་
 བྱིར་སྐྱེ་བོ་པལ་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་བྱ། འདིར་ཡང་
 གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བྱིར་གཟུགས་ལ་རྟག་ཏུ་གཞོན་པ་མེད་པས་
 གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། །དེའི་བྱིར་

10 དེ་ལྟར་ངེས་སྒྲན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།

། སྤང་བོ་འཇིག་རྟེན་གསལ་ཏེ་ལྷ་ཆར་ཡོད།

། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།

། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་འབྱུང་མི་འབྱུར། ༩༡

15 །གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར།

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འདྲིན་ཞིག

། སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འདྲིན་ཞིག [333 b]

།གང་གི་ཆོ་འཕད་པས་གཟུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི། དེའི་ཆོ་གཉི་

གའི་ཡོད་པ་འཕད་པ་དང་བལ་བའི་བྱིར་སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་

20 བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཆོ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་

BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

PROFESSEUR À L'UNIVERSITÉ DE GAND, MEMBRE DE LA SOCIÉTÉ ASIATIQUE
ET DE LA ROYAL ASIATIC SOCIETY.

III.

ST.-PÉTERSBOURG, 1909.

Commissionnaires de l'Académie Impériale des Sciences:

J. Glasounof et **C. Ricker** à St.-Péters-
bourg,
N. Oglobline à St.-Pétersbourg et Kief,
N. Karbasnikof à St.-Pétersbourg, Moscou,
Varsovie et Vilna,

N. Kymmel à Riga,
Luzac & Cie. à Londres,
Voss' Sortiment (G. W. Sorgenfrey) à
Leipsic.

Prix: 1 Rbl. = 2 Mrk. 50 Pf.

Imprimé par ordre de l'Académie Impériale des Sciences.
Février, 1909. S. d'Oldenbourg, Secrétaire Perpétuel.

Imprimerie de l'Académie Impériale des sciences.
Vass.-Ostr., 9 ligne, № 12.

གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གསལ་
 པའི་བྱིར་རོ། །ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར།

དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

།མཚུངས་པར་སྤྲངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཚོས་ལས་གསུངས། ༩༢

།གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་དེ་དག་ནི་ཚོས་མདོན་པ་ལས་རང་ 5
 ནང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒྲི་ནས་ལྡ་ཆར་
 ཡང་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ནི་
 ལྡ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་
 པར་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་ 10
 སྟུབ་པ་ཡི།

།བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་།

།ཁྱོད་ཀྱིས་ཇས་ནི་བཀག་པས་འབྱུབ་མི་འགྱུར།

།གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ནང་དོན་དམ་པ་དག་གི་རིམ་པ་རི་སྐད་ཏུ་སྒྲིམ་པ་བཤིག་པར་འགྱུར་ལ། 15
 དེ་ལྟར་བདེན་པ་དག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཇས་ནི་
 འབྱུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་བྱིར་སྤྲངས་ཇས་
 བཀག་པ་དེའི་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ།

།དེ་བྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།

།དེ་ཉིད་མ་སྒྲིམ་འཇིག་རྟེན་སྒྲིམ་རིག་བྱ། ༩༩

|འདིར་སྒྲུ་ས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་མདོའི་དོན་འདི་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི།
 དེ་ལྟར་ན་ཡང་ལུང་གནས་ལས་སེམས་ཅམ་ཡོད་པ་ཉིད་རྩ་ངེས་ཏེ།
 རི་སྒྲོན་རྩ།

བྱེ་རོལ་སྒྲུང་བ་ཡང་མེད་དེ།

5 |སེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྒྲང་།

|ལུས་དང་ལོངས་སྒྲུང་གནས་འདྲ་བ།

|སེམས་ཅམ་རྩ་ན་ངས་བཤད་དོ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་སོ།

[334 a] ལོངས་སྒྲུང་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། གནས་ནི་

10 སྒྲོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། |སེམས་ལས་ལོག་ཤིག་ན་བྱེ་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པའི་བྱེར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྒྲུང་དང་

གནས་སུ་སྒྲང་བར་སྒྲེ་བ་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་ལུས་ལ་སོགས་

པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེ་རོལ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ།

|དེའི་བྱེར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མདོ་འདི་ཡང་

15 དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་རྩ་བརྗོད་པའི་བྱེར་བཤད་པ།

མདོ་སྒྲེ་གང་ལས་བྱེ་རོལ་སྒྲུང་ཡོད་མེན།

|སེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།

|དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།

|གཟུགས་བརློག་པ་སྒྲེ་དེ་ཡང་དེ་དོན་ཉིད། ༩༮

།དེ་ལ་འདི་ནི་ནང་པའི་རོན་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རེ་
 བ་དང་བཅས་པ་དེའི་རྒྱན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁྲིང་ཁྲི་བ་དང་ང་
 རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་སྟེག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་
 ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་པས་གས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ 6
 བ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 གཞོམ་པའི་བྱིར་ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་
 འཛོམས་པའི་གོང་རྩས་ལྟར། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་
 ཉིད་ཏུ་སེམས་ཅིམ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་
 ལུང་འདི་ནང་པའི་རོན་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་རོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ 10
 དེ་ལྟར་གང་ལས་ངེས་ཤིང་། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་
 པའི་བྱེད་བ་ནི།

འདི་ནི་སྟོན་པའི་ནང་རོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།

།འདི་ནི་ནང་རོན་ཉིད་ཏུ་རིགས་པས་འབྲད།

།ཅེས་བྱ་བའོ། །མདོ་འདི་ནང་པའི་རོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ 15
 གཞན་ཡང་།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི། [334 b]

།ནང་རོན་ཉིད་ཏུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ལེ

།རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རི་སྒྲིང་ཏུ་དགོངས་
 བ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ 20

ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བར་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་བ་ལས། བརྟགས་
མ་མེད་བ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ཟབ་ཅིང་སྟ།

།ས་པོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པའི་རྒྱན་ལྟར་ལབ།

5 །པདག་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས།

།བྱིས་བ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་སྟེ་ལདི།

།རི་ལྟར་ནད་བ་ནད་བ་ལ།

།སྒྲན་པས་སྒྲན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར།

10 །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ།

།སེམས་ཅོམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས།

།ཞེས་བྱ་བའི་ལྷང་ལདིས་རྩང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་ལདས་གྱིས་མདོ་བཟློང་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྟོང་པོ་གསུངས་བ་དེ་བཅོམ་ལྡན་ལདས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་

15 བ་རྣམ་པར་དག་པས། ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་བ་ཉིད་མཆོད་སུམ་
རུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷས་ཀྱི་ནང་ན་མཆེས་
པར་བཟློང་དེ། བཅོམ་ལྡན་ལདས་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་པང་ཆེན་པོ་གོས་
ཅི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དགྱིས་བ་ལྟར་རུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་
ཀྱི་གོས་གྱིས་ཡོངས་སུ་དགྱིས་བ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་

20 གི་ཟིལ་གྱིས་ཞོན་བ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཟིལ་ཟིལ་ཅན་དུ་གྱུར་བ།

ཏྲག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་བྱུག་པར་ནི་བཟློན་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་སྦྱ་བ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་
 བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཏྲག་པ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏན་མེད་
 བ་ཁྱབ་པ་མི་འཇིགས་པའི་ཞེས་བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བཅོམ་ 5
 [335 a] ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། ཁྲོ་གོས་ཆེན་པོ་བའི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་བརྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་
 མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲོ་གོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
 བ་ཡང་དག་པར་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྟོང་བ་ཉིད་དང་།
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མ་དན་ལས་འདས་པ་དག་མ་སྦྱེས་པ་དང་། 10
 མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་
 ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་བརྟན་པ་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་
 བདག་མེད་པས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་
 དོན་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་སྟོ་བརྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྦྱུད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། ཁྲོ་གོས་ཆེན་པོ་མ་འདྲེས་ 15
 བ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 གྱི་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །ཁྲོ་གོས་ཆེན་པོ་དཔེར་ན་རྩ་
 མཁན་ནི་འཇིམ་པའི་རྩལ་གྱི་སྤང་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་བཟོ་དང་ལག་
 ཟུངས་དང་ཆུ་དང་སྤང་བྱ་དང་ནན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ལས་སྦྱོར་རྣམ་པ་སྦྱ་
 ཚོགས་བྱེད་དོ། །ཁྲོ་གོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ 20

- །ཀྱང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཏིན་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 པར་ལོག་པ་དེ་ཏིན་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་པ་
 ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་བསྟན་པའམ་བདག་མེད་
 པར་བསྟན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྒྱ་མཁན་བཞིན་ཏུ་ཚོག་དང་ཡི་གའི་རྣམ་
 5 བྱངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་སློ་གོས་ཆེན་པོ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་སྟོན་དེ། ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་ལྟ་བར་ལྟ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་
 སྟུང་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཐུར་ཏུ་བྲ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་[335 b]པར་རྟོགས་པར་འཛོང་
 10 རྒྱ་བར་ཇི་ལྟར་འཇུར་ཞེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དེ་ཏིན་ལས་སློ་
 གོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཏིན་དང་མི་སྟེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་མཆོད་ཏིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྟེའི་ནང་ཏུ་ཆུད་པ་
 འདི་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་ཏིན་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་
 15 རྒྱང་བའི་དོན་ཏིན་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་འདིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས།
 རིགས་པས་རྒྱང་བའི་དོན་ཏིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་གསལ་བ་ནི།

།བདེ་སྒྲག་རྟེན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

།ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགུལ་པས།

།དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མངོན་པ་ཡིན། ༥༩

།སངས་ཀྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུལ་བྱ་རྣམས་ཟིམ་
ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འབྱུང་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་
བྱས་པ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྱུག་པའི་བྱིར་ཆོས་ཉིད་ལ་
འབྱུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་བློ་མར་སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་གཏམ་
སྒྱུར་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་རུ། ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཡང་བདག་མེད་པ་ 5
ཁོང་རུ་ཕྱུང་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲུར་ཤེས་
བྱ་དགག་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་
ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྱུག་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་
རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་
འགའ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་འབྱུར་ལ་རེས་འགའ་ནི་བྱུང་ཞིག་ཏེ། 10
བར་བསྐྱུན་པ་ཅིམ་ཀྱིས་འབྱུར་པར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཉིད་སྒྲུར་གསུངས་སོ།
།ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་རུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ།

།མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།

།ཟད་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་ཟད་བྱ་ཞིང་། [336 a]

15

།སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་ཀྱིས། ༡༧

།མདོ་སྡེ་གང་དག་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་རུ་བྱས་
པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པ་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འབྱུག་པའི་རྒྱར་འབྱུར་བ་དེ་
ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྟན་རུ།

20

འབྱུང་རྣམས་མིག་བབྱང་མ་ཡིན་ན།

།དེ་བྱུང་མིག་བབྱང་ཇི་ལྟར་ཞེས།

།གཟུགས་ལ་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ན།

།ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བཞེས།

5 །ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར།

།ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས།

།གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྦྱེས་བྱ་བསྟན།

10 །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་ནང་བའི་དོན་ཏུ་ཤེས།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྱག་ཏུ།

།ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་པ།

།ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ།

15 །ཡོངས་སུ་བསྒྲག་པར་རྣམ་མ་ཡིན།

།དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན།

།དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་འགྱུར་ཏེ།

།སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་ཆོས་མང་པོ།

།ཇི་སྟེད་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས།

|ཚེས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་བདག་མེད་ཡིན།

|མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

|གནས་འདི་ལ་ནི་བསྐྱེད་བྱས་ན།

|སངས་རྒྱལ་ཚེས་རྣམས་རྟེན་མི་དགའ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |དེ་བཞིན་ཏུ་འཕགས་པ་སྒྲོ་སྒྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་ 5

བའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། |སྤྱོད་ས་

ཅམ་ཞིག་ནི་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱལ་ནི་ཐག་པ་བསྐྱོད་པ་

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པའི་བྱུང་རྩ། |དེ་སྤྱལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ཀྱན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་བྱུང་རྩ། |དེ་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་ཡང་[336b] 10

གཞན་གྱི་དབང་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མེད་དང་།

|གཞན་ལ་བསྐྱོད་པ་མེད་པ་ཡིན།

|ཞེས་བྱུང་བས་ངོ་ཐོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། |བརྟུང་བཞིན་པའི་

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་ལ་ 15

བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ།

ཀྱན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་བྱུང་རྩ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་

རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མདོན་སུམ་ཏུ་མཛོད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་

པའི་བྱུང་སངས་རྒྱལ་ཤེས་བཟོད་དོ། |དེའི་བྱུང་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དང་

གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་ཐོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་ 20

པར་བཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་
བྱའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལས་མ་གཏོགས་
པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་བྱིར་ན། གཞན་གྱི་དབང་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་
བརྟགས་པ་ཉིད་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་པས་ཚིག་གོ། །དུམ་མ་ཉིད་

5 བཤད་པར་བྱའོ།

།དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་ཡང་སྟེ་བ་བསལ་ནས། ད་ནི་གཉི་
ག་ལས་སྟེ་བ་བསལ་པར་འདོད་པས་བཤད་པ།

གཉིས་ལས་སྟེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་བྱིར།

།བཤད་ཟིན་ཉིས་པ་དེ་དག་སྟོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་བྱིར་རོ།

10 །དེ་ལ་ཚིག་གལ་གཉིས་སུ་སྟོབ་རྣམས་ནི་སྟེ་བདག་ལས་ཡང་འཕྱར་
ནིང་གཞན་ལས་ཡང་འཕྱར་བས་གཉི་ག་ལས་སྟེ་བར་སེམས་སོ། །དེ་ལ་
འཛིམ་པའི་གོང་བྱ་དང་དབྱུ་གྱ་དང་འཁོར་ལོ་དང་སྦྱད་པ་དང་ཚུ་དང་རྩ་
མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བུམ་པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ན། གང་གི་
བྱིར་འཛིམ་པ་དང་བུམ་པ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བུམ་པ་འཛིམ་

15 པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་བ་དེའི་བྱིར་བདག་ལས་ཡང་སྟེ་ལ།
གང་གི་བྱིར་རྩ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཏུ་ཐུར་པ་དག་འདིའི་
སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་[337 a]གཞན་ལས་ཡང་སྟེའི་སྟུམ་
ཏུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བར་སེམས་སོ། །བྱི་རོལ་གྱི་དག་ལ་རི་ལྟ་
བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ནང་གི་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་ལས་འཕྱར་རོ

20 །དེ་ལ་སྟོག་དང་སྟོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། སྟོག་པ་དང་།

ཟག་པ་དང་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོག་གི་དོན་དག་ནི་དེ་ཉིད་དག་གོ་ཞེས་
 ཚོག་གི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱས་ནས་གང་གི་བྱིར་བྱམས་པ་ཚོར་བས་
 གཞན་ཏུ་ཡང་སྒྲིག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པ་
 དེའི་བྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྒྲིག་གཉིས་གཞན་ཉིད་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲིག་ནི་འགྲོ་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ན་གཞན་གྱི་
 ས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱ་བར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
 བྱིར་པ་དང་མ་དང་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་ཏུ་གྱུར་བ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་བྱིར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་བྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་[མ་]སྒྲངས་པའི་བྱིར་དང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་
 སྐྱེ་བར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས། །རྩོད་པ་འདི་ཡང་། མི་
 རིག་[ས]་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་པོ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་བྱིར།

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་སྒྲིག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་བྱིར་རོ། 16

།གང་གི་བྱིར་བྱུགས་གཉི་ག་དག་ལ་སྒྲིན་གང་དག་བསྒྲན་པ་དེ་དག་
 གཉི་གའི་བྱུགས་འདི་ལ་ཡང་འབབ་པའི་བྱིར་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྱད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་བྱམས་པ་འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་
 དེའི་བྱིར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། ཇི་སྐད་ཏུ།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་ལག་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

།སྒྲིམ་བར་གྱུར་བ་སྒྲར་ཡང་སྒྲིམ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏིང་།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་གི་བདག་
ཏིང་།[397 b]ཁོ་ནར་གནས་པའི་བྱིར་བྱམས་པ་ལ་ཡང་སྒྲིམ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་

5 ཞེས་བྱ་བར་རིག་བར་བྱའོ། །གང་གི་བྱིར་བྱམ་པ་ཚུ་དང་སྒྱུད་པ་དང་
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏིང་དུ་རྣམ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་
བྱིར་དེ་དག་ལས་སྒྲིམ་བ་མ་ཡིན་དེ། རི་སྒྲར་དུ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་དེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།

།ཁོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་སྒྱུར་བ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་།

10 །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་བར་འགྱུར་དེ་གང་གི་བྱིར་།

།སྒྲིད་བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཏིང་མཚུངས།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །པ་དང་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དུ་གྱུར་བ་དག་ལས་བྱམས་པ་སྒྲིམ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཟློན་བར་བྱའོ།

།དེ་ལ་རི་ལྟར་གོང་དུ་བདག་དད་གཞན་ལས་སྒྲིམ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་

15 རྩོམ་དང་དོན་དམ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་བ་དེ་བཞིན་དུ།
ཚིག་གལ་གཏིས་ལས་སུ་སྒྲིམ་བ་ལ་ཡང་རི་སྒྲིད་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་
སྒྲིད་དོ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་བ་མཚུག་བསྟུ་བའི་བྱིར་།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཏིང་དུ་ཡང་འདོད་མིན་དེ།

།ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། །སྒྲར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་གཏི་གའི་ཕྱོགས་

20 ལ་ཡང་གཏི་ག་ལས་སྒྲིམ་བ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་འདིར་

བཤད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

གང་བྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྟེ་བ་ལུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༥༨

།དཔེར་ན་དེལ་གཅིག་གིས་འབྱུ་མར་འབྱེན་རྒྱས་པས། མང་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུར་ལ། རྒྱས་པ་མ་མཐོང་པའི་བྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་
པ་ལྟར་རེ་རེས་བསྟེན་པར་འབྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་མང་ 5
པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུར་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་བྱིར་གཏིས་ལས་སྟེ་བ་ཡང་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།འདིར་ངོ་པོ་ཉིད་སྟེ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྟེ་བ་རྒྱ་ལས་ཡིན་ན་ནི་དེ་
འབྲས་བུའི་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གཏི་གར་
གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་ཏུ་འབྱུར་བ་[338 a]ཞིག་ན། 10
བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ཁས་མ་བླངས་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་
མེད་དོ། །དེའི་བྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདུན་ཆུ་བ་དང་དེའི་འདཔ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་
པ་དང་འཇམ་ཤ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེམས་ཏེ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ།
དེའི་འདཔ་མ་དང་ཟེའུ་འབྱུ་དང་ཉྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྟེ་ 15
ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་པ་ན་ས་
དང་བལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བྱི་རོལ་དག་
ལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཆ་བྱ་དང་བྱ་དེ་དེ་རེ་དང་། བྱ་གཤམ་
པ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་
པས་བཟུང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མ་དམིགས་པ་ 20

ཉིད་དོ། །དེའི་བྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་
ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྒྲུབ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་རྩ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འབྱུར་ན་ནི།

།དེ་ཆེ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འབྱུང་ཞིང་།

5 །འབས་འབྱུང་ཆེད་ཏུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་པོན་ལ་སོགས་ནི།

།བརྒྱ་ཐག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུར། ༥༥

།གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གོ་བྱར་བར་འབྱུར་ན་ནི་ངེ་ལྟར་
བ་ན་ས་ཡི་ཤིང་དེའི་ཤིང་ཐོག་གི་རྩ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཅིས་པ་
དང་ཨ་མ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རྩ་མ་ཡིན་པས་དེ་

10 དག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ། རྩ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ།

།ཡང་ངེ་ལྟར་ཤིང་ཐོག་པ་ན་ས་དེའི་རྩ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་
ཏུ་ཁམས་གསུམ་ལས་ཀྱང་འབྱུར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཨ་མ་དང་ལ་ཀྱ་
རྩ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་དུས་ཚིགས་ལ་
བཞུགས་ཤིང་རེས་འགའ་མངོན་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་ཁོ་ནར་ཡོད་

15 པར་འབྱུར་ཏེ། རུས་ཚིགས་ཀྱི་བཞུགས་པ་ལ་མི་བཞུགས་པའི་[338b]བྱིར་རོ།

།དེ་བཞིན་ཏུ་མ་བྱ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཚིགས་ཀྱི་རྩ་མ་ཡིན་པས་བྱ་རོག་
ལ་ཡང་མདོངས་ཀྱི་ཚིགས་ཡོད་པར་འབྱུར་ལ། མ་བྱ་ལ་ཡང་རུས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ནི་ཅོད་སྒྲོ་ཡང་ཡོད་པར་
འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་འོ་ཅོག་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་

20 པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ངོ་པོ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་

བ་དང་འགལ་བ་བཟོན་ནས། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་བཟོན་པའི་བྱིར་
བཤད་པ།

འཕྲུང་ཆེན་དུ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སྟགས་ནི།

།བརྒྱ་ཕྱག་དག་གི་སྟོ་ནས་བསྐྱར་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
བ་ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ 5
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི།

།ཁྱུང་ལ་ཡི་རི་མདོག་ཇི་བཞིན་བཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།

།ཤིན་དུ་ཆེས་བཟའི་འཛིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་དེའི་བྱིར།

།རང་གི་སྟོ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༠༠ 10

།གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ན་ནི་ནམ་མཁའི་ཁྱུང་ལའི་
རི་དང་ཁ་དོག་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་འགྱུར་བ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་རང་གི་སྟོ་ལྟར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་
སྟོའི་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག །ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ནི་སྟོན་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡུལ་སྟོན་པོ་བསལ་ནས་ཏེ་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ 15
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནི་སྟོན་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་
ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྟེ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ། །སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་
བྱུང་བ་དག་ནི་རྒྱ་དཔྱིགས་བཞིན་པ་ལ་ནི་བསྟོན་པར་མི་བྱས་ཏེ། མཐོང་
པའི་བྱིར་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཏེ།
རྒྱ་དང་འཕྲུང་བའི་དངོས་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། 20

|དེ་ཉིད་ནི་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་
 པ་ས་དང་[339 a]རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བརྒྱ་དང་བལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་
 དག་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་
 5 མཐོང་བཞིན་པ་འཕྲད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གྲོ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲེ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆན་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བྱེ་གྲག་ཟད་པ་ཡོངས་
 སུ་འབྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་
 རྒྱ་ཁྱོས་པར་འབྱུར་བའི་རུས་པ་སྒྲེ་བ་དེ་བཞིན་རུ། རུར་རུར་པོ་ལ་
 10 སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་གྲོ་དག་
 སྒྲེ་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་བར་
 རུ་ཡང་འབྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་
 འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་རུ་བྱས་པའི་ལས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 15 འཇིག་རྟེན་གཞན་རུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་སྟུམ་རུ་སེམས་སོ།

མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྒྱུར་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས།

།ལུས་མཚོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་།

།ལུས་འདི་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ།

།འཇིགས་མ་སོང་བ་ལྷོག་པར་མི་འབྱུར་རོ།

|ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། འདི་ནི་བྱ་མོ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་པར་འདོད་ཅིང་བྱ་མོས་
 འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
 ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། རྟེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 སྒྲུབ་པའི་ངེས་པ་འདི་ག་ལས་ཡིན། མངོན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་
 རོ་ཞེ་ན། རྟེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅི་མངོན་ 5
 སྒྲུབ་ཞིག་གི་འོན་ཏེ་མངོན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གང་། མངོན་སྒྲུབ་
 མོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་[339b]མེད་པ་
 མངོན་སྒྲུབ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སྒྲུབ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་དེའི་
 བྱུང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་རྟེན་ལ་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སྒྲུབ་ཡིན་
 པའི་བྱུང་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། དེའི་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ 10
 ཡང་མེད་པས་ལྷ་པོ་མེད་པའི་བྱུང་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།
 །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་ན་ཡང་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་
 སྟེ་མངོན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་
 སྒྲུབ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་མ་བཟུང་པས་ཇི་ལྟར་མ་བཟུང་བ་དེའི་སྒྲོ་ནས་ 15
 འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱུ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་རྟོགས་སུ་
 དཔག་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོགས་སུ་དཔག་པ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུབ་
 པས་ཀྱང་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་འདི་ནི།

ཇི་ཅམ་དབང་པོའི་སྒྲིང་ཡུལ་ལ།

|སྒྲིང་བྱ་དེ་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད།

|བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྟུང་པ།

|དེ་ནི་སྟུང་གི་འི་རྗེས་དང་འདྲ།

|ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། |དེའི་བྱིར་འདི་ཐམས་ཅན་
ལ་སྟུང་པ་འདི་བས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་པ་ལས་གྱུར་
5 པ་ལ་སྟན་འབྱེན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་ཐམས་ཅན་
རྩ་སྟན་འབྱེན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།

|གཞན་ཡང་རྗེ་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་སྟུང་རྩ་འཛིན་པའི་མཐོང་པ་སྟུང་ཤད་དང་
སྟུང་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
10 གཞན་ཡང་མི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩ་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་
ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མཐོང་པའི་དངོས་པོ་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་
བཤད་པ།

འབྱུང་པ་དེ་དག་བདག་ཏིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོའི།

15 |ཡུལ་རྩ་འབྱུར་པ་དེ་ཡི་བདག་ཏིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།

|གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྟན་པ་འབྱུག་པོ་འདི་ཏིད་རྩ་ཡོད་པ།

|དེས་ན་རྗེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་[304 a]འབྱུར། ༡༠༡

|ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཏིད་བཞི་པོ་གང་དག་སྟུང་པ་དེ་དག་ནི་རྗེ་
ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཏིད་རྩ་འབྱུར་པའི་བདག་ཏིད་དེར་ཡོད་པ་མ་
20 ཡིན་ནོ། |གང་གི་ཆེ་ད་ལྟར་ཁྱོད་འཛིག་རྟོག་འདི་ཏིད་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་

དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དེ་བོར་སྒྲ་བ་ལྟའི་མིག་
གི་ཤེས་པའི་སྒྱུད་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་དེ་མི་སྲིད་
པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།

།ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

།དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་བརྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྷན་ཉིད་བྱིར།

།གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། ༡༠

།མཚུངས་པ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་འབྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །རྟེན་ནི་
གནས་པའི་རྒྱལོ། །ལུས་ནི་ཁོག་པའོ། །དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
པ་རོལ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའོ། །རྟེན་ཡང་དེ་ཡིན་ 10
ལ་མཚུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཤེས་ཅན་པར་གྱི་ཚིག་བསྐྱལོ། །རྟེན་དུ་
མཚུངས་པ་ཉིད་ལུས་ཡིན་པས་ན་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་
པའི་ལུས་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྒྱུར་རོ། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་མ་དུའི་
རྒྱུ་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་
ལྷན་ཉིད་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་སོ། །རྟེན་དེ་ནི་རི་སྲིད་ 15
མཐས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
ལྟ་བའམ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལོག་པར་ལྟ་
བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བས་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཡང་འཇིག་
རྟེན་རྒྱུ་པན་པ་ལ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ 20

ལྷན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ།
གཅིག་ནི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཞན་
ནི་འཇིག་རྟེན་[340b]གཞན་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་
ལ་གཅིག་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་དཔེ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་

5 པའི་བྱེད་།

གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན།

།ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། །གནས་སྐབས་དེར་ཡང་དེའི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟེན་
ཏུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་བྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་

10 ཉིད་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་
ཡིན་པའི་བྱེད་དཔེ་བསྟན་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཀྱི་འབྱུང་བ་དག་ལ་སྟེ་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ལྟ་བ་ཉིད་ཏུ་བྱུབ་པའི་བྱེད་རོ། །འབྱུང་བ་དང་མ་སྟེས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་
15 ན་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བསྟན་པས་ཟིན་པའི་བྱེད་རོ་
ཞེས་བཤད་པ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་མེན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ།

།གང་གི་བྱེད་ན་གོང་ཏུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉི་ག་ལས།

།སྟེ་དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་ཏུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་བྱེད།

20

།མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠༩

|དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་མེད་ཏུ་རང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་སྐྱེ་མེད་
 བ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན། འབྱུང་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་བདག་གིས་
 སྐྱུར་བཀག་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། འབྱུང་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དཔེ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་
 མཆེན་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། 5
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་རྩལ་དང་རྩལ་དང་
 རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་
 ལ་ཡང་རང་རང་གི་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་ན་རྟོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་
 སྐྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་[341 a]རྩལ་སྐྱུ་བདག་ཉིད་ནི། 10

|ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

|དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྷན་ཉིད་བྱིར།

|གང་ཆེ་འབྱུང་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན།

|ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་
 ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གཞན་ 15
 སྐྱབས་འགར་ཡང་མི་འདོད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་མཁས་
 བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ལ་རྟོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་བྱོགས་སྒྲ་མ་མ་ལུས་པ་བསལ་བར་དེས་བར་བྱ་སྟེ།
 རྟོགས་པའི་འདྲ་བ་མ་ལུས་པར་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པར་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱིད་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འབྱུང་བ་ 20

འདི་ཅམ་མཚུངས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

།འཇིག་རྟེན་གཞན་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྩས་སུ་བདག

།ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

5 །བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལས་དང་ལྷན་ཉིད་བྱིར་།

།གང་གི་ཆེ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན།

།ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་

འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཚུན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་རྩས་སུ་བདག

།ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

10 །གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་བྱིར་ཚུལ་འདིས་ནི།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མེན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག

།གཉི་ག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།

།ཅེས་གང་དམ་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།

15 །འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་པདག་དང་གཞན་དང་གཉི་

ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་[341 b]ལས་མི་སྟེ་ན། འོ་ན་ངེ་ལྟར་སྟེ། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྟེ་པའི་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྟེ་པའི་བྱིར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་དེ་བདག་གམ་གཞན་

ནམ་གཞི་གའམ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྟེ་བའམ་དམིགས་པར་འབྱུར་པ་

20 ཞིག་གོ། །གང་དག་དབང་ཤུག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་

བར་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་བདག་ཏུ་གྱུར་པའམ། གཞན་ཏུ་གྱུར་པའམ། གཉི་གར་གྱུར་
པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་དག་ཀྱང་བཤད་
ཟེན་པའི་སྒྲིན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གཞན་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་མེད་པའི་
ཕྱིར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་ལས་སྒྲིབ་དང་།

།རྒྱ་ལ་མ་བཞུས་ཡོད་པ་མེན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྲུབ།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིན་སོ། །འདྲར་སྒྲིན་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཅི་ལྟར་བརྒྱུད་། །བཤད་པ། སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནི་རྟེན་ལྟར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་
སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་
ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ནི་འོ་ན་གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་
བརྒྱན་ན་སྒྲིང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འོས་ཤེ་ན། བཤད་
པ། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་བདག་ཉིད་དེར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་རིག་
པ་དང་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་གིས་སྤྲོད་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྤྲུག་པོ་[342 a]འཛིག་ཏེན་ལ།

།ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྤྲང་པར་འགྱུར། ༡༠༥

།སྤྲོད་ཚོགས་ནི་ཆར་སྤྲོད་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །གང་གི་བྱིར་སྤྲོད་ཀྱི་

ཚོགས་དང་འདྲ་པའི་གཏི་མུག་འབྲུག་པོ་སྤྲོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་

5 མཐོང་པ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་དེའི་བྱིར། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་པོ་ལ་

སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་བྱིན་

ཅི་ལོག་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བྱིས་པ་བདེན་པར་

མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲང་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྤྲུས་པ། གཏི་མུག་

གིས་བཀའ་པའི་བྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་པར་

10 མི་འགྱུར་ལ་རག་ན། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་པ་ག་ལས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་

བྱུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་

ཉིད་ཏུ་སྤྲང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བྱི་རོལ་གྱི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་

པའི་བྱིར།

ཇི་ལྟ་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྤྲ་ཤར་ཁྱེ་གཏིས་དང་།

15 །མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྤྲང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།

།ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིས་དེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྤྲ་

ཤར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་སྒྲིས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་དངོས་པོ་

ཉིད་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ།

དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་གཏི་མུག་སྤྲོད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།

20 །འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྤྲ་ཚོགས་སྤྲོ་གོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༦

།འདི་ནི་མ་རིག་པའི་སྒྲིན་གྱིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་
མངོན་པར་འདྲ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདྲ་བྱ་
བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདྲ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲ་བྱེད་འགག་ 5
ཅིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རྒྱུ་འདིས་[342 b]

གལ་ཏེ་གཏི་ཐུག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་གཏི་ཐུག་མེད་པར་དེ།

།མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆག

།སྒྲོ་བཟང་ཉི་མས་སྒྲན་པ་སྒྲག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི།

།མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༠ 10

།ཤེས་རབ་ཅན་ནི་མ་རིག་པའི་སྒྲིན་གྱིས་འདྲ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
མཐོང་བ་ན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་འགྱུར་
བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་རྟོགས་པ་ལས་མ་རིག་པ་སྟོང་ཞིང་འདྲ་
བྱེད་དག་ཀྱང་ཉི་མར་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ཉི་མར་ལེན་པའི་རྒྱ་སྒྲངས་པའི་
བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། 15

།འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
ནོན་དམ་པར་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ན། འོ་ན་མོ་ཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་
དུ་ནོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཀྱན་
ཚེས་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀྱན་ཚེས་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་དག་གི་ 20

ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་སྒྲུབ་པ།

གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཉིད་ཏུ་མེད་ན།

།ཐ་སྟོད་ཏུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་ངེ་བཞིན།

།དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་བྱུར།

5 །དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། ༡༠༧

།འདི་ལ་བཟློག་པར་བྱ་སྟེ།

གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་འགྱུར་བ།

།སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྒྱེས་པས།

།རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟན་བྱ་སྟེ།

10 །བྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལའོ། ༡༠༨

།ཅིའི་བྱུར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྒྲུ་ཤད་ལ་

སོགས་པ་དག་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་གང་དག་

རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་མིག་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་བརྟན་

པར་བྱ་ལ། བྱིས་ནི་ཅིའི་བྱུར་མ་སྒྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཟུགས་ལ་

15 སོགས་པ་དག་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་[343 a]ཞེས་མ་རིག་པའི་

རབ་རིབ་གྱིས་སྒྲོའི་མིག་བསྐྱེལས་པ་རྣམས་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་

དགོས་སོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་

ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱིས་དངོས་པོ་དག་འདི་ལྟར་

གཟིགས་ཤིང་གཞན་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབ་པར་འདོད་པ་དེ་

20 དག་གིས་ཁྱང་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་སྟོན་བཤད་པ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་

བྱའོ། །ཞེས་ལུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་ནལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲུགས་
 སྤྱ་ཚུད་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་
 ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་
 མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྤོང་མེད་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་
 སྒྲོང་རྩ།

5

ཡུང་བོ་རང་བཞིན་དཔེན་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད།
 །གང་སྟོན་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་བ་སྟེ།
 །ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པས་མེད།
 །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་འབྱུང་ཏེ།
 །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་བྱུང་ནས།
 །ཤེས་པ་བོ་དང་འདྲ་བར་རྟོག་བྱུང་ན།
 །བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་དེ་དག་སྟོན་ཅེས་བྱ།

10

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ནལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ལ་
 བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཆོས་
 འགའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། 15
 །རབ་རིབ་ཅན་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟ་བར་འདུག་ཅིག །རེ་ཞིག་འདི་
 ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཆེར་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་མི་ལམ་ནི་ཟེའི་སྟོང་ཁྱེད་བཅས།

།སྤྲིག་སྤྱི་ཆུ་དང་མིག་འཕྲུལ་གྱུ་བྱས་པ་རྟོན་སོགས།

། གྲུ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཏིང་མེན་མཚུངས་ཀྱང་།

། ཁྱོད་ལ་རི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། ༡༠༩

། དཔེར་ན་ཆེ་ལམ་རྩ་དམིགས་པ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་པ་ཏིང་རྩ་འདྲ་ཡང་ཆེ་ལམ་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་ཡིན་

5 པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་རྩ་ནི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་ལ་ཡང་དོ། །སྒྲིག་རྒྱུ་ཁྱེ་རྩ་

ཞེས་བྱ་[343 b]པ་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྩ་

མིག་འཕུལ་ལ་ཡང་དོ། །གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་བའི་

སྒྲིག་ནི་བྲག་ཅ་དང་སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་དོ། །དཔེར་

ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་རྩ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་དག་མཐོང་གི་མོ་གཤམ་

10 གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རྗེ་བདག་ཏིང་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་

གྱིས་དང་། དེ་ནས་བྱིས་ང་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་འགྱུར་རོ།

། དེ་ཏིང་རྩ་འདི་རི་ལྟར་གྲུ་མེད་ཀྱང་།

། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་གང་བྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།

། མཐོང་བའི་ཡུལ་རྩ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་པ།

15 །དེ་ཡི་བྱིར་ན་སྒྲིག་འདི་མ་དེས་བའོ། ༡༡༠

། ཞེས་བཤྲོད་པར་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་སྒྲོང་རྩ་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས།

འགྲོ་པ་དག་ནི་ཆེ་འདྲར་བཤད།

། དེ་ཏིང་རྩ་ནི་རྣམ་མ་བཞག

། ཆེ་ལམ་གང་ལའང་དངོས་པོ་མེད།

20 །ལོག་བའི་སྒོ་ཅན་མངོན་པར་ཞེན།

| རི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་རི་ལྟར་སྒྲུང་གུར་གྱུར་།
 | གོང་ཁྱེར་སྤྱོགས་པ་རུར་ཡོད་མེད་གཞན་ནའང་མེད།
 | གོང་ཁྱེར་མེད་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག
 | དེ་བཞིན་བདེ་བར་གསེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས།
 | རྒྱ་ཡི་འདྲ་ཤིས་ཅན་གྱིས་ནི།
 | མཐོང་ཡང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་མེད།
 | དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་དགྲགས།
 | སྤྱག་པ་མེད་པ་སྤྱག་པར་རྟོག
 | མེ་ལོང་ཤིང་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ།
 | རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི།
 | གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ།
 | ལྟོན་པ་ཚུལ་རྣམས་ཤིས་པར་གྱིས།

5

10

| ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟངས་ལས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ན་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་ 15
 ལས་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བཅུད་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་
 དེ། འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྩོམ་
 ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིག་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་[344 a]

མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས།

20

༥ རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་རྩ་མེད་འཇིག་རྟེན་རྩའང་།

༥ ཡོད་མེད་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀྱན་ངོ་བོ།

༥ ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་རྩ་མ་སྦྱས། ༡༡༡

༥ །གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ།

དེ་བྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན།

༥ གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྦྱེ་བྲལ་རང་བཞིན་གྱིས།

༥ ཡོད་ས་སྤྱ་བྱ་ངན་འདས་པ་གསུངས་གྱུར་པ།

༥ དེ་བྱིར་རྟག་རྩ་སྦྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༡༢

༥ །གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར་རྟག་རྩ་སྦྱེ་བ་ཡོད་

10 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་བཟློན་པ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན།

༥ གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྦྱས་པ།

༥ རང་བཞིན་གྱ་ངན་འདས་པ་ཡི།

༥ ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན།

15 །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆོས་ཐམས་

ཅན་ཞི་བའོ། །ཡང་ཅིའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་སྦྱས་

པ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་ཏེ། མ་སྦྱས་པའི་བྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་

གི་བྱིར་མ་སྦྱས་པ་དེའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཡང་ཅིའི་བྱིར་

མ་སྦྱས་ཤེ་ན། གང་གི་བྱིར་རང་བཞིན་གྱ་ངན་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོས་

ཏེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཡོད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
 འདིས་ནི་རྩམ་ཐམས་ཅད་རྩ་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷར་མ་བྱུང་
 བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་ཕྱིས་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཡང་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་ 5
 འདས་པའོ། །གདོད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པས་ནི་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 ན། དེའི་གོང་རོལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་
 དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྟོན་པར་
 བྱུང་དོ། །གདོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དང་པོའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་ 10
 སྟོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་[344 b]བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་པའི་རྩམ་སུ་ཆོས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་
 ཡོན་ཏན་སྤུལ་རྩ་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་སྟོ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱུང་
 རྒྱུ་མེད་སྤྱད་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་བསྟོན་
 བ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་བཀལ་བ་མ་ཡིན་པ་ 15
 ཉིད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཁས་སྒྲངས་པ།

ཕུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་རྩ་མེད་ཅིང་།

།འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན།

།དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པས་ན།

།མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། 202

། ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་གདགས་པའི་རྟེན་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱ་
དང་། གཟུགས་དང་ནི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་བྱམ་པར་བདགས་པ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ན།
གང་གི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བདགས་
5 པའི་རྟེན་ཇས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་ལན་པར་ཐལ་
པ་བསྒོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བདགས་པའི་
རྟེན་ཇས་སྟུབ་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་སྐད་ཏུ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར།

། རི་ལྟར་བྱམ་པ་ཡོད་མིན་ལྟར།

10 ། དེ་བཞིན་རྒྱ་སོགས་མ་གཏོགས་པར།

། གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

ས་རྒྱ་མེ་དང་རྒྱ་རྣམས་ནི།

། རེ་རེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མེད།

15 ། གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད།

། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ།

། གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད།

། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན།

། སོ་སོ་རང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ།

20 ། རི་ལྟར་འདུས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་རྟག་པ་ལས་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་
བར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་རྩ་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་རྩམ་སུ་མེད་པ་
སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་རྩ།

དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་[345 a]བྱུང་བ།

།མི་རྟག་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འབྱུང་།

5

།རྒྱ་ལམས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ།

།ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་དཔེར་ན་བདགས་པར་ཡོད་བཞིན་
ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་བདགས་
པ་ཅུམ་དམིགས་པ་དང་། བདགས་པར་ཡོད་པ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ 10
བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་རྩ་བདགས་པ་ནང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཤིང་གི་རྟེན་ཅན་ནགས་
བདགས་པ་དང་ཇི་ལྟར་ཆེ་ལམ་ན་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་པོན་
ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱ་གྱ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་
རྩ། དངོས་པོ་བདགས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདགས་པ་ཡང་དངོས་
པོ་བདགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་རྩ་རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་རྩ། 15

ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་སྐྱུལ་བ་ནི།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས།

།ནི་ཟེའི་སྟངས་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་།

།སྒྲིག་རྒྱ་ཆེ་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།

།ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྩ་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་འདི་བཟུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། 20

འདིར་སྒྲུ་ས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་
མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱོགས་གཉི་གར་ཡང་བཀག་ན། མ་རིག་པ་དང་འདྲ་
ཕྱད་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་གྲུ་ལ་
སོགས་པ་ཀྱན་ཐོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། ར་བཟོན་

5 པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱག་གི།

རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉི་ག་ལས།

དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

འདི་ཕྱིར་རྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༡༡༥

- 10 །གང་གི་ཕྱིར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིད་པ་མ་ཡིན་ལ། དབང་ཕྱག་དང་རྩས་དང་
རྒྱལ་དང་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བྱ་དང་སྟེན་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཙམ་
15 ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་[345 b]ཐ་སྟོན་མི་བཅད་པའི་དོན་རྩ་བརྟེན་ཏོ། །རི་
སྐད་རྩ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བརྟེན་ཞི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟ་སྟེ། འདི་ཡིད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གང་འདི་
མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདྲ་ཕྱད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།
འདི་བཞིན་རྩ་

འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར།

།རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་ཏུ་བཞིན།

།འདི་སྒྲིམ་པས་ན་འདི་སྒྲི་དཔེར།

།མར་མེ་འབྱུང་པས་འོད་བཞིན་ནོ།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

5

བྱེད་པོ་ལ་བརྟེན་ལས་བྱས་ཤིང་།

།ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ།

།བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ།

།འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ།

།དེ་བཞིན་ཉིད་ལེན་ཤེས་པར་བྱ།

10

།ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་བྱིར་རོ།

།བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས།

།དངོས་པོ་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱ།

།ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་

ཁྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ན། རྒྱ་མེད་པར་སྒྲི་བ་ལ་ 16

སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་མི་སྤྲོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། རྟག་

པ་དང་ཆད་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་

པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་

པའི་བྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།

།རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ།

།དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།

།ལྟ་བུ་ན་ན་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །

- 5 །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་
འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་ཀུན་ཚོ་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་འཕྲོ་བྱ། གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་རྟེན་ཏིན་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པ་འདིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལྟ་
བ་དན་བའི་ན་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྟེན་ཏིན་འདི་
10 པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏུ་རྣམ་པར་འཛོག་པས་
ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཁས་སྲུངས་ཏེ་[346 a] ། འདི་སྐད་ཏུ།

དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ།

།རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྐྱེས།

།རང་གི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་གང་།

- 15 །དེ་ནི་སྐྱེས་ཞེས་ཇི་སྐད་བྱ།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།

།དེ་ནི་སྐྱོང་བ་ཏིན་ཏུ་བཤད།

།དེ་ནི་རྒྱུར་བཅས་གདགས་པ་སྟེ།

- 20 །དེ་ཏིན་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་

གང་ཞེག་ཀྱི་ལས་སྒྲིམ་པ་དེ་མ་སྒྲིམ།

|དེ་ལ་སྒྲིམ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།

|ཀྱི་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད།

|གང་ཞེག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།

5

ཞེས་གསུངས་སོ། |གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ལས་མ་སྒྲངས་པ་དེའི་

ཆེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ན་ངེ་སྒྲན་བཤད་པ་རྣམས་གང་ཞེག་ཏུ་འབྱུང་བར་

འབྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འགའ་ཞེག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཡི་སྒྲིམ་པ་ངོ་བོ་

ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའོ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་

དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འབྱུར་ཞིང་། སྒྲིམ་བྱེད་པ་གནས་པས་ 10

རྟག་པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་སྤྱིད་པ་

ཞེག་ན། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འབྱུར་བ་སྟེ།

|དངོས་པོ་ངེ་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུང་བྱེད།

|དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར།

15

|བྱུང་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། ༡༡༥

|གང་གི་བྱིར་ངེ་སྒྲན་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་སྤྱིད་པ་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། རྣལ་འབྱུང་པ་འཕགས་

པའི་ལམ་མངོན་ཏུ་མཛད་པར་གྱུར་པས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་ 20

དམིགས་ཤིང་། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། དག་བ་དང་། མི་དག་
བ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ།
[306 b]དཔེར་ན་མིག་སྒྲུན་བསྒྲུས་པས་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལོག་
6 པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་བུར་འགྱུར་གྱི་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་
བཞིན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
བྱིར་།

སོ་སའི་སྒྲེ་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅེངས།

།མི་རྟོག་རྣལ་འབྱུང་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།

10

།རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་ཏེ།

།རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ॡॡॡ

།གང་གི་བྱིར་སོ་སའི་སྒྲེ་པོ་ཚོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་
རྟོག་པ་ཁོ་ནས་བཅེངས་པ་དེའི་བྱིར་། ཚོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་ཐུགས་སུ་
ཁུད་པ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར་རྟོག་པ་
15 མ་ལུས་པ་པགས་པ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་
པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །རི་སྐད་ཏུ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན།

།སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

།རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ།

20

།དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན།

।ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱར་རྩྱ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར།

།མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་
 དབྱར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩྱ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། 5
 གཞན་ཟེལ་གྱིས་མཉན་པར་འདོད་པས་མ་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱར་བ་མཛད་པ་ན་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་བྱུང་ཞེས་སྟེ།
 བོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གལ་ནེ་ཁྱོད་གྱིས་སྟོལ་བ་ 10
 ཇི་ལྟར་བདགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུད་ཅིང་བཞུད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་
 བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲུག་པ་ནི་རྩྱ་ལའི་
 ཕྱིར་ཡིན་[347 a]པས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་ཅི་ལྟར་
 རྣམ་པར་བཞག་ཅི་ན། བཛོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱར་བ་འདི་ནི་
 རྩྱ་ལའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་ 15
 བསྟན་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱུད་པས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་
 བདག་ཉིད་ཐོན་མི་རྒྱགས་ཤིང་། ལྷང་བ་ཉེ་བ་ན་ལྷན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་
 འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་བ།

གལ་ནེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།

།གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ༡༡<

། རི་སྐད་ ཟུ།

ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།

། རྩོད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན།

། འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱད་ཤིང་ལྟར།

5 ། འདི་ཡིས་བས་ཀྱི་ཆོལ་པ་སྟེག

། ཅེས་གསུངས་སོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཏེ་

བར་བསྟན་བར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་བེ་ཆོམ་མེད་བར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་

ཕྱོན་དང་ལྷན་པ་ལ་སྤང་ཞིང་། རིགས་པ་དང་ལྷན་བའི་རང་གི་ཕྱོགས་

ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་བར་འགྱུར་བས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཉིད་མེ་སྟོད་དོ། ། ཅིའི་

10 ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་ཟུ།

། གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཁྱུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།

། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལོག་བས་བཅིངས་པ་ཉིད་ཟུ་འགྱུར་གྱི་ཐར་

པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཆེ་ཆོས་འདི་རྩོད་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་

15 པ་དེའི་ཆོ།

དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོ་རྣམ་བསལ་ཏེ།

། རྣམ་དཔྱོད་པ་ན་གྱུར་ཟུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༡༩

། རི་སྐད་ ཟུ།

རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།

20

། དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་དོ།

|གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱགས་མེད་པ།

|དེ་ལ་གཞན་ཕྱགས་ག་ལ་ཡོད།

|ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རང་གི་ཕྱགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་།

|གཞན་ཕྱགས་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན།

5

|ཐུ་ངན་འདས་པར་མི་འགོ་སྟེ།

|གཉིས་སྦྱོར་ནི་བར་ཡོད་མི་འགྱུར།

|ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་ཆོས་[347b]འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་ཕྱེད་ཅིང་།

|ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ཕྱེད།

10

|ང་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ།

|ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་ཁྱོད་།

|ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལྷང་དང་རིག་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་པ་བསྟན་ནས་དེའི་ལོག་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

15

ཉོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ།

|ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནིང་།

|བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།

|རྣལ་འབྱུང་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ༡༢༠

། དེ་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ད་དེ་སྟུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྣམ་པར་འགྲུགས་པ་ཤེས་རབ་ཏིན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། ། དེ་ལས་བྱུང་ནས་ནི་
འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། ། དེ་དག་གྲང་གང་དག་གཅིག་ཅེ་ན།
ཏིན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། ། དེ་ལ་ཏིན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་
5 སོགས་པ་རྣམས་སོ། ། རྒྱུན་རྣམས་ནི་སྦྱེ་བ་དང་ཆ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་
བ་དང་བྱ་དན་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། ། དེ་དག་གི་མ་ལུས་པར་འཛིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཏིན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མདོ་ལས་།
འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་ཅན།
འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཅན་དག་གི་ཞེས་འཛིག་ཚོགས་ལ་
10 ལྟ་བའི་རྒྱ་ཅན་ཏུ་གསྐྱེས་ལ། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་
ལ་འདྲ་བྱེད་མངོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་བྱིར་ན། མ་ལུས་པ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་ཅན་
ཡིན་ནོ། ། དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དར་འཛིན་པ་ནི་
བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ལ་ཏིན་མོངས་པ་དང་རྒྱུན་མ་
15 ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཁོ་ན་སྤང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་གི་བདག་མེད་པ་ཏིན་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་
ལས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས་སོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཁོ་ན་འགོག་
པར་བྱེད་དོ། ། དེ་བཞག་པ་ལས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་
ན་ཏིན་མོངས་པ་དང་རྒྱུན་མ་ལུས་པར་ལྡོག་པར་ན་བདག་[348 a]རྣམ་པར་
20 དབྱུང་བ་ཐར་པ་སྤྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གང་ཞིག་འཛིག་

ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་བ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་
 ཅེས་རྣལ་འབྱུང་བ་རྩེ་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་དོ།
 འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་
 ས་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་

ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་

5

།ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས།

།དེའི་དབྱེ་བྱུང་ཟད་བྱུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།

།མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ིན་ཐ་དང་འགྱུར། 929

།དེ་ལ་གངས་ཅན་བ་དག་ན

རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ།

10

།ཆེན་པོ་སོགས་བརྟན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་།

།བརྟ་རྟག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།

།སྟེས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།

།ཞེས་སྟུ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རབ་བྱ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །གནས་

སྟབས་གང་ཞིག་བྱ་བྱེད་ཅེ་ན། །སྟེས་བྱའི་འདོད་པ་མཐོང་བའི་རྩས་སྟེ། 15

།གང་གི་ཆེ་སྟེས་བྱ་སྟུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཏེ་བར་ཁོངས་སྟུ་བའི་རྣམ་

པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྟེས་པ་དེའི་ཆེ་སྟེས་བྱའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་

རང་བཞིན་དང་སྟེས་བྱ་སྟུ་ཞིང་དེ་ནས་སྟུ་ལ་སོགས་པ་འབྱེན་པར་བྱེད་

དོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལས་

ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ལས་བརྟ་རྟག་པོའི་ཚོགས་སོ། །བརྟ་རྟག་པོ་དེ་ལས་ 20

་ཡུང་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་ལྔ་ལས་ཏེ་སྣ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་
 འབྱུང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་མེན་
 ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་བྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
 5 བ་དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་བྱིར་ཆེན་པོ་སོགས་བརྒྱན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་བྱ་
 བ་སྣ་ཏེ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡུང་རང་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་
 བཞུགས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་ནས་རྣམ་པར་[348b]
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། སྟེ་དཔང་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་རྩ་ག་པོ་ནི་རྣམ་པར་

10 འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། །དེའི་བྱིར་

བརྒྱ་རྩ་ག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།

ཞེས་བྱ་བ་སྣ་སོ། །ནིའི་སྣ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་ངེས་
 པར་བཟུང་བའི་དོན་རྒྱུ། །སྟེས་བྱ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་
 རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་བ་ནི་

15 སྟེས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མེན།

ཞེས་བྱ་བའོ། །རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྟེས་
 པས་འདོད་པ་སྟེས་པའི་སྟེས་བྱ་ཏེ་བར་ཟ་བ་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་བརྟེན་
 པར་བྱ་སྟེ། །རྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་དཔང་པོ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྟེན་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྣ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་

20 སྟེས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྟེས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་ལ་སྟེས་བྱ་

སེམས་ཅན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཕྱ་སེམས་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བདག་ཡུལ་དག་ཏེ་བར་ལོངས་སྟུང་དོ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །དེ་
 ལྟར་འདོད་པས་ཡུལ་ཏེ་བར་ལོངས་སྟུང་ཅིང་། གང་གི་ཆོ་ཆགས་པ་རྒྱུ་
 བ་ཏིན་ཀྱིས་སྐྱེས་ཕྱ་ཡུལ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐལ་བར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་
 རིམ་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་ཤིང་ལྟའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་ 5
 ལྟའི་མིག་གི་སྟོ་ནས་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བལྟས་པ་དང་
 དེ་གཞན་གྱི་བྱེད་མེད་ལྟར་ངོ་ཆོ་བར་གྱུར་པས་བདག་ལ་མི་ཁྱོ་ཞིང་
 འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་
 བའི་རིམ་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྟོ་ནས་དེ་ཏིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བྱིར་མི་
 གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་སྐྱེས་ཕྱ་ཏྟག་གཅིག་གཞན་ཏེ་དེའི་བྱིར་ 10
 གོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཞར་ཟེན་ཀྱང་ཞ་བར་མི་
 འགྱུར་བ་ཏིན་ཀྱིས་ཏྟག་ཏུ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གཞན་པའི་བྱིར་ཏྟག་
 བ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་ཏིན་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བྱེད་པ་བོ་[349 a]ཡིན་པའི་བྱིར་ལ། བདག་ནི་བྱ་
 བ་ལ་སྒྲུབས་ལས་ཅན་ཏིན་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར་ན་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་ལ་ 15
 ཏིན་ཅས་བརྟེན་དོ། །ཏེ་བར་ལོངས་སྟུང་པ་བོ་ཏིན་ནི་རི་རྒྱན་སྒྲས་པའི་
 རྒྱལ་ཀྱིས་བསྟན་ཟེན་པ་ཏིན་དོ། །རྩལ་དང་སྒྲན་པ་དང་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཏིན་དོ། །ཐལ་བར་བྱེད་པ་
 ཏིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པ་ཏིན་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེས་ཕྱའི་ཁྱད་
 བར་དག་གོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ཏིན་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་ 20

བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཕྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ལ་ཞེས་གང་སྒྲུལ་ན།
 རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་དག་གཅིག་ནི་ཕྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ་གང་དག་
 གཅིག་ནི་ཕྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱེ་ཐག་དུ་བཤད་པར་བྱ་
 བའི་བྱིར་རུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྩལ་དང་ཐུན་པ་དང་
 5 སྟིང་སྟོབས་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རྩལ་ནི་གཡོ་བ་དང་
 འདུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཐུན་པ་ནི་ལྷི་བ་དང་གཡོག་པའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ནོ། །སྟིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་དུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ནོ། །བདེ་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་གཏི་ཐུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་
 ཁོ་ནའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འདི་དག་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་
 10 བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོ་བོར་གྱུར་ཞིང་རབ་དུ་ཞི་བར་གྱུར་བའ་
 བྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མེ་འགྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ནོ།
 །རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་རྣམ་གྲངས་སོ།
 །ཆེན་པོ་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། སྟིང་སྟོབས་ཅན་དང་། ཐུན་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་
 15 འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་ནི་དང་རོ་
 དང་རེག་པ་དག་གོ། །དེ་ཙམ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ་ས་དང་རྒྱ་
 དང་མེ་དང་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །སྟིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་
 ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་བོ་དག་དང་། ལག་པ་[349 b]དང་
 ཀླང་བ་དང་། རྒྱུ་དང་། འདོམས་དང་། སྟོང་དབང་པོ་ལྟ་བོ་མིག་དང་།
 20 རྣ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། ལྷེ་དང་། བགས་པ་དང་། གཏི་གའི་བདག་ཉིད་

ཅན་གྱི་ཡིན་དེ་དེ་ལྟར་ན་བརྩུ་གཅིག་གོ། །ཕྱན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་
རྒྱལ་གཉི་གའི་འབྲུག་པར་བྱེད་བཞི། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་དེ་
ཙམ་ལྡ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་འབྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དཔང་པོ་
བརྩུ་དང་ཡིན་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འབྱུར་བ་ཉིད་ཁོ་
ན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་མི་འབྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་ 5
བ་ནི་གཞུང་ལྷགས་སོ། །ཇི་ལྟར་གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བདག་
ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ།

དེའི་དབྱེ་བ་རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་

ཕྱ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཐ་དད་པར་འབྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱེ་ཐག་
པ་རྣམས་ནི། སློ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། འདོད་པ་དང་། 10
སྤྱང་བ་དང་། འབད་བ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། [འབྲུ་]
བྱ་བའི་ཤུགས་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སློ་ནི་
ཡུལ་འཛིན་བཞི། །བདེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བཞི། །སྤྱུག་
བསྐྱལ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་བཞི། །འདོད་པ་ནི་འདོད་པར་འབྱུར་བའི་དངོས་
པོ་ལ་རེ་འཆའ་བཞི། །སྤྱང་བ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་བྱོགས་ 15
པ་ཉིད་དོ། །འབད་པ་ནི་དོན་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཐུག་པར་
སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་ཉིད་དོ། །གང་ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་
ལགས་པ་འབྱུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་བཞི།
།ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཉིད་ནི་འབྲུ་བྱ་བའི་ཤུགས་
སོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་དག་ཇི་སྟེད་རྒྱ་བདག་ལ་འབྲུ་ཞིང་ 20

ཡོད་པ་དེ་སྤྲོད་ཏུ་དེ་དག་གིས་སྐྱར་པའི་དགེ་པ་དང་མི་དགེ་པའི་ལས་
སྐྱུ་པའི་བྱིར་འཁོར་པར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་སྒྲིམ་བྱ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་སློ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་
པར་གཙོན་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་པར་[350 a]

5 འགྱུར་རོ། །བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བྱིན་པ་བོ་དང་། ཟ་པ་བོ་དང་།
ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་བྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྒྲུའོ།
།ཁ་ཅིག་དག་ནི་བསྐྱམ་པ་དང་ཁྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་ཏོ།

།རིག་བྱེད་ཏུ་སྒྲུ་བ་དག་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་མཁའ་ལྟར་
ལུས་ཐ་དད་པས་གཅིག་སྟོ་ཆོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་

10 ཁས་ལེན་ཏོ།

།དེ་ལྟར་བདག་གི་ཁྱད་པར་རྩད་ཟད་རྩད་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་
སྒྲིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱ་སྒྲིགས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་གང་ཞིག་སྒྲུས་པ་དེ་ནི།

མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྒྲེ་བ་དང་ཐལ་བྱིར།

15 །དེ་ལྟར་སྐྱར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མེན་ཞེད་།

།འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟོན་རྩལ་མི་རིགས་ལ།

།འདི་ནི་ཀུན་རྗེ་པ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། 922

།རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་པའི་བྱིར། རི་སྐད་སྒྲུས་

པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མ་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་མོ་གཤམ་ཀྱི་

20 བྱ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཏུ་ཡང་མི་རྩད་སྟེ། མ་

སྒྲིལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།
 ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།
 །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།
 །འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་
 ཀྱི་གཞན་ཡང་།

5

གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་ཁྱད།

།ཐུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།

།རང་གཤགས་མ་སྟེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོད་པ།

།དེ་ཕྱིར་དེ་ཁྱད་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། 923

།དེ་ལ་གངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས་ནི་བདག་གི་ཁྱད་པར་རྟག་པ་དང་ 10
 ཕྱད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་ཟ་པ་པོ་དང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་པ་མེད་
 བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བདག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཕྱད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས་བྱ་པ་མེད་པའི་བར་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་ཀྱི་[250b]ཐུ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 བདག་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཕྱད་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ 16
 ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པའི་
 གཞུང་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་འདིས་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲིལ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་མ་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། མོ་གཤམ་ཀྱི་ཕྱི་དཔེས་དེའི་
 རང་གི་ངོ་པོ་དང་ཁྱད་པར་བསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་ན།

20

དེའི་བྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།

།དེའི་བྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་མ་གཏོགས་པར་བདག་མ་བཟུང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་ལས་
ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་སྒོ་སྒོར་གྱུ་བ་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་
5 ཞིག་ན་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།
ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྱུ་བ་བྱིར།

།རི་སྐད་རྩ།

བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས།

།གཞན་རྩ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།

10 །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར།

།བཟུང་ཡོད་རིགས་ན་བཟུང་རྩ་མེད།

།ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ།

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན།

།ཕྱང་པོའི་མཆོད་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།

15 །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་ངར་འཛིན་སྒོ་ཡི་རྟེན་རྩ་ཡང་།

།མི་འདོད་དེ་རིག་མེན་པའང་བདག་ལྟའི་བྱིར། 92༥

།གང་དག་བདག་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་གྱང་།

20 མཛོད་པར་ཞེན་པའི་བྱུང་པར་ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བདག་ཏུ་ལྟ་

བར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་འདི་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་བར་ངར་འཛིན་
 བའི་རྟེན་རྩ་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་གང་དག་ད་ལྟ་རྟག་པ་དང་མ་སྦྱེས་པ་
 ལ་སོགས་པས་ཁྱད་བར་རྩ་གྱུར་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྒྲར་
 གོམས་བའི་དབང་གིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་བའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 རོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཁ་ཅིག་དག་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་གི་ 5
 བསྟན་བཅོས་[351 a]ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བདག་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །གང་དག་ལ་སྒྲར་གོམས་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདིར་ངར་
 འཛིན་པ་འཇུག་པ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།

གང་དག་རྩད་འགྱོར་བསྐྱལ་མང་བརྒྱལ་གྱུར་བ།

།དེས་ཀྱང་མ་སྦྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།

10

།ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།

།དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། 224

།སེམས་ཅན་གང་དག་བསྐྱལ་པ་བགངས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ད་རྩད་རྩ་ཡང་
 རྩད་འགྱོའི་སྟེ་གནས་ལས་བསྒྲིག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྣམ་
 པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་དམིགས་སོ། །ཀྱང་གི་སྦྱས་ནི་དཔྱལ་པ་ལ་སོགས་ 15
 བར་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྤྱད་པོའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་དམིགས་པ་དེ་
 དག་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་
 བདག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངར་འཛིན་བའི་རྟེན་རྩ་ཞེན་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་
 ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་བའི་བདག་མེད་ནོ།

འདིར་རང་གི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ།

ཡུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གུལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡུང་པོ་ཁོ་ནའོ།

ཁག་གི་ཕྱིར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཡུང་པོ་ལས་ཐ་

5 དད་པའི་བདག་མ་གུལ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུང་པོ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདག་
གུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཡུང་པོ་
དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཡུང་པོ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཐོགས་འདི་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་།

10 ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་ཏུ་ཡུང་པོ་ནི།

ཁྲ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ༡༢༩

ཁ་ཅིག་དག་ནི། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་

དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུང་པོ་ཁྲ་ཆར་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་
ལྟ་བའི་དམིགས་པར་འདོད་ཅིང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་དེ་
15 ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ། རི་སྐད་ཏུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་
དག་དགེ་སློང་དམ་ཐམ་ཟེ་གང་སུ་[351 b]དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟམ་ཏུ་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ཁྲ་པོ་འདི་
དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཁྱེད་ཅག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་
20 ཅན་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཡིན་གྱི། བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསལ་བར་མཛད་པའི་སྒྲོན་ཏུ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་འཁྱུགས་
བའི་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་ཚིགས་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །གཞན་
དག་ནི་སེམས་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ།

།གཞན་ནི་སྒྲུ་ཞིག་མགོན་ཏུ་འགྱུར།

5

།བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱལ་བས་ནི།

།མཁས་པས་མཐོ་ངེས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

།ཞེས་ཚིགས་སྒྲུ་བཅད་པ་ལས་སེམས་ཉིད་ལ་བདག་གི་སྒྲུ་གསུངས་སོ།

།འདི་ག་ལས་ཤེ་ན། སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་བྱིར་དང་།

མདོ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་དེ།

10

སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ།

།སེམས་བྱལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདོན།

།ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ། །དེའི་བྱིར་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་བདག་

ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེའོ། །འདི་ལ་ལན་བཞི་དེ་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ན་དེ་བྱིར་དེ།

15

།མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་བོར་འགྱུར།

།བདག་ནི་རྩལ་སྒྲུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བུ།

།རྩལ་ལ་འདུག་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ༡༢༧

།དེ་ལ་སྤང་བོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གང་གི་

ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་སྤང་བོ་རྣམས་མང་པའི་བྱིར་བདག་ཀྱང་མང་བོར་ 20

འགྱུར་རོ། །གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་མིག་
 ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ། སྒྲན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་དང་འགག་བས་མང་བའི་བྱུར་བདག་ཀྱང་མང་
 བོར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་བརྟེན་བར་
 5 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པ་འདི་ཡང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་དུ་སྦྱ་བ་
 ལ་བརྟེན་བར་བྱ་ཞིང་འཆད་པར་[352 a]འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་
 འདི་ལ་འབའ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་ཡང་བརྟེན་བར་བྱའོ།
 །འཇིག་རྟེན་སྦྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་ཅིག་སྦྱོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས་ན།
 བདག་ནི་མང་བ་དག་དུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་ཇས་སུ་
 10 འགྱུར་ཞིང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཇས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
 བས་ཐ་དད་པར་གྱུར་བ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡང་པོ་ཉིད་དུ་བརྟེན་བའི་བྱུར་
 དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་དུ་བསྟན་བའི་བྱུར་བདག་ཇས་སུ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ན། དགེ་སློང་དག་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་ཅམ་ཐ་སྟན་ཅམ་
 བཏགས་པ་ཅམ་སྟེ། གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་རྩས་དང་མ་འོངས་པའི་
 15 རྩས་དང་། ཅམ་མཁའ་དང་མུ་དན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།

།བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྟེན་པ་ལྟར།

།དེ་བཞིན་ཡང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།

།ཀྱན་རྟེན་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།

། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ན་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་བདག་ཇས་
སྲ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ན་སྤང་བོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ།
། གཞན་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཇས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
སྤོན་བོ་དང་སེར་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏིང་རྩ་མི་
འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཀྱན་འབྱུང་བ་སྤངས་པས་ 5
སྤོང་བར་མི་འགྱུར་བ་འམ་སྤོན་བོ་དང་སེར་བོ་ལ་སོགས་པ་ཅམ་ལ་
དམིགས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པའི་འདོད་
ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།

བྱ་དན་འདས་ཆེ་དེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།

། བྱ་དན་འདས་སྤོན་སྒྲོན་ཅིག་དག་ལ་ནི།

10

། རྒྱུ་འཇིག་བྱེད་བོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།

། གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བ་བར་འགྱུར། ༡༢<

། གལ་ཏེ་བདག་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་བྱ་དན་ལས་འདས་
པའི་ཆེ་སྤང་བོ་ལྷ་ཆར་ཡང་རྒྱན་འཆད་པས་བདག་ཆད་པར་[352 b]འགྱུར་
རོ། །དེའི་བྱིར་ཆད་པའི་མཐར་འཇིག་པས་མཐར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ 15
ཏེ། གང་གི་བྱིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་བདག་ཏིང་རྩ་གང་བབྱུང་བ་དེ་ཏིང་ལ་རྟག་པ་
དང་ཆད་པར་འཇིག་པས་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བར་བཞག་པའི་བྱིར་རོ།
།དེའི་བྱིར་བདག་ནི་བྱ་དན་ལས་འདས་པའི་རྩས་སྲ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པར་
ཁས་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ 20

པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་བདག་ནི་ཡུང་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།
།ཕྱ་དན་ལས་འདས་པར་འགྲུགས་པའི་སྤྲ་རྩལ་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་
ཡུང་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་རུ། བདག་
ཡང་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཅན་རུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཡུང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཕ ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཇི་ལྟར་ངའི་ལུས་འདི་ཡུང་བར་གྱུར་ཏོ་
ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ་དེའི་ཆོ་དེའི་རྒྱས་ན། ང་རྒྱལ་པོ་ང་
ལ་བྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ། དེའི་ཆོ་བདག་ཡང་ལུས་ལྟར་ཞིག་པའི་བྱིར་དང་། འདིར་གཞན་ཉིད་
སྐྱེ་བར་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཡང་།

10 ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན།
།དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།
།ཉེ་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུ།
།ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།
།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རུ།

15 གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་བདག་ཡིན་ན།
།སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་རུ་འགྱུར།
།ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་
བདག་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་གང་
གིས་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་
20 ལས་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་བྱིར་མེད་པས་ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་པ་

མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྤྲོ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་གྱི་མ་རྣམས་སྤྱི་ཏེ་བར་ཁོངས་སྤྱོད་ན། དེའི་ཆེ་གཞན་
 ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་[353 a]ཁོངས་སྤྱོད་
 པའི་བྱུར། གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་རོ།
 །དེའི་བྱུར་བྱས་པ་རྒྱ་ཐོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཐད་བར་འགྱུར་རོ། 5
 །བསྟན་པཅོས་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་གྱུར་ན།

།དེ་མེད་བར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།

།དེ་བཞིན་ཀྱི་ནི་གཞན་འགྱུར་ཞིང་།

།དེར་མ་གྱི་བར་སྤྱི་བར་འགྱུར།

10

།ཆད་དང་ལས་རྣམས་རྒྱ་ཟ་དང་།

།གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི།

།གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྤྱོད་པ་དང་།

།དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱུར་བྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་ 15

མི་རིགས་སོ། །འདིར་སྤྲོ་པ། གལ་ཏེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྤྲོ་བྱི་དག་གཞན་

ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱ་འདི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་

ལ་ཉེས་མ་འདི་མེད་དོ། །བརྗོད་བར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ན་སྤྱོད་མེད་ན།

།སྤྲར་རྣམ་དབྱུང་ཆེ་རྒྱ་ལ་ཉེས་བཟད་ཟིན།

20

བྱམས་པ་ཏེར་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི།

།ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ།

།གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་གཞན་ན།

།དེ་ལྷ་ན་ནི་མི་རྟག་འགྱུར།

5 །གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན།

།རྒྱད་ནི་འཕྲད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

།ཞེས་གསུངས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྷར་པན་རྒྱན་མཆོད་ཏིང་ཐ་དད་

བ་རྣམས་ལ་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཏིང་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་

ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལྷོག་པ་མེད་དོ། །དེའི་བྱིར་སྤང་བོ་རྣམས་བདག་ཏིང་

10 མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

དེའི་བྱིར་སྤང་བོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས།

།རི་རྒྱན་ཏུ་བཤད་པའི་ཏེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་སྤང་བོ་

རྣམས་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་འཕྲད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདི་ལས་

ཀྱང་སྟེ།

15 འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་བྱིར་རོ། ༡༢༩

།གང་གི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཏིང་ལ་སོགས་པ་མེད་

པར་འདོན་པ་དེའི་བྱིར་སྤང་བོ་རྣམས་དང་སེམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

[353 b] པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་ལྷང་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱ་

བཞི་ནི་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་

20 རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་

གྲང་རྟག་ལ་མི་རྟག་གྲང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་བ་ཡང་མ་
 ཡིན། མི་རྟག་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དག་
 ཉི་པར་ལ་སྤྲད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་
 བཀག་པ་དང་། དགོ་སྤྲོད་ཞིག་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ 5
 འཛིན་ན། མར་གྱི་རི་པོའི་སྤེལ་པའི་གཞུང་ལས། འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་
 རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་
 ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་རྟག་གྲང་རྟག་ལ་མི་རྟག་གྲང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ 10
 རྟག་བ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་
 ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་དེ་དང་མི་འགྲོགས་ཏིང་ཅུ་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་ཆར་བཛོད་
 པར་བྱའོ། །དེའི་བྱིར་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤྲད་པོ་རྣམས་འཛིན་ན།
 དེའི་ཆོ་སྤྲད་པོ་རྣམས་སྦྱེ་བ་དང་འཇིག་བ་ཏིང་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་བྱིར་ 15
 འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་བ་ཏིང་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ།
 བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་དུ་སྤྲད་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་
 མཐའ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་
 ཅུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གོངས་པན་ཆད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཡང་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་ 20

ལ་སོགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་
བར་[354 a]མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱུང་བདག་མེད་མཐོང་པ་ལ།

།དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།

5

།རྟག་བདག་སྤྱོད་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

།ཁྱོད་གྱི་སེམས་སམ་སྤང་བོ་བདག་མི་འགྱུར། 230

- །གལ་ཏེ་སྤང་བོ་རྣམས་སེམས་བདག་ཡིན་ན། གང་གི་ཆེ་རྣལ་
འབྱུང་པ་འདིས་བདེན་པ་མཐོང་པའི་རྩས་སུ་ཆེས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་
པའི་ཞེས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་པ་དེའི་
10 ཆེ་སྤང་བོ་མེད་པར་མཐོང་པ་བདག་མེད་པར་མཐོང་པར་འགྱུར་ན། དེ་
ལྟར་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་
ནི། །ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པའི་རྩས་སུ་བདག་གི་
སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆེ་བདག་གཞན་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་བོ་རྣམས་ཁོ་ན་
ལ་འཇུག་ལ་གང་གི་ཆེ་བདག་མེད་པར་མཐོང་པ་དེའི་ཆེ་ནི་གཞན་གྱིས་
15 ཀྱན་བརྟགས་པ་ནད་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
བདག་མེད་པར་མཐོང་པའི་རྩས་སུ་ཡང་ནད་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་དང་ཐལ་
པ་འདྲུ་བྱེད་ཅིམ་མཐོང་པ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་པར་ཐལ་
པར་འགྱུར་བས་འཇིགས་ནས། བདག་གི་སྤྱོད་བདག་རྟག་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
འཇིན་ཞིང་སྤང་བོ་རྣམས་སམ་སེམས་བདག་ཏུ་མི་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་
20 འོ་ན་ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་

འདི་འབྲུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་བྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་སྐྱེས་ན། འདི་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། འདིར་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་བ་དག་ཡིན་ལ་
 གཞན་ཏུ་ནི་སྤང་བོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དགྲུར་སྐྱོད་པ་རིགས་པ་
 མེད་པར་འདི་གོ་ག་ལས་རྟེན་པ་ཡིན། མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 སྤང་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་འབྲུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེད་ 5
 ཟེན་དོ། [354 b] །དེའི་བྱིར་གལ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྐྱ་སྤང་བོ་རྣམས་ལ་འབྲུག་པར་མི་འདོད་ན་གཞན་
 ཏུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་ཏུ་སྤང་བོ་ལ་འབྲུག་
 པར་འདོད་ན་ནི་དེ་འདིར་ཡང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཁྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱུང་བདག་མེད་མཐོང་པ་ཡིས།

10

།གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

།གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འབྲུག་བྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།

།སྟེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་བྱིར། 929

།ཟེ་འབྱུང་ལ་ཁྱ་བྱག་ཡོད་ཅེས་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཟེ་འབྱུང་མངར་བ་ཉིད་
 མ་ཐུངས་པར་སྐྱས་ཀྱང་དེའི་མངར་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ 15
 ཁྱ་བྱག་མེད་ཅེས་དེ་རོ་ཐུངས་བཞིན་ཏུ་ཡང་མངར་བ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་
 ཡིན་ཞེས་དེར་གཏོགས་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།
 །དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་གལ་དེ་རྣལ་འབྱུང་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་བདག་དང་སྤང་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་ན། དེའི་ཆོ་དེའི་
 རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་འགྱུར། ཡང་ན་གཟུགས་ 20

ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སྟོགས་པ་སྤྱོད་ན་ཡང་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་
 འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། གང་གིས་ན་དེ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་དེ་
 ཡུལ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་པ་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་བར་འབྱུང་བ་འགའ་
 5 ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་བདེ་བར་ཐུར་ཅིག་ཅེས་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་
 འབྱུང་བའི་ཡུལ་བསྟན་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་དོགས་པས་
 མི་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་ཐུན་པ་སྤྱོད་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་
 གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུག་པའི་བྱིར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་
 རྩེ་བར་འབྱུང་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་
 10 སྟོགས་པ་སྤྱོད་[355 a]པའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱི་པོལ་པ་བཞེན་ནི་སྤྲུམ་
 ཏུ་བསམས་པའོ།

།ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟང་ཆོད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གའི་ཆོད་མས་
 གཞོན་པ་མ་ཡིན་ལ་ལྟང་གིས་ཀྱང་ཐུང་བོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་ཏུ་སྟོན་
 བར་བྱེད་དེ། ཇི་སྒྲུང་ཏུ། དགོ་སྤོང་དག་དགོ་སྤོང་ངམ་གླམ་ཟེ་གང་སུ་དག་
 15 གཅིག་བདག་གོ་སྤྲུམ་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་
 ལེན་པའི་ཐུང་བོ་ལྟ་བོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞེན་ཏུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནི་སྤྲུམ་ན།

གང་བྱིར་སྟོན་པས་ཐུང་བོ་བདག་གོ་ཞེས།

།གསུངས་པ་དེ་བྱིར་ཐུང་བོ་བདག་འདོད་ན།

། དེ་ནི་སྤྱང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ།

། གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། 922

། མདོ་འདིས་ནི་གང་ལས་སྤྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཅེས་བྱ་བར་ཡིད་ཆེས་
བར་འགྱུར་བ་སྤྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
བ་ཉིད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་སྤྱང་པོ་ 5
ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་སྟེགས་ཅན་ཀྱི་གཞུང་དགག་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་བར་གསལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་འདི་ནི་སྤྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེ་ལྟར་ག་ལས་ངེས་ཤེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་ལ་ 10
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ལྟར་
ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཆོར་བདག་མིན་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་།

། མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་།

། མེན་བར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

15

། མདོར་བསྟན་སྤྱང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། 923

། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ [355 b]
བདག་གོ་སྟོམ་ཀྱི་ཡང་དག་བར་རྗེས་སུ་བཞུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ལས་
སྤྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་བཀག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །གང་ལས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ལས་ནི་ 20

བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་ཡུལ་ཡུང་བའི་ཉི་
བར་ལེན་པ་ཅན་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སེམས་པའི་སྒྲུབས་སུ་བབ་པའི་བྱུང་རོ། །གང་གི་བྱུང་ཉི་བར་ལེན་པ་
པོ་མ་དམིགས་ན་དེའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་
6 ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ཐལ་བར་འཐད་པ་ཉིད་དོ།
།གང་གི་བྱུང་མདོ་གཞན་ལས་དེ་སྒྲུང་དུ་གསུངས་པ་དེའི་བྱུང་སྐར་གྱི་

མདོར་བསྟན་ཡུང་བོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན།

།གཞན་ཡང་མདོ་སྟེ་བསྟན་པ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ངེས་ཀྱང་
ཡུང་བོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་
10 བྱུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

ཡུང་བོ་བདག་ཅེས་བཞེད་ཆེ་ཡུང་རྣམས་གྱི།

།ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡུང་བའི་ངོ་བོ་མིན།

།དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་བཞེད་པ་ན་ཤིང་གི་
ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་ནགས་སུ་ཐལ་
15 བར་འགྱུར་བའི་བྱུང་། ཤིང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་བོ་
ཚོགས་པ་ཉིད་བདག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱུང་ཚོགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་།

།མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དབང་བོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།

།དེ་མེད་བྱུང་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། 23~

།གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་སྐད་རྩ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ།

།བདག་ཉིད་བདག་གི་དགའ་ཡང་ཡིན།

།ལེགས་དང་དན་པར་བྱས་པ་ལ།

།བདག་ཉིད་བདག་གི་དབང་པོ་ཡིན།

5

།ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་དབང་པོ་ཉིད་རྩ་གསུངས་ལ།

བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱལ་བས་ནི།

།མཁས་[356 a]པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་འདུལ་བར་གསུངས་ན། ཚོགས་པ་ཚམ་པོ་ཇས་སུ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བའམ་དབང་པོ་ཉིད་རྩ་ 10

རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་བྱིར་ཚོགས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །རི་

སྟེ་ཚོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་རྩ་མེད་པའི་བྱིར་འབྲས་བྱ་ནི་

ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་མགོན་ཉིད་

དང་འདུལ་བ་དང་དབང་པོ་ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་ཡང་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཐིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། 15

།དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས།

།ཤིང་རྩ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས།

།མདོ་ལས་གྱང་།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་བཟུང་གི་སེམས།

།ཁོད་ནི་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཡིན།

20

|འརྱ་བྱེད་ཡུང་པོ་ལེ་སྟོང་སྟེ།
 |ལེ་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན།
 |རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚྲིགས་རྣམས་ལ།
 |བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྟེན་པ་ལྟར།
 |དེ་བཞིན་ཡུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།
 |ཀྱན་རྟོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |དེ་ལྟར་ན།

མདོ་ལས་ཡུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།

|དེ་བྱིར་ཡུང་པོ་འརྱས་ཅོམ་བདག་མ་ཡིན། १३༥

- 10 |གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བདགས་པ་དེ་ནི་བདགས་པ་ཉི་ཤེད་ལེན་
 པའི་ཡན་ལག་ཚྲིགས་པ་ཅོམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བདགས་པའི་བྱིར་
 འབྱུང་པ་ལས་ཀྱང་པ་བཞིན་ནོ། |རི་ལྟར་འབྱུང་པ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་
 འབྱུང་པ་ལས་ཀྱང་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བདགས་
 མེད་ཀྱི། དེ་གཉིས་འབྱུང་པ་འརྱས་པ་ཅོམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། |དེ་བཞིན་
- 15 རྩ་བདག་ཡུང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བདགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཡུང་པོ་
 ཚྲིགས་པ་ཅོམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ། |བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
 དེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་[356b]ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚྲིགས་པ་ཅོམ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་
 གུལ་པའི་བྱིར་དང་། བཟུང་ཞིང་བདག་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། |ཅི་
- 20 སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚྲིགས་པ་ཅོམ་ཉིད་ནི་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་

ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཆོ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་
དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཤིང་རྟའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
པའིན་ཏུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན།

དབྱིབས་ཤེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་བྱུང་།

5

ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།

།སེམས་སོགས་ཆོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མེན་ཏེ།

།ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན།

གང་བྱུང་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། 125

།གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་རོ་སྟུམ་ཏུ་བསམས་པའོ། །གཞན་ 10
ཡང་།

ལེན་པོ་རང་ཉིད་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མེན།

།ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན།

དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར།

།འདྲིར་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེན་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་ 15
ཉེ་བར་སྤངས་པ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་ལས་སོ། །འདྲིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་
པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལོ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་ཙམ་ཞིག་བདག་ཡིན་ན་ནི་དེའི་
ཆོ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་

ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་དང་རྒྱུ་བྱས་པའི་གཟུགས་དག་དང་བྱམ་བ་དང་ཇ་
མཁན་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱེད་རོ། །ཇི་སྒྲིང་དུ།

བྱད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན།

།བྱད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འབྱུང་།

5 །ཞེས་བྱ་བ་དང་།

མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི།

།ཉེ་བར་སྤང་བའི་རིམ་བ་ཀྱན།

།བྱམ་སྒྱུ་སྒྲིགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།

།མ་ལུས་བར་ནི་རྣམ་བར་བཤད།

10 །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཇི་ལྟར་མེ་དང་བྱད་ཤིང་[357 a]དག་གཅིག་
ཉིད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལས་ང་
མེ་འདོད་བར་བྱ་དགོངས་སོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་བྱད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་
བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་
ཉེ་བར་ལེན་པ་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་སྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ན། དེ་ཡང་

15 མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ།

བྱད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྒྱུ་སྟོ་ཡིན་ན།

།མ་ཡིན་གང་བྱེད་བྱད་པོ་མེད་ལས་མེད། 722

།དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱད་པ་པོ་མི་འདོད་ན་རྒྱ་མེད་
བའི་ལས་ཀྱང་འདོད་བར་མི་བྱའོ། །བསྒྲན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ།

།ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་བྱུར་རོ།

།བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས།

།དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དངོས་པོ་ལ་ལྷུང་འི་ཕྱིན་བྱས་ནས་ཉེ་བར་ལེན་ 5
བས་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་
སླང་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ན། ཉེ་བར་ལེན་
པའི་སྐྱས་ནི་གྲིང་དང་ལྷུང་ནི་པལ་ཆེར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་ལས་ལ་ལྷུང་འི་
ཕྱིན་བྱས་ནས་ཉེ་བར་སླང་བར་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ 10
བྱུར་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སུ་གདགས་པར་བྱ་ལ། ལས་
ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་སླང་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གདགས་པར་བྱ་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་སླང་བ་ཡིན་ནོ། ཡང་

དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན།

15

།དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན།

།བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་མིན།

།མེད་པ་ཉིད་དུའང་དེ་མ་ངེས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱུར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ན་ལས་ཀྱང་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་ 20

དམིགས་ གྱི་ལས་ [357 b] གྱང་ ཡོད་ ལ་ རྣམ་ བར་ སྒྲིན་ བ་ ཡང་ ཡོད་ རྟེ་ ཞེས་
བརྗོད་ བ་ རྟེ་ ལས་ ཞི་ རྱེད་ བ་ བོ་ རང་ བཞིན་ རྩ་ རྒྱར་ བ་ བཀག་ བར་ ཤེས་ བར་
བྱའོ། ། བརྗོད་ ཅས་ གངས་ བར་ རྩ་ བ་ བ་ སྒྲིན་ གྱི་ ཡན་ ལག་ རྩ་ རྒྱར་ བ་ ཡང་
བཀག་ ཞོ་ ཞེས་ རྩ་ བར་ ཞི་ ཤེས་ བར་ མི་ བྱའོ། ། རྟེ་ སྒྲིན་ རྩ་ ཡང་ ། མ་ རིག་
5 བ་ རང་ རྗེས་ སྤྱ་ འབྲེལ་ བའི་ གང་ ཟག་ འདི་ ཞི་ བསོད་ ཅམས་ མངོན་ བར་ འདྲ་
བྱ་ བ་ ཡང་ མངོན་ བར་ འདྲ་ རྱེད་ རྟེ་ ཞེས་ རྩ་ ཆེར་ གསུངས་ ཞོ། ། གཞན་ ཡང་

གང་ རྒྱར་ རྒྱབ་ བས་ བདག་ རྟེ་ ས་ རྩ་ མེ།

། རྒྱང་ རང་ རྣམ་ ཤེས་ ཅམ་ མཁའ་ ཞེས་ རྩ་ བ།

། ཁམས་ རྩག་ རང་ ཞི་ མིག་ ཞོགས་ རིག་ བ་ ཡི།

10

། རྗོད་ རྩག་ རག་ ལ་ བརྗོད་ ཅས་ རྟེར་ བསྒྲིན་ རྟེར་ ། 72<

། སེམས་ རང་ སེམས་ འབྱུང་ ཆོས་ རྣམས་ རྟེར་ བཟུང་ ཅས།

། རྟེས་ གསུངས་ རྟེ་ རྒྱར་ རྟེ་ ཞི་ རྟེ་ རྣམས་ རང་ །

། རྟེ་ རྟེར་ མ་ ཡིན་ རྩགས་ ཅམ་ རྟེར་ མིན་ རྟེ།

། རྟེ་ རྒྱར་ རང་ འདྲིན་ སྒོ་ རྟེ་ རྣམས་ ལ་ མིན། 73<

15

། མདོ་ སྤྱེ་ ལས། རྩལ་ བོ་ ཆེན་ བོ་ སྒྲིས་ རྩ་ གང་ ཟག་ འདི་ ཞི་ ཁམས་ རྩག་

རང་ ། རིག་ བའི་ སྒྲི་ མཆེད་ རྩག་ རང་ ཡིད་ གྱི་ རྟེ་ བར་ རྩ་ བ་ བཙོ་ བརྗོད་ རྟེ་

ཞེས་ གསུངས་ ཞོ། ། རྟེ་ ལ་ ཁམས་ རྩག་ ཞི་ ས་ རང་ རྩ་ རང་ མེ་ རང་ རྒྱང་ རང་

རྣམ་ བར་ ཤེས་ བ་ རང་ ཅམ་ མཁའ་ སྟེ། རྟེ་ རག་ ལ་ བརྗོད་ ཅས་ བདག་ བདགས་

སོ། ། མིག་ ལ་ ཞོགས་ བ་ རིག་ བའི་ རྗོད་ རྩག་ ཞི་ མིག་ ཞི་ འདྲས་ རྟེ་ རིག་ བའི་

20

སྒྲི་ མཆེད་ ཅས་ ཡིད་ གྱི་ འདྲས་ རྟེ་ རིག་ བའི་ སྒྲི་ མཆེད་ གྱི་ བར་ རྩ་ སྟེ། རྟེ་

དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཅོ་
 བརྒྱད་ནི། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་རི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་
 བའི་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྩལ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་[མི]་བདེ་
 བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྟེ།
 དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ 6
 ཉེ་བར་བབྱུང་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །གང་གི་བྱིར་ཁམས་ལ་སོགས་
 བ་དེ་རྣམས་[358 a]ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་
 བ་དེའི་བྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེ་ཆོགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཏུ་ཡང་
 རེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་རི་སྒྲ་བཤད་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ 10
 བདག་ཉིད་ཏུ་མི་རུང་བ་དེའི་བྱིར་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་བའི་
 སྒྲོ་མི་རེགས་སོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྤང་པོ་རྣམས་ངར་འཛིན་བའི་
 ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེའི་བྱིར། ངར་འཛིན་བའི་ཡུལ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་
 བ་བདག་མ་དམིགས་པ་ལས་བདག་གི་བ་ཡང་སྟོང་པོ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ 16
 བ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བསལ་ནས་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་མེད་པར་བྱ་བཞུགས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར་རྣམ་
 བར་དབྱེད་པ་འདི་ཆེས་མངོས་སོ། །ངར་འཛིན་བའི་ཡུལ་ནི་སྤང་པོ་རྣམས་
 དང་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་རི་སྟོན་
 ཏུ་སྤང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་སྟོན་ཏུ་ངར་འཛིན་པ་འབྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ། 20

བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་།

།འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་རྒྱལ་མི་འདོད་པ།

།དེ་བྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ།

6

།ཅེས་ཀྱང་འབྲིན་ཞེས་སྟོ་བ་ཤིང་ཏུ་མཚར། ༡༧༠

།གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་དང་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི་དེ་མེད་
པས་ངར་འཛིན་པ་སྟོང་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་
གཞན་ཡིན་ཞིང་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་ངར་འཛིན་པ་ཁྲིག་
གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེ་མ་མ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛེས་སོ། །ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་

10 མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔའི་སྟོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་པ།

རང་ཁྱིམ་ཅིག་ཕྱག་སྟུལ་གནས་[358 b]མཐོང་བཞིན་ཏུ།

།འདི་ན་གྲང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་དེ།

།སྟུལ་གྱི་འཛིགས་པའང་སྟོང་པར་བྱེད་པ་ནི།

།ཁྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ༡༧༡

15

།གང་ཞིག་འཛིགས་པའི་རྒྱུ་ཉར་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་འཛིགས་

པ་མ་མཐོང་ཞིང་བྱིར་འཚོས་པར་མི་བྱེད་པ་མྱོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་

ཉིད་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཕབས་པ་རྟེན་པ་

ཉིད་ཀྱིས་ན་སྟུལ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་བྱིར་གྲང་པོ་ཆེ་

མེད་པས་ནི་དེའི་སྟུལ་གྱིས་འཛིགས་པ་སེལ་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་

རུ་ཡུང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདྲིའི་ལྟར་ན་ཡང་།
 རྟག་པའི་བདག་མེད་པས་ཡུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་པ་བསལ་བར་
 མི་བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འདྲིའི་འཁོར་བ་ཉིད་ཉམས་པར་མི་
 འགྱུར་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་ནི་ཡུང་པོའི་ངར་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་
 ལ་ཡུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྟོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ནས་བདག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་རྟོན་དང་
 བརྟན་པ་ཉིད་རུ་ཡང་མེད་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཡུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།

། ཡུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མེད་གང་ཕྱིར་འདྲིར།

། གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདྲིར་འགྱུར་ན།

10

། གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདྲི་རྟོག་པའོ། ༡༠༢

།གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་རྟོན་དང་བརྟན་པའི་དངོས་པོར་རིགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འཁར་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།
 །འཁར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་ནི་འཛིག་རྟོན་ན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ན་རྟོན་
 དང་བརྟན་པའི་དངོས་པོར་མཐོང་ངོ། །ཡུང་པོ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བདག་
 ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ་བདག་གྲང་ཡུང་པོ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་རྟོན་དང་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 །ཡུང་པོ་དང་ལྷན་པ་[359 a]ཉིད་གྲང་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

15

བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག

། ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྷན་དོན་སྦྱར་བ་མེད།

། གཞན་ན་གནག་ལྷན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྷན་ན།

། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། ༡༧

- 5 ། བདག་ སྤང་བོ་རྣམས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་སྤང་
བཀག་ཟེན་ལ། ལྷན་པའི་རྒྱུ་ཡང་ལྷན་ཕྱིན་གཟུགས་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ནི་ཐ་མི་དང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་ལ་བ་ལང་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཐ་དང་བ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་དང་བདག་ལ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གཟུགས་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མི་
10 སྤྲོད་དོ། ། ད་ནི་བཀག་ཟེན་པའི་སྤྱོད་རྣམས་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པས་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལོག་པ་ལ་འབྱུག་བར་གྱངས་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མིན།

། གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན།

- 15 ། དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤང་ཀྱན་ཤེས་བྱ་སྟེ།

། དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ཉི་ཤུར་འདོད། ༡༨

། སྤང་བོ་ལྷ་བོ་བདག་དང་གྲལ་བ་དག་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བས་རྣམ་
བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཉིད་ཏུ་བབྱུང་བ་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་ཉི་
ཤུར་འབྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་རྣམ་བར་དབྱེད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་ལྷ་སྐབས་སུ་

- 20 བབ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

ཡུང་མེན་ཡུང་པོ་ལས་གཞན་མེན།

།དེ་ལ་ཡུང་མེད་དེར་དེ་མེད།

།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུང་ལྷན་མེན།

།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་བྱིར་འདི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔ་རྒྱུར་ 5

ན་ཆ་ཉི་ཤུར་རི་རྒྱུད་བཞིན་ཅེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་དེ་དག་

ནི་མདོ་སྤྱོད་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ་དེས་ཀྱང་ཡུང་པོ་རྣམས་མ་བཟུང་པར་

[359 b]བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་རྒྱས་པས་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་

ནས་ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་འབྲུག་གོ། འདི་ལྟར་ཡུང་པོ་མ་

གཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འཇིག་ 10

ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་ལྔ་པ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེའི་བྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་

ལྷ་བ་ནི་ཆ་ཉི་ཤུར་ཁོ་ནའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ལྷ་བ་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱོགས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་སྟེགས་པའི་ལྷགས་དགག་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་

བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རིའི་ཕྱེ་མོ་ཉི་ཤུ་

མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩི་རྩེས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་ 16

ཏུ་བྱས་སོ་ཞེས་གང་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི།

ལྷ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩི་རྩེ་ཡིས།

།བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་འབྲུར་བ།

།འཇིག་ཚོགས་ལྷ་རི་ལྷན་སྤྱག་ལ་གནས་པའི།

།ཕྱེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། ༡༧༥

། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་པའི་རེ་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་མ་
 བསམ་བསམ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉིན་མོངས་པའི་ཐག་རྟོ་འཕེལ་བ། འཁོར་བ་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ། དབངས་ཁམས་གསུམ་རྩ་མཐོ་བ། རྩོགས་
 ཀྱི་ངོས་མ་ལུས་པར་ཁུབ་བ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་མཐོན་
 6 བ། བདག་མེད་པ་ཁོང་རྩ་ཚུད་པའི་རྟོ་རྟེ་ས་བཤིག་པ་ན། རྩ་མོ་ཆེས་
 མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྩ་མོ་ཡིན་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་ནི་འཕགས་པ་མང་བོས་བཀྱར་བ་བ་དག་གིས་
 བརྟགས་པའི་གང་ཟག་ཇས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་བ་བསལ་བའི་བྱིར་བཤད་བ།

། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག

10

། ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་འདོད།

། རྣམ་ཤེས་རྩག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།

། དེ་ནི་ངར་འཇིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། ༡༥༩

། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤང་བོ་མ་གཏོགས་དེ་འཇིན་མ་སྒྲུབ་བྱིར། གང་ཟག་
 སྤང་བོ་དག་ལས་གཞན་རྩ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །སྤང་བའི་ངར་བཞིན་ཅན་
 15 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་རྩ་ཐལ་བར་[360 a]
 འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྤང་བོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་
 གཞན་ཉིད་རྩ་བརྗོད་རྩ་མེད་དོ། །རི་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་རྩ་མ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྩ་ཡང་བརྗོད་རྩ་མེད་དོ།
 །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྩག་གི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དེ་ནི་ཇས་སུ་
 20 ཡོད་པ་ཉིད་རྩ་ཡང་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་བོ་ཉིད་དང་ཟ་བ་བོ་ཉིད་

དུ་བཞེད་པའི་བྱིར་དང་འཁོར་བ་དང་མུ་དན་ལས་འདས་པ་དང་། བཅིངས་
བ་དང་ཐར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་
དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་དོ། །སྣུ་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་
ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གང་བྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བཞེད་མེད་མི་རྟོགས།

5

།དངོས་ཡོད་བཞེད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།

།གལ་ནེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྱལ་གྱར་ན།

།སེམས་ལྟར་གྱལ་དངོས་བཞེད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། ༡༢༧

།དེའི་བྱིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བཞེད་དུ་མེད་པ་ལ་ཇས་སུ་
ཡོད་པ་ཉིད་མི་སྤྲོད་པར་བསྟན་ནས། བདགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ 10
པའི་བྱིར་བཤད་པ།

གང་བྱིར་ཁྱོད་བུམ་དངོས་པོར་མ་གྱལ་པའི།

།ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བཞེད་མེད་འགྱུར་བས།

།བདག་གང་སྟངས་པོ་ལས་བཞེད་མེད་འགྱུར་ནེ།

།རང་གིས་ཡོད་པར་གྱལ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། ༡༢༨

15

བུམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་
བཞེད་དུ་མེད་ཅིང་བདགས་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
ཁྱང་བུམ་པ་ལྟར་བདགས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པའོ།
།དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་སྦྱུལ་བ་
ཉེ་བར་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དག་དངོས་པོའི་རྟོག་ཉིད་ 20

རུ་བཞོན་ནས་དངོས་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
འགོག་པར་བྱུང་བ།

ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།

།མི་འདོད་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།

6

།དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་འགྱུར་བ།

།དེ་བྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཚོས་དང་བྲལ་བྱིར། ༡༧༩

།གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་[360b]ལྟར་བདག་ཇས་སུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་གཞོན་
མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཞིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ཏུ་
10 འགྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དངོས་པོའི་ཚོས་
དག་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བྱམ་པ་ལྟར་བདག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་གང་ཟག་ཇས་སུ་
ཡོད་པ་ཉིད་རུ་མི་རིགས་པ།

དེ་བྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན།

15

།སྤང་ལས་གཞན་མིན་སྤང་བའི་ངོ་བོ་མིན།

།སྤང་བོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྷན་མིན།

།ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ངས་པར་གཞིགས་པ་ན་ཇས་སུ་ཡོད་པར་
མ་རིགས་ཤིང་། སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། སྤང་བའི་
ངར་པའི་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

།ཡང་ན་འདི་ལ་རྟེན་སྐྱེས་པོ་ཡོད་པས་ན་སྐྱེས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་
 རྟེན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉི་ག་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚིག་བསྐྱ་
 བ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཏོ། །བདག་ནི་སྐྱེས་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ།
 །དེའི་ཕྱིར་བདག་བརྟགས་པ་ལས། མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ།
 རི་སྐད་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་བདག་ཁས་སླང་བར་མི་བྱའོ་ནས་ 6
 བཤད་པ་ནི།

འདི་ནི་སྐྱེས་པོ་རྣམས་བརྟེན་འབྱུང་བར་འབྱུང་། ༡༥

ཞེས་བྱ་བའོ། །རི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ནས་བྱ་བ་འདི་ཅམ་
 ཞིག་ཀྱན་ཐོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་བྱ། 10
 འདིར་ཡང་རྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན་རི་སྐད་བཤད་
 པའི་སྦྱོན་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པ་བསལ་ནས་སྐྱེས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 གདགས་པ་ནས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཅམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་རྣམ་པར་གནས་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་སླང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་ཐ་སྟད་བདགས་པ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་བདགས་པ་ཅམ་བྱ་གུལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ 15
 བྱ་རི་སྐད་བཤད་པའི་[361]མདོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་
 དཔེ་སྦྱོན་ཞིང་བཤད་པ།

ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།

།གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྷན་ཡང་མིན་ཞིང་།

|ཡན་ལག་ལ་མེན་ཡན་ལག་དག་དེར་མེན།

|འདུས་པ་ཅམ་མེན་དབྱིབས་མེན་ཇི་བཞིན་ནོ། ༡༣༡

|འདྲིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུགས་དང་གཞན་ཉིད་ཀྱི་བྱུགས་དང་། རྟེན་གྱི་
བྱུགས་དང་བརྟེན་གྱི་བྱུགས་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱུགས་དེ་བྱུགས་ལྡ་
པོ་དག་ནི་སྒྲར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། |ཚོགས་པའི་བྱུགས་དང་དབྱིབས་
པའི་བྱུགས་གཉིས་ནི་བསྟུབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་དག་སྟོན་པ་བཤམ་པར་
བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཚོགས་ཅམ་ཤིང་རྟར་འཕྱར་ན་ནི།

|སེལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་འཕྱར།

10 |འདི་ནི་སྒྲར་བཤད་དུ་ཟིན་ཁྱད་སྒྲར་ཡང་ཏེ་བར་བཞོད་དེ་སྟོན་
གཞན་བཟོད་པའི་སྟོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། |དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་

གང་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག

|མེད་པས་དབྱིབས་ཅམ་ཤིང་རྟར་རིགས་བའང་མེན། ༡༣༢

|ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། |གང་གི་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་
15 |ལག་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ཡན་ལག་དག་མེད་པ་ཉིད་དོ། |དེའི་
བྱིར་གང་དག་གི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཤིང་རྟར་འཕྱར། |འདྲི་གི་སྟོ་ནི་བསྟུ་
བའི་དོན་ཏེ། དབྱིབས་ཅམ་ཡང་ཤིང་རྟར་མི་རིགས་ལ་ཚོགས་པ་ཅམ་པོ་
ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། |ག་ལས་ཤེ་ན། གང་
གི་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་སོ། |དེའི་བྱིར་

དབྱིབས་ཅམ་ཞིག་ཤིང་རྟ་མི་རྒྱང་ངོ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་ཉིད་རྩ་
 གི་དེ་དག་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལྗངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་
 དབྱིབས་ཅམ་ཞིག་ཤིང་རྟ་འདོད་ན་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་དག་གི་འམ།
 ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་གྲང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་སྒྲར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཟང་པ་དག་ 5
 གི་འམ། སྒྲར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཟང་པ་དག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་
 གྲང་ན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གོང་མ་ཤོས་འདོད་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་སོ། [361 b]
 །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།

ཁྱད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྒྲར་ཡོད་གྱུར།

།རི་བཞིན་ཤིང་རྟ་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།

10

།བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར།

།ད་ལྟ་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥༣

།གལ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོང་རོལ་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་
 པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཤིང་
 རྟ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་སྒྲུ་འང་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་ 15
 པར་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་བྱ་བར་གྱུར་པ་དག་ལ་མེད་པ་ལྟར་
 ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་སྒྲུ་ནའང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ།
 དེའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་
 པ་སྟེ་དབྱིབས་གཞན་ཁོ་ན་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་།

20

ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཉིད་རྩ་ལོར་།

།འཕང་ལོ་སོགས་ལ་དབྱིབས་ཐ་དང་ཡོད་ན།

།འདི་གཟུང་འཕྱར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མེད་ཏེ།

།དེ་བྱིར་དབྱིབས་ཅི་མ་ཤིང་རྩ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥༠

5 །གལ་ཏེ་འཕང་ལོ་དང་སོག་ཤིང་དང་གཟེར་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྩའི་
ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་སྟོང་སྟོང་ལྟམ་པ་དང་། རིང་པ་དང་
ཟུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་དེ་དག་གི་
དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ཁོ་ན་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་སྟེ་སྟེ་པར་
འཕྱར་ན་ནི། དེ་བཟུང་བྱ་ཡོད་པར་འཕྱར་ན་བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

10 །འདི་ལྟར་རྩེབས་དང་སྟེ་ཁྱད་དང་ལྟེ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བྱ་གྱུར་
པའི་དབྱིབས་ཅན་འཕང་ལོ་ལ་ནི་ཤིང་རྩའི་གནས་སྐབས་ན་རང་གི་དབྱིབས་
གཞན་བྱ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་བྱ་སོག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་གི་རྩམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་བྱ་འཕྱར་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་བྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྩའོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་

15 རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཤིང་རྩ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཅང་མེད་པས།

།དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཆོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།

།གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟན་ནས་[362 a]།

20 །འདིར་ནི་དབྱིབས་སྟེ་ལྟ་ཞིག་རི་ལྟར་འཕྱར། ༡༥༡

།གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་
 བརྟེན་ཅན་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་ན། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་ཡང་ངེ་ལྟར་
 འགྱུར་དེ། བདགས་པ་ནི་རྩེ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར་རོ། 5
 །ཅི་སྟེ་མི་བདེན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་
 སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་

ཆོད་གྱིས་འདི་ནི་ངེ་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།

།མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།

།འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།

10

།ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྟེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། ཏཱ་ཅ

།མ་རིག་པ་མི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་བྱེད་མི་བདེན་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ་ལ། མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་པོན་ལ་བརྟེན་
 ནས་རྒྱ་གྲ་གྱི་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྟེ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུའི་ངོ་པོ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ལྟས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། 15
 འབད་ཚུལ་བརྒྱ་མཉམ་དག་གིས་ཀྱང་གང་གིས་ཤ་དག་ཟ་བར་མི་རྣམས་པའི་
 དངོས་པོ་གྲིབ་མའི་རི་དྲགས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་མེད་པས་ཅི་
 ཞིག་བྱ།

འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ།

།བུམ་བློ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏིང་།

20

། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་
 ལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་དེ་ཡང་ཤིང་རྟའི་དཔེ་
 འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

སྒྲེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།

5

དེ་ཡི་བྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། ༡༧

། རི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་ལྟར་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་བྱིར་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཏུ་རིགས་པར་འགྱུར།

10

དེའི་བྱིར་ཇས་[362b]ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཏུ་འདོད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་དག་མི་རིགས་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་
 ཏེ་འོ་ན་ཤིང་རྟ་འདི་རི་སྒྲན་བཤད་པའི་ཚུལ་ཏུ་རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་བཅོལ་
 བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་རྟ་མེད་པས་གང་ཞིག་ཤིང་རྟས་

15

འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་དེ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་རྟ་འོན་
 ཅིག་ཤིང་རྟ་རྟེན་ཅིག །ཤིང་རྟ་ཆོས་ཅིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་
 བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་བྱིར་ན་ཤིང་རྟ་ལ་
 སོགས་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉུམ་པ་འདི་ནི་
 ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་ཏུ་རྣམ་པ་

20

བརྟན་གྱིས་བཅོལ་བ་ན་ཤིང་རྟ་མི་འཐད་ཅིང་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱུང་

པ་ནས་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ལ། གྲུབ་པའི་ཐབས་
 གཞན་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པ་དེའི་བྱིར་ན་ཤིང་རྩ་ལོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་འཛིག་རྟོག་པའི་ཐ་སྟོན་ཁྱོད་ལ་ཅི་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཁོ་
 བོ་ཅག་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །གང་གི་བྱིར།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཏུ་ལམ་འཛིག་རྟོག་ཏུ།

5

།རྣམ་པ་བརྒྱན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མེན་མོད་གྱི།

།རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཛིག་རྟོག་ཉིད་ལས་འདིར།

།རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ༡༥

།ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚུལ་འདིས་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱན་ཏུ་བཅའ་བ་ན་དོན་དམ་པ་དང་ 10
 གྲུན་ཐོབ་ཏུ་ཤིང་རྩ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནི་
 རྣམ་པར་དབྱུང་བ་སྤངས་ཏེ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལྟར་འཛིག་རྟོག་ཉིད་ལས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་
 རྟོག་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཁས་བླངས་ 15
 པའི་བྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བྱོགས་[363 a]ལ་འཛིག་རྟོག་གི་ཐ་སྟོན་ཆད་པར་
 ཐལ་པར་མི་འགྱུར་ལ། བ་རོལ་བོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་བླང་པར་ཁོས་
 བ་ཡིན་ནོ། །བྱོགས་འདིར་འཛིག་རྟོག་ལ་གྲགས་པའི་སྟོ་ནས་ཤིང་རྩས་ཐ་
 སྟོན་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། འདིའི་
 མེད་གི་ཁྱད་པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་མེད་ 20

པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གཤམ་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན།

།ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲུབ་བསྟན།

།སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་རྒྱུ་ལྟེ།

- 5 །དེ་ལ་ཤིང་རྩ་ནི་འཕང་ཁོ་ལ་སྟོན་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བསྟོན་
ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་རྒྱ་འགྱུར་རོ། །འཕང་ཁོ་ལ་སྟོན་པ་ཆ་ཤས་
ལ་བསྟོན་ནས་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་ཉིད་དོ། །འཕང་ཁོ་ལ་སྟོན་པ་ཉེ་བར་
སྒྲུང་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་བསྟོན་ནས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །རང་
གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བསྟོན་ནས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དོ། །གང་
10 འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་
པ་ཅུམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཐ་དད་བར་མ་དམིགས་པའི་བྱུང་རོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆ་
ཤས་ཅུམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅན་ནི་མེད་དོ། །ལས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་
ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་བར་མ་
15 དམིགས་པའི་བྱུང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་མེད་
དོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དེའི་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ལ་སྟོན་
པ་ཅུམ་ཡང་མེད་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས།

འཇིག་རྟེན་གཤམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བསྟན་ཅིག་ཏུ་

ཅེས་འདི་ནི་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གང་གི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་
 རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་མ་བརྟགས་
 པར་གྲགས་པས་ཡོད་པ་[363 b]དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་བ་
 འདི་ཉིད་གྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་ཆེས་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

5

རྣམ་བརྟན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར།

།ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟེན།

།དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྒྲག་འབྱུག་འགྱུར་པས།

།འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ༡༤༠

།ཉེ་བར་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་ 10
 བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་
 པར་དེ་རྣམ་པ་བརྟན་ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་རྒྱད་པ་ཞིག་གིས་བརྟག་ཉིད་
 ཡོད་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་
 ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་
 ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། 15
 ལྷུ་ཏུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣལ་
 འབྱོར་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྱུག་པར་འགྱུར་རོ། །འང་གི་སྒྲིམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་བྱིར་འདི་ནི་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་
 པར་འདོད་པར་བྱའོ། །མཁས་པ་དག་གིས་བྱོགས་འདི་ནི་སྟོན་མེད་ཅིང་

པན་ཡིན་དང་བཅས་པའི་སྐྱམ་ཏུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲང་
 བར་བྱའོ། །འདིར་སྐྱུ་མ་པ། རྣལ་འབྱོར་བས་ཤིང་རྟ་མ་དམིགས་ལ་རག་
 མོད་དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 །བཤད་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་སྐྱམ་ཏུ་ཚོག་ན་ཐལ་བ་ལ་སྐྱལ་མ་ཚོལ་བ་
 5 ཁྱོད་ནི་བཞད་གང་ཏུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ།

ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚེ།

• །ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཟུང་མེད།

།གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞིག་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
 བས། དེའི་བྱུར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་བར་ཡན་ལག་དག་ཟུང་མེད་དོ་ཞེས་
 10 ཅེ་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་པོ་ཤིང་རྟ་དང་
 འབྲེལ་བར་རིག་པ་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤིང་
 རྟ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ཏུ་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རང་གི་
 ཆ་ཤས་ལ་བཞུགས་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་
 ཉིད་ཏུ་རྟོགས་བར་འབྱུང་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་དང་
 15 འབྲེལ་བ་ཡང་ཁྱང་རིང་ཏུ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་དེ་དག་ཤིང་
 རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་དོན་འདི་ནི་དཔེ་འདི་ལས་
 ཤེས་བར་བྱ་སྟེ།

• ཤིང་རྟ་ཚོག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན།

།སྒྲོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེགས་ཡན་ལག་གོ་ ༡༩༡

|དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་ཡན་ལག་ཅན་མེས་ཚོག་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཡུང་དེས་
 བར་ཚོག་བར་འཇུར་བ་དེ་བཞིན་རྩ་རྣམ་བར་དབྱེད་བའི་གཙུག་པ་ཤིང་
 གཙུག་པ་ལས་ཕྱང་བ་སྤོའི་མེ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིག་བར་བྱེད་བ་ཅན་
 གྱིས་ཤིང་རྩ་ལྷན་བ་མེད་བར་བསྒྲིགས་བ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེད་པུད་ཤིང་
 རྩ་ཡུར་བ་ཡན་ལག་དག་གིས་ཡུང་བདག་ཉིད་རྒྱག་ཚུགས་བར་མི་བྱེད་དེ་ 5
 དེས་བར་བསྒྲིགས་པའི་བྱིར་རོ། |རི་ལྟར་ཀྱན་ཐོབ་ཀྱི་བདེན་བ་མི་བཅད་
 བར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་
 གྲག་ཏུ་འབྱུག་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཤིང་རྩ་རྣམ་བར་དབྱེད་པའི་རྩྭ་ལ་
 བསམས་ཏེ་བརྟེན་ནས་གདགས་བ་རྣམ་བར་བཞག་བ།

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཕྱང་བོ་དང་།

10

|ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་བརྟེན་ནས།

|བདག་ཡུང་ཉེ་བར་ལེན་བོ་ཉིད་རྩ་འདོད།

|རི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་བ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་འདོགས་
 ཤིང་དེར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་བ་དག་ཉེ་བར་ལེན་བ་ཡིན་ལ་ཤིང་རྩ་ཉེ་
 བར་ལེན་བ་བོ་ཡིན་བ་དེ་བཞིན་རྩ། བདག་ཡུང་ཀྱན་ཐོབ་ཀྱི་བདེན་བར་ 16
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་ཀྱན་ཏུ་མི་བཅད་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཤིང་རྩ་ལྟར་
 ཉེ་བར་ལེན་བ་བོར་འདོད་བ་ཡིན་ནོ། |ཕྱང་བོ་ལྷ་བོ་དང་ཁམས་རྒྱག་
 དང་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་ནི་བདག་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་བ་སྟེ། ཕྱང་བོ་ལ་སོགས་
 བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བརྟགས་པའི་བྱིར་རོ། [864 b] |རི་ལྟར་

འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཤིང་རྟེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་
 ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་རྟེ་བར་ལེན་པའོ་ཞེས་བྱའོ།
 །རི་ལྟར་རྟེ་བར་ལེན་པ་དང་རྟེ་བར་ལེན་པ་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་རྒྱ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་འདིའི་ལས་དང་
 5 བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤིང་རྟེ་ལྟར་ཁས་སླངས་པར་བྱའོ།
 །ཞེས་བཤད་པ།

རྟེ་བར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོའང་ཡིན། ༡༤༢

།རྟེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ལས་ཉིད་
 དང་བདག་ནི་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །བརྟེན་ནས་
 10 གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན་བདག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བརྟན་
 བ་དང་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པའི་བརྟེན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་པས་རྟག་
 བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་སྟོག་པ་སྟེ་བར་འཕྱར་རོ། །ཞེས་
 བཤད་པ།

དངོས་ཡིད་མེན་བྱིར་འདི་ནི་བརྟན་མེན་ཞིང་།

15

།མི་བརྟན་ཉིད་མེན་འདི་ནི་སྟེ་འཇིག་མེན།

།འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་།

།ཡིད་མེན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད། ༡༤༣

།ཡུང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟན་པ་ཉིད་
 ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་

བདག་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ།

ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན།

།དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།

།ཉེ་བར་སྤང་བ་ཅི་ལྟ་བུར།

།ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། .

5

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ།

མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་མེན་ཏེ།

།འདི་ལ་སྒྲིན་བྱ་ཐལ་བར་འགྱུར།

།བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་།

།འབྱུང་བའང་རྒྱ་མེད་ཅན་བྱ་འགྱུར།

10

།ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུར།

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ན། སྒྲེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་བྱ་འགྱུར་ན་སྒྲེ་ཞིང་

འཇིག་པ་ཅན་བྱ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱུར་སྤང་བོ་བདག་མ་

ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།

།དེའི་བྱུར་འདི་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་བྱ་ཡང་[365 a]མི་འཐད་དོ། །དེ་བཞིན་ 15

བྱ་བརྟན་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྟངས་བྱ།

འདས་པའི་བྱས་ན་བྱུང་བྱུར་ཞེས།

།བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ།

།སྒྲིན་ཆེ་རྣམས་སྤང་གང་བྱུང་བ།

།དེ་ཉིད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

20

| དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྐྱེ་ན།

| ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར།

| ཉེ་བར་ལེན་ལས་མ་གཏོགས་པར།

| ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།

ཅ | ཞེས་གསུངས་སོ། | རྒྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་
འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ལས་ན་འདི་ནི་རྒྱེ་འཇིག་མེན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་
གཉིས་སྟོབ་དཔོན་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། | འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
བའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འདི་སྐད་ཏུ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་བཞེན་གཤེགས་
བ་བརྟག་བའི་ཐབས་གྱིས་བདག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ན།

10   རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི།
                      | ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།
                      | མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི།
                      | ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།
                      | གང་གིས་དེ་བཞེན་གཤེགས་ཡོད་ཅེས།

15 | འཇིན་པ་སྐྱུག་པོ་བབྱུང་གྱུར་བ།
                      | དེ་ནི་ཕྱ་དན་འདས་པ་ལ།
                      | མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད།
                      | རང་བཞེན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ།
                      | སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱ་དན་འདས་ནས་ནི།

20 | ཡོད་དོ་ཞེ་འམ་མེད་དོ་ཞེས།
                      | བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།

|ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། |འདི་ནི་སྤང་བོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་རྩ།

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ན།

|སྦྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་རྩ་འགྱུར།

|གལ་ཏེ་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན།

5

|སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།

|ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། |ཡང་ཅིའི་བྱིར་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་
པ་འདི་རྣམས་བདག་ལ་མི་རྩད་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་མེན་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
སྦྱོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་ 10
བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་[365 b]རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་
ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་བྱིར་རོ། |རི་སྐད་རྩ་མདོ་ལས།

མི་བཟད་པ་ཡི་ཚོས་བཞི་ནི།

|འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ།

|སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་སེམས།

15

|དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་སོ།

|གལ་ཏེ་དེ་དག་ཇས་ཡོད་ན།

|དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་གང་།

|མེད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ།

|དེ་བྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས།

20

ཁེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་རྣམ་པ་བརྒྱན་གྱིས་བཅོལ་ན། རྟག་པ་དང་
མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་སྤྲོད་ཅིང་གང་ཞིག་གི་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་མ་
རིག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེན་པར་བྱས་ནས་འཇིག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བུ་བས་འདི་ནི་བདག་གོ་སྟུམ་ཀྱི་མཛོད་པར་ཞེན་པ་རྣམས་འཁོར་བར་

5 འགྱུར་ལ།

ཀྱང་ལ་རྟག་ཀྱི་འགྲོ་རྣམས་དར་འཛིན་སྟོ།

རབ་ཀྱི་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།

དེ་ཡིར་འཛིན་སྟོ་འགྱུར་བའི་བདག་དེ་ནི།

མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གདོ་སྟག་ལས་ཡིན་ནོ། ༡༥ ལ

10 །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ན་སྟུ་སྟེགས་པ་དེའི་རིགས་པས་མི་
འཐད་པས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱི་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བོ་
ལས་ཐ་དད་པར་ཞེན་ཞིང་། རང་གི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་བོ་ལས་
ཐ་དད་པར་བདག་མེད་དོ་སྟུམ་ཀྱི་འཕྱུལ་བས་སྤང་བོ་ཅོམ་ཉིད་བདག་ཀྱི་
ཁས་སྤངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་

15 པར་ཁོང་ཀྱི་ཁྱད་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྟུམ་ཀྱི་རིག་
པར་བྱས་ནས་ལན་བརྒྱུ་ཡོངས་སུ་གོལ་བར་འགྱུར་པ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་
ཞིང་། འགྲོ་བ་མི་དང་ཡི་དྲགས་དང་རྩད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་
གནས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་ཀྱི་གང་ཞིག་
ལ་དར་འཛིན་པའི་སྟོ་འགྱུར་པ་དེ་བདག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། གང་

20 ཀྱི་འདི་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱི་གྱུར་པ་འདི་

གདགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་[366 a]ཅན་དང་།
 ཕྱི་རྩལ་གང་ཡིན་པ་དེར་བདག་གིར་འཛིན་པའི་སྒོ་འབྱུང་བ་བདག་དེ་ནི་
 མི་ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་ལས་ཐ་སྲད་
 འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ 5
 རྩ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བས་
 ཅི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ།

ནང་དང་ཕྱི་རྩལ་ཉིད་དག་ལ།

10

།བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུབ་ཟད་ན།

།ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་།

།དེ་ཟད་བས་ན་སྒྲེ་བ་ཟད།

།ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་བདག་མེད་ན་བདག་གི་ཡང་མེད་ཅེ་ན།

བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

15

གང་ཕྱིར་ཕྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།

།དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན།

།དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྒྲོང་ལྟ་ཞིང་།

།རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༦༥

།ཇི་ལྟར་ཇ་མཁན་མེད་པར་བུམ་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ 20

མེད་པར་བདག་གི་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་
ཏེ་བར་མ་དམིགས་པས་འཁོར་བ་མ་གཟིགས་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་གོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་ན་ནི་དེ་ལ་དེར་གཏོགས་
པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བས། ཏུན་ཐོས་དང་རང་
5 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལེན་པ་མེད་པར་བྱ་བ་ལས་འདའ་བར་རྣམ་པར་བཞག་
ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་
སྒྱིད་རྗེའི་གཞན་གྱི་དཔང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྟེན་པའི་རྒྱན་འཛིན་
བར་བྱེད་པས་མཁས་པས་རྗེ་རྒྱན་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཅོལ་
བར་བྱའོ། །རི་ལླར་བདག་དང་དེའི་ཏེ་བར་ལེན་པ་གདགས་པ་ཤིང་རྟའི་
10 [366 b]རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར།

བུམ་པ་སྟུམ་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནག་ཆེལ་སྟེང་བ་ལྟེན་ཤིང་དང་།

།ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྟ་ཕུན་དང་འགྲོན་གཞན་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་།

།ཞེས་བུ་བ་སྟེན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དབྱེད་བུས་པས་རྣམ་བརྟན་
15 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེད་། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱར་བར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་
སྟོན་པ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་བུ་བ་ལོ་དང་སྦྱར་རོ། །གང་ཡང་དེ་ལྟ་
བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

དེ་བཞིན་གང་དག་སྟོན་སྟེ་འདིས་བསྟར་བ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

20 གང་ཕྱིར་བུའི་དཔང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་རྩོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། ༡༩༩

BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

CORRESPONDANT DE L'ACADÉMIE ROYALE DE BELGIQUE, PROFESSEUR À L'UNIVERSITÉ
DE GAND.

IV—V.

ST.-PÉTERSBOURG, 1912.

Commissionnaires de l'Académie Impériale des Sciences:

J. Glasounof et C. Ricker à St.-Péters-
bourg,

N. Oglobline à St.-Pétersbourg et Kief,
N. Karbasnikof à St.-Pétersbourg, Moscou,

Varsovie et Vilna,

N. Kymmel à Riga,

Luzac & Cie. à Londres,

Voss' Sortiment (G. W. Sorgenfrey) à
Leipsic.

Prix: 2 Rbl. = 5 Mk.

Imprimé par ordre de l'Académie Impériale des Sciences.
Décembre, 1912. S. d'Oldenbourg, Secrétaire Perpétuel.

Imprimerie de l'Académie Impériale des Sciences.
Vass.-Ostr., 9 ligne, № 12.

།འཇིག་རྟེན་པ་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་
 ཚུད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གཞིན་པར་
 མི་བྱའོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ངེ་ལྟར་ཐ་སྟད་འདོགས་
 ཤེ་ན། དེ་བསྟན་བའི་བྱུང་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་།

5

།ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག

།དེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བཟུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།

།དེ་ལས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྟོན་པ་ཡོད་པ་ཡིན། ༡༥༧

།ངེ་ལྟར་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ་གྱུ་མོ་ལ་སོགས་པ་དག་
 དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ་མེ་རིས་སྟོ་ 10
 བསངས་ལ་སོགས་པ་དག་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། བུམ་པ་མཚན་གཞི་
 ཡིན་ལ་ཁྱོ་སྟེན་ཁྱེར་བ་དང་མཚུ་འཕང་བ་དང་མགྲིན་བ་རིང་བ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ལྷུ་བ་བྱ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཡང་སྟུར་བར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་བའོ།
 །ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བརྟེན་ནོ། །མེ་ནི་[367 a]སྟེག་པར་བྱེད་བའོ། 15
 །བྱད་ཤིང་ནི་བསྟེག་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་གྱུར་བས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་
 ཏུ་འདོགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་བཞུགས་ནས་ཡན་ལག་འདོགས་པས་ཤང་
 རྟེན་དཔེ་དང་མཚུངས་ཏེ། བྱད་ཤིང་ལ་བཞུགས་ནས་མེ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བཞུགས་
 ནས་བྱད་ཤིང་ཡིན་པའི་བར་ཏུའོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་ཡིན་གྱི་

འདི་ལ་དབྱར་བ་མི་བཞུག་གོ། །ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་
བཞུགས་པའི་གུལ་བ་ཡིན་ལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་བཞུགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་པ། གང་གི་བྱིར།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་བར་བྱ་སྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་།

5 །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་ཏུ་འགྱུར།

།འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བྱིར།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འདི་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པ་
ཉིད་ཡིན་ནི་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱེད་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གུལ་

10 པར་སེམས་ན་ཀྱི།

གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་འགྱུར་དེ་སྟོན། ༡༩༤

།ཅི་རྒྱ་འམ་འབྲས་བུ་སྤར་གུལ་བ་གང་ལས་རྒྱ་འམ་འབྲས་བུར་
འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱ་འམ་འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཞིག་འགྱུར། དེའི་
བྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གདགས་པ་ཡང་ཤིང་རྟ་ལྟར་རྒྱར་བྱས་ནས་ཡིན་

15 པར་རིག་པར་བྱའི་རང་བཞིན་ལས་གྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་བར་བྱེན་ན་སྤར་ནས་སམ་མ་
སྤར་བར་སྐྱེད་བར་བྱེད་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག

།གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་སྤར་ནས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚེ།

།དེ་དག་ལྱུས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུ་ཐ་དང་མེད་འགྱུར་ཞིང་།

|སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱ་ལ་རྒྱ་མིན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ།

|གཉིས་པོ་འདི་དག།[367 ལ]སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ༡༥༩

|དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱས་འབས་ཕྱ་ཕྱད་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆེ། ཕྱད་
པ་ཡིན་དང་གྲུང་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཕྱད་པ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར་གཅིག་ཡིན་
པས་འདི་ནི་རྒྱའོ་འདི་ནི་འབས་ཕྱའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱེད།

5

གང་ཞིག་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་གྱུར།

ཅི་སྟེ་མ་ཕྱད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་མ་ཕྱད་
པར་འབས་ཕྱ་མ་ཡིན་པ་གཞན་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མ་ཕྱད་པར་
འབས་ཕྱ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། |འོན་ཏེ་མ་ཕྱད་བཞིན་ཏུ་སྐྱེད་
པར་བྱེད་ན་ནི་རིལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། |རྒྱ་དང་འབས་ཕྱ་རང་བཞིན་ 10
ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་ཕྱད་པ་དང་མ་ཕྱད་པ་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་རྒྱས་འབས་ཕྱ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། |དེའི་བྱེད་

ཅི་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་འབས་ཕྱ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་འབས།

|ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན།

15

|གང་གི་ཆེ་རྒྱས་འབས་ཕྱ་མི་སྐྱེད་པ་དེའི་ཆེ་འབས་ཕྱ་མེད་པས།

འབས་ཐལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པའང་མིན།

|རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་བྱ་བ་ལ་ནི་འབས་ཕྱ་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ན། གལ་
ཏེ་འབས་ཕྱ་མེད་པར་ཡང་རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རྒྱའི་རྒྱ་

ཉིང་རྩུ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འབྱུང་ན་འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
བྱིར་རྩུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་
ཀྱི་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་བྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྤྱུ་མ་དང་འན་དེ་ཡི་བྱིར།

5 །བདག་ལ་སྦྱོན་ཏུ་མི་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ༡༧༠

།གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་འདིར་འབྱུང་གི། གང་
གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀུན་བརྟགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་
སྤྱུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་
10 རིབ་ཅན་གྱིས་[368 a]དམིགས་པའི་སྤྱུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་ཡུལ་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་བྱིར་བདག་
ལ་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་སྦྱོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་
པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་
ཅད་གྲུབ་པོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལན་ཏུ་འདི་སྐྱད་ཏུ་ཅི་རྩུས་འབྲས་བུ་སྤད་
15 ལས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་སྤད་པར་ཡིན་ནེས་གང་སྤྱོས་པ་འདིར་
ཁྱོད་ལ་ཡང་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་སོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

སྤན་འབྲེན་འདིས་སྤན་དབྱུང་བྱ་སྤད་ནས་འབྲེན་ནམ་མ་སྤད་པར།

།ཡིན་ནེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ།

།གལ་ཏེ་སྤན་འབྲེན་པས་སྤན་དབྱུང་བྱ་སྤད་ནས་སྤན་འབྲེན་པར་བྱེད་

ན་ནི་དེའི་ཆེ་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་རྩ་འགྲུར་རྟོག་པོ། །འོན་ཏེ་མ་ཐུང་པར་ཡིན་ན་
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་རྩ་འགྲུར་རྟོག་པོ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་
 པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྲུར་མ་ཡིན། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་
 སྤྱད་འབྱེད་པ་ལ་སྤྱད་དུང་བྱ་སྤྱད་འབྱེད་པའི་རྩམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱད་འབྱེད་ཉིད་སྤྱད་ུང་པ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ 5
 དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་སྤྱོད་པ།

གང་ཆེ་དེ་སྒྲན་སྒྲུ་ཞིང་རང་བྱུགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཛོམས་པ།

།དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱད་དུང་སྤྱད་ནི་འབྱེད་པར་རྩམ་མ་ཡིན། ༡༧༡

།གཞན་ཡང་།

གང་བྱིར་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་པ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚོད་ཀྱིས།

10

།རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲུར་འདེབས་དེ་ཡི་བྱིར།

།ཁྱོད་ནི་རྒྱུ་པོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྲུར་ཞིང་གང་གི་བྱིར།

།ཁྱོད་ལ་རང་བྱུགས་མེད་པས་སྤྱད་ཅི་བྱིན་རྩ་རྟོག་པའང་ཡིན། ༡༧༢

།དེ་ལ་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་པར་འགྲུར་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་ནི་
 སྤྱོད་ཞེན་དོ། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲུར་འདེབས་ཞེས་ 15
 བྱ་པ་འདི་བཤད་པར་བྱོལ། །གང་མ་ཐུང་པར་མཚུངས་པས་སྒྱེད་པར་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་
 ལྟར་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་ཐུང་པ་ཉིད་རྩ་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྷགས་
 [368 b]འཕྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞེད་རྩ་མིག་

གིས་མ་སྤང་བ་ཁོ་ནར་རྒྱུ་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་གི་
 རིལ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཡང་མ་སྤང་བར་བསྐྱེད་དུ་ཟེན་ཡང་
 མ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བུ་རྒྱུ་པ་ཁོ་ན་
 སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་
 5 འོ་ཅོག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་བྱིར་ཁྱོད་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ནི་སུན་ཅི་བྱིན་དུ་ཆོལ་བ་པ་ཉིད་དུ་
 ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བྱོགས་པའི་པ་དང་ཐལ་ཞིང་གཞན་གྱི་བྱོགས་
 ཐལ་བ་ཅམ་ལ་འཁྱུགས་པའི་ཆོལ་བ་ནི་སུན་ཅི་བྱིན་དུ་ཆོལ་བ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཁྱོད་ལ་ནི་རང་གི་བྱོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 10 ཁོད་ཀྱི་དམ་པར་དབྱུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་བྱོགས་ཐལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་སྒྲུབ། །འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ།

སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྤང་སུན་ནི་འབྱེན་བྱེད་དམ།

།འོན་ཏེ་སྤང་ནས་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་ཟེན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ་།

།དེས་པར་བྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་བྱོགས་འདི་ནི།

15 །ཡོད་པ་མེད་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྤོང་མ་ཡིན། ༡༧༢

།དེ་ལ་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས་ཞེས་

གང་སྒྲུས་པ་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གི་བྱོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར།

གང་གི་བྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་གི་བྱོགས་ལ་ནི་སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་པར་

བྱ་བ་སྤང་ནས་ཡང་སུན་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སུན་འབྱེན་པས་

20 སུན་དབྱུང་པར་བྱ་བ་མ་སྤང་བར་ཡང་སུན་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་དེ། སུན་

འབྱེན་པ་དང་སྐྱེད་དབྱུང་བྱ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ།
།དེའི་བྱིར་སྐྱེད་པ་དང་མ་སྐྱེད་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་དོ།

།ཇི་སྐད་དུ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་
མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འབྲེལ་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་
ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འབྲེལ་པར་འགྱུར། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱེས་པ། 5
ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཁོ་པོ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་
[369 a]པ་འབྲེལ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་
འབྲེལ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཤུ་རིའི་བྱས་སྐྱེས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྐྱེས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་ 10
པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་ཐ་སྟེན་ཡིན་ལ། ལྷན་དུ་འབྱུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་བྱིར་འོང་བ་དང་།
བྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དལ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྟེན་དུ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་ 15
ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའོ།

།འདིར་ཇི་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐལ་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་སྐྱེས་པ་འམ་
མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འབྲེལ་པ་བཀག་ཅིང་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་
མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྟེན་ 20

ཏུ་ཐོབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། སྲན་དབྱུང་པར་བྱ་བ་དང་སྲན་
འབྲིན་པ་དག་གྱང་སྲན་པ་ལམ་མ་སྲན་པར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་
སྲན་ཏུ་སྲན་འབྲིན་བས་སྲན་དབྱུང་བ་སྲན་འབྲིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་།

5 རི་ལྷར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས།

།གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟུགས་གཟུང་ལ་སོགས་རྣམ་འཛེ་མཐོང་འགྱུར་ལ།

།ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་སྲན་དང་མ་སྲན་པར།

།མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྲན་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ༡༧༥

།མི་བཞེན་བཞིན་ཏུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མངོས་པར་བསྐྱུབ་བྱའི་བྱིར།

10 །དེ་ནི་ཡོད་པ་རི་ལྷར་དེ་བཞིན་འདྲིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་།

།སྤྱང་པར་བྱ་ལ་རྩས་པ་མཐོང་པར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

།འཐད་པ་དང་ཐལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱུབ་བྱ་རྟོགས་ཤེས་ཤེས་པར་བྱ། ༡༧༦

།རི་ལྷར་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ན་[369 b]ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྲན་པ་ལམ་མ་སྲན་པར་སྐྱེ་

16 ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་སྤྲོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱེན་
གཟུགས་ཉི་ལ་ལས་གཟུགས་བརྟན་ཏུ་དམིགས་པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་
དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་པའི་སྲན་འབྲིན་
བས་སྲན་དབྱུང་བྱ་སྲན་འབྲིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ཞིང་འཐད་
པ་དང་ཐལ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་སྐྱུབ་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་སུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་
 མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་གདོང་
 ཡིན་པས་ཤེས་རབ་གདོང་ངོ། །དེ་སྤྱད་བ་ནི་མ་རིག་བ་སྤངས་པས་ཡོངས་
 སུ་དག་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བྱས་བ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དེར་བྱས་མཐུ་ཅན་ཏུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །གང་གི་བྱིར་ 5
 བདགས་པར་ཡོད་བ་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་སྦྱ་བ་འདི་མི་རིགས་བ་དེ་ཉིད་
 གྱི་བྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་བ་དང་ལན་སྦྱ་བར་དབྱ་མ་བ་
 ལ་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྒྲགས་མི་རྟེན་དོ། །འི་སྒྲད་ཏུ་འཕགས་བ་ལྟས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས།

།གང་ལ་བྱུགས་ནི་ཡོད་མིན་བ།

10

།དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་བོ་ནའང་།

།ལྷན་ཀ་བརྗོད་བར་བྱས་མ་ཡིན།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་བྱས་ཆོ།

།གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྦྱ་བྱེད་བ།

15

།དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་ལན་བདུབ་མིན།

།བསྐྱབ་བར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་སྟེད་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་བར་

བཤད་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟེད་བར་

བྱེད་པའི་རྒྱའི་སྒྲགས་སུ་བབ་བ་ཡིན་གྱི་གསལ་བར་བྱེད་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། 20

ཕྱད་པ་དང་མ་ཕྱད་པའི་བརྒྱལ་བ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡིན་
ཀྱི་སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཚིག་རྣམས་ལ་ལྷག་
ཆོད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་གང་སྒྲུ་བར་བྱེད་པ་དེའི་འདི་[370 a]ནི་ལན་
མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་སྒྲགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བཟློན་ན་པ་
5 རེ་ལ་པོ་མི་བཟོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ལ་ཡང་སྒྲགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ།
།གཞན་ཡང་འདིས་བསྟན་བཅོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་
ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སུན་འབྲེན་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་ཆོད་འགོད་
བར་བྱེད་པའི་ལན་སྒྲུ་བར་བྱེད་པ་དེའི་བྱིར་། འདི་ནི་གཞན་གྱིས་སུན་
10 དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བཏབ་པའི་ལན་ཁོ་ན་
ཆེས་མཛེས་སོ། །གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཆོགས་དངོས་སུ་དང་།

།དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་པོའང་ཡོད་ཀྱང་ན།

།ཕྱད་པ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཏེ་བར་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན།

15 །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མེད་པས་ཁྱིད་ཀྱི་ཡི་ཆར་འབར་ཞིག་ཡིན། ༡༢༥

།ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་བྱོགས་ཀྱི་སྒྱེད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱོགས་ཀྱི་

སྒྱེད་ཏུ་འགོད་པ་ཁྱིད་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་དོན་མེད་པར་ཡིད་བྱུང་བ་ཁོ་ན་

ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲུ་ཤར་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་། མང་པོ་ཉིད་དང་། རིང་པོ་ཉིད་

20 དང་། ལྷུ་མ་པོ་ཉིད་དང་། ལྷག་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱོགས་སུན་འབྲེན་པས་

རབ་རིབ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་
པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཉིས་ཡོངས་སུ་
བབྱང་ནས་སྤྲོད་འབྲིན་པ་བཞོད་པས་ཀྱང་མི་གཞོན་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
གང་དག་མིག་དང་ཁབ་ལེན་ལ་སོགས་པ་མ་སྤྲད་པར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་
པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ 5
དག་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནང་པོ་བདུང་ནས་རྟོག་གི་ངན་པའི་ལམ་
ཤིན་ཏུ་འཁྱོག་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཟོ་བོ་ངན་པས་སྤྱར་བ་
ཡང་དག་པའི་ལམ་འགོགས་པར་བྱེད་པར་སྟོལ་བ། [370 b] ཏེ་པོར་ཚིགས་
ཆེ་བ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གཤན་ཡང་

10

དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།

། རྒྱས་པ་ཆེས་སྤྲི་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཤན་དག་ལ།

། ཁྱིང་བྱ་ཆུད་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་ནི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

། རྟོག་གི་ངན་པའི་ན་པས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདྲར་བཅོལ་བྱེད། ༡༧༧

། ཇི་ལྟར་ཆི་ལམ་དང་སྤྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་ 15
པའི་དཔེ་རྣམས་ཁོ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རྒྱས་པ་དེ་ལྟར། འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
བཞིན་དང་བཅས་པར་འཇིན་དུ་གཞུག་པར་རྒྱས་པར་སྤྲི་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཉི་ག་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཁོ་
པོས་རྩྱུད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོག་པ་ཡིན་ལ་ལན་ཡང་སྤྲོས་ཀྱང་བཟོད་པར་རྒྱས་ 20

པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་བྱ་བའི་བྱིར་ གྱིག་གིས་ སྤང་ཅིང་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་ཉིད་མོངས་དར་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ལྟར་རང་
གེ་རྟོག་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་བདུམས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་དན་བའི་སྤྱོད་བྱས་
ཐེས་པའི་རྒྱ་མིན་ཏུ་སྤྱོད་ཏེ་མ་ཀྱན་ནས་འཇུགས་བར་ཅི་སྟེ་བྱེད། རྩོད་
5 པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཟུགས་བརྟན་དང་འན་བ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་མེད་ཅིང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་མེད་
ལ་མངོན་སུམ་མཐ་རྗེས་སུ་དབག་བའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་མངོན་
སུམ་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཆོད་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ།
།གཞན་ཡང་།

- 10 སུན་འབྲིན་ལྟག་མ་གོང་ཏུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།
།སྤང་བ་ལ་སོགས་སྤྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་ཏུ་འདིར་གཏང་བ།
།སུན་ཅི་བྱིན་ཏུ་སྐོལ་བ་པོ་ཡང་རི་ལྟར་ཡོད་མེད་པ།
།དེ་སྐད་སྤང་བཤད་ལྟག་མ་སྤྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བར་བྱ། ༡༧
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བརྟེན་ནས་
15 གང་གས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོགས་ལ་སུན་འབྲིན་པ་གང་བཤད་
བ་དེ་ཉིད་ལས་སུན་འབྲིན་པ་ལྟག་མ་[371 a]ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཅི་རྒྱས་
འབྲས་བྱ་སྤང་ནས་བསྐྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་སྤང་བར་ཞེས་བྱ་བའི་སུན་འབྲིན་
བའི་ལན་གྱི་དོན་ཏུ་གང་གིས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་སུན་འབྲིན་གཏང་བར་བྱའོ།
།བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་རྟོག་པ་ལྷོག་པ་ཉིད་བརྗོད་བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
20 དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་ཟེན་བའི་བྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་སུན་ཅི་

ཕྱིན་རྒྱ་ཆོལ་བ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། །འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསལ་
 བར་བྱས་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་བ་ཉིད་
 གི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྲན་ཅི་ཕྱིན་རྒྱ་ཆོལ་བ་བ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད།
 གང་གིས་ན་མཆོད་ཉིད་བྱས་བ་འདི་ཡང་དག་པའི་མཆོད་ཉིད་རྒྱུར་
 བ་སྲས་རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་ཅིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བཞོག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ 5
 སྲན་ཅི་ཕྱིན་རྒྱ་ཆོལ་བའི་མཆོད་ཉིད་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མི་
 རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྲན་འབྱེན་ལྟག་མ་ནི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་
 གིས་རྟོགས་བར་བྱའོ།

།དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན།

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ།

10

རྣམ་དཔྱོད་བ་ན་ཐུར་རྒྱ་གྲོལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བ་མངོན་བར་གསལ་བར་
 བྱས་སོ།

།ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ།

།ལྟ་ལས་བྱུང་བར་

15

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཅད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་བ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་སྟོན་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 རབ་རྒྱ་དཔྱེ་བ་བརྟེན་བར་འདོད་ནས་བཤད་བ།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་ཕྱིར།

ཆོས་དང་གང་ཟག་དཔྱེ་བས་རྣམ་གཏིས་གསུངས།

20

|བདག་མེད་པ་འདི་ནི་མདོར་བསྟུས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་
 བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བར་བསྟན་ཞེ་ན། བཤད་པ། འགྲོ་བ་
 རྣམ་དགོལ་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བཙུམ་ལྷན་
 5 འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་[371 b]རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཏེ་བར་
 བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་
 པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉི་ག་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་
 10 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཉིད་འདི་
 ཅུམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱོམས་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་དབྱེད་པའི་
 ཉན་མོངས་པ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཅུམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལྷན་པར་སྐྱོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།

15 །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྱར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།

།གཙུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། ༡༧༥

|བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སྤྱར་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཙུལ་
 བྱའི་བསམ་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མང་པོར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་

སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་ཉིད།

20 །བརྩ་རྩག་བཤད་ནས་མདོར་བསྟུས་ཏེ།

||སྒྲུང་ཡང་བཞེར་བཤད་ནི་དག་ནི།

||ཐེག་ཆེན་ཏུ་ཡང་བཞེན་པ་ཡིན། ༡༥༠

|རི་སྒྲན་ཏུ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 ཕྱི་ཉང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་ 6
 པ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འབྲུག་ཕྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། འབྲུག་མ་ཕྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོད་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་ 10
 པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། |ཞེས་
 གསུངས་སོ། |རི་སྒྲན་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྒྱ་ཕྱག་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་[372 a]པོས་སྟོང་དོ། |དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་
 དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་དོ། |རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་དོ། གཞན་
 གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་དོ་ཞེས་སྒྲུང་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ 15
 བཞི་བསྟན་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། |སྟོང་
 པ་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྩད་ཟད་ཡུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ།
 རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གསུངས་བྱའི་སྐྱེ་བའི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་བར་ཟད་དོ། |རི་སྒྲན་ཏུ་བསྟན་བཅོས་ལས།

གལ་ཏེ་སྟོང་མེན་རྩུང་ཟད་ཡོད།

།སྟོང་པ་རྩུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར།

།མི་སྟོང་རྩུང་ཟད་ཡོད་མེན་ན།

།སྟོང་པའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།

5 །སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བཟོད་དེ།

།མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་།

།གཉིས་དང་གཉིས་མེན་མི་བྱ་སྟེ།

།གདགས་པའི་དོན་ཏུ་བཟོད་པར་བྱ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

10 །གང་བྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

།ཡིན་བྱིར་མེག་ནི་མེག་གིས་སྟོང་།

།དེ་བཞིན་ན་པ་སྟོང་དང་ལྡེ།

།ལྷས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟད་པར་བྱ། ༡༨༡

།ཐེར་བྱག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།

15 །འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།

།མེག་ལ་སོགས་པ་རྩལ་པོ་ཡི།

།རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། ༡༨༢

།དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འདོད།

།རི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་གང་དག་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་པ་ནང་

20 །གི་ཚོས་རྣམས་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

མིག་དང་ན་པ་དང་[སྐྱ་པ་དང་]ལྷེ་དང་ལྷས་དང་ཡིན་དེ། དེ་ལ་ཐེར་
 ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 མིག་ནི་མིག་གིས་སྒྲིང་སྒྲི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་
 གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་བུའོ། །དེ་ཡང་ 5
 རུས་རྒྱུ་ཟད་ཅིག་གནས་ནས་ལྷོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་དེ། དེས་
 བོ་གང་ཞིག་རང་[872 b]བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དེ་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་
 ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྷོག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །རི་
 སྐད་བྱ།

10

རང་བཞིན་སྐྱ་དང་ཁྱེན་དག་ལས།
 །འགྱུར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནི།
 །སྐྱ་དང་ཁྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡི།
 །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར།
 །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས།
 །རི་ལྟ་བུར་ན་རྒྱུང་བར་འགྱུར།
 །རང་བཞིན་ཉིད་ནི་བཅོས་མེད་དང་།
 །གཞན་ལ་བསྟེན་པ་མེད་པ་ཡིན།

15

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་
 ཁྱད་པར་ཏུ་མངན་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ 20

- བ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་རྒྱ་མཚན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རྒྱང་། མ་བྱང་ཡང་རྒྱང་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
 ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག
 5 །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་
 ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་དག་ནི་བཅོམ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་
 བརྟེན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་
 རྒྱ་སྐད་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 10 རྣམས་པ་རྒྱལ་རྒྱ་བྱེད་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་བྱེད་ཆོས་
 ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱེད་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་
 དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་
 པ་ནི་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་
 དང་། འོང་པ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་པ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་
 15 བཟློན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་རྒྱ་མེད་ཅིང་
 སྟོན་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་བཟློན་རྒྱ་
 མེད་ཅིང་ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་[373 a]རིག་པར་
 བྱ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་
 ཡང་རྒྱང་མ་བྱང་ཡང་རྒྱང་སྟེ། གང་གི་དོན་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 20 རྣམས་སྟེ་དང་ཁ་སྐྱུ་དག་ཐོགས་ནས་གོས་རྒྱ་སྟོག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་

པར་དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་
ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སྤྱོད་ལམ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་
བ་ལྟར་བརྩེན་ལགས་ཚུམ་ཞིང་གནས་པ་རྣམས་པར་འཇིག་པ་མེད་པའོ།
།རིགས་ཀྱི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཆོངས་པར་
དབྱུད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་བ་དོན་ 6
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་བྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།འདིར་སྤྱོད་པ། གྱེ་མ་མ་ལ་གང་ནིག་དངོས་པོ་རུང་བད་ཀྱང་མི་
འདོད་ཅིང་། སྤྱོད་བྱར་བྱ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་བསྟོས་པ་ 10
མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་ཡན་ཚུན་ལགལ་བའི་དོན་བརྟེན་
པ་ཞིག་གོ།

།བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་
པ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་ངོ་བོ་རྟོན་ཅིང་འཕྲིལ་པར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་བརྱུང་བར་ 15
བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་
དེ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་
དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་བྱིར་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
དེའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྩ་ཆོངས་པར་དབྱུད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀྱན་ཐོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ 20

བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་མི་བཟླས་པ་ཉིད་ཏུ་བཟློན་དོ།
།གང་ཞིག་གིས་པའི་སྐྱེ་བོས་བཟླ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་
བཞིན་ཏུ་རིགས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་
པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་དེ། [373 b]དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་

5 རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།

རང་བཞིན་འདི་ནི་སྒྲིབ་དབོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་ཏུ་གཞུག་པར་བྱས་པས་རང་
བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། གང་དག་
མེད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཆེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པ་དེ་

10 དག་གི་ལྟར་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་བྱང་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་བཅོས་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བཟློས་པ་དང་
བཅས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དེ་ལ་བཅོས་མ་ཉིད་མེད་པ་
དང་། གཞན་ལ་བཟློས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བཟློན་པར་
ཡང་མི་རིགས་དེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་
15 མེད་པའི་བྱིར་ལ། ཀྱན་ཚྲོལ་ཏུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་བྱིར་
དེ། རྩ་ཆེན་བོས་མཆོག་གོ།

།དཀྱུས་མ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིབ་པས་ནི་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ནི་ནང་གི་

20 བྱེད་པ་དང་གལ་པའི་བྱིར་སྟོང་ཞིང་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་

ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 །དེ་ལ་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

གང་བྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

།ཡིན་བྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་།

།སྒྲ་དང་རྩི་རོ་རེག་བྱ་དང་།

།ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༤༩

།གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད།

།བྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད།

5

།རི་སྒྲན་ཏུ། དེ་ལ་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བྱིའི་ཆོས་རྣམས་
 མེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་མེར་བུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ 10
 ཡིན་པ་དང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་
 སྟོང་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲ་མ་
 བཞིན་ནོ།

གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།

བྱི་ནང་[374 a]སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༥༠

15

།རི་སྒྲན་ཏུ། བྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་བྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲ་མ་
 བཞིན་ནོ།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

།མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན།

20

|སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི།

|ངོ་བོས་སྟོང་བར་འདོད་པ་ཡིན། ༡༤༥

|སྟོང་ཉིད་ཅེས་བཤེས་སྟོང་ཉིད་གང་།

|སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ།

5

|སྟོང་ཉི་དངོས་པོའི་བློ་ཅན་གྱི།

|འཛིན་པ་བསྟོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། ༡༤༦

|རི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་

ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་འདི་ནི་

སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བཤེས་གསུངས་སོ། །གང་དག་སྟོང་པ་

10

ཉིད་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མཛོན་བར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་

པོར་འཛིན་པ་བསྟོག་པའི་དོན་ཏུ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ།

ཀྱན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གཞིམ་པའི་ཕྱིར།

|སྟོང་ཉིད་བཏུད་ཅི་བསྟན་པ་མཛད།

|གང་ལ་དེ་ལའང་འཛིན་ཡོད་པ།

15

|དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད།

|ཅེས་གསུངས་སོ།

སེམས་ཅན་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི།

|མ་ལུས་ཁུབ་ཕྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་།

|ཆོད་མེད་དཔེ་ཡིས་སུ་མཐའ་ནི།

20

|མེད་ཕྱིར་ཕྱུགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། ༡༤༧

।ཕྱོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་ཅིང་སྟོང་
 གི་འཇིག་རྟེན་མེད་པས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཁུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །གང་གི་བྱིར་བུམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་
 པ་ནི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྟོམ་པས་ན། ཕྱོགས་རྣམས་ཆོད་མེད་
 པའི་དཔེ་ཅན་ཏུ་གནས་པ་དེའི་བྱིར་བུ་མེད་པས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ།

5

འདི་དག་བརྩ་ཅར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས།

।སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་དེ།

।ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་དེ།

।ཆེན་པོར་འཇིན་པ་བསྟོག་བྱིར་གསུངས། ༡༥༥

।རི་སྐད་ཏུ། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མར་ཕྱོགས་ནི་མར་
 ཕྱོགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་ཆེར་[374 b]གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་
 པ་ཉིད་དེ་ནི་གང་དག་ཕྱོགས་ཆོད་མེད་དོ་སྟུམ་ཏུ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཆེན་
 པོར་འཇིན་པ་དེ་བསྟོག་པའི་བྱིར་བུ་སྟན་དེ། །འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་དག་
 གིས་ཕྱོགས་རྣམས་ཇས་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་སོ།

15

।དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས།

।དོན་དམ་མུ་ངན་འདས་པ་ཡིན།

।དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

।དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། ༡༥༥

।མུང་འདས་དངོས་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི།

।འཇིན་པ་བསྟོག་པར་བྱ་བའི་བྱིར།

20

། དོན་དམ་མཆིན་པས་དོན་དམ་པ།

། ལྷོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད། ༡༩༠

། རི་སྒྲན་ཏུ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ལྷོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་
 5 ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ལྷོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ། ། དེ་ཡང་
 བྱ་ངན་ལས་འདས་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོར་
 འཇིན་པ་བསྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། ། དོན་གྱི་སྒྲ་ནི་དགོས་པའི་
 ཆོག་གམ་ཤེས་བྱའི་ཆོག་གོ།

10

། རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ།

། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན།

། དེ་ནི་དེ་ཡི་ལྷོང་ཉིད་གང་།

། དེ་ནི་འདུས་བྱས་ལྷོང་ཉིད་གསུངས། ༡༩༡

། རི་སྒྲན་ཏུ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་ལྷོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་
 15 བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་མོ། ། དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་འདོད་
 པའི་ཁམས་ཀྱིས་ལྷོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

། གང་ལ་སྟེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད།

། དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས།

། དེ་ནི་དེ་ཡིས་ལྷོང་ཉིད་གང་།

20

། དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལྷོང་ཉིད། ༡༩༢

|དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ཇི་
 སྒྲུང་བྱ། དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་བ་མེད་པ་དང་།
 འཇིག་བ་མེད་པ་དང་། གནས་བ་ལས་གཞན་བྱ། [375 a]འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་
 བའོ། |དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་སྟེ་སྟེ་ 5
 མ་བཞིན་ནོ།

|གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མེད་པ།

|དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཞེད།

|དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད།

|མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན། 1023

10

|ཇི་སྒྲུང་བྱ། དེ་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
 མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ། གང་ལ་
 མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། |མཐའ་ལས་འདས་
 པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པས་སྟོང་། ཞེས་བྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོ།

|ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ།

15

|དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།

|ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བཞེད།

|འགྲོ་འོང་བལ་བྱིར་ཆེ་ལམ་ལྟའི། 1024

|སྟོང་འདི་དེ་ཡིས་དཔེ་ཉིད་གང་།

|དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།

20

|མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།

|བསྟན་པ་ཅིས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན། ༡༧

|རི་སྐད་དུ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་
 ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དབྱས་མེད་ཅིང་། གང་ལ་ཐོག་
 5 མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱས་མ་དམིགས་པ། དེ་ལ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་དོ།
 |དེ་ལ་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 གྱི་བྱིར། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱས་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་
 དབྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
 |ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ལ་བྱའོ། |ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའོ།

10 |དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཐོར་བ་དང་།

|འཐོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བཟྃ།

|དོར་མེད་སྟོང་པ་མེད་པ་སྟེ།

|འགའ་ཡང་འཐོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། ༡༨

|དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

15 |དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན།

|དེ་དེའི་བྱིར་ན་དོར་མེད་པ།

|སྟོང་པ་ཉིད་ཅིས་བྱ་བར་བཟྃ། ༡༩

|རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོར་
 བ་ནི་འཐོར་བ་དང་འཐོར་བ་དང་གཤིང་པའོ། |དེ་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་
 20 དོར་བ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ཆེར་[375b]གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དོར་

བ་ནི་གཏོང་བ་ཡིན་ལ་དོར་བ་མེད་བ་ནི་གང་ལ་འགའ་ཡང་གཏོང་བ་མེད་
བའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ།

།འདུས་བྱས་ལ་སོགས་དོ་བོ་ཉིད།

།གང་ཕྱིར་སྒྲིབ་མ་རང་སངས་རྒྱལ།

།རྒྱལ་སྐས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།

5

།མ་མཇད་དེའི་ཕྱིར་འདུལ་བྱས་ལ། ༡༩<

།སོགས་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།

།རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བ་སྟེ།

།དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་།

།དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད། ༡༩༩

10

།ཇི་སྟན་ཀྱང་། དེ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་བྱས་ཤིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་བ་སྟེ། དེ་
ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས་ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་བ་ལྟ་བུའོ།

།ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དང་རེག་རྩལ་དང་།

།དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་རྩལ་དང་།

15

།གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།

།འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། ༢༠༠

།ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

།དེ་དག་གིས་དཔེན་སྟོང་ཉིད་གང་།

ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་སྟན་ཏུ། དེ་ལ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 འདུས་བྱས་རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ཉང་གི་སྟེ་མཆེད་
 5 ཏུག་དང་ཕྱིའི་སྟེ་མཆེད་ཏུག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཏུག་གོ།
 །རེག་པ་ཏུག་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཤེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །རེག་
 བའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཚེར་པ་ཡང་ཏུག་གོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་ངོ།

།གཟུགས་རྒྱུ་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་།

10

།དེ་ནི་རང་མཆོད་སྟོང་པ་ཉིད། 200

ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཅི་ཡིན་
 ཞེ་ན། རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་བ།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་རྒྱུ་མཆོད་ཉིད་ཅན།

།ཚེར་བ་ཆུང་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།

15

།འདུ་ཤེས་མཆོད་མར་འཛིན་པ་སྟེ།

།འདུ་བྱེད་མངོན་པར་[976a]འདུ་བྱེད་པའོ། 202

།ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རེག་བ།

།རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་དོ།

།ཡུང་པའི་སྟུག་བསྟུལ་རང་མཆོད་ཉིད།

20

།ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟུལ་གཏུག་འདོད། 203

|འཛིན་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་གཏུག་
པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ།

|སྒྲེ་མཆོད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

|སྒྲེ་པའི་སྒྲོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།

|དེ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་འབྱུང་ཞིང་སྒྲེ་པའི་སྒྲོར་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། 6

|རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།

|དེ་ནི་འདུ་འབྲེད་མཆོད་ཉིད་དོ། 200

|རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་འདུ་འབྲེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཅན་དེ།

|རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདུ་འབྲེད་ཀྱི་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ།

|གཏོང་བ་སྤྱིན་པའི་བ་རོལ་བྱིན།

10

|ཚུལ་ཁྲིམས་གཏུང་མེད་མཆོད་ཉིད་བཞོད།

|ཁོ་མེད་མཆོད་ཉིད་བརྟེན་འགྲུལ་གྱི།

|ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། 204

|བརྟེན་འགྲུལ་ནི་དགོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ཡིན་ 15

པའི་བྱིར་རོ།

|བསམ་གཏན་སྤྱད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་

|དེ་དགོ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ།

|ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཆོད་ཉིད་དོ།

|མུ་ངན་ལས་འདས་པར་བཞེད་པའི་བྱིར་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་
མེད་པའི་བྱིར་རོ།

|པ་རོལ་བྱིན་པ་རྒྱག་རྣམས་ཀྱི།

|མཆོན་ཏིང་འདི་དག་ཡིན་པར་བཟློད། 2003

6

|བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཆོད་མེད་དང་།

|དེ་བཞིན་གཞན་གང་ག་བྱུགས་མེད་པ།

|དེ་དག་ཡང་དག་མཆིན་པ་ཡིས།

|མི་འབྲུག་མཆོན་ཏིང་ཅན་ཏུ་གསུངས། 2004

|དེ་དག་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁོ་བ་མེད་པའི་མཆོན་ཏིང་ཅན་
10 ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཁོང་ཁོ་བ་སྤངས་པས་འཕྲོལ་པའི་བྱིར་རོ།

|བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ཏུ་བརྟན།

|དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཆོན་ཏིང་།

|དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་དོ། |འཁོར་བ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེས་པར་འབྱུང་
15 བར་བྱེད་པར་རྣམ་པས་དེས་པར་འབྱུང་[376 b]བར་བྱེད་བ་སྟེ། ཐར་བ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཏིང་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། |བསམ་གཏན་
ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སྤྱར་བཤད་ཟེན་དོ།

|སྟོང་བ་ཏིང་ཀྱི་མཆོན་ཏིང་ནི།

|དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དཔེན་ཏིང་། 2005

།དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ནི་མས་ཏེ་བར་མ་
 གྲགས་པའི་བྱུར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཏིང་ནི་རྣམ་པར་
 དཔེན་པའི་མཆོད་ཏིང་ཅན་ནོ།

།མཆོད་མ་མེད་པ་ནི་ཏིང་དེ།

།གསུམ་པའི་མཆོད་ཏིང་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་།

།གདི་སྒྲུག་མེད།

6

།རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཆོད་མ་མེད་པ་ནི་མཆོད་མ་[མ་]དམིགས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ནི་པའི་མཆོད་ཏིང་ཅན་ནོ། །གསུམ་པའི་ཞེས་བྲ་པ་ནི་རྣམ་
 པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྲ་པའི་དོན་དོ། །རྣམ་པར་ཐར་
 པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་འདི་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་གདི་སྒྲུག་མེད་པའི་མཆོད་ 10
 ཏིང་ཅན་དེ། འདྲ་བྱེད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་ཏིང་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སུ་ལྟ་ནིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བ་ན་
 སྒྲོན་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱུར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་པ་ནི་སྒྲུག་
 བསྐྱེད་དང་གདི་སྒྲུག་མེད་པའི་མཆོད་ཏིང་ཅན་ནོ།

།རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི།

15

།མཆོད་ཏིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ། ༢༡༠

།རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་
 ལ་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་བོའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་
 ཤེས་པས་བྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྲ་པ་ནི་གཏིས་པའོ།
 །སྒྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བདག་ཏིང་ཅན་ནི་ 20

གསུམ་པའོ། །གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདྲ་
ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་བ་འདི་དག་
ནི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་སྟོབ་པ་ལས་གོལ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། རྣམ་
པར་གོལ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

5 །སྟོབས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།

།གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།

།འཆད་པར་འབྱུང་པའི་[877 a]སྟོབས་བརྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏུ་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྟོབས་

10 རྣམས་ཞེས་བཤེས།

།སྟོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི།

།ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། 277

།མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ཇོགས་
པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། གྱེ་མ་དེ་ལ་ཆོས་འདི་རྣམས་

15 མདོན་པར་ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དགོ་སྤྱོད་ངམ། བམ་ཟེ་འམ།

ལྟ་འམ་བདུད་དམ། ཚངས་པ་འམ་སྲུ་ཡང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་
དང་མཐུན་པར་བདག་ལ་གོལ་ལོ་སྟམ་པའི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲུ་མི་
མཐོང་སྟེ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་སྟེ་མ་ང་ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་
བཅས་ན། གྱེ་མ་དེ་ལ་ཟག་པ་འདི་ཟད་པར་མ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་པར་

20 བདག་ལ་དགོ་སྤྱོད་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ། །ངས་གང་

བར་རྩ་གཙོད་པའི་ཚེས་སུ་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྟན་ན་པར་རྩ་གཙོད་པའི་
 ཚེས་སུ་མི་འགྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་
 རོ། །གང་ཡང་ངས་ལམ་འཕགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེན་པ་དེ་བྱེད་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་
 པ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་ 5
 བར་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་
 བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ། །འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་
 ཉེ་སྤྱས་ཀྱང་གཞན་རྩ་འགྱུར་པར་བྱ་བར་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་རོ།

།སེ་སེར་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།

།སྤྱེད་སྤྱེས་ཆད་མེད་མཆོད་ཉིད་ཅན།

10

།སེ་སེར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་
 ཉེ་དེ་དག་ནི་ཆད་པ་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ནོ།

།འགྲོ་ལ་པན་པ་ཉེར་སྤྱེད་པ།

།བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། 299

།བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་པན་པ་ཉེར་སྤྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ 15
 རོ། [377 b]

།སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་པ།

།ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ།

།ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ཡོངས་
 སུ་སྤྱོད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ནོ།

20

།དགའ་བ་ནི།

རབ་དགའི་མཚན་ཏིང་།

།དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཚན་ཏིང་ཅན་ནོ།

།བཏང་སྟོམས་ནི།

5 །མ་འཕྲེས་མཚན་ཏིང་ཅན་ཞེས་བྱ། 292

།བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ནི། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་མ་འཕྲེས་བའི་མཚན་ཏིང་ཅན་ནོ།

།སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འཕྲེས་བ།

།བརྩ་དང་བརྩུ་དུ་གང་འདོད་དག

10 །གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་བ།

།དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་རང་མཚན་ཏིང་། 293

།དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འཕྲེས་བ་ནི་བཙོ་བརྩུ་དེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། རབ་འབྱོར་གང་གི་ནམ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་

15 དང་། གང་གི་ནམ་ལ་འཕྲོ་བ་མི་མངའ་བར་བྱ་བ་ལས་འདས་པར་
འབྱུར་བ་དེའི་བར་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབྱུང་བ་མི་མངའོ། །ཅ་
ཅ་མི་མངའོ། །བསྟེལ་བ་མི་མངའོ། །ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་
མངའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་
པའི་བཏང་སྟོམས་དང་། འདུན་པ་ཉམས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་

20 པ་དང་། དུན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། ཤེས་

རབ་ཏུ་མས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཏུ་མས་པ་མི་མངའོ། །ལུས་
ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་།
དག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་།
ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྱང་། །འདས་པའི་རྩས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ 5
འབྱུག །མ་འོངས་པ་དང་དྲ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟེན་པར་བྱའོ།
།དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྟུན་[378 a]གང་དག་ཡིན་པ་
དེ་དག་ནི་མི་འཕྲོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་
མངའ་བས་སྒྲགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟབས་པར་མི་རྣམས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ།

།འདི་དག་གི་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ 10
ཏུས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་གང་གི་བྱིར་
དེའི་ལུས་འབྲུལ་བས་བྱིས་པ་འམ་མཁས་པས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། ཆོས་
དང་མཐུན་པར་རྟོག་པར་འབྱུར་བའི་འབྲུལ་བ་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ལ་
མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལུན་འདས་ནི་ལུས་ཀྱི་
ལས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དང་ལུན་པ་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་ལྟ་བ་དང་རྣམ་པར་ལྟ་ 15
བ་དང་བསྐྱམ་པ་དང་བརྟུང་བ་དང་། ཆོས་གོས་སྦྱར་མ་དང་། ཐང་བ་
དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་པས་སྦྱོད་ལམ་མཛེས་པར་
སྦྱོད་ལམ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཁྱེད་དང་ཁྱོད་རྣལ་ཏུ་འབྱུག་
བ་དང་འབྱུང་བ་ན་རྟེན་མཐེལ་ས་ལ་མི་རིག་སྟེ། འཁོར་ལོ་རྩིས་སྟོང་
བ་ས་ལས་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་བརྒྱ་མངོན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ 20

- ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་འཇོག་གོ། །དེ་ལ་གང་བྱོལ་སོང་གི་སྐྱེ་
གནས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ལ་
རྟེན་པ་དེ་དག་ཞག་བརྒྱན་རབ་ཏུ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །ཤི་
འཕྲོས་ནས་ཀྱང་ལྟ་དག་གི་ནང་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
5 པའི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་གོས་སོ་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་མོད་གྱིས། རྩི་རྒྱུང་
རྟག་པོས་ཀྱང་བསྐྱོད་པར་མི་ལྷན་སོ། །ལུས་ཀྱི་འོད་གྱིས་མཁར་མེད་པའི་
བར་གྱི་སེམས་ཅན་བདེ་བར་བྱེད་དེ། དེ་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་
ལ་འབྱུལ་བ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །བྱིས་པ་འམ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་
ཆོས་དང་མཐུན་པར་རྩོད་པར་འགྱུར་བའི་དག་གི་འབྱུལ་བ་དེ་བཞིན་
10 གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྟེན་གྱི་བྱ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་རྒྱས་[378 b]སུ་སྐྱེ་བ། ཆོགས་སུ་སྐྱེ་བ། ཡང་དག་པར་
སྐྱེ་བ། རི་སྐད་སྐྱས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་བའོ། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཆོག་དང་
ལྷན་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་བའོ།
།མི་ལྷོས་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་བའོ། །དོན་དང་ཆོག་འབྲུས་བརྒྱན་པའི་ཆོག་
15 དང་ལྷན་བའོ། །སྐྱད་ཅིག་བརྟོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་བ་
ཆོས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་འབྱུལ་བ་
མེད་ཅེས་བྱའོ། །གང་གི་བྱིར་དེའི་ཐུགས་འབྱུལ་བས་བྱིས་པ་འམ། མཁས་
པས་ཀྱང་རྒྱུ་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་རྩོད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་
འབྱུལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
20 མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་མི་འདོར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་

ཕྱེད་ཀྱང་སེམས་དེར་མི་གཏོང་ཞིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འདྲུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་
འཁྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བཤད། །ཇི་ལྟར་དེའི་ཐུགས་འཁྲུལ་པ་མེད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ 5
ལས་བཅོ་ལྔ་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདེས་པ་ནི་དང་བའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེའི་ཅ་ཅ་གང་ལས་བཟུང་དམ་
བཟུང་གི་རིས་ཀྱི་ལྟ་འམ་གཞན་སྟེ་སྟེགས་ཅན་དག་གིས་སྒྲགས་རྟེན་པར་
འཁྲུང་བའི་ཅ་ཅ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཅ་ཅ་འམ་རྗེས་སུ་ཅ་ཅ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ 10
ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་ཐལ་
བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་བྱས་ཀྱང་མཐོ་བར་མི་སེམས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་མ་བྱས་ཀྱང་ཕྱོ་ཤི་བར་མི་འཁྲུང་རོ།
།གང་གི་ཕྱིར་དེ་འཁྱེད་པས་རྗེས་སུ་ཅ་ཅ་འཁྲུང་བར་འཁྲུང་བ་[379 a]བྱ་
དགའ་བའི་བྱ་བ་འམ། མཐར་མ་ཕྱིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་ 15
པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གང་དང་ཡང་ཚུད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཅ་ཅ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། འའི་བ་མེད་པ་ཡོངས་
སྟེ་འཇིན་པ་མེད་པ། འཞེ་བ་མེད་པ་མཟུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཐལ་བ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཅ་ཅ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་ཅ་ཅ་ 20

མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་ཅོ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ལས་བརྒྱ་དུག་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གཏིས་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་བསྟེལ་བ་གང་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་

- 5 མེད་ས་བར་འབྱུང་བའི་བསྟེལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་
 བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྟོམས་བར་འབྱུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེལ་བ་
 མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་
 བ་དང་གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་
 10 བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དང་ཆོས་དང་དེས་པའི་
 ཆེག་དང་སྤྲེལས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་
 དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་
 བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རི་ལྟར་བདག་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
 15 ཐམས་ཅད་བརྟེན་པར་མི་འབྱུང་བར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱ་བརྒྱན་པའོ། །འདི་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གསུམ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་

མ་བཞག་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཆག་གམ་ཞེས་[379 b]འུ་

- 20 བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཏྲག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཟེ་

མའི་མཚོག་ཐོབ་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་
ཀྱི་རིགས་ན་སེམས་ཅན་གང་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་རྒྱད་མཉམ་པར་མ་
བཞག་ཀྱང་རྒྱད་སྟེ། སྤྱི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བུར་
བྱས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྗེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ 8
པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་ནི་བཞི་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་སེམས་མི་
མཉམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་པའི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ 10
པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཅམ་མཁའ་བཞིན་ཏུ་ཞི་ཞིང་མི་
ཟད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིང་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་
མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ 15
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དེ། །འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་
པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད། དང་རྒྱལ་ངན་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོང་
ཁོ་པ་མེད། དན་བདགས་པ་རྣམས་ལ་ལན་ཏུ་པན་འདོགས་པ་མེད། གཞོད་པ་ 20

བྱས་པ་རྣམས་ལ་ལན་རྩ་གཞིར་བ་བྱེད་པ་མེད། གཤམ་པར་འོས་
པ་རྣམས་ལ་རི་མོར་མ་ཡིན། འོག་པར་ངེས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིད་པ་མ་
ཡིན་གྱི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་རྩ་
གནས་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་ཞེས་[380a]བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། །འདི་

5 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདེས་པ་ནི་ལྔ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་
པའི་བཏང་སྒྲིམས་མེད་དོ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
བཏང་སྒྲིམས་ནི་ལམ་བསྐྱེམས་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་མ་བསྐྱེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་བཞིན་རྩ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྒྲིམས་ནི་ཤེས་རབ་བསྐྱེམས་པ་

10 ཡིན་གྱི་མ་བསྐྱེམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྒྲིམས་
ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི་
འཇིག་རྟེན་པར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་བཏང་སྒྲིམས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་བཏང་སྒྲིམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ།

15 འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་པར་རྩ་འབྱུང་
སྟེ། འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདེས་པ་ནི་རྩ་ག་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་
མེད་དོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་པའི་ཆོས་ལ་
འདུན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བུམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

20 པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་རྩ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།

ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྟོན་བར་བྱ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དཔེན་བ་དང་། སེམས་ཅན་བྱང་ཚུབ་ཡང་
 དག་བར་འཛིན་ཏུ་འབྱུག་བ་ལ་འདུན་བ་ཉམས་བ་མེད་དོ། །དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱན་མི་གཙོད་བ་ལ་འདུན་བ་ཉམས་བ་མེད་དོ།
 །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདུན་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་ 5
 པའི་འདུན་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ་དེའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
 རྒྱས་བར་འབྱུང་སྟེ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བདུན་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་[380 b] གཤེགས་པའི་བརྟོན་འགྲུས་
 ཉམས་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བརྟོན་འགྲུས་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་ 10
 བརྟོན་འགྲུས་དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བརྟུས་མེད་པའི་བརྟོན་འགྲུས་
 གོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ཆོས་ཉན་པ་གང་བསྐྱལ་
 བར་ཡང་ཆོས་ཉན་པས་སྟོབ་བར་མི་འབྱུང་བ་རྟོན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཡང་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ཁ་ཟས་དང་བལ་བའི་རྒྱད་ཏུ་གྱུར་ཡང་བསྐྱལ་བར་
 ཡང་མི་ལྡང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུ་བས་ཐ་ན་ 15
 གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱིར་ཡང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གདུའི་གྲང་གི་བྱེ་མ་སྟོད་འདུའི་ཞིང་འགྲོ་སྟེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་ལྷན་ངལ་བ་འམ་ངག་ངལ་བ་འམ་སེམས་ངལ་བ་མེད་དོ།
 །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བརྟོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་
 བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེ། ཡང་དག་བར་སྦྱོར་བའི་བརྟོན་ 20

འགྲུམ་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུམ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟུགས་པ་བྱེད་དེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་
བརྒྱད་པའོ།

- 5 །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཡོང་ཡེ་
ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེལ་
བ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱང་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་
འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
10 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་ཡང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེལ་བ་
ཤིན་ཏུ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྩ་ཤེས་ཡང་དེ་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡེ་ཤེས་སྦོང་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ནི་ཡུང་པོ་གསུམ་རྣམ་[381 a] པར་དགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དབང་པོ་ལ་འདྲུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འདྲུག་པ་དང་།
15 སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པ་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དྲན་པར་བྱས་སམ་བསམས་སམ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་དོ། །སྟོན་ཡང་ཉམས་པ་མེད་དོ།
།དེ་ཅིའི་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་ཉམས་
པ་མེད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟར་བདག་ཅས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་
20 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དགྲ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏམས་
པ་མེད་དོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མི་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
ན། །ཅིའི་བྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏམས་པར་མི་འགྱུར་
ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མཉམ་མོ། 5
།ཉིང་དེ་འཛིན་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་སྟེ།
དེའི་བྱུང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །ཁམས་གསུམ་
ཆར་ལ་ཡང་མ་གནས་པའི་བྱུང་ཏམས་པ་མེད་དེ། དེའི་བྱུང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏམས་པ་མེད་ཅས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ 10
ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། །འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདེས་པ་
ནི་བཅུ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཏམས་པ་
མེད་དོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཤེས་པ་སྟེ་
གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པའི་ཤེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། 15
གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་པའོ། །སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་མཁས་པས་[381 b] ཆོག་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པའོ།
།ཆོག་གཅིག་ལ་འདྲུག་པས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་ཤིང་སྟོན་པ་ཤེས་
པའོ། །རི་ལྟར་དེས་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐམས་
ཅད་དུ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དགོད་པ་ 20

བསྟན་པ་ཤེས་པའོ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་བརྟན་ཁི་བཞི་སྟོང་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་བརྟན་ཁི་བཞི་སྟོང་སོ་
 སོ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་
 རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཕྱག་པ་མེད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཆད་མེད་པ་བསྟན་པའོ།
 5 །རི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཡེ་པའོ།
 །འདི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྟུ་གཅིག་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་སྤྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 10 ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ནི་སྤྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ནི་རྩེ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུ་བའོ། །སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་འདྲིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་གྱི་མཐར་ཡང་མ་བཅིངས། བྱི་མའི་མཐར་ཡང་མི་
 15 འཕོ། ད་ལྟར་བྱང་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་
 གཉིས་སུ་འདྲིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
 དང་ཆོས་ལ་གཉིས་སུ་འདྲིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། འདྲིན་པར་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སེམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་སེམས་ཀྱི་སྒྲན་ཅིག་
 20 གཅིག་དང་ལྟན་པའི་[382 a] ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
བྱ་བ་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་པར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྟུ་གཉིས་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་
འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ 5
ལས་དེ་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བུ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲལ། སྦྲ་བ་དང་
ཅད་མི་སྦྲ་བ་དང་ཟ་བ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་མཆོད་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
རྣམས་འདྲལ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་
ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གང་སེམས་ཅན་འདྲལ་པར་མི་འབྱུང་བ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་ 10
བརྟུ་གཉིས་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དག་གི་ལས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྟོན་
པའོ། །ཆད་པར་ལྷུང་སྟོན་པའོ། །ཤིན་དུ་ངེས་པའི་ཚིག་སྦྲ་བའོ། །དེ་ 15
བཞིན་གཤེགས་པའི་དག་དེ་ཡང་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །མི་མཐོ་བའོ། །མི་དམའ་བའོ། །མི་གཡོ་བའོ། །ལྡབ་ལྡིབ་
ཅན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ནམ་མཁའི་ཆོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བའོ། །རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་པར་
ཡན་ལག་རྟུག་རྟུ་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ 20

བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
བ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྩ་བཞི་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་རྒྱ་འགྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། [382 b] །དེ་
5 ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་བརྟོན་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན། ཡིད་ཀྱི་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཡིན་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རབ་བྱ་བྱེ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་པར་བསམ་བའོ། །ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་
10 བསྐྱམ་བའོ། །དྲིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཀྱི་ཟིང་མི་འཛིག་བའོ།
།དམིགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་བའོ། །རྟེན་ལས་སྟེ་བ་དང་ཐལ་བའོ།
།མྱིད་པ་གསུམ་བསལ་བའོ། །བརྩན་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་རྒྱ་འགྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ།
15 །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་
པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྒྱ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
པ་ནི་བཙོ་ལྔ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་འདས་པའི་རྩས་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་
ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ །འདས་པའི་རྩས་ཀྱི་
20 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱང་བ་དང་ཞིག་པ་ཇི་སྟོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

བཟང་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ན་ཅུ་དང་ཤིང་གེལ་པ་
དང་། ལྷན་དང་ནགས་ཚལ་རུ་གྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་རུ་བཏགས་པར་
གྱུར་བ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། སངས་རྒྱུད་ཇི་སྟེད་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་རེ་རེས་ཚོས་བསྟན་ཞིང་བརྗོད་པ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། ཇི་སྟེད་ཅིག་ 5
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བཏུལ་བ་དང་། ཇི་སྟེད་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
བཏུལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་
འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་གང་གི་འོག་རུ་
སེམས་གང་གྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟང་པའི་ཚུལ་གྱིས་ [333 a] རབ་ཏུ་
ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་མོངན་སྤྲུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཤེས་པས་ 10
སོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་འདས་པ་བཏང་བ་
རྣམས་ཀྱང་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་
ལྷན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚོས་མ་འདེས་པ་ནི་བརྩ་རྩག་
པོ།

15

།རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་མ་འོངས་པའི་རྒྱས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུག་གོ།
།སེམས་ཅན་ནམ་ཚོས་སམ་ཞིང་གང་དག་ཅིག་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་འམ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། མ་འོངས་པའི་ 20

སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟ་བུ་སེམས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་དོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འོངས་པ་
ནི་བརྒྱ་བརྒྱན་པའོ།

- །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་རྒྱས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
5 པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འདྲུག་གོ།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱོགས་བརྒྱ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་བགྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་བྱ་ཤེས་སོ། །ད་ལྟར་བྱང་
བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རབ་བྱ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་བྱང་ལྷུ་བ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
10 ལས་དངོས་བོ་ཐམས་ཅད་དང་། ས་ཡི་ཁམས་རྩལ་སྤ་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱི་
ཆར་བརྒྱག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་རྒྱ་བགྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་བྱ་ཤེས་
སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱའི་ཁམས་སྒྲིའི་ཅེ་མོས་སྤང་བ་བགྱང་བའི་ཚུལ་དང་།
མེད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་དང་འགགས་པ་བགྱང་བའི་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་གི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སྲུ་གུར་བ་ལ་བབ་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷམ་མཁའི་
15 [383 b] ཁམས་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་ཡི་ཅེ་མོས་རྒྱས་པར་དགག་པའི་བར་ཀྱི་རབ་
བྱ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་
སྒྲེ་བའི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ད་ལྟར་བྱང་བའི་ལྟའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཀྱང་རབ་བྱ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཀྱ་ཆེར་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་འབྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་
20 གཉིས་སྲུ་མེད་པ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་

ོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པའི་ལས་སྒྲུམ་ཅུ་
ཅུ་གཉིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་མ་འདེས་
བ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་པའོ།

། རྣམ་ཀྱན་མཐེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།

། མངོན་སྒྲུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏུ་འདོད།

5

། གཞན་ནི་ཉི་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས།

། མངོན་སྒྲུམ་ཞེས་བྱུང་མི་འདོད་དོ། 29༥

། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་།

། འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་།

། དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད།

10

། དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་བ་ཉིད། 29༦

། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་བཤད་ཟེན་ཏོ།

། ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།

། འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།

། གང་ཏུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།

15

། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བཟོད། 297

། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།

། དེ་ཡིས་དཔེན་པ་ཉིད་གང་དེ།

། བེར་བྱག་གནས་མེན་འཇིག་མེན་པས།

། མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། 298

20

||འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཉིད་ནིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ལ།
 ད་ལྟར་བ་མི་གནས་པའི་བྱིར་རྩས་གསུམ་ཆར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་མི་
 དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རྩ་རྩས་གསུམ་མི་དམིགས་པའོ། །རི་སྐད་
 རྩ། དེ་ལ་ཐེར་བྱག་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་
 5 པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་མི་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པས་སྟོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་
 ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

||ཕྱིན་ལས་བྱུང་བྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།

||འདུས་པ་བ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།

10

||འདུས་པ་བ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

||སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། 29< [384 a]

||འདུས་པ་བ་པ་ནི་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །རྒྱ་དང་ཕྱིན་ལས་བྱུང་
 བའི་བྱིར་ན་འདུས་པ་བ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དངོས་བོ་མེད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་དངོས་བོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་
 15 ཉིད་དོ། །སྟོང་བ་ཉིད་བརྩ་རྩག་པོ་དེ་དག་སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་
 དོ། །གང་གཞན་བཞི་བོ་དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

||དངོས་བའི་སྟོས་ནི་མདོར་བསྟུས་ན།

||ཡུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན།

||དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

20

||དེ་དངོས་སྟོང་བ་ཉིད་རྩ་བཤད། 29<

|དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུང་བོ་ལྟེ། |དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་
སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་མ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

|མདོར་བསྟུས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ།

|འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟེན།

|དེ་ནི་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད།

|དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། 220

༥ |དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་
རྣམ་མཁའ་དང་ཐུང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། |དེ་ལ་དངོས་
པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ། |འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་
བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

5

10

|རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི།

|རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ།

|འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།

|རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟུང། 221

|རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ 16
པ་རྣམས་ཀྱི་མ་བྱས་པའི་བྱུང་རོ། |རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་སྟེ།
འདི་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

|སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་འཇམ།

|མ་བྱུང་ཡང་རྩད་དངོས་སུ་ན།

|དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད།

20

།གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། 222

།ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།

།དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ

།གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེའི་
5 མཚོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་བས་རྟོག་པར་བྱ་བའི་དངོས་
པོ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་དོ། །ཡང་ན་པ་རྩལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་
གྱི་དངོས་པོའོ། [384 b] །འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་བྱུང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། རྣམ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་དོན་
10 དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་
དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།

།ཤེས་རབ་པ་རྩལ་བྱིན་ཚུལ་ལས།

།དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། 223

།དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱང་
15 རྒྱལ་མེས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་
བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
བྱུང་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྟངས་པ་གསལ་བྱས་པའོ།

།རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྒྲུ་ཏུ་ར་བཞིན་ཏུ།

20 །སྟོན་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གཏོད་ནས་སྟེ་མེད་པར།

।རྟོགས་དེ་ཐ་སྟན་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྱོ། 22༥

।དེ་དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲ་ནི་ཇི་སྟན་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ཏེ་བར་
བསྟན་པའི་དོན་དུའོ། །ཇི་སྟན་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ལས་བྱུང་
པའི་སྟོ་སྟོས་ཀྱི་འདྲ་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཏིན་མཐོང་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་པའི་
མུན་པ་འཛིམས་པའི་སྟངས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་གང་ཡིན་གང་ལ་ཡོད་ 5
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དེ་སྟན་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པར་འབྱུང་རོ།
।འགོག་པའི་ངོ་བོས་འགྱོ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུབ་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་འདོར་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་པ།

རྟག་ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་ལྟན་ཡིན་མོད་ཀྱི།

10

।འགྱོ་པ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྟིང་རྗེའང་སྟེན་པར་བྱེད།

।འདྲིའི་སྟུང་པ་ནི་འཁོར་བར་རྟོག་པ་ཡིན། །ལྟག་པའི་བསམ་པ་
ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འགྱོ་པ་མགོན་མེད་པ་ལ་
འདྲིའི་སྟིང་རྗེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འབྱུང་རོ།

।དེ་གོང་བདེ་གསེགས་གསུང་སྒྱེས་སངས་རྒྱུ་འཕྲིང་བཅས་ནི།

15

।མ་ལུས་པ་རྣམས་སྟོ་ཡིས་པམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། 22༦

।སངས་རྒྱུ་པར་མ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐུར་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་
འཕྲིང་བཅས་སོ། །དེ་དག་སུ་ཞིག་ཅེ་ན། [385 a] བདེ་བར་གསེགས་པའི་
གསུང་ལས་སྒྱེས་པ་རྣམས་ཏེ་ཏན་ཐོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྟག་པ་དེ་ཡི་གོང་རོལ་ 20

བརྩན་པ་ལ་ སྒྲིག་པར་ ཤེས་རབ་ གྱིས་ དམ་པར་ བྱེད་དོ།

། གྱུན་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ གཤེག་ ཡངས་ དཀར་ བོ་ རྒྱས་ ལྷུང་ བ།

། ངང་པའི་ རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ རྒྱུ་པའི་ངང་པ་ ཡིས།

། མརྩན་ཏུ་ བདར་ནས་དགེ་པའི་རྒྱུང་གི་ བྱུགས་ རྒྱུ་པས་ གྱིས།

5 ། རྒྱལ་པའི་ ཡོན་ཏན་ རྒྱ་མཚོའི་པ་རྩལ་མཆོག་ ཏུ་འགོ། 226

། དེའི་ གྱུན་རྒྱུ་པའི་ ཡོན་ཏན་ རྣམས་ གྲང་ཆེས་ ལྷག་ བར་རབ་ ཏུ་འབར་
བར་འཕྱར་རོ། །གང་གི་[ས]་ན་འདི་རྒྱུ་པའི་ངང་པ་ སྤལ་ཏུ་བྱུང་བ་ རྒྱེད་
པ་ རྣམས་ དང་ལྷག་ཅིག་ རྒྱལ་པའི་ ཡོན་ཏན་ རྒྱ་མཚོ་ཆེན་ པའི་པ་རྩལ་
ཏུ་འགོ་བར་འཕྱར་བ་ བདེན་པ་ གཉིས་ བོ་དེ་ནི་ གཤེག་པ་ ཡངས་པ་ གཉིས་

10 ཡིན་ནོ།

། སེམས་ བརྒྱེད་པ་ ཏུག་པ་ བཤད་ཟེན་ ཏེ། །དབྱ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་
བཤད་པ་ལས་ སེམས་ བརྒྱེད་པ་ ཏུག་པའོ། །

། ད་ནི་སེམས་ བརྒྱེད་པ་ བརྩན་པའི་དབང་ཏུ་ བྱས་ནས་ བཤད་པ།

ཟིང་ཏུ་སྤང་པའི་འདིར་ནི་ སྒྲན་ཅིག་དང་།

15 ། སྒྲན་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཕྱག་འཕྱར་ཞིང་།

། བཤས་ གྱི་པ་རྩལ་བྱིན་ལེགས་འབར་བའང་འཕྱོག་།

། འགོག་པ་ལ་ རྒྱུ་མས་པར་འཕྱག་པ་ནི་ ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་ རྒྱུ་མས་
པར་འཕྱག་པ་ ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ་འདིར་
རྒྱུ་མ་པ་ བཤས་ཅད་འགག་པར་འཕྱར་པའི་བྱིར་རོ། །ས་བརྩན་པར་རབ་

ཏུ་མོང་བ་འདིར་ནི་ས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པའི་འགོག་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པར་འགྱུར་རྟེ། ཇི་
 སྐད་རྒྱ། ཨེ་ཀྱལ་བའི་སྐས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྒྱལ་བ་ཡན་
 ཚད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་བ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱན་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ 5
 སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་བ་ལ་སྟོམས་
 པར་འབྱུག་ཅིང་ལྷང་སྟེ། འགོག་བ་མངོན་སུམ་རྒྱ་བྱས་རྟེ་ནི་མི་བུའོ་
 ཞེས་རྒྱས་ [385 b] པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་
 པར་བྱད་པ་ཅན་རྒྱ་ལྷགས་པ་ལ་ཐབས་དང་སྟོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ 10
 ཤེས་ཞེས་ཤེས་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་གནས་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 །དབྱ་མ་ལ་འབྱུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱན་པའོ། །

༥ ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱན་པའི་དཔང་རྒྱ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཡང་ཡང་སྐར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བའི་ཕྱིར། 9

15

།གང་རྒྱ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་འགྱུར་པ།

།མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འབྱུག

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་

ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མཆོད་རྒྱ་གང་རྒྱ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་

བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱུད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་འབྱུག་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲར་གྱི་དགོ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་ནི།
 རི་སྐད་དུ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 པོར་འགོ་བའི་རྩ་པོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་
 རུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་
 ཕྱིན་མ་ཐག་དུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་
 དགོས་པར་འགོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཅི་ཆོད་པ་
 དེ་ནི་སྒྲོན་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བས་ལོ་བརྒྱུད་ཡང་དེ་སྟོན་དུ་ཆོད་མེད་
 བར་བྱིན་བར་མི་བྱས་སོ། །གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཤིན་དུ་བསགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུབས་པ་ཡང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པའི་རྒྱ་
 མཚོར་ཕྱིན་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཅམ་གཞོན་པ་དེ་ནི་སྒྲོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འབྲུམ་དུ་ཡང་དེ་སྟོན་དུ་དཔག་དུ་མེད་པ་གཞོན་པར་
 མི་བྱས་སོ་ནེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།འདི་ཡི་ [386 a] སྒྲོན་ལམ་ཤིན་དུ་དག་འགྱུར་ཞིང་།

།རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་ལས་སྦྱོང་བར་མཛད། 2

།འདིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ན། སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་ལམ་འབྲུམ་ཐག་གངས་མེད་པ་ཐག་བརྒྱུ་གང་དག་
 མཛོན་པར་བདེ་བ་དེ་དག་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བས་འདི་

སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་འབྱུང་རོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་རྣམ་པར་
 བཅག་སྟེ། དགྲ་པར་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཐོབ་ལ། །བརྩ་པར་ནི་འཁོར་ལོས་
 སྦྱར་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔང་བསྐྱར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ས་མི་གཡོ་བར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇགས་པར་གྱུར་ན། སངས་རྒྱུ་ 5
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་སྦྱོར་བར་ཡང་མཛད་དོ། །རི་སྐད་ཏུ།
 གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བར་སྐྱུ་བ་པར་མཛད་དེ། 10
 དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སེ་ལེགས་
 མོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་
 བའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་དེ་སྟོབས་བརྩ་
 དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲིས་པ་བྱན་
 སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱིས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་སུན་སུམ་ཚོགས་ 15
 པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་བྱིར་སྦྱོར་བ་བྱོས་ཤིག །བརྩོན་འགྲུས་རྩུམས་
 ཤིག །བཟོད་པའི་སྟོ་འདི་ཏིང་ཀྱང་མ་འདོར་ཞིག །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་
 དེ་ལྟར་ནི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སེ་སེའི་
 སྟེ་པོ་མ་ནི་བ་རབ་ཏུ་མ་ནི་བ་ཏོན་མོངས་པ་སྟོ་ཚོགས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་
 བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་[386 b]རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྟོ་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་གཡེན་ 20

སྒྲི་བ་འདི་དག་ལ་སེམས་ཤིག །གནད་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲིན་ཀྱི་སྒྲིན་
ལམ་དང་ཞེས་ཀྱི་ཆེར་འབྱུང་བ་ནས། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲི་རྣམས་སུ་གཞུག་པ་མ་མང་དེ་དུ་ཟེན་ན། དེ་
5 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པར་འབྱུང་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེ་ལྟར་
འགོག་པ་ལས་སྒོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིའོ།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲི་ནི་སྒྲིན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།

།ས་བརྒྱན་པ་ལ་རྩི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཏེ་བར་ཞི་འབྱུང་ཞིང་།

10 །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་སྤྲུམ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནི།

།འབྱུང་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་འཕྱོམ་པར་བྱས་མ་ཡིན། 2

།རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས་ཐུན་པ་ལྟར་

ཉོན་མོངས་པ་སྒྲར་བྱུང་བ་འཁོར་བར་སྒྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་

ན་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་ཞི་

15 བ་ཁོ་ན་གྱུར་ལ། དེ་སྤངས་པས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སྤྲུམ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་

དུ་ཟེན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་གནས་སྒྲུབས་དེར་སངས་རྒྱུ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐོབ་པར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིས་བསྐྱིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་

སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པར་འབྱུང་ཏེ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཁམས་

20 གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་

དང་མ་བལ་བ་ལ་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་སྤྱད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།
།གལ་ཏེ་འདིས་དེར་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བར་གྱུར་ན།
དེའི་ཆེ་འཁོར་བ་འགགས་པས་རི་ལྟར་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱུ་ཤི་ཆོས་མ་
ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

།འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བརྩ་བ་ཐོབ་པར་[387 a]འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས། 5

།སྤྱད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཏིང་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།

།འདིའི་འཁོར་བ་ནི་འགག་མེད་ཤིང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལ་དབང་བརྩ་
བོ་དག་ཏེ་བར་སྐྱེ་ལ། འདི་དག་གིས་འདི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་
སྟོ་ནས་བདག་ཏིང་གི་དངོས་བོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་
འདིའི་ཆོགས་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགལ་ལོ། 10

།དེ་ལ་དབང་བརྩ་ནི། རི་སྐད་དུ། བསྐལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཆེ་ཆད་བྱིན་གྱིས་སྒྲ་བ་པས་ཆེ་ལ་དབང་བ་འཕྱོབ་
བོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་སེམས་དཔག་དུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲུག་
བས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཕྱོབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་
བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མས་རབ་དུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱན་དུ་ 15
སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་འཕྱོབ་བོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱི་དུས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་འཕྱོབ་
བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཀྱན་དུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་
ལ་དབང་བ་འཕྱོབ་བོ། །སངས་རྒྱུ་ཤི་ཞིང་དང་དུས་གང་ཅི་དགའ་བར་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ཀྱན་དུ་སྟོན་པས་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་ 20

བ་འཕྱོལ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རབ་ཏུ་
 གང་བར་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་འཕྱོལ་བོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
 ཞིང་ཐམས་ཅད་རྩ་ཇ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཇ་
 འབྲུལ་ལ་དབང་བ་འཕྱོལ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་། མི་
 5 འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲིས་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་
 བྱད་བཟང་བོ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་
 པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཕྱོལ་བོ། །མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 སྒོ་སྒྲང་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་འཕྱོལ་བོ། །ཞེས་རྒྱུ་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

10 །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་བཤད་ཟེན་ཏི། [387 b] །དབྱ་མ་ལ་འབྲུག་
 པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ།

།ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པའི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་བཤད་པ།
 །དགྲ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་དག་འབྱུང་ཞིང་།
 །དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཕྱོལ། ུ

15 །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དགྲ་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འབྱུང་ཞིང་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཡང་འཕྱོལ་སྟེ།
 ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། རོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་དང་། དེས་པའི་རྟོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྟོབས་པ་

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དོན་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་
 ཤེས་སོ། །ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་
 འདྲེས་པར་སྟོན་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་
 རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།

།སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ༥ །དབྱ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་
 བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའོ༥

༥ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། 10

བརྒྱ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་པ།

།དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའང་ཡིན།

།ཆར་སྒྲིན་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་པལྱེན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།

།དགེ་པའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་ཏུ་རྒྱལ་སྐས་ལས་ཀྱང་ལྷན་གུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། ༡

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ 15

དཔའ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ [388 a] དབང་བསྐྱར་ཏེ།

ཇི་སྒྲིད་ཏུ། དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གངས་མེད་པ་འབྱུང་སྐག་བརྒྱ་ཇི་སྟེད་

པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་

- མངོན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་ཏུ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲིང་གསུམ་འབུམ་ཐག་
 བརྒྱའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པས་སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྒྲིང་
 གསུམ་འབུམ་ཐག་བརྒྱར་ཆང་པའི་རྩལ་སྤྲུལ་པའི་ཀྱེད་ཀྱི་བརྒྱའི་
 6 ལའོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེའི་
 ལྷས་ཀྱང་དེ་དང་འཆོམ་ཞིང་དེའི་རྒྱུན་ཏུ་འབབ་པར་གནས་སོ། །དེའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བརྒྱ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀྱན་ཏུ་སྤྲང་དོ། །དེ་དེ་
 ལ་འདུག་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀྱན་
 རས་གཞན་འཛོམ་པ་རྣམས་མཛོད་སྤྲུ་ནས་འོད་ཟེར་དག་སྤྲང་ནས་བྱང་
 10 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དཔང་བསྒྱུར་བར་མངར་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་
 སྤྲུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། །སྤྱིན་ཆེན་པོ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་དགེ་པའི་
 ལོ་རྟོག་མངོན་པར་སྤྲེལ་པའི་བྱིར། ལྟན་ཀྱི་གུལ་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 ཆར་ཡང་མངོན་པར་འབྱེལ་སོ། །
- 15 །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
 བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་པའོ།

༥ །ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཡིན་ཏན་
 ཀྱི་གངས་ཐོབ་པའི་དཔང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དེ་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་མཐོང་ཞིང་།

། དེ་དག་ བྱིན་ གྱིས་ བསྐྱབས་ ཡང་ འདི་ ཡིས་ རྟོགས།

། དེ་ཉིད་ ཆོ་ན་ བསྐྱལ་ བ་ བརྒྱུར་ གནས་ ཤིང་།

། རྟོན་ དང་ བྱི་ མའི་ མཐར་ ཡང་ ཡང་ དག་ འཇུག་ ༡

། རྟོ་ ལྟན་ ཉིད་ འཛིན་ བརྒྱ་ སྟོམས་ བར་ འཇུག་ ཅིང་ གཏོང་ བྱེད་ དེ།

། འཇིག་ རྟོན་ ཁམས་ བརྒྱ་ འདི་ ཡིས་ [388 b] གྱུན་ ཅས་ གཡོ་ ཞིང་ སྒྲུང་ བར་ བྱས།

5

། དེ་ བཞིན་ རྩ་ འབྲུལ་ གྱིས་ དེ་ སེམས་ ཅན་ བརྒྱ་ སྟོན་ བྱེད་ ཅིང་།

། བརྒྱ་ སྟོན་ གངས་ དང་ རྩེས་ འབྲེལ་ ཞིང་ དག་ ཏུ་ ཡང་ འགྲོ་ བར་ འབྱུར་ ༢

། དེས་ བྱི་ ཆོས་ གི་ སྟོ་ རྣམས་ ཡང་ དག་ འབྱེད་ བྱེད་ ཐུབ་ དཔང་ སྟེ།

། རང་ གི་ ལུས་ ལ་ ལུས་ རྣམས་ གྱུན་ ཅས་ རྟོན་ བར་ བྱེད་ བའང་ ཡིན།

། རང་ གི་ འཁོར་ དང་ བཅས་ བས་ མཛེས་ འབྱུར་ ལུས་ བྱི་ རེ་ རེ་ ཞིང་།

10

། རྒྱལ་ བའི་ སྟེས་ བོ་ བརྒྱ་ སྟོན་ དག་ དང་ རྩེས་ སྟེ་ འབྲེལ་ བའང་ རྟོན། 3

། རི་ སྐད་ ཏུ། རབ་ ཏུ་ བྱུང་ ཅས་ ཡང་ སྐད་ ཅིག་ ཐང་ ཅིག་ ཡུད་ ཅམ་

ཅིག་ ལ་ ཉིད་ རེ་ འཛིན་ བརྒྱ་ རབ་ ཏུ་ འཕྱོལ་ ཅིང་ དེ་ དག་ ལ་ རྟོམས་ བར་ འཇུག་

བ་ ཡང་ འཇུག་ བ་ དང་། སངས་ རྒྱས་ བརྒྱ་ མཐོང་ བ་ དང་། དེ་ དག་ གི་ བྱིན་

གྱིས་ བསྐྱབས་ ཡང་ ཡང་ དག་ བར་ ཤེས་ བ་ དང་། འཇིག་ རྟོན་ གི་ ཁམས་ བརྒྱ་ 15

གཡོ་ བར་ བྱེད་ བ་ དང་། ཞིང་ བརྒྱུར་ ཡང་ འགྲོ་ བ་ དང་། འཇིག་ རྟོན་ གི་

ཁམས་ བརྒྱ་ སྒྲུང་ བར་ བྱེད་ བ་ དང་། སེམས་ ཅན་ བརྒྱ་ ཡོངས་ སྟེ་ རྟོན་ བར་

བྱེད་ བ་ དང་། བསྐྱལ་ བ་ བརྒྱུར་ གནས་ བར་ བྱེད་ བ་ དང་། བསྐྱལ་ བ་ བརྒྱ་

ལ་ རྟོན་ དང་ བྱི་ མའི་ མཐར་ ཐུག་ བ་ དང་། ཆོས་ གི་ སྟོ་ བརྒྱ་ རྣམ་ བར་

འབྱེད་ བ་ དང་། ལུས་ བརྒྱ་ གྱུན་ ཏུ་ རྟོན་ བ་ དང་། ལུས་ རེ་ རེ་ ཡང་ འཁོར་ 20

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པར་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཟློ་ལྷན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།

།ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྩི་མ་མེད་གནས་པས།

5 །དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་འཕྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ།

།སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ཡོན་ཏན་
གངས་བརྒྱ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་སེམས་གཉིས་
བ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་འཕྲོལ་བར་འགྱུར་རྩི་ཞེས་ཀྱང་
ཆེར་བགྱང་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་

10 ལ་སོགས་པ་

ས་ལྟ་བུའོ།

།འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འབྲུམ་སྟག་དང་། ༣

།བྱེ་བ་སྟག་བརྒྱ་ [389 a] འཕྲོལ་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་འཕྲོལ།

།དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་འཕྲོལ་བྱེ་བ་སྟག་

15 །ཞིག་ཞིག་སྟག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྐྱུར་དང་སྐྱར་ཡང་སྟོང་སྟག་ཏུ།

།ཡང་དག་པར་ནི་བསྐྱུར་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཕྲོལ་བར་འགྱུར། ༥

།དེ་ལ་སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རི་སྐད་
བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྲུམ་འཕྲོལ་པོ། །སེམས་བཞི་བ་བསྐྱེད་པའི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱེ་བ་སྟག་བརྒྱ་འཕྲོལ་པོ། །སེམས་ལྟ་བ་བསྐྱེད་

20 པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱེ་བ་སྟག་སྟོང་འཕྲོལ་པོ། །སེམས་རྩག་པ་

བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་བྱེ་བ་འབྱུང་འཕྱོལ་བོ། །སེམས་བརྒྱན་
བ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་བྱེ་བ་ཁག་
ཟིག་ཕྱག་འཕྱོལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་
གངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྱང་བར་མི་སྲིད་པས། རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བགྱང་བར་བཤད་པ།

5

མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་ཏོག་མེད་པ་དེས།

།སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྐྱེམས་འཇིག་རྟེན་ན།

།རྩལ་ཆད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།

།གངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཕྱོལ་བར་འགྱུར། ་ ༦

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་[བརྒྱད་པ་]བསྐྱེད་པས་ནི་ཇི་སྟེད་རྩ་ 10
བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་གི་
རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་འཕྱོལ་བོ།

།ལེགས་པའི་བློ་བློས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་སྤར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག་

།གངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་རྩ་ཡང་དག་པར།

15

།བསྐྱེམས་པ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་ཆད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ་ ༧

།སེམས་དགྲ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་
ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་འབྱུང་
ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་དར་མཉམ་པ་འཕྱོལ་བོ།

།རེ་ཞིག་བརྒྱ་བ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག་

20

|དག་གི་སྒྱུར་ཡུལ་ལས་ཆེས་ [389 b] འདས་འགྱུར་ཞིང་།

|དག་གི་སྒྱུར་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུམས་རྣམས་ན།

|རྩལ་དག་རི་སྒྲིང་ཡོད་པ་དེ་སྒྲིང་འགྱུར། <

|རེ་ཞིག་པར་པོ་འདིར་དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་རེ་ཞིག་སྐྱེ་འདིས་ནི་དེ་

5 ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་གོ་

རིམ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། |གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ནི།

བ་སྐྱུའི་ཁྱད་བྱར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།

|ལྟན་ཅིག་རྟོགས་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བགྱང་འདས་དང་།

|དེ་བཞིན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་དག་ཟུང་།

10

|སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་བྱས། ༄

|བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་པར་པ་བསྐྱུད་པ་འདིས་ནི་རྟོག་པ་

ཀྱན་ནས་རྒྱ་བ་མེད་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱུའི་བྱ་ག་རེ་རེས་སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་མངའ་བདག་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་

15 རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུའང་སྟོན་པར་བྱས་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་

འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་མི་ལ་སོགས་པའི་དཔྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་

འཕྲུལ་པར་བ་སྐྱུའི་ཁྱད་བྱར་རེ་རེར་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་བྱས་སོ།

|ཟུང་གི་སྐྱེ་ནི་མ་སྒྲུམས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་།

ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྒྱུར་པ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཏན་ཐོས་

20 དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཏུལ་བའི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྒྱད་ནས་ལྟན་གྱིས་ལྷ་
 བར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱས་སོ་ནམ་གྱི་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་དོན་སྤྱད་
 བའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་རྒྱས་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་གསལ་
 བར་གྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ།

།དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་བྱང་ཟད་ཅམ་ཞིག་[390 a] 5
 བརྟེན་པར་འདོད་པས་བསྟོད་བསྐྱབ་པའི་སྟོ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་དཔང་བྱ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

གང་གིས་ནམ་མཁའ་ནི་མ་མེད་ལ་ཟུང་སྤྱད་གསལ་བར་གྱུར་པའི་གྱིར།

།སྟོན་ཆེ་སྟོབས་བརྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱེད་གྱིས་སྤྱད་ཡང་འབད་གྱུར་ཞིང་།

།འོག་མེད་ཏུ་ནི་གང་གི་དོན་ཏུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ།

10

།ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཆུངས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཁྱེད་གྱིས་བརྟེན། ༡

།དཔེར་ན་ཟུང་བས་ནམ་མཁའ་ནི་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འགྲོ་བ་མ་
 ལྷས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྟན་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་མཛད་
 བ། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་བ་བརྟེན་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ 15
 བརྟེན་བྱས་པར་མཁེན་ནས་བྱས་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འབད་པ་
 བརྩམས་པར་འགྱུར་ལ། གང་གི་དོན་ཏུ་འབད་པ་འདི་བརྩམས་པ་སྟོན་
 མེད་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་འོག་མེད་ཀྱི་གནས་ཁོ་ནར་
 བརྟེན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་

ཡིན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཡུལ་རྩ་བུང་བའི་བྱིར་རོ།
|དེ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་བྱིར་
དང་གོང་ན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། |དེར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་
པ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་

6 མཆེན་པ་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ་ནེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

རི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།

|དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་བྱིར།

|རོ་མཉམ་ཉིད་རྩ་ཡང་དག་ཐུགས་སྲ་རྒྱུད་པར་མངའ་བྱུང་ན།

|མཆེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སྲ་རྒྱུད། 2

10 |དཔེར་ན་བྱམ་པ་དང་ཁར་གཞིང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་
མེད་པ་ཉིད་རྩ་མཚུངས་པའི་བྱིར་དེར་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་པ་
མེད་པ་དེ་བཞིན་རྩ། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་[390 b]ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོ་ཐ་དད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ།

15 |དེ་ཡང་མཆེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐུགས་སྲ་རྒྱུད་པས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཆེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ། |དེར་སྟུས་པ།

གང་ཆེ་ནི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྟོ་གྲོ་འབྱུང་མི་འགྱུར།

|སྟོ་མ་ཁྱུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིག་པའང་མ་ཡིན་ལ།

20 |ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་པར་འགྱུར།

མཆེན་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གནས་ལ་འདི་ལྟའི་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན། 3

མྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་
ཞེས་རྣམ་པར་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་འཛིན་ན། གང་གི་
ཆེ་ཞིང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནི་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་དེ་
ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྒོ་མེད་འདུག་པར་ཁས་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། འདི་ 5
ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སྒོ་འདུག་པ་ན་ཅིའི་
རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་མི་འདུག་པ་ཉིད་དོ། སྒོ་མི་འདུག་ན་ནི། འོ་ན་ཤེས་
བྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དེས་པ་ཡང་མི་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་འོས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ 10
ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟམ་པ།

ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགའ་བར་འགྱུར།

ཀུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་པན་
ཚུན་འགའ་བ་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་ 15
པ་ཡིན། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་མཆེན་པ་པོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངས་སྟགས་སུ་ཟུར་དོ་ཞེས་ཁྱོད་ཅག་གིས་གནན་
དག་ལ་སུ་ཞིག་གིས་རྟོག་པར་[391 a]བྱེད། དེའི་ཕྱིར་འདི་མི་རིགས་སོ།
འདི་ལ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཆེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྒོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བ།

། དེ་ཆེ་དེ་རྣམ་རྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

། རི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ།

། དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟར་ཏེ་བར་རྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ུ

། འདི་ན་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཇིག་པ་ན་རྣམ་པར་

5 ཤེས་པས་ཡུལ་རིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་
བའི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཏེ་བར་སྟེ་བ་ན་སྟོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་བ་ན་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཏེ་བར་གསལ་སོ། །ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་བསྟན་བའི་བྱིར།

10 གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བཟུང་བ།

། དེ་ཆེ་རྣམ་རྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་རྟེན་པའི་སྟོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་
གོ། །རི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་
དུ་གསལ་བར་གྱུར་བའི་དཔེ་སྟོས་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བཟད་ཟིན་ཏོ།

15 །དེའི་བྱིར་རྟོག་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི་
དོན་སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་
དང་ཤེས་བྱ་གཉི་ག་ཡང་མ་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །གང་ཡང་མཆེན་
པོ་མེད་ཀྱི་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་ཞེས་སྟོས་པ་དེ་ལ་
ཡང་བརྗོད་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་འདི་སྟེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་བདེན་

20 མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རི་

ལྷ་མ་ལེ་ན། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོན་རྟོགས་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

།ཟེན་དང་སྟུལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།

།སྟེ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།

།དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག་པ་

5

།དེ་བཞིན་ [391 b]གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་གང་ལ་བཀྲགས་

ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མངོད་པའི་སྟེ་བསོད་ནམས་བརྒྱས་ཟེན་

བ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་སྟེ་ཆོགས་པའི་སྟེ་མངའ་པ་དེ་ནི་ང་པོ་དེ་

དང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་

དུ་ཡོངས་སྟེ་འབྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ད་དུང་དུ་ཡང་འཇམ་དཔའ་ 10

སྟེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཆོག་ཁྲ་དགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་མ་སྟོན་སྟེ་

ཆོགས་པ་དག་རྟོག་པར་འབྱུང་བ། བསོད་ནམས་ [བ]ཀྱི་ལས་བསྟན་པ་དེ་ལས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གྱིས་སྟེ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་

འཇིག་རྟེན་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པས་དེ་ 15

ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ཞིག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་

འདུས་བྱས་པའི་སྟེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གི་དེའི་ཕྱིན་གྱི་བསྐྱབས་གྱིས་

སྟུལ་པ་དག་ལས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་པར་བྱེད་པའི་སྟེ་གང་ཞིག་

འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་རོ།

།སྟུལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་དེའི་ 20

མ་ཐུས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབྲུག་པ་མེད་ཏུ་བེན་ཡང་། ཅམ་
མཁའ་དང་གཞན་ཅུ་དང་ཤིང་དང་ཅིག་པ་དང་ཐག་ལ་སོགས་པ་ལས་དེའི་
མ་ཐུས་སྒྲ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་
ཡིན་ནོ།

5 །ཡང་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ནམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་མི་སྲིད་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་
བ་འབྱུང་པའི་སྐྱེ་ཉིད་ཏུ་འབྱུར་ཞེ་ན། དེ་བཞུན་པའི་བྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་
དཔེ་ཉེ་བར་བཞོད་པ།

ཇི་ལྟར་ཇ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་བས་འདིར།

10 །ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་བས་བསྐྱོར་འཁོར་ལོ་ནི།

།དེའི་ཚུལ་དྲ་ལྟར་སྟེས་པ་མེད་བཞིན་རུའང་།

།འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་ [392 a] ལྟར་མཐོང་ལྟར། ༩

།དེ་བཞིན་དྲ་ལྟ་སྟེས་ཚུལ་མེད་བཞིན་རུ།

།ཆོས་གྱི་བར་ག་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།

15 །འབྲུག་པ་སྟེ་པའི་དགེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི།

།ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱལ། ༡

།དེ་ལ་གང་གིས་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏུ་བེན་ཡང་གཤུལ་པའི་བྱ་
བ་ཇི་ལྟར་འཆོམས་པ་ལྟར་འབྲུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་
པའི་དོན་བྱེད་པར་འབྱུར་བ། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་

20 དག་དྲ་ལྟར་དེ་ལྟར་ནམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་

རོར་བྱ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འབྲ་བར་རི་ལྟར་འཆོམ་པར་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མཇེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་
 མི་བསྐྱོད་ལ། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་རྩས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞིན་
 རྩ་བདག་ཀྱང་ཀྱང་ཅིག་ཅེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྒྲར་སྒྲོན་ལམ་གང་
 བདུབ་བའི་སྒྲོན་ལམ་དེའི་ཤུགས་དང་། གཏུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་ 5
 བུའི་ཆོས་ཉན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲོན་པ་ལས་བྱ་བའི་བྱིར་
 དེ་འབྲ་བ་དག་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་སྐྱེས་པའི་འབད་
 རྩལ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་སྒྲོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱ་བ་ཡང་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་
 དཔང་རྩ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

10

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ།

།བསྐྱེད་པས་ནི་སྒྲེ་བྱལ་རྣམས་ཆོས་སྒྲེ།

།དེ་ཆེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།

།སེམས་འགགས་པས་དེ་སྒྲུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཇེད། <

།ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ 15

ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཤེས་བྱའི་སྒྲེ་བ་མེད་པས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་ལྷན་
 བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའོ།
 །འདི་ཉིད་ཀྱི་དཔང་རྩ་མཇེད་ནས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ།

།འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ།

20

|ཆོས་ཉིད་[392 b]ཤེས་བྱའང་མ་ཡིན་ཏེ།

|དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱས་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། |ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ནི། དེ་ཆོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་

འགག་བ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་མཇུག་ནས་འཇམ་དབལ་སྐྱེ་

5 བ་མེད་ཅིང་འགག་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཆོག་སྒྲ་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། |དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེའི་ཡུལ་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་

བ་རྣམས་མི་འདྲུག་པས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་ཏུ་མཇུག་པར་ཀུན་རྫོབ་

ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། |འདི་ནི་

10 ཞི་སྐྱེ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།

|ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག

|འགོ་གྲོལ་བར་ཏུ་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་སྒྲོན་རྟག

|འདི་ནི་སྐྱེས་དང་ཐལ་ལ་སྒྲོང་བར་འགྱུར། ༩

|སྐྱེ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་ཏུ་མཇུག་པར་བཤད་པ་

15 དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་འདོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་

བ་དང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། |ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་

ཀྱི་དོན་མཇུག་པར་སྒྱུར་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི།

དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།

|ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག

20 |ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏུ་ཟེན་གྱང་

དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་རི་ལྟར་མངོན་བར་
 འདོད་པའི་དོན་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དོ་ཞེས་བུ་པའི་དོན་དོ། །སྤྱི་འདི་ནི་
 འཁོར་བ་རི་མྱོད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་པའི་སྤྲད་ཏུ་གནས་པ་ཡང་
 ཡིན་ནོ། །རྟག་ཅེས་བུ་པ་འདིས་ནི་ཡུན་རིང་ཐོར་གནས་པ་ཉིད་ཏུ་
 མཆོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་རི་མྱོད་པ་དང་ནམ་མཁའ་རི་མྱོད་པ་ 6
 དེ་མྱོད་ཏུ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཚུལ་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མངོན་
 ཅིང་རྣམ་པར་བཞགས་སོ་ཞེས་བུ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསོད་ནམས་
 དབྱུང་མཆོན་གྱིས་དབྱུག་པའི་སྤྱི་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་
 དང་[393 a] བྲལ་བ་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལས་ཤེས་
 རབ་ཅི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྤྲད་ 10
 གི་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་བྱུང་
 པ་འམ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་ཡང་ཏུང་སྟེ། རི་སྤྲད་
 དཔྱད་པའི་སྤྱི་ལས་གཞན་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྤྱི་གང་དག་སེམས་
 ཅན་འདུལ་པའི་རྒྱལ་བྱུང་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུའི་བྱུང་བར་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་པ་མངའ་བར་བཞོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

15

བྱུང་དཔའ་ཏུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན།
 །གཟུགས་སྤྱི་གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱི་གནས་སྤྲུལ།
 །སྤྲད་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི།
 །མ་ལུས་ཀྱིས་བཟུ་མཐུན་དག་སྟོན་པར་མངོན། ༡༠

།ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱི་རིལ་འཁོར་ 20

པ་ཐོག་མ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་པའི་གནས་སྐབས་འགགས་ཟིན་པ་
འབྱུང་མཐའ་མ་ལུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་དང་མ་འཁོལ་པར་
དེ་པན་ཚུན་མ་འདེམ་པར་བྱང་ཚུལ་དུ་མས་བཀྲ་བར་བྱུང་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་དུ་ཡོངས་སུ་
5 དག་པ་ལ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་སྐྱེ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་གཅིག་ཉིད་ལ་
ལྟན་གྱིས་བྱལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་
བ་སྦྱར་པའི་བྱང་ཚུལ་གང་དང་གང་དུ་ངེ་ལྟར་གང་གི་དོན་དུ་བྱང་བ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟན་གྱིས་བྱལ་བར་སྐྱེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་
སྦྱོར་བར་བཛོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། .

10   སངས་རྒྱས་ཞིང་ཅི་འདྲ་དེར་བྱལ་དཔང་དང་།
                    །དེ་དག་སྐྱེ་སྦྱོར་མཐུ་སྟོབས་ཅི་འདྲ་དང་།
                    །ཉན་ཐོས་དགེ་འབྲུན་ངེ་སྟོན་ཅི་ལྟ་དང་།
                    །བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཅི་འདྲ་དང་། 99
                    །ཅི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེ་བདག་ཅི་འདྲ་དང་།

15   །ཆོས་ཐོས་སྦྱོར་བ་གང་ལ་སྦྱར་བ་དང་།
                    །སྦྱོན་གང་ངེ་ཙམ་དེ་དག་ལ་བྱལ་བ།
                    །དེ་ནི་མ་ལུས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད་། 92

                    །བཅོམ་ [393b] ལྟན་འདས་གྱིས་སྟོན་སྦྱོར་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
                    སྦྱོར་བ་ན།   སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་གང་རྣམས་ལ་བསྟོན་བཀྲར་
20   མཛད་པ་དང་།   སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་པེ་རྒྱ་བྱ་དང་།   པརྒྱ་རྒྱ་ག་དང་།

ཨ་རྒྱ་རྩེལ་དང་། ཤིལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རིན་པོ་ཆའི་ལྷོན་
ཤིང་ལ་སོགས་པས་མངོས་པར་བྱས་པ་མཆོད་དང་ཞིང་དང་ཀྱན་ནས་ལྷུམ་
པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཏེ་པར་
མངོས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ན། སངས་རྒྱལ་པོམ་ལྷན་འདས་དག་པལྟམས་
པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་མངོན་པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་ 5
མངོན་དོ། །སངས་རྒྱལ་པོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་སྐྱ་དང་སྐྱུང་པ་དག་
གི་མཐུ་སྤུལ་བྱ་བྱང་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་
འདུན་འདུས་པར་གྱུར་པ་རི་སྟེང་པ་འམ་རི་ལྷ་དང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
སྐྱ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་རྣམ་པ་གང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་
དེར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་པོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་ 10
ཀྱི་ཞིང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་ལུས་སྐྱས་པ།
དབྱིབས་དང་ལྷན་པ་ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་
འཇངས་སྐྱུང་པ་ཏེ་པར་འཇངས་སྐྱུང་པ་དང་ལྷན་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་དག་ཡོད་
པར་གྱུར་པ་དང་། ཅི་འདྲ་པའི་ཆོས་དང་སྟེ་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་
ཀྱི་བརྟེན་ཅན་བརྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མངོན་དོ། 15
།དེ་བདག་ཅི་འདྲ་དང་སྟེ་ཐམ་ཟེལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་གཟུགས་
དང་སློ་དང་ལྷན་པ། ཞིམ་པ་དང་རབ་བྱ་བྱང་པར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་
ཐོས་ནས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་བསྐྱུ་པ་ཁས་སྲངས་
ཏེ་སྐྱུང་པ་གང་ལ་སྐྱུང་པ་དང་། སྐྱིན་པ་གང་ཅི་ཙམ་དེ་དག་ལ་སྤུལ་
པ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་པོམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ 20

དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ [394 a] ཆོས་
གོས་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེ་ལ་པ་དང་། ཅི་ཅམ་སྟེ་
དུས་རི་ཅམ་དང་ཆད་རི་ཅམ་སྟེ་ལ་པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་
པར་མཛད་དོ། །སྟོན་པའི་པ་རེ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་མཐའ་འདི་

6 རི་ལྷང་སྟོན་པ།

དེ་པའི་ལྷང་སྟོན་པའི་པ་རེ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་མཐའ་འདི་

།ཤེས་རབ་སྟོན་པའི་པ་རེ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་མཐའ་འདི་

།མ་ཆང་མཛད་དེ་དག

།མ་ལུས་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པའི་པ་རེ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་མཐའ་འདི་

10 ལ་ཅིག་ཅར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག་གི་འོན་ཀྱང་།

ཉིད་སྟོན་པ་ཀུན་།

།སྐྱ་ཡི་པ་སྟོན་པའི་བྱང་མཐའ་གསལ་པར་སྟོན་། 23

།བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པར་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་

ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

15

སངས་རྒྱལ་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུང་གང་།

།གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་།

།གངས་མཐོན་ཆོས་སྟོན་སྟེ་ཐུག་པའི་ལྷན་པའི་པར་།

།འགྲོ་དཔུགས་འབྱེད་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པུགས་པ་དང་། 24

།དང་པོའི་ཐུགས་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་པའི་པར་།

20

།དེ་དག་སྟོན་པའི་ཀུན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི།

། རང་བཞིན་མཆོད་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྤྱི་ཡི།

། ལྷན་བྱར་རྩམ་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། ༡༥

། རེ་ཞིག་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་བ་ཐ་མལ་བ་དག་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་
 མཐུ་ནམ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཞིག་གིས་རང་གི་ལུས་ལ་དངོས་པོའི་རྣམ་བ་
 སྤྱོད་ཆོགས་བ་གནས་བར་སྟོན་རྩམ་ན། ཅི་འགྲོ་པའི་དབང་ཕྱུག་སངས་ཀྱིས་ 5
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་
 པོའི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཐ་མི་དང་
 བ་མཆོད་ནས་མི་སྟོན་བར་འགྱུར་རམ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་བ་གང་ཞིག་མ་
 ཉོགས་བ་འམ་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མཁས་བས་དཔེ་འདིའི་
 སྟོ་ནས་གསལ་བར་འདི་ལ་ལྟག་བར་མོས་བར་བྱའོ། [394 b] 10

། རི་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་བ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་གནད་ཀྱི་སྟོན་བ་
 དག་རྩམ་གཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་ལྷན་བྱར་སྟོན་བར་མངོན་བ།

དེ་བཞིན་རྩམ་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།

། རང་ཆུལ་འཕགས་བ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།

། སྟོན་དང་དེ་ལྟག་སྟེ་པོའི་གནས་སྒྲུབས་ནི།

15

། ཐམས་ཅད་བ་སྤྱིའི་ལྷན་བྱར་གཅིག་ཆེ་སྟོན། ༡༦

། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་བ་བཟོད་ནས་རྣམ་བར་ཉོག་བ་མི་མངར་བེན་
 ཀྱང་བཞེད་བ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་ཉིད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་བར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་བཤད་བ།

དག་བ་འདི་ནི་བཞེད་བར་འདྲག་བ་ཡིས།

20

|རུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གདུགས་འཇིག་རྟེན་དང་|

|འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཁྱབ་རུལ་སྟོན་མོད་|

|རུལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མི་འགྱུར་| ༡༧

|སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཞེད་པའི་སྟོ་ནས་ནམ་

5 མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རུལ་སྤྱི་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་སྟོན་
བར་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་རུལ་སྤྱི་རབ་རགས་
བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་གནས་
བ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡང་དག་བར་སྟོན་དོ། |འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་
ཁྱབ་རུལ་ཡང་སྟོན་དེ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་བཞེད་པ་
10 ཅུམ་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་རུལ་སྤྱི་
རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་བར་ཡང་སྟོན་བར་མཇུག་དོ། |དེ་བཞིན་བྱ།

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མཐའི་བར་|

|སྐྱད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྐྱུད་སྟེ་ཚོགས་|

|རི་སྟོད་སྟོན་པ་དེ་སྟོད་རྫོང་སྟོད་སྟོད་|

15 |མ་ལུས་རུལ་གང་དེ་དག་ལ་གངས་མེད་| ༡༨

|རྣམ་བར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྱོད་འཁོར་པའི་བར་བྱ་སྐྱད་ཅིག་
དང་སྐྱད་ཅིག་ལ་སྐྱུད་པ་སྟེ་ཚོགས་སྟོན་པའི་ཚད་གང་ཡིན་པའི་ཚད་དེའི་
གངས་ནི་རྫོང་སྟོད་སྟོད་མ་ལུས་པ་ན་རུལ་སྤྱི་རབ་རི་སྟོད་ཡོད་པ་དེ་དག་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞུས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིན་[395 a] ཏན་

20 རུལ་བྱ་བྱང་བར་བཞེད་པའི་སྟོ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་

ན། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ནི་སྟོབས་བརྒྱུ་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེའི་
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཆ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

གནས་དང་གནས་མིན་མཆིན་སྟོབས་དང་།

།དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྟོན་སྟོ་དང་།

།མོས་པ་སྟ་ཚོགས་ཐུགས་ཚུད་དང་།

།སྟ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཆིན་སྟོབས་དང་། ༡༩

།དེ་བཞིན་དབང་མཆོག་མཆོག་མ་ཡིན།

།མཆིན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་།

།པས་མ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་།

།སྟོབས་པར་འབྲུག་སྟགས་མཆིན་སྟོབས་དང་། 20

།སྟོན་གནས་ནན་པ་མཆིན་པ་དང་།

།དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྟེ་སྟོ་དང་།

།ཟག་རྣམས་ཟད་པ་མཆིན་སྟོབས་ཏེ།

།སྟོབས་ནི་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་གོ 21

།དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་ 15

བྱས་ནས་བཤད་པ

།རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངས་པར་སྟེ་འགྱུར་པ།

།དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཆིན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

།བཤད་པ་ལས་བསྟོག་གནས་མིན་ཤེས་ཀྱི་མཐའ་ཡས་པ།

།མཆིན་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། 22

20

། རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་བ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གང་ལས་གང་ཞིག་སྟེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་དག་ལས་
རྣམ་པར་སྒྲིན་བ་ཡིན་ཏུ་མི་འོང་བ་དང་། གང་ལས་གང་ཞིག་འབྱོབ་བ་
འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ཀྱང་ན་ལས་འདས་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
5 ལྟ་བུ་ལ་སོགས་བ་སྦྱད་བ་འབྱད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་གང་ལས་གང་
ཞིག་ངེས་པར་སྟེ་བ་དེ་ནི་སྟེ་བ་ཅན་དེའི་གནས་ཏེ་འདིར་གནས་པས་ན་
ཞེས་བྱ་བས་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པདགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བརྗོད་དོ། །བཤད་
ཟིན་བ་དང་འགལ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་ལས་
གང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་[གནས་]མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་བ་དག་
10 ལས་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏུ་མི་འོང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་པའི་ལམ་ཐོབ་
བ་ལ་སྒྲིན་བ་བརྒྱད་བ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་[395 b]མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།
།དེའི་ཕྱིར་མཆོད་བ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀས་དང་ཐལ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།

།རི་སྐད་ཏུ་འཕགས་བ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ལྷས་པའི་
15 མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པས་གནས་ལ་ཡང་གནས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གནས་མ་ཡིན་བ་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་པར་
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་
གནས་ནི་གང་གནས་མ་ཡིན་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་གནས་
20 མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྦྱད་བ་དང་།

དག་གིས་ཉེས་པར་སྒྱུད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྒྱུད་པའི་ནམ་
 པར་སྒྲིན་པ་འདོད་པ་དང་སྒྱག་པ་དང་དགའ་པ་དང་ཡིད་བྱ་ཁོང་པར་
 འགྱུར་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནིང་གོ་སྐབས་ཡིད་
 པ་སྟེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྒྱུད་པ་དང་། དག་གིས་ལེགས་པར
 སྒྱུད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྒྱུད་པའི་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་འདོད་པ་ 5
 དང་སྒྱག་པ་དང་། དགའ་པ་དང་། ཡིད་བྱ་ཁོང་པར་འགྱུར་པ་འདི་ནི་
 གནས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནིང་གོ་སྐབས་མེད་
 དེ། གང་སེར་སྐས་ཁོངས་སྒྱུད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྱུར་པ་དང་། ངང་
 རྒྱལ་ངན་པས་ལྷ་དང་མིར་སྦྱེ་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་མངོས་པར་
 འགྱུར་པ་དང་། ལེ་ལོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཕྱོལ་པ་དང་། སེམས་ 10
 གཡེངས་པས་སྒྱུན་མེད་པ་ལ་འདྲུག་པ་དང་། འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་འཛོམས་པར་འགྱུར་
 པ་དང་། མཆོམས་མེད་པ་བྱེད་པས་སེམས་གནས་པར་འགྱུར་པ་དང་།
 དམིགས་པ་ཅན་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པ་དང་།
 འགྱུར་པ་ལ་རབ་བྱ་གནས་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུངས་པར་འགྱུར་[396 a] པ་ 15
 འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ནིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་བྱད་
 མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་འམ། བརྒྱ་བྱིན་
 རྣམ་ཆངས་པ་འམ། ཞེས་བྱ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདི་ནི་གནས་ཡིན་
 རིང་གོ་སྐབས་ཡིད་པ་སྟེ། སྒྲིན་པས་ཁོངས་སྒྱུད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྱུར་
 པ་དང་ཞེས་ཐམས་ཅད་བཟོག་ནས་སྒྱུར་པར་བྱ་ནིང་། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ 20

གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དང་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་
བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

5 འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བརྒྱུག་དང་ཟས་དངོས་ཀྱིས།

།ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་ལའང་།

།མཆེན་པ་བྱས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འབྱུག་འབྱུར་པ།

།རྩས་གསུམ་ཤེས་བྱ་བྱུང་མཇུག་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། 23

།ལས་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། ལས་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་དང་། ཡིད་

10 ཏུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བའི་ལས་དང་། ཟད་པའི་རྒྱ་ཟག་པ་

མེད་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་བོ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་

ཚོགས་པ་རྩས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པར་བྱུང་བ་ལ་

ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་

མཆེན་པས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་བྱུང་བར་མཇུག་པའི་མཆེན་པ་ཤེས་བྱ་

15 འགར་ཡང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་

ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་

སྐད་ཏུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་

དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལས་རྣམས་དང་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུངས་པ་

རྣམས་གནས་དང་རྒྱ་དང་། དངོས་བོ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་མཁས་

20 པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་

ཤེས་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་འདས་པའི་ལས་ཡང་ [396 b] རྒྱ་པར་
 གླངས་པ་གང་དགེ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མི་དགེ་བ་དང་ཐལ་བ་གང་མ་
 འོངས་པའི་རྩས་ན་དགེ་བའི་རྒྱ་འབྱེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་
 ཤེས་སོ། །ལས་ཡང་རྒྱ་པར་གླངས་པ་གང་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་
 དགེ་བ་དང་ཐལ་བ་གང་མ་འོངས་པའི་རྩས་ན་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་འབྱེན་པ་ 5
 དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ལས་ཡང་
 རྒྱ་པར་གླངས་པ་གང་མ་འོངས་པའི་རྩས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
 པར་འབྱུང་བ་དང་། གང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དེ་
 ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྩས་ན་ཉམས་པའི་
 ཆ་དང་མཐུན་ལ། མ་འོངས་པའི་རྩས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་ 10
 འབྱུང་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྩས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་ལ།
 མ་འོངས་པའི་རྩས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་
 རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་རེ་རེ་ཞིང་སྟོགས་མཐུན་པ་ལ་ཡང་རབ་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ལས་ཡང་རྒྱ་པར་གླངས་པ་གང་འདས་
 པ་ན་སྦྱོར་བ་རྒྱུང་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་རྩས་ན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ 15
 ཆེ་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་རྩྱམ་པ་རྒྱུང་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་
 བོར་འབྱུང་བ་དང་། རྩྱམ་པ་ཆེན་བོར་འབྱུང་ལ་ཁྱད་པར་རྩ་འབྱུང་བ་
 རྒྱུང་བ་དང་། ལས་ཡང་རྒྱ་པར་གླངས་པ་གང་ཉན་ཐོས་ཏིན་གྱི་རྒྱ་
 འབྱེན་པ་དང་། གང་རང་སངས་རྒྱས་ཏིན་དང་། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་འབྱེན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། 20

། དེ་བཞིན་ རྩ་ལས་ ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ན་སྐྱག་
བསྐྱེད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བདེ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ད་
ལྟར་བྱུང་བ་ན་བདེ་བ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྐྱག་བསྐྱེད་
བར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་
5 ན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་[397 a]གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཁོ་ན་དང་གཞན་མ་
ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
། ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྩ་ཆོས་སྦྱོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
10 པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གཉིས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
། ད་ནི་མོས་པ་སྤྱ་ཆོགས་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྩ་བུས་ནས་
བཤད་པ།

འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།
། ཤེན་ཏུ་སྤྱ་ཆོགས་སྦྱོན་འབྲིང་གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདོད།
15 །དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཆེན་པ་ནི།
། རྩས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཁྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བུ། 2 ལ
འདིར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱ་ནི་ཉིན་མོངས་པའི་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་
བྱིར་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །སོགས་པའི་
སྤྱས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུ་བར་བུ་བའི་
20 བྱིར་རོ། །འབྱུང་པའི་སྤྱས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་པོན་

སྒྲིམ་ཏེ། འདི་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་
བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དང་། དད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་བསམ་པ་ནི་ལྟག་པར་
མོས་པ་དང་། ལྟག་པར་བསམ་པ་དང་འདོད་པ་དང་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བར་
བརྟེན་ལ། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བསྒྲིབས་པ་ 5
དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་མཛད་པ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་མོས་པ་སྤྱོད་ཆོག་མཆེན་པའི་སྒྲིབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྒྲན་
རྩ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་[397 b]ཀྱི་མོས་པ་རྩ་མ་དང་། མོས་པ་སྤྱོད་ 10
ཆོག་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་རྩ་མ་དང་མོས་པ་སྤྱོད་ཆོག་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་
བཞིན་རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ལ་ཞེ་
སྒྲུང་ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་ཞེ་སྒྲུང་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ 15
ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་གཏི་མུག་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
ཞེ་སྒྲུང་དང་། གཏི་མུག་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དགེ་བ་ལ་གནས་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མོས་པ་དེ་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དག་སྦྱོར་བ་
ཁྱུང་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། གང་དག་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་ 20

ལ་བསམ་པ་ཕྱད་ཏུ་ལ་མོས་པ་དེ་དག་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །མོས་པ་གང་གིས་སྒྱུར་བ་ཕྱད་ལ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་ལ་ཕྱད་ཏུ་ལ་གནས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པའི་
 5 ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་ལ་ཡང་དག་
 པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་ངེས་ལ་
 ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་
 གང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་
 གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གང་གིས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་།
 10 གང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོས་
 སྟོན་དེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གསུམ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་

15 བཤད་པ།

སངས་རྒྱུ་ [398 a] ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

།མིག་སྟོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།

།རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་མཆེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

།རྣམ་ཀྱན་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཕྱག་སྟོབས་སུ་འདོད། 24

20

།རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གངས་

དག་གོ། །སངས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་མཐོང་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པ་གང་ཞིག་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་
ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཏུ་མར་
ཐུང་བ་དེ་ལ་སོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་མཆོད་པའི་
སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྐད་ཏུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་ 5
བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་ཁྱེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁྱེད་དང་། མིག་
གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁྱེད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་
ཞེ་ན། རྣམ་མཁའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁྱེད་དག་
ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱང་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདྲུས་ 10
བྱས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་མཆོད་པར་འདྲུ་བྱ་བའི་མཆོད་ཉིད་ཏུ་འོ། །འདྲུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་མཆོད་པར་འདྲུ་བྱ་བའི་མཆོད་ཉིད་ཏུ་འོ། །ཀྱེད་ནས་
ཉིན་མོངས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་བྱུང་བྱེད་ཉིན་མོངས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཏུ་འོ།
།རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་མཆོད་ཉིད་
ཏུ་འོ། །འཁོར་བའི་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་མཆོད་ 15
ཉིད་ཏུ་འོ། །ཐུང་བ་ལས་འདས་པའི་དབྱངས་ནི་སྟོང་བཞིན་རིག་པའི་
མཆོད་ཉིད་ཏུ་འོ། །དེ་ལྟར་[398 b]ན་འཇིག་རྟེན་གནས་པའི་ཁྱེད་གང་
ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཁྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། རིས་སུ་
ཁྱེད་པའི་ཁྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐོགས་པའི་ཁྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་།
བསམ་པའི་ཁྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་པའི་ཁྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ 20

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ།
།ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྩ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཞི་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་

5 དབང་རྩ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཀྱན་ཏུ་རྟོགས་སོགས་ཆེས་རྫོ་ཉིད་ནི་མཆོག་བཞེད་ལ།

།འབྲིང་གནས་སྐབས་དང་བརྟུལ་ཉིད་མཆོག་མེན་པར་བཤད་དང་།

།མིག་ལ་སོགས་དང་པན་རྩྱུ་སྐྱུ་རྩམ་རྩུབ་པ་ལ།

།རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། ༥

10 །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྷག་པར་སྟོ་འདོགས་
པའོ། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངའ་བདག་ཉིད་རྩ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །སོགས་པའི་
སྐྱེས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་པའི་རྒྱ་ཅན་རྣམས་སུ་པར་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །དེའི་བྱིར་མཆོག་གི་སྐྱེས་ནི་སུལ་རྩ་བུང་པ་བརྟེན་དེ། རྩུང་ཏུ་

15 དང་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ནི་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བརྟེན་དོ། །མིག་
སོགས་ཤེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་
འཛིན་ཏེ། །དེའི་བྱིར་འདིར་དབང་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་རྩྱུང་པ་
དང་། པན་རྩྱུ་ལམས་སུ་སྐྱུ་བ་པར་རྩམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་
རྩྱུང་པ་ལ་མཆེན་པ་གང་ཞིག་སོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་དབང་པོ་

20 མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།

རི་སྒྲུབ་ཏུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་
 གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་[399 a] གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་བཤུངས་
 དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་རི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་
 ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་བཤུངས་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་ཞེ་ན། རིགས་ 5
 ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་བོ་རྣམས་
 གང་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་བོར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོ་འབྱེད་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང་
 པོ་རྣམས་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་
 བས་མཐར་སོང་བའི་འདོད་ཆགས་སྟེ་བ་དང་། མཐར་སོང་བའི་ཞེ་སྤང་ 10
 དང་། མཐར་སོང་བའི་གཏི་མུག་སྟེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །མཐར་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །ཡོངས་
 སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་
 བཅོས་མ་སྟེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་
 སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་སྟོལ་གཞིའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་ 15
 དང་། གཏི་མུག་སྟེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་ཚར་
 གཅད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་སྟེ་བ་དེ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་དག་དགེ་བའི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་གང་དག་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་ 20

- དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནས་ཀྱན་ཤེས་པ་
དང་ལྷན་པའི་དབང་པོའི་བར་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་མིག་གི་
དབང་པོའི་རྒྱ་ལས་ཕྱང་བ་ན་པའི་དབང་པོ་འཇོག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ན་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་
5 བ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་ཅན་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་[399b]གཤེགས་
པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་སྤྱོད་པའི་གདམ་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཅོན་ལྷུས་དང་།
བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་
10 ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་
གདམ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབང་པོ་ཅན་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྦྱར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་
15 སྤྱོད་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་མ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་སྤྱོད་པ་རྣམས་
སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ངེས་
པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །
20 །ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་

བཅས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
|སེམས་ཅན་གྱི་དབང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུར་བ་གང་ཡིན་
པ་དང་། བསམ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
ཁྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུགས་གང་
ཡིན་པ་དང་། མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་ 5
བས་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། |འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ལྟ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
|ད་ནི་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྩ་
བྱས་ནས་བཤད་པ།

ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི།

10

|བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡི་རྣམས་དང་།

|རྩད་འགྲོ་ལྟ་མི་རྣམས་དང་དབྱེ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ་། [400 a]

|དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། 20

|དེ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲིམ་ནི་ལམ་ཤུལ་བརྟོག་དོ། |ལམ་གང་ལ་ལམ་
ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བའི་ངང་རྒྱལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བའི་ 15
ལམ་མོ། |ལམ་འགའ་ཞིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྩ་འདོད་དོ། |ལ་ལ་ནི་
རང་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ། |ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ།
|ལ་ལ་ནི་ལྟ་དག་ཏུ་ཡིན་པ་ནས་དབྱེ་ལ་བ་དག་ཏུ་ཡིན་པའི་བར་རོ།
|སོགས་པའི་སྒྲིམ་ནི་རྣམ་པ་སྒྲིམ་ཆོགས་བསྟན་པར་མཚོན་པའི་དོན་ཏོ། |དེ་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལམ་གང་ཞིག་གང་རྩ་འགྲོ་བའི་ལམ་དེ་ནི་དེར་ 20

- འགྲོ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་ཏུ་མཆེན་ཏོ།
།དེའི་བྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཆེན་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཆེན་པའི་
སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྐད་རྩ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་
5 བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེ་ན། ཡང་དག་པ་
ཉིད་རྩ་དེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །མ་དེས་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་རྩ་དེས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། དེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་
10 གྱི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དག་རྒྱུད་སྟོབས་
ཅན་ཐོན་གྱི་སྦྱར་བ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ། ཟུར་ཙམ་གྱི་གོ་བ་དབང་བོ་
རྟོན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་
རྩད་། མ་བསྟན་ཀྱང་རྩད་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བསྐྱལ་བ་ཡོད་པ་དེ་
དག་དེ་བཞིག་གཤེགས་པས་ཐོན་གྱི་རྒྱ་དང་སྟོབས་ཤེས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ།
15 །མ་དེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། གང་དག་ཕྱིན་
གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱ་བའི་[400 b]མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་
ཅན་དེ་དག་གལ་ཏེ་མཐུན་པར་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་སྤང་ན་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། མ་སྤང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་
པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་ཕྱིན་དང་
20 ལྡན་པའི་གཏམ་ཡང་དག་པར་གསུངས་ཏེ། གང་གི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐོས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་སྒྱུར་བས་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 རྣམས་འབྱུང་ངོ། །འོག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འདི་
 ལྟར་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བ་མ་བྱས་པ། ཁོ་རེ་རྒྱུད་པ།
 ལྷན་པ་སྟོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ 5
 ཆོས་བསྟན་ཀྱང་རྒྱུད་མ་བསྟན་ཀྱང་རྒྱུད་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་
 གོལ་པའི་སྒྲིལ་བ་མེད་པས་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་མ་ཡིན་པར་
 རིག་ནས་བཤད་སྟོམས་སུ་འཛིག་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་གོ་ཆ་ཐོན་ངོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་རབ་དུ་ཤེས་ངོ། །གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ 10
 ཀྱི་ལམ་གང་སྒྱུག་པའི་རྣམ་པ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 ལམ་གང་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད། འདོད་ཆགས་
 ཀྱི་ལམ་གང་སྟོན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེ་
 སྟང་གི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་རབ་དུ་ཤེས་ངོ། །ཞེ་སྟང་གི་ལམ་གང་
 ཁོང་ཁོ་བོའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད། ཞེ་སྟང་གི་ལམ་གང་བསམ་པ་ 15
 ཡོངས་སུ་མ་རྗེས་པ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད། ཞེ་སྟང་གི་ལམ་གང་སྟོན་
 ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །གནི་སྒྱུག་གི་ལམ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཡང་རབ་དུ་ཤེས་ངོ། །གནི་སྒྱུག་ལམ་གང་མ་རིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་
 བ་ཡང་ཡོད། གནི་སྒྱུག་གི་ལམ་གང་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་
 བ་ཡང་ཡོད། གནི་སྒྱུག་གི་ལམ་[401 a]གང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་ 20

ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་གྲང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་
བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུག་
པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་གང་ཇི་སྟེད་
བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོགས་པ་
5 མེད་པར་འབྲུག་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ལས་རྒྱལ་པོའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་། སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་མཆིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་བ།

10 འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྲག་ལས་ཐ་དད།

།བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞིག་ནས་གང་དག་དང་།

།སྟོམས་འབྲུག་ཁྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྲུར་བ།

།དེ་ལ་མཆིན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། 2<

།དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་
15 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་བ་བསམ་གཏན་དག་ནི་བཞིའོ། །རྣམ་
པར་ཐར་བ་ནི་བརྒྱད་དོ། །ཞི་གནས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དག་སྟེ། དགེ་བ་
ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དག་ནི་དགྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་
མེད་པ་བཞི་དང་། འབྲུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའོ། །གུན་ནས་ཉོན་
20 མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། རྣལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་

བ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ནི་གཞན་ལས་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་སྒྲ་དང་སོ་སོ་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་
 གུ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེའི་བྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་[401 b] ལྷུང་བ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་
 དེ་ལ་མཆོད་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། 5
 རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་།
 གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྷང་བ་མཆོད་པའི་
 སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་དེ་
 འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། 10
 རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྷང་བ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་
 ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ནི་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་
 དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་དག་པར་འཇུར་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ 15
 བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ནི་གང་རྒྱུན་ནི་གང་ཞེ་ན།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་
 ནི་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི་རྒྱའོ། །འདྲུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱུན་ཏོ།
 །འདྲུ་བྱེད་[རྣམས་]ནི་རྒྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། 20

- ཏྲན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལོ། །ལས་རྣམས་ནི་རྒྱལོ། །ལྟ་བ་ནི་རྒྱལོ།
 །སྟེང་ནི་རྒྱལོ། །པག་ལ་ཏལ་ནི་རྒྱལོ། །ཀུན་ནས་ལྷང་བ་ནི་རྒྱལོ་
 རེས་བྱ་བའི་བར་དང་། རེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 རྒྱ་ནི་གང་རྒྱལོ་ནི་གང་ལེ་ན། རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱལོ་གཉིས་སོ། །གཉིས་
 5 གང་ལེ་ན། གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲ་དང་། སོ་སོ་རང་གི་
 རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གཉིས་ཏེ། རི་གནས་ལ་ཅེ་
 གཅིག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་།
 འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་[402 a]ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལོ། །འདི་ནི་རྒྱལོ་
 ཏེ་རེ་ཡང་རེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་བྱ་ཤེས་སོ། །རེ་བཞིན་བྱ་རིགས་
 10 ཀྱི་བྱ་རེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པས་འདོད་པ་རྣམས་ལས་
 དཔེན་པ། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལས་དཔེན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ། དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་
 བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྦྱོམས་པར་བྲགས་
 ཏེ་འགོག་པ་ལས་ལྷང་ངོ། །འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་བྲགས་ཏེ་བསམ་
 15 གཏན་དང་པོ་ལས་ལྷང་ངོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་ལ་ལྷགས་དང་མཐུན་
 པར་ཡང་སྦྱོམས་པར་འབྲུག་གོ། །ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། སྦྱེལ་
 གཞིར་ཡང་ངོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྦྱོམས་པར་འབྲུག་པར་སྦྱོན་སྦྱོམས་པར་
 འབྲུག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱ་སྦྱོན་ཀྱང་རེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ལ་འཕེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། རེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དཔྲུགས་པས་
 20 ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འབྲུག་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །རེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འགྲུབ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྲུག་པ་མེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་ 5
འཛིན་ནི་སྤྱི་ཡོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་ཏོ། །[རང་]སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟེལ་
གྱིས་གཏོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་[402 b]གཤེགས་པའི་ 10
ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཟེལ་གྱིས་མི་གཏོན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་ཟེལ་གྱིས་མི་གཏོན་པར་འབྲུག་གོ། །གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་
པ་གང་དང་གང་གིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་[ཀྱི་]ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་གིས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
དང་། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ 15
ཡང་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཡང་དེ་
བཞིན་ཏུ་འདོམས་ཤིང་དེ་བཞིན་ཏུ་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱན་པའི་ནེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་ནན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དཔལ་ཏུ་

བྱས་ནས་བཤད་པ།

རི་སྲིད་གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་བདག་དང་།

།སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི།

།རི་སྲིད་དེ་སྲིད་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།

།རྣམ་པ་དང་བཅས་མཆིན་པ་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། ༢༩

6 །རི་སྲིད་གཏི་མུག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྟེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་

བརྒྱད་པ་ཐོག་པ་མེད་པ་ཐོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་ནད་པ་མཆིན་པའི་ཡུལ་

ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་རི་སྲིད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་

གྱི་ཁམས་སུ་མཐའ་མེད་པ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །གཞིར་བཅས་སྟོས་པས་ནི་

རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་བསྐྱུ་བ་བཤད་དོ། །ག་གེ་མོ་ཞིག་

10 ནས་བདག་ཁ་དོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར། རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་ནི་

འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བར་རྗེས་སུ་ནད་པས་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་

པར་རྗེས་སུ་ནད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་གནས་ནས་དེ་

ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྟེས། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདིར་

15 སྟེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་ནད་[403 a]པས་ནི་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་

རྗེས་སུ་ནད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པར་རྗེས་སུ་ནད་

པའོ། །དེ་ལྟར་ཐོན་གྱི་སྲིད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་

དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱི་མཆིན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་ཐོན་གྱི་གནས་རྗེས་

20 སུ་ནད་པ་མཆིན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་འདས་པ་དག་མ་
ལུས་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྲུགས་སུ་རྒྱན་དེ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་།
སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ལམས་ཤུ་ཡོད་པ་
སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྐད་དུ།
དེ་སེམས་ཅན་དེའི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་ནན་ནོ། །སྟོན་གྱི་རྒྱ་རི་ལྟ་བུ་ 5
དང་། རྒྱ་གང་གིས་སེམས་ཅན་གང་ཀྱན་དུ་བྱུང་བ་དེའི་སྟོན་གྱི་རྒྱ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་དོ།
།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འདས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །སེམས་གང་གི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འོག་དུ་སེམས་
གང་གི་དམིགས་པ་ཅན་སྟེ་བ་དང་། དམིགས་པ་གང་གིས་སྟེ་བ་དང་། 10
དམིགས་པ་གང་དང་ཐལ་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
དུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་རི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་གཅིག་ནས་
གཅིག་དུ་བརྒྱད་དེ་འབྱུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་འོག་དུ་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་བྱུང་ལ། དེའི་འོག་དུ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་བསྐྱལ་བ་གང་
གའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་ཡང་ཆོག་དུ་བསྟན་པས་བསྟན་པར་དགའོ། 15
།དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་སེམས་གཅིག་
ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་
སུ་[403 b] བརྟག་པ་ཉེ་བར་བབྱུང་སྟེ་བྱི་མའི་སྤར་སྤག་པར་བསྟན་ཀྱང་
དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་སྤག་པར་མི་འབྱུང་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་
གྱི་གནས་རྗེས་སུ་ནན་པ་ཤེས་པ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཅིང་མཚུངས་ 20

པ་མེད་ལ། ཚད་མེད་དེ། དེའི་མཐའ་ནི་བསྐྱེད་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ།
།སངས་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ཡུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་
དག་ལ། གྱེ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་སངས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ་
འམ་ཉན་ཐོས་ལ་བསྐྱེད་པ་འམ། རང་སངས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
5 དན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་དན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
མཐུས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དན་པར་འཇུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པ་དེ་དང་དེས་ཅི་ནས་ཐེག་པས་
རྣམ་པར་གྱོལ་བ་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་འཇུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་
སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱད་
10 པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
ནས་བཤད་པ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་།

།སྟེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་།

15 །བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཆེན་པ་རྩས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས།

།མ་ཆགས་རྣམ་ཀྱན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། 30

།འཆི་འཕོ་བ་ནི་ཐུང་བོ་འཇིག་པའོ། །སྟེ་བ་ནི་ཐུང་བོ་ཉིང་

མཆོམས་སྟུང་པའོ། །འཇིག་རྟེན་མ་ལྷས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་ནས་

མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། ལས་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བཅོས་

20 ཐུར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤང་ཅིག་གཅིག་

ཁོ་ན་ལ་ལྷན་གྱིས་སྐབ་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་མཆོད་ལ།
དེའི་ཡོ་ཤེས་ལྷལ་ལགལ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མི་མངའ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་མཆོད་པའི་[404 a] སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ།
།བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་མཆོད་པ་ 6
འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྟའི་སྐྱེས་འཆགས་པ་དང་འཇིག་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཆང་བ་མེད་པར་
རབ་ཏུ་མཆོད་ཏེ་ཞེས་བྲ་བར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྐྱད་ཏུ། དེ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་མིག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་དེས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་པ་ནས་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་ 10
གཏུགས་པ། ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་བགང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ན་ཞིང་ཏུ་སྤྱད་པ་གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་གྱིས་
རྗེས་སུ་བབྱང་བ་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པ་དེ་དག་མཐོང་ངོ། གང་ལ་ལ་
སེམས་ཅན་ཏུ་སྤྱད་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་དང་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་
དང་ལས་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་བར་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། 15
།གང་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྤྱད་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་མངའ་ཏུ་
འབྱུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་སངས་
རྒྱུ་སྤྱད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་སྤྱད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ 20

ཡོངས་སུ་སྐྱོད་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་
རང་སངས་རྒྱུ་སྐྱུང་བ་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པ་ཡོན་སྐྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་མཐོང་ངོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱུང་བར་གྱུར་པ་དག་དང་གང་དག་
ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་བར་ཤེས་པ་ལྡན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་མ་གྱུར་པ་
5 དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་
མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་མིག་ལ་སྐྱུང་བར་འབྱུར་ངོ། །ཡང་ཤིང་རྟའི་
འཕང་ལོ་ཅོམ་གྱི་ས་ཕྱོགས་ན་སྐྱུང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་གི། །སྟོང་
10 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་[404 b] པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་
ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཆེད་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གང་
ཡིན་ནེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་མིག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་
ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་བལྟའོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་
15 འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་གི་མཐུན་དུ་དེ་སྟེད་གྱི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཟུགས་ཤིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུལ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་
པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་དེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དགུ་པོའི་ནེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཆིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

རྣམ་ཀྱན་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི།

། ཏྲན་མོངས་དག་ནི་པག་ཆགས་དང་བཅས་འཛིག་འཕྱར་དང་།

། སྒྲེབ་མ་ལ་སོགས་ཏྲན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་།

། དེ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། 39

། དེ་ལ་ཏྲན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ 5

པ་དག་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་པ་ཏྲན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་

རོ། །གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ་

རྗེས་སུ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་པག་ཆགས་ཏེ། ཏྲན་མོངས་པའི་སྦྱར་

སྒྲུག་པ་དང་གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་པག་ཆགས་ནེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་

དག་གོ། །དེ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཀྱིས་ཏྲན་མོངས་པ་སྦྱངས་སུ་ཟེན་ 10

ཀྱང་ཏྲན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱང་བར་མི་བྱས་ཏེ།

དེལ་མར་དང་མེ་དོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་བྱ་ཟེན་ཀྱང་བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་བྱ་

ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་ཐད་པས་ཡོན་ཏན་ཐ་མོ་དམིགས་པ་

བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཏྲན་མོངས་པ་སྦྱངས་ཀྱང་པག་ཆགས་ཡོད་པས་དག་

བཅོམ་པ་སྟོན་སྟེ་བྱུར་བྱུར་པ་མཆོངས་ཤིང་མཆོངས་ཤིང་འགོ་པ་དང་སྟོན་ 15

ཐམ་ཟེར་བྱུར་པའི་དམངས་[405 a]མོར་བརྗོད་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་པ་བཅོམ་

ལྟན་འདས་ཀྱིས་བསྒྲེག་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་མ་ལོག་པ་དམིགས་པ་ཡོན་ནོ། །དེ་ལ་

མ་རིག་པའི་པག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བཞེགས་སུ་འཕྱར་

པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་པག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལྷན་དང་

དག་གི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་ 20

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་
པ་དང་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་འབྱུང་གི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པ་[འི་]བག་ཆགས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ
དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྟུང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དེ་ལ་
5 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་མཆིན་པ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྟོགས་པ་མི་མངའ་
པ་དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཆིན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྟེན་
ཏུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་
ཟད་པས་བདག་གི་སྟེ་པ་ནི་ཟད། ཆོངས་པར་སྟུང་པ་ནི་བསྟེན་བྱ་པ་ནི་
བྱས་ཏེ་འདི་ལ་སྟོན་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པ་
10 སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་པ་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་པ་རང་གི་མངོན་པར་
ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱས་ནས་ཏེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མ་
མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྟུང་པ་
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་
15 ནི་ཆོད་ཡོད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པའོ། །རང་སངས་
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཆོད་ཡོད་པ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གལ་པ་
སྟོབས་པ་དང་གལ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་
པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྟུང་པ་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ། རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་[405 b] ཀུན་ཏུ་བཟུང་པ་
20 མི་འཇིགས་པ་དང་སྟོབས་པ་དང་[མི་]གལ་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བེལ་

གྱིས་མི་གཞོན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་ཅིའི་
བྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད། ཉོན་
མོངས་པའི་བག་ཆགས་མེད། སྦྱོར་ལམ་འབྱུང་པའི་བག་ཆགས་མེད་དོ།
།འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྒྱལ་
དང་རྒྱ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ 5
ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་སོ། །དེ་ཟག་པ་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་མ་ཐག་རྒྱ་
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤྱད་པའི་བྱིར་ཆོས་སྟོན་དོ།
།ཁྱེ་མ་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་པ་ 10
དག་ཁྱེད་ཟག་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྒྱ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་ནས་
ཀྱང་ཟག་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་པར་འབྱུང་པ་དང་། རབ་རྒྱ་ཤེས་ནས་ཀྱང་ཆོས་གང་
ཡང་ཉེ་བར་མི་ལེན་པས་ཡོངས་སུ་ཁྱ་དན་ལས་འདྲའ་བར་འབྱུང་པ་དེ་ 15
ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བཞོན་པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་དོ། །རིགས་ཀྱི་
བྱ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱ་པོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།དེ་ལྟར་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་
ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་མངའ་བ། 20

དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་
ཐ་མི་དང་པར་བཅུགས་པ། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་རེ་རེ་ཞིང་དཔེ་ནམ་མཁའ་
གཅིག་པུས་ཏེ་པར་གཞལ་བ་མངའ་བ་རྣམས། འགྲོ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྲོད་
བ་དང་ལྟ་[406 a]བ་དང་། མ་རིག་པ་ཞོས་པུ་བ་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་
5 ལྟ་བུ་རྒྱན་པ་མགོན་མེད་པའི་མགོན་བུ་གུར་བ་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྡན་
འདས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བརྒྱ་བོ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བུ་འོད་བུ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འབྱུང་རོ། །རྒྱ་བསྐྱེད་པས་
ཆོག་གོ

།སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་བ་སྐྱེའི་བུ་
10 ག་རེ་རེ་དང་། སྐྱེས་པུ་ཆེན་པོའི་མཚན་དང་དཔེ་བུར་དང་། སྟོབས་དང་
།མི་འཛིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་མ་འཕྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་
ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་སྐྱེད་ལ།
གལ་ཏེ་གསུང་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བུ་གུར་བ་བསྐྱེལ་བ་
གངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྐྱེ་ཆོད་ཆོད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་
15 ཐོན་ལས་གཞན་མི་མངའ་བར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
ཡོན་ཏན་དག་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པར་མི་འབྱུང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཅི་སྟོས་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཏན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མཐར་བྱིན་པར་ཤེས་པ་འཇམ་བཞེད་པར་བྱས་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟོས་
ཀྱང་ཅི་དགོས། རོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་ནས་བཤད་པ།

20 རྣམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་སྟོན་པར་མི་འབྱུང་གི།

ལའི་རྩ་ཉི་ལྔ་མཐུ་ཟད་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།

སྒྲིབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྐམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བརྟེན་ལྷོག་པར་འགྱུར། 32

ལའི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལྷིང་འདབ་གཤེགས་ཡངས་པའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་

ཀྱིས་སྤོང་གཞོན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ནམ་ 5

མཁའ་ལ་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རང་གི་སྒྲིབས་དང་པ་རྩོལ་གཞོན་

པ་དང་ཐལ་བས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩ། རེ་ཞིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

[406 b] གང་དག་ས་བརྩུ་བ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་

གྱིས་མི་ཐུབ་པ་བརྟེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་

བརྟེན་པར་མི་རྒྱས་པས་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་སུ་མཐའ་མེད་པ་དག་ལས་ 10

ལྷོག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྒྲིབ་

སྒྲིབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ལྷོག་པར་གནས་ན། རང་སངས་རྒྱས་སམ་

ཏན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་

སྒྲིབ། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འམ་བརྟེན་

པ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རབས་འདི་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བུ་མ་ 15

རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ལྷོངས་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་

ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པར་བྱ་

བ་ལ་གོ་སྒྲིབས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར་འདི་ནི་གནས་མ་

ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེའི་བྱིར་བདག་འཇམ་ཁྱེད་ཡོན་འདི་དག་ཅི།

|ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་རྣམས་འགྱུར་རམ།

|འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་བྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

|བཤད་བྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྒྲུས། 22

|དེ་ལྟར་བདག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་

5 |ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་གིས་ཆོམ་ཆོམ་

མེད་པར་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་གི་ཆ་ཅམ་ཞིག་སྤངས་པ་ནི་གཞན་ལ་

བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། |དེ་ཉིད་སྒྲུས་པ་ནི། འཕགས་པ་བྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་

བྱིར་ཞེས་བཤད། |མདོར་བསྡུ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་ཟབ་པ་སྟོ་ཆོས་ཉིད་དང་བྱ་ཆེ་བ་ཉེ་བར་བསྟན་ནོ། |དེ་ལ་

10 |ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་དེ།

|ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་བྱ་ཆེ་བའོ།

|ཟབ་དང་བྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པས།

|ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཕྱོལ་བར་འགྱུར། 23

|ད་ནི་སྒྲུལ་བའི་སྒྲུ་ཏན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་དང་། བྱང་ཚུབ་

15 |སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་མོང་བ་ [407 a] དང་ཐཔས་སྒྲུ་མོང་བ་འབྱུང་

བ་སེ་སེའི་སྒྲུ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ། བདེ་འགྲོ་

ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་གྱུར་བ་ལྟུན་ཀྱིས་བྱུང་བར་དེས་པར་འབྱུང་

བའི་དཔའ་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

|སྒྲུར་ཡང་མི་གཤམ་སྒྲུ་མངའ་ཁྱིད་ཀྱིས་སྤེད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྒྲུལ་རྣམས་ཀྱིས།

20 |གཤེགས་པ་དང་ནི་བརྟེན་སྤངས་དང་བྱང་ཚུབ་ཞི་བའི་འཁོར་འོངས་སྟོན་པར་མཛད།

། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ གྱིས་འཇིག་རྟེན་གཡི་བག་སྟོན་ཅན་ རེ་པའི་ཞགས་པ་ནི།

། མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་ཀྱི་དན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། 34

། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་བེན་ཀྱང་སྦྱལ་
 བའི་སྦྱ་རྣམས་ གྱིས་ཡབ་དང་ཡུམ་དང་སྲས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་
 སྟོན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱུན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ཏུ་གཤེགས་ནས་ 5
 རི་ལྟར་འཚོ་བའི་ཚོས་བསྐྱུན་པ་འདྲུག་པའི་སྟོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 དང་སྟོན་པ་རྣམ་པ་སྟ་ཚོགས་ཅན་ཀྱི་དན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་
 མཛད་དོ། ། ཐུགས་རྗེས་ཏེ་གསུམ་པ་དང་མན་ལན་ལ་སོགས་པ་བཞེད་པས་
 ཉི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱའི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྐྱུན་པ་དགོངས་པ་ 10
 ཅན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཟི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།

། ལྟར་བྱེད་གཞན་མེད་ཚོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲུར་དབྱེ་བའང་བསྟེན་མིན་ཞིང་།

། དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སྟོ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྲུར་པ་མ་ཡིན་པ།

། དེ་ཡི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེད་མེད་བསྐྱུན། 35

15

། གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་
 ལུས་པར་སྦྱང་བར་མི་བྱས་ལ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྦྱར་བསྐྱུན་
 ཟེན་ཏོ། ། མཐོང་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་
 རྣམ་ [407 b] པར་མི་འགྲུར་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་ 20

བར་འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་
ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་བར་མི་འགྱུར་དེ། རང་
བཞིན་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་དེ་
5 ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་
ཤེས་ཐ་མི་དད་པ་དེའི་བྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་བས་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་དེ། འོད་སྤངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆེན་
10 པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དེ། མ་རིག་པ་མ་
ལུས་པ་སྤངས་པས་སྒྲིབ་པ་དང་ཐལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་བྱིར་རོ།
།དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། བློ་ཁྲི་དྲ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཡི་གེ་ཏ་ཨ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་
ལ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
15 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་བ་རྣམས་དེ་ལ་བཟུགས་པའི་བྱིར་རམ།
དངོས་པོའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རམ་
མི་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་ན། ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་
པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །གལ་དེ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་
གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཀྱང་
20 ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་ནོ་ན། བསྟན་པ་འདི་དགོངས་པ་

ཅན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ།

།གང་བྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲེད་བྱེད་སྒྲིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་ལྟར་ལ།

།དེ་བྱིར་འདྲིལ་རྟོན་སངས་རྒྱུ་ལྷོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འདུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།

།པདེ་གཤེགས་གང་བྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་[408 a]རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་པ།

།མངའ་དང་གང་བྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་ཏེ། 320 5

།ལུས་དང་སེམས་དག་ལས་སྐྱ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཏུ་སྐྱུ་བ་བར་བྱེད་
བས་ན་སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཆོད་སྒྲིགས་མ་རྣམས་སོ། །གང་གི་བྱིར་
ཉོན་མོངས་བ་རྣམས་འདུག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ལྟག་
བར་མོས་པ་བྱེད་བར་ཏུ་འཕགས་པ་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ 10
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འདོད་པ་ཡང་འགོག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱུ་ལྷོད་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པས་གཏིང་དཔག་
དགའ་བ་ལ་འདྲིལ་རྟོན་འདུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་
འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོད་མ་ཡིན་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་
བྱ་བ་ལ་གཡེལ་བ་བསྟན་པར་མི་མཛད་དེ། གང་གི་བྱིར་བཅོམ་ལྷན་ 15
འདས་ལ་མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མངའ་བ་
དང་། གང་གི་བྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐར་སྒྲོན་ལམ་སྐུལ་བ་དེའི་བྱིར་དེ་དག་རྣམ་པར་
དགྲོལ་བ་ལ་སྒྲིམས་ལས་ལ་བརྟེན་པར་མི་མཛད་ཅིང་དེའི་རྣམ་པར་དགྲོལ་
བའི་ཐབས་ཆོལ་བར་མཛད་དེ་ཞུས་ཀྱིས་འཆེས་པ་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ 20

ནས་གདོན་མི་བ་བར་བསྐྱབ་བར་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་
འགོ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་པའི་ཁྱེད་མང་
པོ་འདི་དག་ཡིད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་གདོན་མི་བ་བར་བྱ་དག་ལས་
འདས་པ་ལ་དགོད་བར་བྱ་དགོས་པ།

5 དེའི་བྱིར་མཁས་པས་རེན་པོ་ཆེ་ཡི་སྒྲིང་དུ་ཆས་པའི་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི།

།དལ་བ་རྟེར་སེལ་གྱིང་ཁྱེད་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་གཏོད་པ་ལྟར།

།ཁྱེད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྟོབ་མ་རྟེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།

།སྤྱད་བར་མཛད་ཅིང་[408 b] རྣམ་པར་དཔེན་ལ་སྟོ་སྤྱངས་རྣམས་ལ་འོགས་སུ་གསུངས། 2<

།དཔེ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ལས་ངེས་པར་

10 བྱའོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་བསྐྱེ་བའི་བྱིར་དེད་དཔོན་
དེས་རིང་པོ་ཆའི་སྒྲིང་དུ་མ་བྱིན་པའི་བར་དུ་གོང་ཁྱེར་མངོན་པར་སྤྱལ་བ་དེ་
པཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཚུ་རོལ་དུ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་ཞིང་ཞི་བའི་བདེ་བའི་བརྟན་དུ་གྱུར་
པ་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས་པ་

15 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་བའི་རྟོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་
བྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་རྟེ་བར་བསྟན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ལྟར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་གདོན་མི་བ་བར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་
པ་འདི་ཡང་མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ངེས་པར་བྱའོ།

20 །ད་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་དུས་དང་།

བུགས་པའི་རྩ་མི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

པདྨ་པར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཤིང་སངས་ཀྱིས་ཡུལ་དག་ན།

།སྤ་རབ་རྩལ་གྱི་རྩལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ།

།བྱང་རྒྱལ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་པའང་དེ་སྟེད་དེ།

།འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཤིས་མ་ལགས་སོ། 39

5

།སངས་ཀྱིས་བཅོམ་ལུན་འདས་རྣམས་ནི་སྤུལ་པའི་སྤུའི་སྒོ་ནས་

བལྟམས་པ་དང་ཕྱ་དན་ལས་འདའ་བ་ཏེ་བར་སྟོན་མོད་གྱི། བཅོམ་ལུན་

འདས་སྤུལ་པའི་སྤུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་མངོན་པར་ཐོགས་པར་

བྱང་ཆབ་པའི་རྩ་མི་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚད་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་

ལུན་འདས་ཀྱི་མངོན་པར་ཐོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་སྤུ་ལ་བ་དག་ནི་འཇིག་ 10

རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་

པ་དེ་ན་རྩལ་སྤ་རབ་ཀྱི་རྩལ་དག་ཇི་སྟེད་ [409 a] ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དོ།

།འདི་ནི་སྟོན་དགེ་པའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པར་

བྱ་བར་དགའ་བའི་བྱིར་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་

དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གནས་ཏུ་མེད་པ་ 15

བསགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་དོ།

།དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་པར་ཐོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་རྩ་བ་བཟླ་

ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བུགས་པའི་རྩ་མི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

རྒྱལ་པ་ཇི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར།

།འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འབྱུར་མིན་དེ་སྟེད་ཏུ།

20

ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས།

ཁྱེད་ལྷགས་ཕྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མངའ། ༧༠

ཤེས་རབ་ལྷན་འདས་ནི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་མས་བསྐྱེད་
ནས་རི་སྒྲིང་རྗེ་མ་མ་ལ་གཏད་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྐུ་
5 ཚེའི་ཚད་ནི་རི་སྒྲིང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་པ་དང་། རི་སྒྲིང་ནམ་མཁའ་བརྒྱག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྒྲིང་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ།

ཀྱང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
རུས་སྐུ་མཐའ་མེད་པར་འདི་དག་གསོ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

10 ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བཤད་པ།

གཏི་ཐུག་སྐྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་རུག་བཅས་བ་བ་ཡི།

ཁྱེ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་རི་ལྟ་བ།

དེ་ལྟར་རུག་ཟོས་ཉན་པའི་བྱ་ལ་མ་ཡིས་སྐྱག་བསྐྱེད་མིན།

དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། ༧༡

15 འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་ཀྱི་སྒྲིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་བརྗོད་དོ།

དེ་དག་ཟུང་འདི་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཟོས་ན་རུག་དང་བཅས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། དེ་དག་ལ་
འདི་ཉིད་ཏུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་གཏི་ཐུག་གི་སྐྱོན་ལས་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། དེ་ལ་རི་[409b] ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱེ་པོ་འཁོར་

20 བ་བ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁ་ཟས་རུག་དང་བཅས་པ་བ་བ་ལ་བརྩེ་བ་འབྱུངས་

པ་དེ་ལྟར་མ་ལ་བྱ་གཅིག་པ་པངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱག་དང་འཕྲིན་
པའི་ཁ་བཟ་བ་པ་ལ་གཏུང་བ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིང་རྩིས་
བཅས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་དན་ལས་འདྲའ་བ་གོ་ག་ལ་མངའ།

། བྱགས་རྩིས་བྱ་བ་དན་ལས་འདྲའ་པའི་བྱགས་ལས་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛིག་རྟེན་སྐྱག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་འབབ་ 5
པའི་གཞིར་གྱུར་པ་རྩིས་སུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་དན་ལས་འདྲའ་བ་
མི་མངོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་མེད་པར་ཞེན་པ་ཡི་སྒོ་ཅན་གྱིས།

། སྐྱེ་དང་འཛིག་གནས་སྒྲུབས་དང་སྐྱག་དང་མི་སྐྱག་ཐལ་ཐུང་གིས་བསྐྱེད་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་།

། སྐྱིག་ཅན་འགྲོ་བ་འཕྱོད་པ་དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་སྐྱགས་བཅའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས། 10

། བཅོམ་ལྡན་སྐྱགས་རྩིས་ཁྱེད་སྐྱགས་ཞི་ལས་བསྒྲིག་པས་ཁྱེད་ལ་བྱ་བ་དན་འདྲའ་མི་མངའ། ༡༢

། དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་མི་མཁས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
སྒོ་ཅན་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོད་པས་ལྟ་དང་མི་དག་དུ་
སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་པས་ནི་སྐྱེ་དང་འཆི་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ངེས་པར་ཐོབ་
ཅིང་། ཡུལ་སྐྱག་པ་དང་ཐལ་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་ཡུལ་མི་སྐྱག་པ་དང་ 15
ཐུང་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཡང་ཁྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་སྐྱིག་ཏོ་ཅན་གྱི་
འགྲོ་བ་དཔུལ་བ་ལ་ཞིགས་པ་དག་དང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་
ཡང་འཕྱོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱགས་རྩིས་ནི་སྐྱག་
བསྐྱེལ་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱགས་བྱ་བ་དན་འདས་པ་ལས་བསྒྲིག་རྟེ་གནས་སོ། 20

| ལྷགས་འདི་དག་སྒོར་བླ་གྲགས་ཀྱིས།

| དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདུས་ནས།

| ལྷང་རི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།

| རི་ལྷ་པ་བཞིན་བརྟེན་པ་ཡིན། ༡

| འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི།

| རི་ལྷར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།

| འདིར་འབྱུང་[410 a] ལྷགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།

| མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། 2

| རི་ལྷར་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་

10 ལས་སྒོར་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྟེན་པ་
དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལྷགས་གང་ཞིག་བརྒྱལ་ལན་དང་

བཅས་པར་བསྟན་བའི་ལྷགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྒོར་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ལྷར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་
པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་

15 ལྷགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྦྲས་པ་དེ་ཉིད་དབྱ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་
རྩེབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྦྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
དོན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྦྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྦྲས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་

དམ་པར་སྦྲས་པ་དེ་དབྱ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་རྩེབ་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྦྲམ་དུ་

20 ཐེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་

བ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རྟེ། ལྷགས་འདི་ནི་
 རྩན་མོང་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་
 གྱི་བྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་དགོངས་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རེས་པར་བློན་པ་མེད་པར་ཡི་གེ་ཙམ་ངེས་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་ 5
 རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་དེའི་
 བྱིར་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་
 བྱ་བའི་བྱིར་། དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྐྱར་བ་ཡིན་ནི་
 ཞེས་བཤད་པ།

བྱ་སྐྱབ་སྟོ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་གྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས།

10

།སྟེ་བོས་ལྷགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུད་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག

།ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱ་དྲ་ཁ་བྱེ་བའི་ཚུས།

།ད་ལྟ་[410b]ཟླ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒོང་པར་བྱེད། 3

།གལ་ནི་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང་། རྩྭགས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་།

ཆོས་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་པ་བོ་བྱིན་བློན་པར་ 15

ལྟར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཇིགས་རྟེ། རྟེན་ཅིང་

འཕྲེལ་པར་བྱུང་བའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་འདི་ཡོངས་སུ་

སྤངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་ཏུ་སྟོའོ། ཡང་འདི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་

ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་བཤད་བློན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རྒྱུད་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྟེ་བོ་ཡིས།

20

། དེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤྲུགས་སྤྱུ་རྒྱུ་མི་འགྱུར།

། དེ་བྱིར་རྒྱུ་ལ་འཕགས་རང་སྒྲིམ་སྤྱུར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡི།

། གཞུང་འཕགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་འཕགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་སྒྲོ་དོར་བར་

[3] ལ

- 5 ། རི་ལྟར་སྤྱུ་སྤྲུགས་ཅན་སྟོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟག་
བར་མོས་པའི་བག་ཆགས་མ་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདོད་
བ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཤིང་
ལུས་པའི་མཐའ་གཞན་ཉེ་བར་སྦྱར་བྱས་པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཡང་ལུས་པའི་
དབང་པོའི་དོན་དམ་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལ་ལྟག་བར་མོས་པར་མི་བྱས་པ་
10 དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གིས་ཡང་མང་དུ་གསལ་བ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངར་
ཟིན་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟག་བར་མོས་པའི་ས་པོན་དང་ཐལ་བས་སྟོང་བ་
ཉིད་སྤྲུགས་སྤྱུ་རྒྱུ་པར་མི་སྦྱོར་དོ་ཞེས་བུ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་
ལྟར་དང་སང་ཉིད་ནའང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟག་བར་
མོས་པའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྟོང་བ་
15 ཉིད་ཀྱི་གཏིང་རྟོགས་པར་སྤང་ལ་རྒྱའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྤྲུ་སྤྲུགས་ཀྱི་
གཞུང་འཕགས་རྣམས་ལས་འདི་བཞེད་པར་མཐོང་བ་རྣམས་པར་ཉམས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་མཐོང་[411 a] འོ། །དེའི་བྱིར་
དབུ་མའི་གཞུང་འཕགས་ལས་གཞན་གཞུང་ལ་རྒྱུ་ལ་ཕྱགས་རང་གི་སྒྲིམ་སྤྱུར་
བ་དེ་དག་བཞག་ནས་ཡང་བདག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་འཕགས་རྣམས་
20 ལ་བུ་བ་ལྟར་དགའ་བའི་སྒྲོ་སྟོན་དོར་བར་བུ་སྟེ། འཕགས་གཞན་པོ་རང་

གི་སྒྲིལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའི། རང་གི་སྒྲིབ་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོག་པར་
 བྱའོ།

॥སྒྲིབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ལྷགས་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར།
 །ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉིན་མོངས་ཀྱིས་སྒྲོལ་སྒྲིན་ཀའི་རྒྱ་སྒྲུབ་ལྟར་དཀར་བའམ།
 །སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལ་གདེངས་ཀའི་ལོར་བྱ་དང་འབྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།
 །འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒྲུབ་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བསྐྱོད་ཤིག། ༥

5

॥དབུ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་བཤད་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ། སྒྲིབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ལྷགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་
 བ། མི་འཕྲོགས་པའི་མཁའ་རབ་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་
 བ་རྩས་མ་ལས་འོ་མ་བཞེས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པར་མཇུག་པས་
 སྒྲུབ་པ་རྫོགས་སོ།

10

॥ཁྱད་སྤྱོད་རྣམས་པལ་ཆེར་མདོ་བཞེན་གྱིས།

།ཕྱིན་ཆད་སྒྲན་གཉིས་བྱང་མིད་ན།

།ཅུ་འགྲེལ་སྒྲ་དོན་བཞེན་བསྒྲུབ་ལ།

།གཟུ་བོར་བྱོས་ལ་དབྱུང་པར་གྱིས།

15

།ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གོང་ཁྱེད་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་རིན་ཆེན་སྒྲས་པའི་
 གཞུག་ལག་ཁང་དུ། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་བོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྒྲ་རིང་ལ།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྟེ་བ་
 ཚབ་ཉི་མ་གཤམ་གྱིས། ཁ་ཆེ་བའི་དཔེ་དང་མཐུན་བ་ལྟར་བསྐྱུ་ར།
 ཕྱིས་ར[ ]ས་ར་མོ་ཆར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ལྷ་མ་དང་། བོད་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉི་འོག་ཤར་བྱེགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་
 5 ལེགས་བར་བཅོས་ཏེ་གཏན་[411 b]ལ་ཡབ་པའོ།

།།གཞུང་འདི་ཡི་ཚད་ནི་བམ་པོ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བམ་པོའི་རྩ་ཀ་ཆ་
 གཅིག་གིས་དམན་བ་སྟེ། ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་ཅིང་།

Notes et Corrections.

Page	1,	ligne	2	བཞུགས་
»	»	»	4	བྱ་བྱ་རྒྱ་མ།
»	2,	»	13	སྒྲི་བ་
»	3,	»	20	Xyll. གསུམ་ཆང་; Xyll. སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
»	4,	»	16	བཅོམ་ལྷན་འདས་
»	7,	»	3	Xyll. བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་
»	11,	»	7	Xyll. མེ་རུན་?? མརུན་
»	12,	»	3	ན་ས་
»	»	»	20	མེད་
»	14,	»	9	ཡིན་པའི་
»	»	»	19	ཕྱིར་རོ་?
»	17,	»	2	ས་འདིས་ནི་
»	»	»	12	བྱགས་པ་ལ་སྒྲིམས་པ་ལ་རང་
»	»	»	19	Xyll. དབང་གས་ — རྣམ་པར་འཕེལ།

Page	24,	ligne	4	Xyll.	དེ་ལ་
»	»	»	10	Xyll.	དངོས་པོ་སྟོང་??
»	25,	»	4		ཉེ་བར་བརྟགས་པས་ (བརྟགས)
»	»	»	14	Xyll.	ད་ནི་སྟོང་པ་བའི་
»	26,	»	16		དེ་ཡི་རྩ་ཅན
»	27,	»	10		ཉེ་བར་ཁོངས་སྟུང་
»	28,	»	4		སྟེ་བ་ཀོ་ཅི་?
»	29,	»	3	Xyll.	རྟོགས་པ་
»	»	»	17		མཐོང་ནས་
»	30,	»	6		བྱ་བའི་བྱུང་
»	»	»	9	Xyll.	གཏོང་ et སྟོང་
»	»	»	30	Xyll.	ཐེ་ཤོ་ད་ར་
»	33,	»	13		རྩལ་
»	34,	»	5		སྟོང་བཅེ་
»	»	»	10		བག་[མ་]ཕྱེད་པས་དེ་གཞན་གྱིས་
»	35,	»	6		ལ་[མ་]དགའ་... མོས་པ་[མ་]ཡིན་ཏེ།
»	»	»	12 et 17		རྩལ་?
»	»	»	15		རྩངས་? རྩང་
»	36,	»	1		རྩལ་དང་བར་ཕྱེད་? རྩལ་དགའ་
»	37,	»	9		ལྷགས་? ལྷགས་

Page	40,	ligne	10	འདི་དག་? འདི་བདག་
»	41,	»	1	གང་གིས་བྱུང་
»	42,	»	16	[མི་]འབྱུང་
»	43,	»	19	བྱེད་དོ། །དེའི་
»	44,	»	5	སྟོན་ལམ་
»	45,	»	12	དམིགས་བ་མེད་ན་
»	48,	»	9	ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡི་?? ཆོས་ཀྱན་དེ་ཡིས་
»	50,	»	4	གང་ཟག་གིས་? གི་?
»	55,	»	16	ཐམས་ཅད་ུ་
»	56,	»	3	བྱེད་དེ་ས་
»	»	»	18	ལྱས་ཀྱིས་
»	57,	»	20	ཤེས་སོ་
»	58,	»	19	
»	59,	»	20	དཀ་ཏྱགས = uddeṣa (?)
»	60,	»	18	དེ་ལྟ་བུར་?
»	64,	»	5	རྣམ[ས་]པས་
»	68,	»	14	དང་སྐལ་བར་གཡོ་བ་རྣམས་དང་།
»	73,	»	17	Xyll. དེ་ནི་
»	74,	»	3	ཟིད་ ou འཁྱིད་
»	»	»	12	མཐོང་བ་དེས་ ou བ་སྟེ་

Page	74,	ligne	16	རྟེན་ནས་ ou བརྟེན་ནས་
»	75,	»	17	ཚོས་ཟབ་ ou ཚེས་ཟབ་
»	»	»	19	བྱགས་
»	76,	»	5	ཚོས་གསལ་བར་
»	78,	»	4	མིག་བརྒྱག་ཞིང་ ou མིག་གང་
»	»	»	5	གྱུར་བ་ ou འགྱུར་བ་
»	»	»	20	བསྟེན་ ou སྟེན་
»	79,	»	11	བརྟེན་ ou བསྟེན་
»	80,	»	5	ཐོབ་ ou འཐོབ་
»	85,	»	17—18	Xyll. བྱགས་གཞན་རྩ་ ou བཞིན་རྩ་?
»	87,	»	9	Mieux བྱད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན་
»	90,	»	1	སྟེད་བར་བྱེད་པའི་?
»	»	»	6	Xyll. བྱ་གྱའི་
»	91,	»	6	ཐལ་བར་མི་གྱུར་རྩ་?
»	93,	»	18	བྱེ་མ་དག་ལས་?
»	94,	»	14	དམའ་བ་ ou དམན་
»	97,	»	9	མ་ཞིག་ལས།
»	99,	»	10	Xyll. བསྟེད་བར་བྱེད་བ་
»	100,	»	10	གྱུར་མ་གྱུར་པས།
»	100,	»	4	སྐམ་བ་

Page 102, ligne 2 མཇཱ་པོ་?

» 104, » 8 ར་རྩ་ར་?

» 106, » 6 Xyll. ཡོད་པ་ཡིན། et ཡོད་མ་ཡིན།

» 107, » 17 རེ་ལྟ་ན་

» 109, » 15 གཏང་ moins bon.

» 110, » 2 སྐྱར་ ou སྐྱར་པ་

» 118, » 18 འགྱར་རོ།

» 120, » 18 ཡིན་ཏེ།

» 125, » 1 རངོས་པོ་ཡོད་པར་

» » » 12 གཞན་ཞིག་

» 127, » 18 རཔེར་ན་མི་

» 132, » 5 ར་རྩ་ལ་?

» 134, » 11 ཆོས་ཀྱི་རྣམས་.....ཡོངས་བརྗོད་པ་??

» 137, » 7 རེ་ལྟར་

» 138, » 19 གཟུང་ ou བཟུང་

» 144, » 20 རྣམས་པའི་?

» 145, » 13 བཅས་པ་ ou བཅས་པས་

» » » 14 བཤེན་པ་སྟེ། ou བཤེན་པ་དེས།

» 146, » 9 རེ་དང་འན་པར་

» 147, » 5 རེའི་ཆོ་ ou རེ་ཆོ་

Page 147, ligne 9 Xyll. ལ་ཡང་

» 148, » 19 Xyll. དེ་སྒྲིང་ལ་བསམས་ནས་

» 150, » 5 ལྷུ་བ་ ou འལྷུ་བ་

» 152, » 6 Xyll. མེན་ལས་

» » » 12 མེ་འལྱར་རོ། ??

» 154, » 7 Xyll. ཏེར་སྒྲས་ ou སྒྲས་ ou སྒྲས་

» 156, » 4 འཕགས་པའི་རྩས་བ་?? འཕངས་པའི་

» » » 16 Xyll. མེན་ལས་

» 158, » 15 Xyll. མེང་ཅན་ལ་

» 159, » 2 རྩན་.....ལྷངས། ou བརྩན་.....ལྷང་

» 162, » 17 ལྷན་རྩ་

» » » 19 ལྷ་ཕ་སྒྲེ།

» 163, » 9, 12 ཀང་རྩས་

» 169, » 2 Xyll. བསྐྱན་པར་བྱེར་

» » » 6 བསྐྱུ་བ་ ou སྐྱུ་བ་

» 170, » 8 Variante རྩན་པས་རྩན་བ་??

» 171, » 17 ཀང་གིས་

» 174, » 4 རྩས་

» 176, » 10 བརྐྱན་

» 178, » 12 དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།?

Page 179,	ligne 11	ཁྱོད་ གྱིས་
»	»	» 19 ངས་ ཡང་
» 181,	»	4 འདི་ནི་? འདི་ན།? འདིར་ནི
» 183,	»	10 འཇོམས་
»	»	» 17 ཞེས་ བྱ་བ་
»	»	» 19 བསྟན་ཆོས་ ou བཙོས་
» 185,	»	1 མི་འབྱུང་བར་འབྱུང།
» 186,	»	4 དེ་ལས་? དེ་ལ་?
» 187,	»	16 Graphie དཔྱིགས་
» 189,	»	2 རི་མེད་ རྩ་
» 191,	»	8 བསྟན་? བརྟེན་
» 192,	»	12 སྒྲགས་ཏེ་ ou དེ་
»	»	» 16 Xyll. འཛིན་ ཅིག
» 193,	»	13 ཁྱོད་ གྱི་
» 194,	»	10 ལོགས་ ཤིག་
» 195,	»	1 གཟུགས་ ལ་
»	»	» 6 འདས་ གྱིས་
»	»	» 8 ཀང་ རྩས་
»	»	» 10 ཡིན་ རྟོ་ ཞེས་
»	»	» 13 སྟོན་ བའི་ ou སྟོན་ བས་

Page 197, ligne 17 རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་

» » » 13 མདོ་ལྡན་

» » » 17 བསལ་བ་ནི།

» » » 18 བདེ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྡན་ལྡན་ ou བདེ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྡན་ཅེས་

» 199, » 2 འཕྲུང་བར་

» » » 18 གསལ་བར་? བསལ་བར་?

» 200, » 15 བསྐྱེད་པ་

» 203, » 3 ཁོ་ནས་? ཁོ་ན་?

» » » 5 གཞན་གྱིས་

» 205, » 14 བསྐྱེད་པ་

» 206, » 4 འཕྲུང་ཞིང་། ou འཕྲུང་

» » » 7 གྲོ་བར་

» » » 12 ཁམས་གསུམ་ལས་? ལ་?

» 207, » 4 བསྐྱེད་ ou བསྐྱེད་

» 208, » 3 བལ་པོ་སེའུ་

» » » 7 ཆན་ et ཆན་

» 211, » 6 བརྟེན་? རྟེན་

» 213, » 19 ར་བ་

» 214, » 5 ལྱམ་དང་ལྱན་

» » » 9 ལྱ་བར་??

- Page 214, ligne 19 གཏི་གའམ་
- » 215, » 6 བཞི་ན་
- » » » 8 གང་གི་བྱིར་
- » 216, » 1 གང་གིས་ ou གང་བྱིར་
- » 219, » 10 ཤེས་བྱ་
- » » » 16 Xyll. ལྟ་པར་
- » 220, » 15 ལྷ་ས་འདི་ ou ལྷ་འདི་
- » 225, » 11 བཏགས་པ་དང་།
- » 226, » 4 དེ་བཟོད་
- » 227, » 6 བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་
- » 228, » 8 ཅམ་གྱི་
- » » » 11 ལས་[མི་]སྒྲངས་དེ་
- » 232, » 17 རྣམ་དཔྱོད་
- » 235, » 3 དེ་ཉིད་མེ་ཤེས་སོ་
- » » » 9 དག་ནི་
- » » » 16 རླུས་བུའི་ ou རླུས་བུ་ལ་
- » 238, » 10 ལྷུང་པའི་
- » » » 20 ལྷེ་དང་། བགས་པ་
- » 243, » 1 ལྷང་པོ་
- » 246, » 1 ལྷུང་ན་

Page 247, ligne 6 སྒྲིང་

» » » 12 བསགས་ལ[ས]་

» 249, » 7 འགྱུར་ན་

» » » 9 རེ་བཞིན་རེ་ནི་

» 252, » 10 རེའི་ཆེ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡུང་བོ་མེད་པར་

» » » 17 ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་ན། བཟློན་པར་བྱ་སྟེ། ཏྲག་
བདག་སྒྲིང་ན་རེ་ཆེ་རེ་ཡི་བྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཡུང་
བོ་བདག་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་བོ་རྣམས་མེད་པར་
མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འདྲིགས་ནས།

» 253, » 3 འདོད་དགྱུར་? འདོད་མགྱུར་??

» 255, » 8 ཕྱིན་ཅི་[མ་]ལོག་པར་??

» 258, » 16 ཆོགས་

» 262, » 13 རེ་ཉིད་

» 265, » 1 [བ]དག་ཏུ་སྒྲིབ་

» 268, » 7 Xyll བཀྱར་བ་བ?

» 272, » 6 འཆུམ་པར་བྱ་སྟེ།

» 273, » 16 བྱེ་མར་གྱུར་བ་

» 274, » 4 ཤེང་ན་

» 280, » 3 ཡོད་པ་མ་ཡིན་? མེད་པ་མ་ཡིན་

» » » 9 རེའི་བྱིར་

Page 281, ligne 9 Xyll. བསམ་དེ et བསམས་དེ་

» 285, » 13 Xyll. མི་བཟད་??

» 288, » 7 སྟེན་པའི་? སྟེན་པའི་

» 289, » 5 ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་

» » » 15 རྟོན་ནོ།

» » » 17 སྟོང་རྟོང་

» 290, » 11 འགྱུར་དེ་སྟོས་ ou འགྱུར་བ་སྟོས་

» 293, » 8 ཁྱི་ཀྱི་ et ཀྱིས་

» 296, » 6 Xyll. སྟོགས་རྣམ་འཛེ་ et རྣམས་ཚེ་ correct. — གཟུང་
et བཟུང་

» 300, » 1 སྟེ་ཞིག་གིས་.....??

» » » 4 ཅི་སྟེ་བྱེད།

» 301, » 1 Xyll. གསལ་

» 302, » 16, 18 et 303, l. 18 གཟུང་བ་ et བྱ་

» 305, » 22 མཛད་.... དཔོན་གྱི་

» 306, » 13 འགག་པ་མེད་པ་

» 307, » 2 Variante སྟེ་འམ་མགོ་ལ་

» » » 3 རྣམ་པར་

» » » 5 འགྱུར་བ་

» » » 9 གང་ཞིག་

Page 307, ligne 15 རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་

» 308, » 9 Xyll. མེད་ལ་..... ཚད་བ་ལ་?? — མེ་ལ་..... ཚད་
བ་ལ་

» 310, » 4 འདོད་དེ། ou འདོད་རྟོ།

» » » 5 རྟོང་ཉིད་

» 311, » 13 འཛིན་

» » » 15 དེ་ནི་ ou འདི་ནི་

» » » 19 ཐུ་དན་འདས་དངོས་ལྷོ་

» 312, » 12 དེ་ནི་དེ་ཡིས་

» 314, » 12 Xyll. རྟོང་ et གཏོང་ qui vaut mieux.

» » » 13 Xyll. འཕོར་ et དོར་ qu'il faut préférer.

» » » 16 Xyll. དེ་ཡི་ཕྱིར་ et དེ་དེའི་ཕྱིར་

» 317, » 10 Xyll. རྟོང་བ་སྤྱིན་

» 318, » 8 མི་འབྲུག་ et འབྲུགས་

» » » 16 ༥༠༩

» 319, » 18 གཟུགས་མེད་པར་

» 320, » 12 ༥༡༠

» » » 14 གྲེ་མ་

» » » 15 རྟོགས་པར་

» » » 18 གྲེ་མ་

- Page 320, ligne 19 ཟག་བ་འདི་རྣམས་
- » 321, » 9 མོ་མོ་ et མོ་མོར་
- » 322, » 14 སངས་རྒྱས་
- » 325, » 15 Xyll. དགའ་བའི་
- » » » 19 Xyll. མཐུན་ — བཐུན་ — འཐུན་
- » 339, » 5 Xyll. དེ་ནི་ et དེ་ཉིད་
- » » » 11 Xyll. ཉིད་མེད་ et མེད་ཉིད་
- » 341, » 2 དེ[ར་]དེ་ལྟར་
- » 344, » 17 རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
- » 345, » 6 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི[ས]
- » 356, » 10, 12 Xyll. དེར་རྟོག་པའི
- » 358, » 1, 3, 11, 12 རྟོན་ ou བརྟོན་
- » 359, » 9 Xyll. རྒྱད་ཉིད་ཀྱི་? རྒྱད་ཉིད་ཀྱི་
- » 360, » 18 རི་ལྟར་འཆོམས་ et འཆོམ་
- » » » 13 ར་ལྟར་
- » 364, » 9 ཅི་འདྲ་..... et རི་འདྲར་ཐུག་དཔང་དེ་དང་།
- » 365, » 1 ཅི་ལྟ་སྒྲིལ་
- » 366, » 9 རྒྱ་གཅིག་
- » » » 12 རྒྱང་ཐུང་ et རྒྱང་ཐུང་འདྲ་
- » 368, » 14 ར་ལྟའི་ et འཇམ་ཐུའི

- Page 368, ligne 15 ར་དག་ལ་ et རེ་སྟེང་ལ་
- » 369, » 10 མཁུན་སྟོབས་ et སྟོ་སྟོབས་
- » 372, » 3 Xyll. ཟས་དངོས་ཀྱིས་ et ཟད་དངོས་ཀྱི་ correct.
- » 374, » 14 Xyll. སྟུན་ et དམན་ correct.
- » 377, » 3 དབྱེ་བ་
- » 378, » 7 Xyll. རྟོགས་ et རྟོག་ correct.
- » » » 8 Xyll. བརྟུལ་ et རྟུལ་
- » 379, » 15 Xyll. སྟུལ་བཞིའི་
- » 384, » 11 གང་ཞི་གནས་
- » » » 7 བར་བ་དང་
- » » » 10 བྱེ་བྲག་ལ་ et ལས་ correct.
- » 388, » 4 Variante བཅས་རྣམས་ལ་སྟོ་གང་དང་གང་ཡིན་
- » 390, » 2 རྩུང་བས་?
- » 393, » 2 རྟོན་མཛས་དག་ et དང་
- » 399, » 2 བཞི་ et འཁྱི་
- » 400, » 4 Xyll. གཞོགས་བའི་བྱིར་
- » » » 12 Xyll. བེ་ཁོ་ད་ར་
- » 402, » 8 Variante རྩུང་ཞིང་རྣམ་པར་དཔེན་བ་ལའང་སྟོ་
- » 403, » 5 བཞུ་ et བཞུས་
- » 405, » 11 རྩ་དན་འདྲའ་ et འདས་

Page 406, ligne 2 བདུམ་ et བདུན་

» 409, » 5 Xyll. མེ་ et མེར་

» » » 10 Xyll. རབ་མུགས་ཇེ་ et རབས་དང་མུགས་

» » » 16 Xyll. བཟུ་ et གཟུ་

» » » 17 Xyll. རྟུམ་ et རྟུང་ (= རྟུང་ ?)

Index des textes cités etc.

- Akṣayamati, 205.5.
 Anavataptabrada, 229.2 (voir Madhyamakavṛtti, p. 239).
 Abhidharma, 193.5.
 Abhidharmakośa (= cāstra), 149.5
 (= Chap. III, 17).
 Āryadeva (cātaka), 2.17, 99.13, 119.1,
 120.18, 133.4, 150.15, 224.8, 297.9.
 Īcvarakāraṇatāvādin, 138.6.
 Catustava (= Bstod, Stotras 11—14), 97.9
 (Nirupama, st. 16; Bodhicaryāvatāra,
 IX.108), 165.4 (Lokātīta, st. 10), 200.1
 (cf. ibid. 5).
 Candrakīrti (bhikṣu), 406.1, 407.13, 409.8.
 Gaganagañjasamādhi, 28.19.
 Jaina, voir 202.10, 204.16 (syādvādins?).
 Tattvanirdeçasamādhi, 175.9, 177.20.
 Daṣabhūmaka, 19.2, 33.20, 42.1, 54.3, 65.13,
 71.9, 80.10, 181.11, 182.6, 186.7, 343.2,
 344.3, 345.6, 347.11, 351.12.
 Dignāga, 407.14.
 Dvayavāda, 297.6.
 Dvādaśasahasramahāmegha, 76.17.
 Dharmarākṣita, 407.15.
 Dhāraṇīcvararājaparipṛcchā, 323.10,
 370.14, 372.16, 375.8, 377.5, 379.1, 382.4,
 385.3, 389.4, 391.8, 394.6.
 Nāgārjuna, nommé dans le texte, 76.3,
 407.10, 409.4; dans le commentaire,
passim 230.15, 305.19, 398.7, etc.; =
 ācārya, 230.15, 308.6, 407.4, etc.; dans
 des sūtras, 76.14.20.
- Voir Madhyamakasāstra (76.3) Catustava,
 Yuktiśaṣṭika, Ratnāvalī.
 Stances du «Maitre» non identifiées
 22.10, 227.1 (comp. Madhyamakavṛtti,
 10.5); stotra, 23.11, 310.12.
 Nirupamastotra, voir Catustava.
 Naiyāyikas, 240.8.
 Paramārthaçūnyatā, 226.16, 262.1 (Bodhi-
 caryāvatāra, p. 474).
 Pitāputrasamāgama, 70.5, 262.15.
 Pūrvaçaila, 134.3—135.12, 251.6.
 Prajñāpāramitā (Bhagavatī), 31.5, 193.7,
 293.3, 295.3, 303.3, 304.19, 309.9.16,
 310.7, 311.10, 312.3.4, 313.2.11, 314.3.18,
 315.11, 316.1, 322.13 (voir Madh. vṛtti,
 366), 338.3; Sārdhadvisāhasrikā, 14.9. —
 Voir Vajracchedikā.
 Bhavasamkrānti, 127.17.
 Bhāvaviveka, 86.12.
 Mañjuçrīvikrīḍita, 51.17.
 Madhyamakasāstra (76.3) (= Madhya-
 maka = Cāstra), 2.20 (=xviii.12), 22.13
 (xv.7), 70.11 (xxiv.8), 81.7 (i.1), 87.2
 (xx.19), 87.9 (xi.1), 89.10 (xx.19), 93.5
 (i.3), 93.18 (i.12), 96.6 (vii.17), 99.16 (xx.21),
 100.7.10.20 (xxv.14, viii.7, xxv.15), 116.17
 (xviii.10), 119.6 (xiii.8), 121.4 (xiv.10),
 124.15 (xv.1), 125.1 (xxi.14), 125.6
 (xvii.31—33), 126.19 (xvii.21), 151.2.12
 (x.10—11), 178.11 (xxiv.10), 201.12 (xv.2),
 225.16.18 (xvii.31—33), 227.6 (viii.12—13),
 228.17 (xxiv.18), 242.8 (xxviii.8), 248.10

(xxvii.8), 249.7 (xxvii.11), 250.3 (xxvii.16),
 260.3 (x.1.15), 261.1.15 (viii.13, xxvii.8),
 267.1 (xxii.1), 283.2.7 (xxvii.6.12), 283.17
 (xxvii.8), 284.1 (xxvii.4), 284.10 (xxii.12—
 14), 285.3 (xviii.3), 287.9 (xviii.4), 297.14
 (iv.8), 304.1 (xiii.7, xxii.11), 305.11 (xv.1.2).
 Le « Āstra est nommé, sans être cité,
passim par exemple 230.15, 231.2,
 297.19, 298.7, 300.19, 305.19, 398.8,
 406.9.
Mādhyanika, 297.7, 406.15.19, etc. —
 Stances de l'école, 224.13, 225.4, 230.17,
 232.2.19, 233.4.
Maitreyavimokṣa, 18.1.
Yuktiṣaṣṭika, 228.11 (= *Madhyamakavṛtti*,
 9.5)
Ratnakūṭa, 5.16, 37.19.
Ratnamegha, 13.12, 222.11.
Ratnāvalī, 7.9, 8.13, 23.4, 29.6, 184.8
 (= *Madhyamakavṛtti*, p. 275).
Laṅkāvatāra, 76.13, 131.12, 160.9, 172.19,
 183.9.13, 196.8.12.
Lalitavistara, 115.12, 121.9.
Lokātīstastava voir *Caustava*
Lokāyatika, 211.19; voir 208.17, 209.19.
Vajracchedikā, 361.19.
Vasubandhu (sthavira), 407.14.
Vijñānavādin, 154.18, 159.19, 163.6, 198.13.
Vibhajyavādin, 406.18.
Vaiṣeṣika, 239.9, 311.3.

Çālistamba, 97.2.
Satyadvayāvatāra, 110.15.
Saddharmapuṇḍarīka, 3.8 (= iv.53), 400.7
 (= 133 de l'édition de Kern), 402.9
 (= 181).
Saṃdhinirmocana, 195.19.
Samādhirāja, 144.8 (*Madhyamakavṛtti*,
 109.7, 549.11), 200.7 (*ibid.* 44.2, 276.5),
 200.12 (*cf. ibid.* 128.13); 144.3?
Sāṃkhya, 239.6.
Sāṃkhyakārikā, 235.10.
Sūtras 1. *Āravakasūtras*, 22.3 (*Sam.* III.142),
 119.17, 165.9 (*Sam. ibid.*; *Madh. vṛtti*,
 41.11, 549.4), 179.16 (*Sam.* III.138), 233.8,
 244.15, 245.4 = 257.2 (*Udānavarga*,
 XXIII.15. . .), 246.8, 246.13 (*Madh. vṛtti*,
 389.5), 246.17, 257.19 (*Sam.* I 135), 267.8
 (*cf. Sam.* IV.287); 267.14 (*āgama* sur le
srotaāpatti-phala); 306.2 (*cf. Āṅg.* I.238);
 320.13 (*cf. Āṅg.* II.8).
Sūtras 2. *Mahāyānasūtras*, 127.4, 161
 (*cf. Āṅg.* 261), 200.5 (*abhā-*
va et amityatā), 285.13, 306.12 (adressé
 à un Kulaputra, sur le *paramārtha*),
 359.8 = 362.4 (*Tathāgata* = *anuttarā*,
 adressé à Mañjuśrī). — 12.9? 178.6
 (*Madh. vṛtti*, 264.6)? 191.3?
Sūtrasamuccaya, 402.19.
Sautrāntika, 406.14.
Svayūthya, 286.12 et ailleurs.

BIBLIOTHECA BUDDHICA.

СОБРАНИЕ БУДДИЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ,

ИЗДАВАЕМЫХЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ

ПОДЪ РЕДАКЦІЕЮ АКАДЕМИКА С. Θ. ОЛЬДЕНБУРГА.

Изданы: Publiés:

- I. *Cikṣāsamuccaya*. Ed. C. Bendall. I—IV Fsc.
- II. *Rāstrapālaparipicchā*. Publ. par L. Finot. I Fsc.
- III. *Avadānaśataka*. Ed. J. S. Speyer. Vol. I (I—IV Fsc.). Vol. II (Fsc. I—IV).
- IV. *Madhyamakavṛtti*. Publ. par Prof. L. de la Vallée Poussin. Fsc. I—VI.
- V. Сборникъ 300 Бурхановъ. Изд. С. Θ. Ольденбургъ. Ч. I.
- VI. А. Грюнведель. Описание буддійскаго собранія кн. Э. Э. Ухтомскаго. I—II Fsc.
- VIII. *Nyūyabindu* и *Nyūyabinduṭikā* (тибетскій переводъ). Изд. Θ. И. Щербатской. Fsc. I—II.
- IX. *Madhyamakāvātāra* par Candrakīrti (traduction tibétaine). Publ. par Prof. L. de la Vallée Poussin. I—V Fsc.
- X. *Saddharmapuṇḍarika*. Ed. by Prof. H. Kern and Prof. Bunyiu Nanjio. I—V Fsc.
- XI. *Nyūyabinduṭikātippanī* (толкованіе на сочиненіе Дармоттары *Nyūyabinduṭikā*). Санскритскій текстъ съ примѣчаніями издалъ Θ. И. Щербатской. I Fsc.
- XII. *Tiśastvustik*, ein in türkischer Sprache bearbeitetes Buddhistisches Sūtra. I. Transcription und Übersetzung von W. Radloff. II. Bemerkungen zu den Brāhmiglossen des *Tiśastvustik*-Manuscripts (Mus. As. Kr. VII) von Baron A. von Staël-Holstein. I Fsc.
- XIII. *Mañjuvutpatti*. Издалъ И. П. Минаевъ. Второе изданіе, съ указателемъ. Приготовилъ къ печати Н. Д. Мироновъ. I—III Fsc.
- XIV. *Kuan-ṣi-im Pusar*. Eine türkische Übersetzung des XXV Kapitels der chinesischen Ausgabe des *Saddharmapuṇḍarika*. Herausgegeben und übersetzt von W. Radloff.

Печатаются: Sous presse:

- IV. *Madhyamakavṛtti*. Publ. par Prof. L. de la Vallée Poussin. Fsc. VII.
- VII. *Nyūyabindu* и *Nyūyabinduṭikā* (санскритскій текстъ). Изд. Θ. И. Щербатской. Fsc. I.
- VIII. *Nyūyabindu* и *Nyūyabinduṭikā* (тибетскій переводъ). Изд. Θ. И. Щербатской. Fsc. III.
- M. Walleser. *Buddhapālitās Mālamadhyamakavṛtti*. Tibetische Übersetzung. Fsc. I.
- B. В. Радловъ и С. Е. Маловъ. Сутра Золотого блеска (*Suvarṇaprabhāsa*). Уйгурская редакція. Fsc. I.
- Abhisamayālaṃkāragraṇīpāramitopaḍeśaśāstra* (санскритскій и тибетскій тексты). Изд. Θ. И. Щербатской. Fsc. I.
- Kien-chi-fan-tsan* (*Gaṇḍistotragāthā*), сохранившійся въ китайской транскрипціи санскритскій гимнъ *Aśvaśhoṣa*. Издалъ и на основаніи тибетскаго перевода объяснилъ бар. А. А. фонъ Сталь-Гольстейнъ.
- Б. Б. Барадинъ. Описание статуи Майтреи въ золотомъ храмѣ въ Лавранѣ. Переводъ съ тибетскаго.

Приготавливаются къ печати: En préparation:

- Kāśyapaparivarta*. По хотанской рукописи Н. Θ. Петровскаго изд. баронъ А. А. фонъ Сталь-Гольстейнъ.
- Nyūyavṛgaveśa*, съ комментариемъ *Paribhadra*. Изд. Н. Д. Мироновъ.
- Karuṇapūṇḍarika*. Ed. by C. M. Ridding.
- Raṇḍaṃṣaṃṣatibāhārīkārāṇīpāramitāsūtra*. Изд. Θ. И. Щербатской и Б. Б. Барадинъ.
- Kālacakratantra*. Ed. Prof. A. Grünwedel.
- Sādhanaṃālā*. Изд. С. Θ. Ольденбургъ.
- Saddharmalaṅkāvatāra*. Изд. Θ. И. Щербатской.
- Raṇḍarākṣā*. Изд. С. Θ. Ольденбургъ.